

Od wyników – do perspektyw

Podczas posiedzenia Najwyższego Związku Gospodarczego Eurazji w Astanie w maju bieżącego roku strona białoruska stwierdziła, że obecna sytuacja na świecie rozwija się zgodnie ze scenariuszem konfliktowym. Niemniej jednak Republika Białorusi nadal rozwija mechanizmy skutecznego i wzajemnie korzystnego dialogu z krajami „dalekiego łuku”. W szczególności w maju 2026 roku w naszym kraju przyjęto dyrektywę „O praktycznej realizacji wszechstronnego i kompleksowego partnerstwa strategicznego Republiki Białorusi z Chińską Republiką Ludową”, w której przedstawiono jak najbardziej praktyczne plany i zadania dotyczące zacieśniania współpracy białorusko-chińskiej w perspektywie pięcioletniej. Wśród priorytetów współpracy gospodarczej z Chinami znajduje się pogłębienie współpracy przemysłowej i technologicznej oraz rozwój sfery handlowej, inwestycyjnej i innowacyjnej. Wśród partnerów Białorusi w Azji można wymienić Indie i Wietnam, które zacieśniają współpracę gospodarczą z białoruskimi partnerami. Przykłady takiej współpracy można znaleźć w Afryce – w Ghanie, Togo, Egipcie, Sudanie, Zimbabwie, Tanzanii, a także w Ameryce Łacińskiej – w Wenezueli, Ekwadorze, Nikaragui, Brazylii i na Kubie. Waśnie o tej współpracy będzie mowa w niniejszym opracowaniu.

Boris Zalessky

Pięćdziesiąt lat doświadczenia zawodowego w dziennikarstwie. Przez dwadzieścia lat pracował jako adiunkt na katedrze dziennikarstwa międzynarodowego na wydziale dziennikarstwa Białoruskiego Uniwersytetu Państwowego. Obszary badań: współczesne stosunki międzynarodowe; dziennikarstwo międzynarodowe i współpraca medialna.

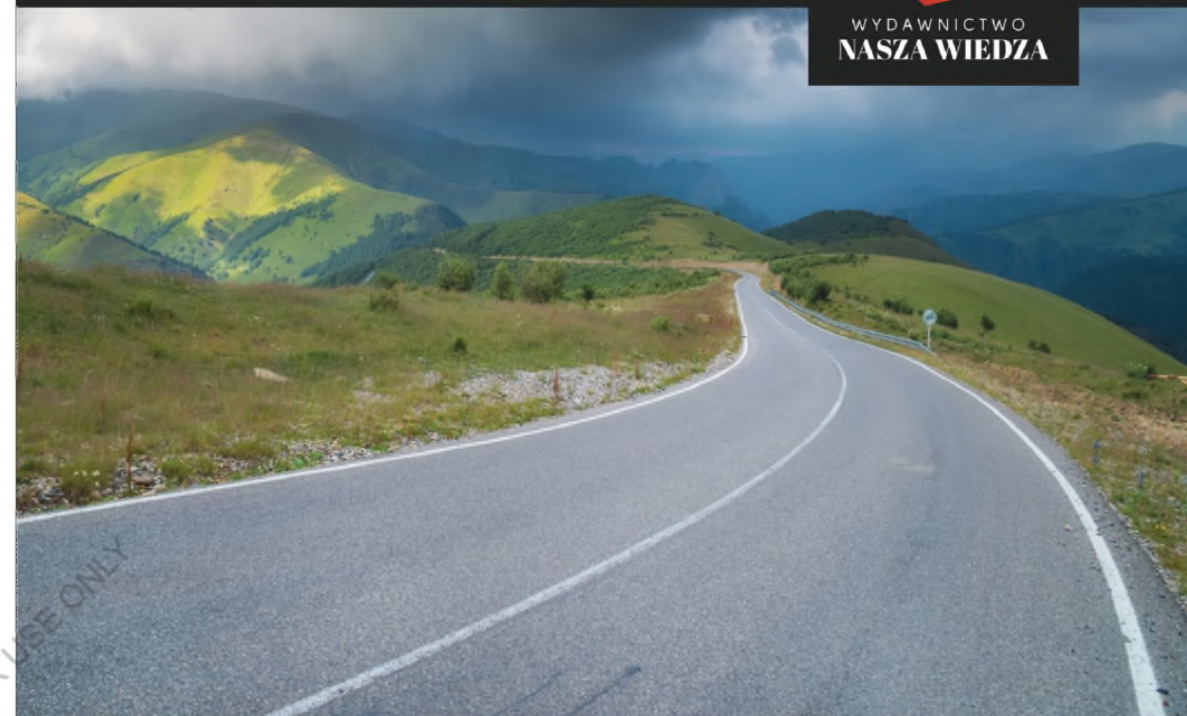

Od wyników – do perspektyw

Boris Zalessky

WYDAWNICTWO
NASZA WIEDZA

Od wyników – do perspektyw

Międzynarodowa współpraca gospodarcza Białorusi w warunkach globalnej niestabilności

Boris Zalessky

Boris Zalessky

Od wyników – do perspektyw

FOR AUTHOR USE ONLY

FOR AUTHOR USE ONLY

Boris Zalessky

Od wyników – do perspektyw

**Międzynarodowa współpraca gospodarcza
Białorusi w warunkach globalnej niestabilności**

FOR AUTHOR USE ONLY

ScienziaScripts

Imprint

Any brand names and product names mentioned in this book are subject to trademark, brand or patent protection and are trademarks or registered trademarks of their respective holders. The use of brand names, product names, common names, trade names, product descriptions etc. even without a particular marking in this work is in no way to be construed to mean that such names may be regarded as unrestricted in respect of trademark and brand protection legislation and could thus be used by anyone.

Cover image: www.ingimage.com

This book is a translation from the original published under ISBN 978-66-30-00718-3.

Publisher:

Scienica Scripts

is a trademark of

Dodo Books Indian Ocean Ltd. and OmniScriptum S.R.L publishing group

120 High Road, East Finchley, London, N2 9ED, United Kingdom

Str. Armeneasca 28/1, office 1, Chisinau MD-2012, Republic of Moldova, Europe

Managing Directors: Ieva Konstantinova, Victoria Ursu

info@omniscriptum.com

Printed at: see last page

ISBN: 978-66-30-37785-9

Copyright © Boris Zalessky

Copyright © 2026 Dodo Books Indian Ocean Ltd. and OmniScriptum S.R.L publishing group

FOR AUTHOR USE ONLY

Spis treści

ROZDZIAŁ 1.....	2
ROZDZIAŁ 2.....	9
ROZDZIAŁ 3.....	17
ROZDZIAŁ 4.....	24
ROZDZIAŁ 5.....	33
ROZDZIAŁ 6.....	40
ROZDZIAŁ 7.....	62
ROZDZIAŁ 8.....	73
Bibliografia	97

FOR AUTHOR USE ONLY

ROZDZIAŁ 1

Chiny: celem jest pogłębienie współpracy naukowo-technicznej i innowacyjnej

W maju 2026 roku w naszym kraju przyjęto dyrektywę „O praktycznej realizacji wszechstronnego i kompleksowego partnerstwa strategicznego Republiki Białorusi z Chińską Republiką Ludową”, w której przedstawiono jak najbardziej praktyczne plany i zadania dotyczące zacieśniania współpracy białorusko-chińskiej na okres pięcioletni. Za kierunek współpracy dwustronnej uznano wzmocnienie współpracy w sferze politycznej, zachowanie pamięci historycznej oraz umacnianie wartości przyjaźni i wzajemnego wsparcia, a także udział w realizacji globalnych inicjatyw Chin z korzyścią dla Białorusi. Wśród priorytetów współpracy gospodarczej z Chinami znajduje się rozwój handlu, inwestycji i innowacji. Ponadto około trzydzieści postanowień dyrektywy przewiduje realizację konkretnych działań w dziedzinach rolnictwa, energetyki, transportu i logistyki, opieki zdrowotnej, technologii informacyjno-komunikacyjnych, przetwórstwa drewna, przemysłu petrochemicznego i lekkiego, turystyki, edukacji, nauki i kultury, rozwoju flagowego projektu parku przemysłowego „Wielki Kamień” oraz ożywienia współpracy międzyregionalnej.

Wśród priorytetowych zadań na najbliższą przyszłość w dyrektywie wskazano również pogłębienie współpracy przemysłowej i technologicznej, ożywienie wzajemnego transferu technologii oraz zwiększenie efektywności wdrażania wyników działalności naukowo-technicznej w głównych gałęziach gospodarki. Przypomnijmy, że na początku stycznia pomyślnie zakończyły się Lata Innowacji Naukowo-Technicznych Białorusi i Chin, które odbywały się w latach 2024–2025. W tym okresie strony przeprowadziły ponad 60 wymian naukowo-

technicznych i akademickich w takich dziedzinach, jak sztuczna inteligencja, technologie informacyjne, biofarmaceutyka, technologie laserowe, nowe materiały i rolnictwo, zrealizowały 47 międzyrządowych projektów naukowo-technicznych, a także „wspólnie stworzyły 34 platformy współpracy na wysokim poziomie, w tym wspólne laboratoria, centra innowacji technologicznych, inkubatory przemysłowe oraz centra wspólnego szkolenia kadr”¹. Wśród nich znajduje się wspólne laboratorium „Środowisko elektromagnetyczne” w ramach inicjatywy „Jeden pas, jedna

¹ Zhang Wenquan: Białoruś i Chiny wspólnie stworzyły 34 platformy współpracy naukowej na wysokim szczeblu elektronicznym [źródło]. - 2026. - URL:

[Źródło

<https://belita.by/society/view/chzhan-venchuan-belarus-i-kitai-sovmestno-sozdali-34-vysokourovnevye-platformy-nauchnogo-2026>

droga” w dziedzinie produkcji zaawansowanych materiałów, gdzie osiągnięto wiele przełomów technologicznych. W ciągu tych dwóch lat można wymienić również inne interesujące przykłady w sferze białorusko-chińskich innowacji naukowo-technicznych.

W szczególności w maju 2025 roku podpisano porozumienie o utworzeniu wspólnego laboratorium badań operacyjnych i optymalizacji pomiędzy Uniwersytetem Technologicznym w Liaoning a Zjednoczonym Instytutem Problemów Informatyki Narodowej Akademii Nauk Białorusi. Laboratorium to skoncentruje się na badaniach w dziedzinie optymalizacji matematycznej i badań operacyjnych. „W tym optymalizacja w produkcji i tworzenie harmonogramów dla komputerów, optymalizacja w logistyce i łańcuchach dostaw, optymalne projektowanie linii produkcyjnych, optymalna infrastruktura, wyznaczanie tras i planowanie ładowania autobusów elektrycznych, schematy przybliżone dla zadań optymalizacyjnych”². Wśród priorytetowych tematów laboratorium znajduje się również podejmowanie decyzji w warunkach niepewności i złożoności obliczeniowej. Strony uzgodniły wspólne prace naukowe, publikację wyników badań, kształcenie doktorantów, a także wymianę wiedzy i doświadczeń naukowo-metodycznych.

We wrześniu ubiegłego roku w Mińsku odbyła się międzynarodowa konferencja naukowo-techniczna RK1R2025 – „Rozpoznawanie obrazów i przetwarzanie informacji: kształtowanie przyszłości”, której główne kierunki obejmowały uczenie maszynowe i głębokie, widzenie komputerowe, sztuczną inteligencję, sieci neuronowe i systemy inteligentne, przetwarzanie sygnałów, bioinformatykę, rozpoznawanie obrazów, wyszukiwanie informacji i zarządzanie danymi, cyfrowe przetwarzanie informacji i komunikację, inteligentne systemy analityczne, systemy wbudowane i oprogramowanie, systemy eksperckie i systemy wspomagania podejmowania decyzji, technologie chmurowe i infrastruktury. W ramach tej konferencji podpisano porozumienie w sprawie utworzenia chińsko-białoruskiego wspólnego laboratorium zajmującego się wdrażaniem technologii sztucznej inteligencji, które zostało „założone przez Zjednoczony Instytut Problemów Informatyki Narodowej Akademii Nauk Białorusi oraz Uniwersytet Technologiczny w Zhejiang przy udziale Białoruskiego Uniwersytetu Państwowego i organizacji pozarządowej „Optyka, optoelektronika i technika laserowa” Narodowej Akademii Nauk Białorusi”³. Nowa placówka stanie się

² Optymalizacja w produkcji i logistyce. Naukowcy z Białorusi i Chin utworzą wspólne laboratorium [Źródło elektroniczne]. - 2025. - URL: <https://belta.by/society/view/opimizatsiya-v-proizvodstve-i-logistike-uchenye-belarusi-i-kitai- sozdadut-sovmestnuiu-laboratoriu-716414-2025/>

³ Instytucje naukowe z Białorusi i Chin utworzyły wspólne laboratorium zajmujące się wdrażaniem technologii sztucznej inteligencji [Źródło internetowej]. - 2025. - URL:

ważnym ogniwem w rozwoju współpracy naukowej obu krajów i pozwoli połączyć wysiłki w zakresie badań oraz praktycznego zastosowania technologii sztucznej inteligencji.

W grudniu 2025 roku przyjęto cały pakiet dokumentów dotyczących białorusko-chińskiej współpracy naukowej. Po pierwsze, między Narodową Akademią Nauk Białorusi a Akademią Nauk prowincji Shandong podpisano umowę o wszechstronnej współpracy naukowo-technicznej. Po drugie, tego samego dnia odbyła się ceremonia otwarcia wspólnych struktur: chińsko-białoruskiego laboratorium „Inteligentne sondowanie w ekstremalnych warunkach” w ramach inicjatywy „Jeden pas i jedna droga”, a także węzła sieciowego Centrum Współpracy Naukowo-Technologicznej i Innowacyjnej Chiny – Szanghajskej Organizacji Współpracy (SCO) z siedzibą w Narodowej Akademii Nauk Białorusi. Jeśli chodzi o laboratorium zajmujące się opracowywaniem technologii teledetekcji, umożliwi ono zagłębienie się głęboko pod ziemię, w morskie otchłanie i daleko w kosmos. Pozwoli to rozwiązywać zadania dla realnego sektora gospodarki – zdobywanie nowej wiedzy, podnoszenie poziomu bezpieczeństwa. Jeśli chodzi o Węzeł Sieciowy Współpracy, to jest to „nowa forma współpracy naukowo-technicznej w ramach SCO, ogłoszona przez Chiny. Otwiera to dodatkowe możliwości wymiany osiągnięć naukowych i nie tylko”⁴. Przecież wyniki badań laboratoryjnych naukowców powinny jak najszybciej przekształcać się w rzeczywiste prototypy przemysłowe i przyczyniać się do rozwoju gospodarki. Wspólna praca z pewnością będzie temu sprzyjać.

W grudniu ubiegłego roku podpisano również umowy dotyczące technologii laserowych, mikroelektroniki, wymiany ciepła i masy oraz nowych materiałów i akustyki technicznej. W ten sposób Instytut Akustyki Technicznej Narodowej Akademii Nauk Białorusi oraz Instytut Nowych Materiałów Akademii Nauk prowincji Shandong podjęły decyzję o utworzeniu Międzynarodowego Centrum Wspólnych Badań i Rozwoju. Z kolei Instytut Wymiany Ciepła i Mas im. A.W. Łykowa Narodowej Akademii Nauk Białorusi oraz Instytut Nowych Materiałów Akademii Nauk prowincji Shandong podpisały porozumienie w sprawie wspólnego utworzenia międzynarodowego laboratorium. Wśród innych zatwierdzonych dokumentów znalazły się umowy o współpracy w dziedzinie badań i rozwoju oraz o projekcie naukowo-technicznym pomiędzy Instytutem Fizyki im. B.I. Stepanowa Narodowej Akademii Nauk Białorusi a Instytutem Technologii

<https://belta.by/society/view/nanchnve-organizatsii-belarusi-i-kitajia-sozdali-sovmestnuiu-laboratoriiu-no-vnedreniiu-tehnologii-i-737714-2025/>

⁴ Białorus i chińska prowincja Shandong podpisały pakiet dokumentów dotyczących współpracy naukowej [Źródło elektroniczne]. - 2025. - URL: <https://belta.by/society/view/belarus-i-kitajskaia-provintsia-shandong-podpisa-paket-dokumentov-o-nauchnom-sotrudnichestve-753206-2025/>

Laserowych Akademii Nauk prowincji Shandong. Ponadto planowane jest utworzenie platformy internetowej służącej chińsko-białoruskiemu transferowi technologii. Odpowiednia umowa o współpracy została podpisana między Republikańskim Centrum Transferu Technologii Narodowej Akademii Nauk Białorusi, Centrum Nauk Morskich i Technologii w Qingdao oraz firmą Aston Engineering Technology Transfer Co., Ltd. z Qingdao.

Warto zauważyć, że na dzień dzisiejszy „NAN Białorusi zawarła ponad 80 umów o współpracy z chińskimi partnerami”⁵. Niemniej jednak już w kwietniu bieżącego roku w Narodowej Akademii Nauk Białorusi omówiono perspektywy dwustronnej współpracy naukowo-technicznej, w tym w dziedzinie technologii kombinowanych obróbki materiałów, oraz możliwości synergii technologii laserowych i obróbki impulsowo-magnetycznej, otwierające nowe horyzonty dla tworzenia produktów zaawansowanych technologicznie, we współpracy z Chińskim Instytutem Optyki i Informatyki Elektronicznej oraz zaplanowano „otwarcie wspólnego laboratorium w ramach globalnej inicjatywy »Jeden pas i jedna droga«”⁶. Rozmowy dotyczyły również wspólnego udziału w konkursie na flagowe białorusko-chińskie projekty naukowo-techniczne oraz w dużej branżowej wystawie z zakresu optyki i elektroniki, która odbędzie się w 2026 roku w mieście Wuhan.

W tym samym kwietniu bieżącego roku w Narodowej Akademii Nauk Białorusi omówiono perspektywy rozszerzenia dwustronnej współpracy naukowo-technicznej, a także konkretne kierunki wspólnych badań w dziedzinie technologii informacyjno-komunikacyjnych, opracowywania materiałów funkcjonalnych oraz specjalnych rozwiązań technicznych, z delegacją Departamentu Edukacji prowincji Jiangsu oraz Uniwersytetu w Nankinie. Uczestnicy spotkania podkreślili, że „pogłębienie relacji partnerskich między białoruskimi i chińskimi instytucjami naukowymi i edukacyjnymi niewątpliwie nada nowy impuls rozwojowi naszej współpracy, a realizacja wspólnych projektów naukowych pozwoli skonsolidować najlepsze praktyki i zasoby, przyspieszając tempo innowacji”⁷.

W maju 2026 roku w Narodowej Akademii Nauk Białorusi odbyło się

⁵ NAC Białorusi zintensyfikuje współpracę z ChRL w dziedzinie biotechnologii i mikroelektroniki [Źródło internetowe]. - 2026. - URL: <https://belta.by/society/view/nan-belarusi-aktiviziruet-sotrudnichestvo-s-knr-v-oblasti-biotekhnologii-i-mikroelektroniki-769235-2026/>

⁶ NAC Białorusi oraz Chiński Instytut Optyki i Informatyki Elektronicznej planują otworzyć wspólne laboratorium [Źródło internetowe]. - 2026. - URL: <https://belta.by/society/view/nan-belarusi-i-institut-onfiki-i-elektronnoi-informatiki-kitaii-planiruiut-otkryt-sovmestnuuiu-774055-2026/>

⁷ Dziedzina ICT, materiałoznawstwo. W Narodowej Akademii Nauk Białorusi omówiono rozszerzenie współpracy z prowincją Jiangsu [Źródło internetowe]. - 2026. - URL: <https://belta.by/society/view/sfera-ikt-materialovedenie-v-nan-belarusi-obsudili-rasshirenie-sotrudnichestva-s-provintsiiei-tsziangsu-775894-2026/>

spotkanie z Xinjiangskim Stowarzyszeniem Przedsiębiorców EMBA oraz firmą Jiangsu Muhang International Information Technology, podczas którego białoruscy naukowcy wyrazili zainteresowanie „rozwojem współpracy z chińskimi partnerami w dziedzinie innowacji”⁸ oraz omówiono perspektywiczne kierunki współpracy między organizacjami Białoruskiej Akademii Nauk a wspomnianymi chińskimi partnerami, w tym w dziedzinie budowy maszyn, pojazdów bezzałogowych, systemów wysoce zautomatyzowanych i zrobotyzowanych, techniki laserowej, optyki oraz technologii informacyjno-komunikacyjnych.

Dwa tygodnie później w stolicy Białorusi Narodowa Akademia Nauk Białorusi, Miejskie Kliniczne Centrum Onkologiczne w Mińsku oraz pekińska firma GoBroad zajmująca się technologiami medycznymi podpisały umowę o współpracy i partnerstwie, która „otwiera nowe horyzonty dla rozwoju medycyny i nauki, kładąc solidne fundamenty pod owocną i długoterminową współpracę. W ramach tej współpracy planuje się poświęcić szczególną uwagę poprawie jakości świadczonej opieki medycznej”⁹. Strony będą aktywnie wymieniać się najlepszymi praktykami i wiedzą w dziedzinie nowoczesnych technologii medycznych, w tym w zakresie ich opracowywania, wdrażania i promowania. Przewiduje się również realizację wspólnych inicjatyw naukowych, klinicznych i edukacyjnych, a także organizację wspólnych wydarzeń naukowych, takich jak fora, okrągłe stoły i konferencje. Warto zauważyć, że pekińska firma GoBroad Healthcare Group to zaawansowana technologicznie grupa medyczna założona w 2017 roku. W rzeczywistości stanowi ona sieć wiodących klinik badawczych i laboratoriów w Chinach, które specjalizują się w złożonej diagnostyce i leczeniu przypadków krytycznych, zwłaszcza w dziedzinie onkologii i hematologii oraz terapii komórkowej.

W tym samym maju bieżącego roku w Białoruskiej Akademii Nauk odbyło się białorusko-chińskie seminarium naukowo-praktyczne „Współczesne biotechnologie: aktualne kierunki i perspektywy rozwoju”, w którym wzięli udział czołowi naukowcy i specjaliści w dziedzinie biotechnologii z Białoruskiej Akademii Nauk i Chińskiej Akademii Nauk, którzy omówili perspektywiczne kierunki rozwoju branży biotechnologicznej, a także wymienili się doświadczeniami i osiągnięciami obejmującymi szerokie spektrum tematów, począwszy od badań podstawowych, a skończywszy na pracach stosowanych. W ramach tego

⁸ NAC Białorusi i chińskie przedsiębiorstwa określiły perspektywy współpracy w dziedzinie innowacji [Źródło elektroniczne]. - 2026. - URL: <https://belta.by/economics/view/nan-belarusi-i-kitaiskie-kompanii-opredelili-perspektivy-sotrudnichestva-v-sfere-innovatsii-7791412026/>

⁹ Partnerzy z Białorusi i Chin podpisali nową umowę w dziedzinie technologii medycznych [Źródło internetowe]. - 2026. - URL: <https://belta.by/society/view/novoe-soglasenie-v-oblasti-meditsinologii-podpisali-partnery-iz-belarusi-i-kitaja-781549-2026/>

seminarium podkreślono, że współpraca między obiema akademiami nauk osiągnęła zupełnie nowy poziom, zwłaszcza w takich dziedzinach jak „biotechnologia i medycyna, optyka i fotelektronika, materiałoznawstwo, technologie informacyjne i sztuczna inteligencja, badania kosmiczne...”¹⁰.

I na koniec. W czerwcu 2025 roku Narodowa Akademia Nauk Białorusi (NAN) oraz Chińska Akademia Nauk (CAN) podpisały porozumienie o współpracy naukowo-technicznej oraz plan działań na rzecz ożywienia współpracy na lata 2025–2030, które mają na celu wzmocnienie potencjału naukowo-technicznego Białorusi i Chin, rozwój i poszerzenie stosunków między obydwojma krajami, wspieranie współpracy naukowo-technicznej oraz praktyczną realizację wspólnych działań w dziedzinach nauki i techniki, które leżą w obopólnym interesie. W dokumentach tych wskazano główne zadania współpracy naukowców obu krajów: „stworzenie sprzyjających warunków do organizowania wspólnych prac badawczych, komercjalizacji wyników wspólnych działań w obu krajach, wymiany pomysłów i informacji oraz wspólnego korzystania z infrastruktury naukowej obu krajów”^{10 11}. Narodowa Akademia Nauk Białorusi i Chińska Akademia Nauk planują utworzenie wspólnych ośrodków i laboratoriów w ramach akademii nauk obu krajów oraz w chińsko-

białoruskim parku przemysłowym „Wielki Kamień”, prowadzenie wspólnych badań i wydarzeń naukowo-technicznych w szerokim spektrum dziedzin, a także organizację staży oraz studiów magisterskich i doktoranckich na uniwersytetach przynależnych do akademii. Jako priorytetowe określono następujące kierunki:

mikroelektronika i przyrządowictwo, inżynieria mechaniczna, w tym prace badawcze w dziedzinie transportu elektrycznego, technologie kosmiczne, optyczne i laserowe, technologie informacyjne oraz sztuczna inteligencja. Naukowcy z obu krajów będą współpracować w dziedzinie energetyki, nanomateriałów i nanotechnologii, biotechnologii i medycyny, technologii chemicznych, ekologii i ochrony środowiska. Nie pozostaną bez uwagi również takie zagadnienia, jak zachowanie dziedzictwa historyczno-kulturowego narodów obu krajów.

W maju 2026 roku Państwowy Komitet ds. Nauki i Technologii Białorusi (GKNT) oraz Ministerstwo Nauki i Technologii Chin ogłosiły przeprowadzenie dwóch konkursów: po pierwsze, na flagowe projekty naukowo-techniczne na lata 2027–2030; po drugie, na projekty naukowo-

¹⁰ NAC Białorusi i Chińska Akademia Nauk omówiły przeprowadzenie wspólnych badań [Źródło internetowe]. - 2026. - URL: <https://belta.by/society/view/nan-belarusi-i-kitaiskai-a-akademii-nauk-obsudili-provedenie-sovmestnykh-issledovani-7828452026/>

¹¹ HAH Białorusi i Chińska Akademia Nauk podpisały umowę o współpracy [Źródło internetowe]. - 2025. - URL: <https://belta.by/society/view/nan-belarusi-i-kitaiskai-a-akademii-nauk-podpisali-soglasenie-o-sotrudnichestve-719187-2025/>

techniczne na lata 2027–2029. Pierwszy z nich obejmuje takie kierunki, jak intelektualizacja budowy maszyn i sprzętu transportowego; nowe materiały o określonych właściwościach; technologie i sprzęt plazmowy, optyczny i laserowy; teorie i metody matematyczne, wysokowydajne systemy obliczeniowe, modele cyfrowe i awatary. Obejmuje to również innowacyjne technologie w kompleksie rolno-przemysłowym i przemyśle spożywczym; technologie biologiczne, chemiczno-farmaceutyczne i medyczne; bezpieczeństwo biologiczne i ekologiczne; technologie kosmiczne i lotnicze. W wyniku konkursu planuje się wyłonić do dziesięciu zakrojonych na szeroką skalę wspólnych projektów, których realizacja ma doprowadzić do stworzenia zaawansowanych technologii oraz utworzenia na ich podstawie wspólnych przedsiębiorstw lub centrów technologii przemysłowych. Czas trwania projektów wynosi do trzech lat. Drugi konkurs obejmie takie kierunki, jak „gospodarka cyfrowa i sztuczna inteligencja; innowacyjne technologie w przemyśle; technologie biologiczne i medyczne; innowacyjne technologie w kompleksie rolno-przemysłowym i przemyśle spożywczym. Czas realizacji projektów wynosi do dwóch lat”¹². Jeśli czas trwania projektu będzie wynikał ze specyfiki technologicznej prac i zostanie to potwierdzone przez państwową radę ekspertów na podstawie wyników państwowej ekspertyzy naukowo-technicznej, okres realizacji projektu może zostać przedłużony w porozumieniu z GKNT. Wszystko to wskazuje, że Chiny są jednym z kluczowych partnerów strategicznych Białorusi w dziedzinie nauki, technologii i produkcji high-tech. Współpraca z chińskimi ośrodkami naukowymi i przedsiębiorstwami stanowi jeden z priorytetowych kierunków rozwoju działalności międzynarodowej białoruskich naukowców.

¹² Ogłoszono konkursy na białorusko-chińskie projekty flagowe oraz projekty naukowo-techniczne [Źródło internetowe]. - 2026. - URL: <https://belta.by/society/view/obitavlenn- konkursy-belorusko-kitajskih-flagmanskikh-i-nauchno-tehnicheskikh-proektov-779399-2026/>

ROZDZIAŁ 2

Indie: w oparciu o pragmatyzm handlowo-gospodarczy pragmatyzmu

W 2027 roku Białoruś i Indie będą obchodzić 35. rocznicę nawiązania stosunków dyplomatycznych. Obecnie oba kraje koncentrują się na zacieśnianiu współpracy gospodarczej i rozszerzaniu współpracy w dziedzinie technologii. Strony uważają, że „nadszedł czas, aby wyjść poza ramy tradycyjnych mocnych stron handlu dwustronnego i zbadać nowe kategorie produktów oraz obszary współpracy”¹³. Statystyki potwierdzają, że w ciągu ostatnich trzech lat dwustronny obrót towarowy między Mińskiem a New Delhi wzrósł o ponad jedną czwartą. Handel zagraniczny między tymi krajami jest zróżnicowany. „Białoruś dostarcza na rynek indyjski produkty przemysłu chemicznego, wyroby z drewna, towary przemysłu lekkiego, a zwłaszcza białoruski len. Na rynku białoruskim popularne są indyjskie artykuły elektryczne, produkty spożywcze i tekstylia”¹⁴.

W 2026 roku Białoruś i Indie zorganizują w Mińsku 12. posiedzenie dwustronnej międzyrządowej komisji (MPC) ds. współpracy w dziedzinie handlu, gospodarki, nauki, technologii i kultury, podczas którego omówiony zostanie przebieg realizacji planu działania dotyczącego rozwoju kluczowych kierunków współpracy na lata 2024–2026. Przypomnijmy, że w listopadzie 2022 roku w New Delhi odbyło się 11. posiedzenie MPC, podczas którego strony przeanalizowały osiągnięte wyniki i określiły perspektywiczne projekty w strategicznych obszarach współpracy. W ramach dyskusji nad porządkiem obrad komisji podkreślono, że w ciągu ostatnich 30 lat współpraca białorusko-indyjska umocniła się praktycznie we wszystkich obszarach będących przedmiotem wspólnego zainteresowania, osiągając wysoki poziom jakości i skuteczności kontaktów dwustronnych. Stało się tak pomimo znacznego oddalenia geograficznego obu krajów. Niemniej jednak „Białoruś traktuje rozwój pełnowymiarowej współpracy z Indiami jako jeden z priorytetowych kierunków swojej polityki zagranicznej”¹⁵. W związku z tym rząd białoruski zatwierdził mapę drogową dotyczącą rozwoju kluczowych kierunków współpracy z tym państwem Azji Południowej, która została odzwierciedlona w protokole z 11. posiedzenia komisji, podczas

¹³ Kumar, A. Bollywood na Białorusi, BELAZy w indyjskich kopalniach: ambasador Indii o trwałej przyjaźni z naszym krajem / Ashok Kumar // [Źródło elektroniczne]. - 2026. - URL: <https://belta.by/interview/view/bollywood-v-belarusi-belazy-na-indijskikh-shahtah-posol-indii-o-prochnoi-druzhbe-s-nashei-stranoi-9937/>

¹⁴ Wartość wymiany handlowej między Białorusią a Indiami wzrosła w ciągu trzech lat o ponad jedną czwartą [Źródło elektroniczne]. - 2026. - URL: <https://belta.by/economics/view/tovarooborot-belarusi-i-indii-za-tri-goda-vyros-bolee-chem-na-chetvert-765154-2026/>

¹⁵ Makej: pomimo trudnej sytuacji na świecie współpraca z Indiami przebiega w pozytywnym duchu [Źródło źródło]. - 2022. - URL:

<https://www.belta.by/politics/view/makei-nesmotria-na-slozhnuiu-obscemirovuiu-situatsiiu-sotrudnichestvo-s-indiei-idet-v-pozitivnom-534208-2022/>

którego omówiono „całe spektrum kwestii współpracy dwustronnej, przede wszystkim w zakresie rozwoju współpracy w dziedzinie logistyki, współpracy przemysłowej, rolnictwa, finansów, opieki zdrowotnej i farmacji, a także w dziedzinie nauki, edukacji, turystyki i innych obszarach”¹⁶. Chodzi o znaczące projekty białorusko-indyjskie w sferze handlowo-gospodarczej i inwestycyjnej, które mogą zostać zrealizowane dzięki wspólnym wysiłkom partnerów w różnych obszarach.

Po pierwsze, jeśli chodzi o współpracę handlową, przypomnijmy, że w 2021 roku dwustronny obrót towarowy między Białorusią a Indiami wyniósł 567 milionów dolarów. Przy czym „największą część eksportu z Białorusi do Indii tradycyjnie stanowią dostawy nawozów potasowych, na drugim miejscu – nawozy azotowe, a następnie – surowce do produkcji opon oraz niektóre rodzaje stali. Indie dostarczają na Białoruś głównie preparaty medyczne, surowce do wyrobów tytoniowych, produkty przetwórstwa tytoniu, przędzę bawełnianą, transformatory elektryczne, herbatę, kawę, ryż oraz niektóre wyroby z nylonu”¹⁷. W ramach 11. posiedzenia komisji strona białoruska skoncentrowała się na możliwościach zwiększenia dostaw nawozów potasowych do Indii, a także na eksporcie wywrotek kopalnianych, produktów rolnych, tkanin lnianych, leków, produktów petrochemicznych i wyrobów z drewna. W szczególności Białoruska Fabryka Samochodów (BELAZ) aktywnie rozwija eksport swoich produktów na rynek indyjski; w sierpniu 2022 roku wysłała do Indii nową partię pojazdów. „Tym razem indyjski konsument wybrał 220-tonowe wywrotki kopalniane serii BELAZ-7530. Rozwiązania techniczne zastosowane w tych ciężarówkach są maksymalnie dostosowane do warunków ich eksploatacji. W skład wyposażenia wywrotek wchodzi klimatyzatory o zwiększonej wydajności, system kontroli załadunku i zużycia paliwa, system aktywnego widoku wideo – 360 stopni oraz system inteligentnego oświetlenia”¹⁸. Warto dodać, że przez dwa i pół roku wywrotki kopalniane BELAZ o ładowności 136 ton pracowały w warunkach ekstremalnie wysokich temperatur – do 50 stopni – w kopalni węgla w indyjskim stanie Chhattisgarh. Białoruska technika sprawdziła się tam znakomicie.

Po drugie, białoruscy partnerzy są gotowi „wesprzeć rozwijający się indyjski klastr przemysłowy, w tym poprzez udział w takich programach rządowych

¹⁶ Porozumienia na szczeblu ministerstw i dużych przedsiębiorstw. Odbyła się wizyta Makeja w Indiach [Źródło – źródło]. - 2022. - URL:

<https://www.belta.by/politics/view/dopovorenosti-na-urowne-ministerstv-i-krupnogo-biznesa-sostojaisia-vizit-makeja-v-indii-534194-2022/>

¹⁷ Ambasador: Indie i Białoruś poszukują sposobów na pokonanie trudności w handlu wzajemnym [Źródło elektroniczne]. - 2022. - URL: <https://www.belta.by/economics/view/nosol-india-i-bielarus-ischt-puti-preodolennia-slozhnostei-vo-vzaimnoi-torgovie-518941-2022/>

¹⁸ BELAZ rozwija dostawy produktów do Indii [Źródło elektroniczne]. - 2022. - URL: <https://www.belta.by/economics/view/belaz-razvivael-postavki-produktsii-v-indii-517579-2022/>

jak „Made in India” oraz modernizację indyjskiego sektora rolnego. Obie strony poczyniły postępy w kwestii utworzenia w Indiach zakładu montażowego produkcji białoruskich traktorów, kombajnów i innej techniki rolniczej”¹⁹.

Po trzecie, białoruscy specjaliści mogą wesprzeć rozwój infrastruktury miejskiej w Indiach w ramach rządowego programu „Inteligentne miasta” oraz eksportować ekologiczne autobusy elektryczne, produkowane przez wiodące przedsiębiorstwa Białorusi – Mińską Fabrykę Samochodów i „Belkommunmash”. Po czwarte, strony mają interesujące plany dotyczące dalszego rozwoju współpracy gospodarczej również w sektorze rolnym, w tym wymiany technologii i know-how w zakresie uprawy roślin rolniczych oraz rozszerzenia dostaw na rynek indyjski szerokiej gamy białoruskich produktów z segmentów mięsnego i mlecznego.

Po piąte, Białoruś i Indie bardzo skutecznie rozwijają współpracę naukowo-techniczną i innowacyjną. W szczególności „według danych za rok 2021 eksport towarów o wysokim poziomie technologicznym do Indii wyniósł 343,1 mln dolarów”²⁰. Ponadto Państwowy Komitet ds. Nauki i Technologii Białorusi oraz Ministerstwo Nauki i Technologii Indii zorganizowały konkurs na wspólne białorusko-indyjskie projekty naukowo-techniczne na lata 2022–2023 w takich obszarach, jak technologie informacyjno-komunikacyjne ze szczególnym uwzględnieniem sztucznej inteligencji, internetu rzeczy, uczenia maszynowego, usług w chmurze, nowe materiały, biotechnologie, w tym medycyna i farmacja. Po szóste, jeśli chodzi o stronę indyjską, ma ona trzy pomysły, które mają duży potencjał we współpracy z Białorusią. „Pierwszy to turystyka. Drugi to IT, możliwości IT, trzeci to bieżące prace rozwojowe i produkcja”²¹. Ogólnie rzecz biorąc, 11. posiedzenie Międzyrządowej Komisji Współpracy pokazało, że „Indie należą do grona partnerów Białorusi w Azji, z którymi rozwija się szeroko zakrojona współpraca we wszystkich obszarach”²², co ma ostatecznie doprowadzić do nawiązania strategicznych stosunków między Mińskiem a New Delhi.

¹⁹ Białoruś i Indie kończą prace nad uruchomieniem bezpośredniego połączenia lotniczego między stolicami [Źródło internetowe]. – 2022. - URL: <https://www.belta.by/politics/view/belarus-i-india-zavershai-ut-rabotu-po-zapisku-priamogo-rei-sa-mezhdu-stolitsami-534209-2022/>

²⁰ Białoruś i Indie zamierzają rozwijać współpracę naukowo-techniczną i innowacyjną [Źródło elektroniczne źródło]. - 2022. - URL: <https://www.belta.by/society/view/belarus-i-india-namereny-razvivat-nauchno-tekhnicheskoe-i-innovatsionnoe-sotrudnichestvo-501726-2022/>

²¹ Turystyka, IT, najnowocześniejsze rozwiązania. W jakich dziedzinach Indie są zainteresowane współpracą z Białorusią [Źródło źródło]. - 2022. - URL: <https://www.belta.by/economics/view/nrizm-it-peredovye-razrabotki-v-kakih-sferah-india-zainteresovana-v-sotrudnichestve-s-belarusiu-503301-2022/>

²² Zaleski, B.L. Kierunek indyjski regionów białoruskich / B.L. Zaleski // Materiały XVII Międzynarodowej konferencji naukowo-praktycznej „Przestrzeń naukowa Europy – 2022”, tom 2. Przemysł: Nauka i studia. – s. 10.

Półtora roku później, w marcu 2024 roku, odbyła się wizyta szefa białoruskiego ministerstwa spraw zagranicznych S. Alejnika w Indiach, w ramach której strony ponownie przeprowadziły szczegółowe rozmowy – od polityki po współpracę humanitarną, poświęcając szczególną uwagę gospodarce i ekonomicznemu wymiarowi stosunków dwustronnych. Chodzi o to, że rząd Indii w obecnych warunkach stawia na pierwszym miejscu ambitne plany zwiększania potencjału gospodarczego, realizacji poważnych projektów infrastrukturalnych oraz rozwoju współpracy przemysłowej, a także stwarza ku temu niezbędne warunki. To właśnie fundament, na którym można budować białorusko-indyjskie stosunków handlowo-gospodarczych

. Tym bardziej, że rząd indyjski zwraca szczególną uwagę na rozwój sektorów mikroelektroniki, półprzewodników, „zielonej” energetyki oraz przemysłu maszynowego. Stwarza to warunki dla przedsiębiorstw białoruskiego kompleksu przemysłowego „do wejścia na rynek indyjski, tworzenia zakładów montażowych, lokalizacji produkcji, przede wszystkim w dziedzinie budowy maszyn rolniczych, górniczych oraz pojazdów pasażerskich”²³.

W tym samym czasie, w marcu 2024 roku, podpisano memorandum o współpracy między OJSC „MAZ” – spółką zarządzającą holdingu „BELAVTOMAZ” – a indyjską firmą, która „będzie wspierać rozwój obrotu handlowego, zajmować się obsługą serwisową, wsparciem inżynieryjnym i informacyjnym marki MAZ. Dzięki jej wsparciu Minskie Zakłady Motoryzacyjne zamierzają brać udział w dużych przetargach”²⁴. W lutym 2025 roku w New Delhi oficjalnie otwarto przedstawicielstwo OJSC „MAZ” – spółki zarządzającej holdingiem „BELAVTOMAZ”, które będzie sprzyjać nawiązywaniu kontaktów biznesowych z indyjskimi producentami części, surowców i materiałów, a także sprzętu obróbczego. Świadczy to o tym, że MAZ postrzega Indie „nie tylko jako placówkę z punktu widzenia dostaw części i sprzętu, ale także jako ogromny rynek zbytu. Dlatego aktywnie toczy się proces pogłębiania dwustronnej współpracy”²⁵.

We wrześniu 2025 roku Białoruś i Indie uzgodniły wspólne utworzenie zakładów montażowych ciągników. Nawiązano już współpracę między Mińską Fabryką Ciągników a indyjską firmą Bopayka. „Przedsiębiorstwa uzgodniły wymianę części i technologii, a także wyraziły zamiar podpisania

²³ Transkrypcja podsumowania przez ministra S. Alejnika wyników wizyty w Indiach (13 marca 2024 r.,) [Źródło elektroniczne źródło]. - 2024. - URL: <https://mfa.gov.by/press/news/mfaZddfdfa952e500980.html>

²⁴ MAZ podpisał memorandum o współpracy z indyjską firmą [Źródło internetowe]. – 2024. – URL: <https://belta.by/society/view-maz-podpisał-memorandum-o-sotrudnichestve-s-indijskoj-kompaniei-620490-2024/>

²⁵ Oficjalne otwarcie przedstawicielstwa MAZ w New Delhi [Źródło internetowe]. – 2025. – URL: <https://belta.by/economics/view-predstavitelstvo-maza-ofitsialno-otkrylos-v-nitu-deli-699155-2025/>

memorandum w sprawie utworzenia zakładów montażowych indyjskich „Ciągniki na Białorusi i białoruskie ciągniki w Indiach”²⁶. Firma BELAZ nadal realizuje długoterminowy kontrakt, obejmujący obsługę serwisową i dostawę części zamiennych. Maszyny są eksploatowane w zakładach państwowego przedsiębiorstwa Coal India, największego producenta węgla w kraju. „Prawie 100 ciągników BELAZ nadal z powodzeniem pracuje. Liczymy, że dołączy do nich jeszcze nawet do 20 maszyn”²⁷. Jednocześnie kolejna indyjska firma wyraża chęć współpracy z białoruskim liderem w produkcji ciężarówek.

Wracając do marca 2024 roku, warto zauważyć, że właśnie wtedy Narodowe Centrum Marketingu (NCM) Białorusi uzgodniło współpracę z indyjskimi stowarzyszeniami biznesowymi. W szczególności NCM podpisało umowę o współpracy z Federacją Indyjskich Izb Handlowo-Przemysłowych (FICCI). „Z Konfederacją Przemysłu Indyjskiego (CII) uzgodniono organizację konkretnych wydarzeń mających na celu ożywienie dwustronnej współpracy w dziedzinie budowy maszyn”²⁸. Podczas spotkania z Innowacyjną Indyjską Izbą Handlu i Przemysłu strony zwróciły uwagę na potrzebę nawiązania przez przedstawicieli sektora turystycznego bezpośredniego dialogu na poziomie przedsiębiorstw, a także uzgodniły przeprowadzenie w najbliższym czasie szeregu wspólnych sektorowych wydarzeń online. Z kolei z Centrum Usług Biznesowych i Korporacyjnych przedstawiciele NCB omówili plan działania mający na celu ożywienie kontaktów białoruskich przedsiębiorstw ze środowiskami biznesowymi w Bombaju.

W listopadzie ubiegłego roku w Mińsku odbyło się spotkanie głowy państwa białoruskiego z szefem indyjskiej misji dyplomatycznej na Białorusi, podczas którego podkreślono, że współpraca handlowo-gospodarcza obu krajów w ostatnich latach rozwija się pomyślnie. Na koniec 2024 r. wzajemna wymiana handlowa wyniosła prawie pięćset milionów dolarów, co stanowi wzrost o 14 procent w porównaniu z rokiem 2023. W ciągu trzech kwartałów 2025 roku „handel towarami przekroczył poziom 605 mln dolarów, co stanowi wzrost o prawie 74% w porównaniu z analogicznym okresem 2024 roku. Przy tym eksport białoruski wzrósł 2,7-krotnie – do 415 mln dolarów, a saldo handlu było dodatnie”²⁹. Wzrosła również wartość handlu usługami. W 2024 r.

²⁶ Białoruś i Indie uzgodniły wspólne utworzenie zakładów montażu traktorów [Źródło internetowe]. - 2025. - URL: <https://belta.by/economics/view/belarus-i-india-dogovorilis-ob-obojudnom-sozdani-sbornichmvh-nroizvodstv-tractorov-738090-2025/>
²⁷ Dostawa pojazdów BELAZ, utworzenie linii montażowej ciągników. Ambasador o współpracy Białorusi i Indii [Źródło internetowe]. - 2026. - URL: <https://belta.by/economics/view/postavka-belazov-sozdanie-sbornichmvh-nroizvodstva-tractorov-posol-o-sotrudnichestve-belarus-i-indii-763363-2026/>

²⁸ Krajowe Centrum Marketingu Białorusi zawarło porozumienie o współpracy z indyjskimi stowarzyszeniami biznesowymi [Źródło źródło]. - 2024. - URL: <https://belta.by/economics/view/natsionalnyi-tsentr-marketinga-belarusi-dogovorilis-o-sotrudnichestve-s-delovnymi-assotsiatsiami-indii-621178-2024/>

²⁹ Meble i drewno, produkty mleczne, pojazdy BELAZ. Ambasador zwrócił uwagę na zainteresowanie Indii białoruskimi towarami i produktami [Źródło elektroniczne]. - 2025. - URL: <https://belta.by/economics/view/mebel-i-drevesna-molochka-belazy-posol->

odnotowano jego 2,6-krotny wzrost w porównaniu z rokiem 2023, osiągając poziom około 125 mln dolarów, a w ciągu 9 miesięcy minionego roku wzrósł o 12 procent, osiągając prawie 90 mln dolarów. Liczby te pokazują, jak duży potencjał pozostaje jeszcze do wykorzystania przez obie strony, zwłaszcza poprzez otwieranie nowych rynków eksportowych i realizację wspólnych projektów dwustronnych w różnych dziedzinach, tak aby 12. posiedzenie Międzyrządowej Komisji Współpracy, podczas którego omówione zostaną aktualne perspektywy kontaktów białorusko-indyjskich, otworzyło nowy rozdział w stosunkach między Białorusią a Indiami.

Wśród najważniejszych kierunków współpracy białorusko-indyjskiej podczas 12. posiedzenia MPC omówiona zostanie również sfera opieki zdrowotnej. W Białorusi realizowane są bowiem projekty inwestycyjne w branży farmaceutycznej z udziałem indyjskiego kapitału i technologii. „Wspólna produkcja nowoczesnych leków to najważniejszy, perspektywiczny kierunek współpracy dwustronnej”³⁰. Ponadto do naszego kraju przyjeżdża coraz więcej studentów z Indii. Duża liczba indyjskich studentów medycyny – już około tysiąca – zdobywa wykształcenie na białoruskich państwowych uniwersytetach medycznych, przechodzi przekwalifikowanie zawodowe i podnosi swoje kwalifikacje. „Zdecydowana większość z nich zdobywa wykształcenie medyczne w Mińsku, Grodnie, Witebsku i Homlu”³¹.

W marcu 2026 roku w Mińsku odbyło się indyjsko-białoruskie forum biznesowe poświęcone farmacji, zorganizowane z inicjatywy indyjskiej Rady ds. Eksportu Produktów Farmaceutycznych Pharmexcil, które zgromadziło ponad 60 indyjskich producentów produktów farmaceutycznych, kosmetyków i suplementów diety, a także co najmniej 80 przedstawicieli białoruskich przedsiębiorstw. Forum to stało się kolejnym dowodem na to, że zarówno dla Białorusi, jak i dla Indii branża farmaceutyczna ma strategiczne znaczenie i jest jedną z najdynamiczniej rozwijających się gałęzi gospodarki. Wystarczy wspomnieć, że w Białorusi w ciągu ostatnich pięciu lat średni roczny wskaźnik wzrostu wielkości produkcji farmaceutycznej przekracza 10 procent, a zasięg dostaw obejmuje 30 krajów świata. Jednocześnie białoruski przemysł farmaceutyczny nadal koncentruje się na wzroście, zwiększaniu lokalnej produkcji i poszerzaniu popytu detalicznego. „W ciągu pięciu lat, od 2019 do 2024 roku, wielkość produkcji farmaceutycznej wzrosła o około

<https://belta.by/ekonomika/view/hodzhayev-v-belarusi-realizuiutsia-investirovki-v-farmatsevticheskoi-sfere-s-uchastiem-indii-761092-2026/>

³⁰ Chodzaev: na Białorusi realizowane są projekty inwestycyjne w branży farmaceutycznej z udziałem Indii [Źródło źródło]. - 2026. - URL:

<https://belta.by/economics/view/hodzhayev-v-belarusi-realizuiutsia-investirovki-v-farmatsevticheskoi-sfere-s-uchastiem-indii-761092-2026/>

³¹ Edukacja medyczna i doskonalenie zawodowe. Około 1 tys. indyjskich studentów studiuje na białoruskich uczelniach [Źródło elektroniczne]. - 2026. - URL:

<https://belta.by/special/society/view/meditsinskoe-obrazovanie-i-perepodgotovka-okolo-1-tys- indijskich-studentov-obuchaiutsia-v-belaruskikh-761043-2026/>

80% przy średnim rocznym tempie wzrostu wynoszącym około 13,2%, co sprawia, że branża farmaceutyczna jest jedną z najszybciej rozwijających się w kraju”³².

Indie są uznanym światowym liderem w branży farmaceutycznej, na którego przypada „około 10% całkowitej produkcji farmaceutycznej na świecie. Na koniec 2025 r. eksport przekroczył 15 mld dolarów. Indie zajmują trzecie miejsce pod względem wielkości eksportu leków do ponad 200 krajów i są znane jako „apteka świata” dzięki wysokiej jakości lekom generycznym”³³. I jeszcze jeden fakt: według prognoz wielkość światowego rynku farmaceutycznego do 2035 roku podwoi się i osiągnie fantastyczną wartość – trzy i pół biliona dolarów. Fakty te wyraźnie pokazują znaczenie i perspektywiczność budowania wzajemnie korzystnej współpracy białorusko-indyjskiej w tej dziedzinie. Tym bardziej, że w ciągu nieco ponad trzech dekad Indie i Białoruś rozwinęły solidne, wielostronne partnerstwo w branży farmaceutycznej.

Już w 2017 roku oba kraje utworzyły wspólną grupę roboczą ds. farmaceutyki w celu rozwoju dwustronnej współpracy w tej dziedzinie; jej pierwsze posiedzenie odbyło się w New Delhi, a drugie miało charakter wirtualny w 2023 roku. Trzecie posiedzenie grupy planowane jest na czerwiec 2026 roku. Podczas tego forum jako przykład udanej współpracy wymieniono współpracę białoruskiego przedsiębiorstwa państwowego „Akademfarm” z dwoma indyjskimi producentami farmaceutycznymi – Cipla i Reliance Life Sciences. Kluczowym kierunkiem współpracy między Białorusią a Indiami jest pogłębienie współpracy technologicznej w takich obszarach, jak pakowanie wtórne indyjskich leków w zakładach białoruskiego przedsiębiorstwa, transfer technologii w zakresie produkcji leków od wiodących indyjskich producentów, organizacja wspólnych linii produkcyjnych oraz produkcja kontraktowa z przeznaczeniem na dalszy eksport na rynki Euroazjatyckiej Unii Gospodarczej (EAEU).

Ponadto podczas forum zainicjowano projekt utworzenia międzynarodowego centrum badawczo-rozwojowego, do którego kompetencji będą należały następujące rodzaje działań: „prowadzenie badań, w tym na zlecenie partnerów zagranicznych, przygotowywanie i ekspertyza dokumentacji rejestracyjnej zgodnie z przepisami EAEU, opracowywanie technologii produkcji w ramach partii pilotażowych, organizacja badań klinicznych na

³² Trzecie posiedzenie białorusko-indyjskiej grupy roboczej ds. farmacji planowane jest na czerwiec 2026 roku [Zasób elektroniczny źródło]. - 2026. - URL:

<https://belta.by/special/society/view/tretie-zasedanie-belorusko-indijskoj-raboczej-gruppy-no-farmatsevtike-nalimetsja-v-ii-unc-2026-goda-770554-2026/>

³³ BelTIP: Przedsiębiorstwa z Białorusi i Indii są zainteresowane realizacją wspólnych projektów [Źródło internetowe]. - 2026. - URL: <https://belta.by/economics/view/beltnn-biznes-belarusi-i-indii-zainteresovan-v-realizatsii-sovmestnykh-proektov-770570-2026/>

terytorium EAEU, a także opracowywanie i walidacja nowych metod kontroli substancji czynnych i gotowych postaci leków”³⁴. Utworzenie takiego centrum przyczyni się do zwiększenia wielkości produkcji nowego, gotowego produktu o wysokim stopniu lokalizacji i wymagającego zaawansowanych badań naukowych.

Z kolei Indie liczą na współpracę z Białorusią w zakresie tradycyjnego indyjskiego systemu medycznego zwanego AYUSH: ajurweda, joga, unani, siddha i homeopatia. „Strona indyjska przedstawiła już rządowi Białorusi do rozpatrzenia protokół ustaleń w tej sprawie”³⁵. Ambasada tego południowoazjatyckiego kraju w Mińsku otworzyła również w swojej siedzibie centrum informacyjne AYUSH w celu popularyzacji tych systemów zdrowotnych i rozpowszechniania informacji na ich temat. Wszystko to doprowadzi nie tylko do powstania nowych możliwości biznesowych między krajami, ale także do stworzenia możliwości wspólnych badań i prac rozwojowych nad lekami i produktami farmaceutycznymi.

I na koniec. Indyjsko-białoruskie forum biznesowe poświęcone branży farmaceutycznej, które odbyło się w Mińsku w marcu bieżącego roku, ukazało nowe możliwości rozwoju współpracy w tym sektorze. Strony liczą na dalsze zacieśnienie więzi biznesowych między Białorusią a Indiami. Tym bardziej, że w 2026 roku spodziewane jest nie tylko 12. posiedzenie Międzyrządowej Komisji Współpracy (MIK), ale także 10. posiedzenie wspólnej grupy roboczej ds. nauki i technologii, podczas których omówione zostaną aktualne perspektywy projektów dwustronnych oraz nowe kierunki współpracy partnerskiej, w tym w dziedzinie opieki zdrowotnej i farmacji.

³⁴ Na Białorusi powstanie międzynarodowe centrum badawcze w dziedzinie farmacji [Źródło elektroniczne]. - 2026. - URL: <https://belta.by/society/view/v-bielarusi-sozhdut-mezhdunarodnyi-nachno-issledovatel'skii-tsentr-v-oblasti-farmatsevtiki-770562-2026/>

³⁵ Indie liczą na współpracę z Białorusią w dziedzinie medycyny tradycyjnej [Źródło elektroniczne]. - 2026. - URL: <https://belta.by/society/view/india-rasschitvael-na-sotrudnichestvo-s-bielarusiu-v-oblasti-traditsionnoi-meditsiny-770558-2026/>

ROZDZIAŁ 3

Wietnam: głównym zadaniem jest zacieśnianie współpracy handlowo-gospodarczej

Już w maju 2025 roku odbyła się wizyta sekretarza generalnego Komitetu Centralnego Komunistycznej Partii Wietnamu T. Lama na Białorusi, podczas której władze w Mińsku i Hanoi podpisały wspólne oświadczenie o nawiązaniu partnerstwa strategicznego w perspektywie najbliższej i średnioterminowej. Dokument ten stanowił nowy kamień milowy w stosunkach między obydwojema krajami, w którym określono najważniejsze priorytety współpracy dwustronnej, i stał się punktem odniesienia dla obu stron przy opracowywaniu wspólnych planów i programów. W końcu „Wietnam jest jednym z kluczowych partnerów Białorusi w Azji Południowo-Wschodniej, a podstawą naszej współpracy jest szczerza przyjaźń, wzajemny szacunek i wsparcie”³⁶.

W wyniku rozmów na najwyższym szczeblu podpisano wówczas również pakiet dokumentów. W szczególności resorty obrony Białorusi i Wietnamu przyjęły protokół intencyjny dotyczący zacieśnienia współpracy w zakresie szkolenia żołnierzy i specjalistów. Ministerstwo Łączności i Informatyzacji Białorusi oraz Ministerstwo Nauki i Technologii Wietnamu podpisały memorandum o wzajemnym zrozumieniu w sprawie współpracy w dziedzinie transformacji cyfrowej i gospodarki cyfrowej. Państwowy Komitet ds. Nauki i Technologii Białorusi podpisał również z stroną wietnamską analogiczny dokument dotyczący nauki, technologii i innowacji. „Ministerstwo Kultury Białorusi zawarło z Ministerstwem Kultury, Sportu i Turystyki Wietnamu program współpracy w dziedzinie kultury na lata 2026–2028. Program współpracy na lata 2025–2027 został podpisany między ministerstwami sprawiedliwości. Ministerstwa zdrowia Białorusi i Wietnamu wymieniły się tekstami zawartego protokołu ustaleń o współpracy w dziedzinie farmacji”³⁷. Ponadto podpisano umowę o współpracy między Narodową Państwową Telewizją i Radiem Białorusi a radiem „Głos Wietnamu”, a protokół ustaleń – między Białoruskim Towarzystwem Przyjaźni i Współpracy Kulturalnej z Zagranicą a Wietnamskim Związkiem Towarzystw Przyjaźni. W najbliższej przyszłości strony przyjmą „mapę drogową” – plan wspólnych działań na najbliższe trzy i więcej lat. W planie tym wśród najważniejszych kierunków współpracy przewidziano

³⁶ Białorus i Wietnam nawiązały partnerstwo strategiczne [Źródło internetowe]. - 2025. - URL: <https://belia.by/president/view/belarus-i-vietnam-ustanovili-uroven-strategicheskogo-partnerstva-714295-2025/>

³⁷ Białorus i Wietnam podpisały pakiet dokumentów w wyniku rozmów Łukaszenki i To Lama w Mińsku [Źródło elektroniczne zasób]. - 2025. - URL: <https://belia.by/president/view/belarus-i-vietnam-podpisali-paket-dokumentov-po-3tozam-peregovorov-lukashenko-i-to-lama-v-minske-714299-2025/>

wznowienie regularnych dostaw białoruskiej techniki wydobywczej, ciężarówek oraz traktorów marki BELARUS, a także utworzenie wspólnych zakładów produkcyjnych. W szczególności chodzi o maksymalne przyspieszenie realizacji projektu utworzenia na terenie Wietnamu „wspólnej produkcji białoruskich traktorów, a także sprzętu z Minskiej Fabryki Samochodów, w tym na potrzeby dostaw do innych krajów regionu”³⁸. Jeśli chodzi o konkrety, to jaki traktor planuje się montować w ramach wspólnej linii montażowej w Wietnamie, projekt rozpoczyna się od serii o mocy 50 koni mechanicznych. W przyszłości może on potencjalnie zostać rozszerzony na dowolne modele i modyfikacje dostępne w ofercie fabryki traktorów. Przypomnijmy, że w całej historii dostaw białoruskich traktorów do tego kraju w Azji Południowo-Wschodniej wyeksportowano prawie 15 tysięcy maszyn. Obecnie „planowany jest montaż ciągnika BELARUS 451 o mocy 50 koni mechanicznych, przeznaczonego do pracy na polach ryżowych w warunkach wilgotnych i suchych. Lokalizacja produktu wyniesie co najmniej 45%”³⁹. Oczekuje się, że w tym zakładzie produkcyjnym będzie wytwarzanych co najmniej tysiąc maszyn. W ramach planu rozwoju współpracy przemysłowej, podczas negocjacji strona wietnamska z zainteresowaniem omówiła z partnerami białoruskimi kwestie produkcji wozów strażackich oraz „specjalistycznych autobusów do przewozu uczniów, co może stać się kolejną dziedziną współpracy obu krajów”⁴⁰. Kolejnym interesującym tematem, który zostanie uwzględniony w „mapie drogowej”, są dostawy białoruskich produktów spożywczych na rynek wietnamski. W 2024 roku ich eksport wyniósł nieco ponad sześć milionów dolarów. „Obecnie Białoruś dostarcza do Wietnamu produkty mleczne oraz suszone produkty mleczne. Szczególnym popytem cieszy się mleko pełne, pakowane w kartony typu Tetra Pak”⁴¹. W najbliższym czasie strona białoruska uruchomi dostawy wołowiny na rynek tego kraju. Strona wietnamska potwierdziła już odpowiednie certyfikaty weterynaryjne. Podobne działania są już prowadzone w celu uzyskania tych certyfikatów dla dostaw wieprzowiny i drobiu. Strona białoruska wyraziła również gotowość do zintensyfikowania

³⁸ Białoruś uzgodniła z Wietnamem utworzenie wspólnych zakładów produkujących ciągniki i sprzęt marki MAZ [Źródło internetowe]. - 2025. - URL: <https://belta.by/president/view/belarus-dogovorilas-s-vietnamom-o-sozdanii-sovmestnykh-proizvodstv-traktorov-i-tehniki-maz-714302-2025/>

³⁹ W jakiej modelu ciągnika planuje się montować w ramach wspólnej produkcji w Wietnamie, poinformowano w MTZ [Źródło elektroniczne źródło]. - 2025. - URL: <https://belta.by/economics/view/kakui-model-traktora-planiruiut-sobirat-na-sovmestnom-proizvodstve-vo-vietname-rasskazali-na-mtz-714396-2025/>

⁴⁰ Nowe horyzonty współpracy. Turczyn nakreślił perspektywy współpracy przemysłowej z Wietnamem [Źródło elektroniczne]. - 2025. - URL: <https://belta.by/politics/view/novye-gorizonty-sotrudnichestva-turchin-oboznachil-nerspektivy-promkooperatsii-s-vietnamom-714395-2025/>

⁴¹ Białoruś w najbliższym czasie uruchomi dostawy wołowiny na rynek wietnamski [Źródło internetowe]. - 2025. - URL: <https://belta.by/economics/view/belarus-v-blizhai-shee-vremia-naladit-postavki-goviadiny-na-rynok-vietnama-714260-2025/>

współpracy z partnerami wietnamskimi w zakresie cyfryzacji procedur administracyjnych – jednego z priorytetowych kierunków rozwoju Wietnamu. Wspomniany powyżej protokół ustaleń między Ministerstwem Łączności i Informatyki Białorusi a Ministerstwem Nauki i Technologii Wietnamu w sprawie współpracy w dziedzinie transformacji cyfrowej i gospodarki cyfrowej przewiduje „wymianę doświadczeń i współpracę w zakresie transformacji cyfrowej i gospodarki cyfrowej, rozwój centrów badań i rozwoju cyfrowego, wymianę doświadczeń w zakresie promowania innowacji, wymianę wiedzy, doświadczeń i najlepszych praktyk w dziedzinie nowych i rozwijających się technologii cyfrowych, takich jak sztuczna inteligencja”⁴². Współpraca i wspólne działania w ramach protokołu będą zatem sprzyjać rozwojowi potencjału naukowo-technologicznego obu krajów oraz rozszerzeniu rynku technologii cyfrowych.

Jeśli chodzi o współpracę w dziedzinie kultury, strony planują zorganizować w 2027 roku Dni Kultury Wietnamu na Białorusi z okazji obchodów 35. rocznicy nawiązania stosunków dyplomatycznych między obydwojoma krajami. W podpisanym programie na lata 2026–2028 „przewiduje się objęcie wszystkich sfer współpracy kulturalnej: sztuki scenicznej, plastycznej, ludowej i cyrkowej, a także wymianę zespołów artystycznych i delegacji w celu udziału w międzynarodowych festiwalach, seminariach, konferencjach i forach poświęconych kulturze i sztuce, organizowanych w obu krajach”⁴³. Przyczyni się to do rozszerzenia więzi kulturowych oraz wzajemnego poznawania przez społeczeństwa Białorusi i Wietnamu historii i różnorodności światowych kultur narodowych.

Wreszcie, w ramach tej wizyty odbyło się spotkanie przewodniczącego Mińskiego Komitetu Wykonawczego W. Kucharewa z delegacją Komitetu Ludowego Hanoi, podczas którego strony omówiły perspektywy dalszej współpracy w dziedzinach gospodarki, przemysłu, opieki zdrowotnej, edukacji, kultury i turystyki. Szczególną uwagę poświęcono stosunkom handlowo-gospodarczym. Przypomnijmy, że umowa o przyjaznych stosunkach między Mińskiem a Hanojem została podpisana w 2004 roku, a program współpracy na lata 2024–2026 – w 2023 roku. W 2024 roku obroty handlowe między Mińskiem a Wietnamem przekroczyły 120 milionów dolarów. Stolica Białorusi eksportuje do Hanoi nawozy, leki, sprzęt medyczny, a także urządzenia techniczne i przyrządy pomiarowe. Z

⁴² Białoruś jest gotowa zintensyfikować współpracę z Wietnamem w zakresie cyfryzacji procedur administracyjnych [Źródło elektroniczne źródło]. - 2025. - URL: <https://belta.by/economics/view/belarus-gotova-aktivizirovat-sotrudnichestvo-s-vietnamom-po-tsifrovizatsii-administratsionnoy-714484-2025/>

⁴³ Dni Kultury Wietnamu mają się odbyć na Białorusi w 2027 roku [Źródło internetowe]. - 2025. - URL: <https://belta.by/society/view/dni-kultury-vietnama-planiruiut-provesti-v-belarusi-v-2027-godu-714327-2025/>

Wietnamu sprowadzane są kauczuk, elektronika, odzież, ryby i ryż. Strony dostrzegają duże perspektywy w rozwoju stolic. Już teraz realizowane są „konkretne projekty: przedsiębiorstwo farmaceutyczne „Minskintercaps” dostarcza leki na rynek wietnamski, a Minska Fabryka Koł zębatych przygotowuje wysyłkę produktów do partnera z Hanoi o wartości prawie 90 tys. dolarów”⁴⁴. I jeszcze kilka liczb. W 2024 roku placówki w Mińsku udzieliły pomocy 252 obywatelom Wietnamu. Strona białoruska zaproponowała zorganizowanie szkoleń dla specjalistów z Hanoi w wiodących klinikach stolicy, przeprowadzenie konferencji online oraz nawiązanie wymiany delegacji medycznych. Tak więc obie stolice aktywnie rozwijają stosunki w wielu dziedzinach.

Ogólnie rzecz biorąc, mówiąc o międzyregionalnej współpracy białorusko-wietnamskiej, należy zauważyć, że od października 2009 roku obowiązuje międzyrządowa umowa w sprawie zasad współpracy między lokalnymi organami wykonawczymi i administracyjnymi Białorusi a lokalnymi organami wykonawczymi Wietnamu. Od tego czasu między miastami i obwodami Białorusi a miastami i prowincjami Wietnamu podpisano 14 dokumentów ramowych dotyczących współpracy, które „mają sprzyjać realizacji wspólnych projektów kooperacyjnych oraz kulturalno-humanitarnych”⁴⁵. Oprócz stolicy Białorusi można podać jako przykład również inne regiony Białorusi, aktywnie uczestniczące w międzyregionalnej współpracy obu krajów. Na przykład głównym partnerem obwodu mińskiego w Wietnamie jest prowincja Hung Yën, która specjalizuje się w uprawie ryżu, szafranu i owoców tropikalnych.

Jeszcze jeden przykład. „Dodatkowe impulsy dla rozwoju współpracy międzyregionalnej między Białorusią a Wietnamem międzyregionalnej współpracy,

„Z pewnością znaczenie ma podpisana w lipcu 2017 roku umowa o współpracy między obwodem brzeskim a prowincją Laokai, przewidująca zacieśnienie więzi partnerskich w sferach handlowo-gospodarczej, naukowo-technicznej i kulturalnej”⁴⁶. W sierpniu 2025 r. strona białoruska dostarczyła do tej samej prowincji – Laokai – partię wywrotek kopalnianych wyprodukowanych przez Białoruski Zakład Samochodowy. W tym samym czasie podpisano umowy „między OJSC „Belshina” a firmą „Automotive Industry” na wysyłkę 500 ton kauczuku naturalnego oraz kontrakt na dostawę

⁴⁴ Kucharew: Mińsk i Hanoi mają duży potencjał do współpracy [Źródło internetowe]. - 2025. - URL:

<https://belta.by/society/view/kucharev-u-minska-i-hanoia-est-bolshoi-potentsial-dlia-vzaimodeistviia-714275-2025/>

⁴⁵ Białoruś i Wietnam są zainteresowane rozszerzeniem współpracy międzyregionalnej [Źródło internetowe]. - 2025. - URL:

<https://belta.by/politics/view/belarus-i-vietnam-zainteresovany-rasshiriat-mezhregionalnoe-sotrudnichestvo-734752-2025/>

⁴⁶ Zaleski, B. Okno możliwości – Azja. Kronika wzajemnie korzystnej współpracy Białorusi z krajami tego kontynentu / Borys Zaleski. – LAP LAMBERT Academic Publishing, 2026. – s. 74.

2 kontenerów opon do wywrotek BELAZ”⁴⁷. W tym miejscu należy wyjaśnić, że już w 2024 roku rząd wietnamski zatwierdził plan rozwoju gospodarczego w regionach północnym, centralnym i górskim kraju do 2030 roku z perspektywą do 2050 roku, w którym prowincja Lao Cai została określona jako jeden z sześciu biegunów wzrostu, wśród których znajdują się również prowincje Thai Nguyen, Bac Giang, Son La, Lang Son i Phu Tho, gdzie „główny nacisk zostanie położony na rozwój przemysłu wydobywczego w połączeniu z wydajnym i oszczędzającym zasoby przetwórstwem, zapewniającym przestrzeganie norm środowiskowych w odniesieniu do takich minerałów, jak apatyt, miedź i żelazo”⁴⁸. I tutaj oczywiście przydadzą się białoruskie wywrotki kopalniane.

Ponadto mowa jest o rozszerzeniu sprzedaży i produkcji montażowej sprzętu Mińskiego Zakładu Samochodowego (MAZ) w celu realizacji „montażu pojazdów MAZ z kierownicą po prawej stronie przeznaczonych do sprzedaży w krajach trzecich”⁴⁹. Należy zauważyć, że od 2019 roku w prowincji Hyeongyeong działa zakład produkcji sprzętu specjalistycznego opartego na pojazdach MAZ. „Również ta fabryka montażowa »MAZ Asia« otwiera dobre perspektywy na działalność na rynkach innych krajów regionu – Indonezji, Malezji, Kambodży i Laosu”⁵⁰. We wrześniu 2025 roku ogłoszono, że w Wietnamie powstanie zakład montażowy ciągników BELARUS. W Ho Chi Minie podpisano odpowiednią umowę licencyjną.

„Z linii produkcyjnej będą schodzić

maszyny rolnicze w trzech modelach. Najbardziej perspektywicznym z nich jest traktor BELARUS 451. Jego moc wynosi 50 koni mechanicznych, a przeznaczony jest on do pracy na zalanych wodą polach ryżowych”⁵¹. Uzgodniono również dostawę partii próbnej zestawów do montażu traktorów. W tym samym wrześniu 2025 roku w Mińsku odbyło się Białorusko-Wietnamskie Forum Biznesowe, w którym wzięło udział około pięćdziesięciu białoruskich i ponad dwudziestu wietnamskich przedsiębiorstw zainteresowanych współpracą w dziedzinie zaawansowanych

⁴⁷ Zwiększenie ogólnego potencjału gospodarczego. Białoruś i Wietnam rozszerzają współpracę technologiczną [Zasób elektroniczny]. – 2025. – URL:

<https://belta.by/economics/view/povysht-obschii-ekonomicheskii-potentsial-belarus-i-vietnam- rasshiritiut-tehnologicheskuiu-kooperatsiiu-734756-2025/>

⁴⁸ Lao Cai zostało uznane za jeden z sześciu ośrodków wzrostu gospodarczego w regionach północnym, centralnym i górskim [Źródło internetowe]. - 2024. - URL: <https://www.vietnam.vn/ru/lao-cai-dnoc-xac-dinh-la-i-trong-6-cuc-tang-truong-cua-vung-trong- khu-vuc-trung-du-va-mien-nui-nhia-bac>

⁴⁹ W 2026 roku planowane jest uruchomienie produkcji montażowej białoruskich traktorów w Wietnamie [Źródło źródło]. - 2025. - URL:

<https://belta.by/economics/view/sborochnoe-proizvodstvo-belorusskih-tractorov-planiruiut- zapustit-vo-vietname-v-2026-godu-752883-2025/>

⁵⁰ Zaleski, B. W centrum uwagi – partnerstwo etapowe. Wielopłaszczyznowa współpraca gospodarcza Białorusi na różnych kontynentach / Borys Zaleski. – LAP LAMBERT Academic Publishing, 2025. – S. 16.

⁵¹ MTZ uruchomił linię montażową w Wietnamie [Zasób elektroniczny]. – 2025. – URL: <https://belarus-news.by/news/mtz-sozdst-sborochnoe-proizvodstvo-tractorov-vo-vietnam>

technologii, rolnictwa przyjaznego dla środowiska oraz energii odnawialnej. W ramach tego forum ogłoszono, że w 2024 roku łączna dwustronna wymiana handlowa osiągnęła prawie 250 milionów dolarów. „Wietnam eksportuje do Białorusi owoce morza, wyroby z drewna, tekstylia, obuwie, ryż i produkty rolne. Z kolei Białoruś dostarcza <...> swoje wysokiej jakości produkty: nawozy, maszyny rolnicze i sprzęt przemysłowy”⁵². Świadczy to o tym, że strony mają jeszcze wiele nowych możliwości współpracy, w tym również między regionami obu krajów.

I oto w kwietniu 2026 roku obwód brzeski oraz znana nam już prowincja Laokai podpisały Program współpracy na lata 2026–2028 w celu zintensyfikowania współpracy w sektorze przemysłowym, rolnictwie, a także we wspólnych działaniach w dziedzinach edukacji, opieki zdrowotnej, kultury i turystyki. W tym kontekście warto zwrócić uwagę na interesujący fakt. „Obroty handlowe między obwodem brzeskim a Wietnamem na koniec 2025 roku wzrosły o 32%. Początek bieżącego roku również wykazał pozytywną dynamikę: w ciągu dwóch miesięcy obroty handlowe wzrosły o 32%. A w ciągu zaledwie pięciu lat wzrosły 2,3 razy”⁵³. Niemniej jednak strony, podpisując nowy program współpracy, zaznaczyły, że istniejący potencjał do wszechstronnej współpracy nie jest w pełni wykorzystywany. Na przykład oba regiony mają ze sobą wiele wspólnego. „Brest to brama do Europy, a Laokai – prowincja przygraniczna łącząca Azję z Chinami”⁵⁴. Obwód brzeski ma silną pozycję w przetwórstwie, logistyce i organizacji produkcji. W Laokai aktywnie rozwija się projekty w zakresie handlu przygranicznego, logistyki, przemysłu przetwórczego, transformacji cyfrowej oraz usług turystycznych. Tak więc oba regiony – obwód białoruski i prowincja wietnamska – są zainteresowane ścisłą współpracą gospodarczą o charakterze inwestycyjnym. Już we wrześniu 2026 roku delegacja obwodu brzeskiego złoży wizytę odwzajemniającą w prowincji Laokai, aby dalej zacieśniać współpracę handlową i gospodarczą oraz zaprezentować nowe, konkretne wspólne projekty.

Wśród innych regionów wietnamskich zainteresowanych współpracą z partnerami białoruskimi można wymienić prowincję Khanh Hoa, gdzie w maju bieżącego roku odbyła się prezentacja potencjału handlowo-

⁵² Zaawansowane technologie, rolnictwo, energetyka. Ambasador o priorytetach współpracy między Wietnamem a Białorusią [Źródło elektroniczne]. – 2025. – URL: <https://belta.by/economics/view/vysokie-tehnologii-selskoe-hoziaistvo-energetika-poslo-ob-aktsientah-sotrudnichestva-vietnama-i-bielarusi-738723-2025/>

⁵³ Obroty handlowe między obwodem brzeskim a Wietnamem wzrosły w ciągu pięciu lat 2,3-krotnie [Źródło internetowe]. – 2026. – URL: <https://belta.by/regions/view/tovarooborot-mezhdu-brestskoi-oblastiu-i-vietnamom-za-piat-let-vyros-v-23-raza-777661-2026/>

⁵⁴ Wietnamska prowincja Laokai jest zainteresowana doświadczeniami związanymi z utworzeniem i funkcjonowaniem specjalnej strefy ekonomicznej „Brest” [Źródło elektroniczne]. – 2026. – URL: <https://belta.by/special/economics/view/vietnamskoi-provintsi-laokai-interesen-opyt-sozdaniia-i-raboty-sez-brest-777677-2026/>

gospodarczego Republiki Białorusi wraz z najważniejszymi aspektami dwustronnej współpracy białorusko-wietnamskiej. „Szczególną uwagę poświęcono zwiększeniu dostaw sprzętu rolniczego i transportowego do prowincji Khanh Hoa, a także importowi owoców tropikalnych i owoców morza na Białoruś”⁵⁵. Strona białoruska położyła nacisk na organizację wizyt delegacji biznesowych z prowincji Khanh Hoa w regionach Białorusi w celu przeprowadzenia białorusko-wietnamskiego forum biznesowego oraz zapoznania się z potencjałem handlowo-gospodarczym kraju. Osobno omówiono kwestie logistyki i transportu towarów białoruskich i wietnamskich przez lotnisko Cam Ranh, a także zwiększenia ruchu turystycznego w związku z uruchomieniem bezpośrednich połączeń lotniczych między Białorusią a Khanh Hoa.

Wróćmy jednak do wizyty sekretarza generalnego Komitetu Centralnego Komunistycznej Partii Wietnamu T. Lama na Białorusi, która miała miejsce w maju 2025 roku. Wizyta ta pokazała, że w ciągu ponad trzydziestoletniej historii stosunków dyplomatycznych oba kraje utrzymują i rozwijają współpracę w wielu dziedzinach – od obrony narodowej i bezpieczeństwa po gospodarkę, handel, kulturę, edukację, naukę i technologie oraz współpracę regionalną. W tym czasie stworzono solidną podstawę umowną i prawną dla współpracy w różnych dziedzinach, obejmującą ponad 50 dokumentów. Jednak zarówno Białoruś, jak i Wietnam dążą do tego, aby wspólnymi siłami nadal rozwijać stosunki na nowy poziom, związany z perspektywicznymi kierunkami współpracy „w dziedzinie gospodarki cyfrowej i transformacji cyfrowej, rolnictwa, przemysłu, energetyki, nauki i technologii, wykorzystania energii jądrowej w celach pokojowych, transportu i logistyki, bankowości oraz edukacji”⁵⁶, tak aby partnerstwo strategiczne ogłoszone w maju 2025 roku rozwijało się we wszystkich obszarach leżących we wspólnym interesie narodów białoruskiego i wietnamskiego.

⁵⁵ Transport ciężarowy, turystyka. Potencjał gospodarczy Białorusi zaprezentowano w wietnamskiej prowincji Khanh Hoa [Źródło internetowe]. - 2026. - URL: <https://belta.by/economics/view/gruzovaja-tehnika-nirizm-ekonomicheskii-potentsial-belarusi-prezentovan-vo-vietnamskoi-provintsi-782222-2026/>

⁵⁶ Handel, obrona, inwestycje. To Lam opowiedział, na rozwoju jakich dziedzin skupią się Białoruś i Wietnam [Źródło internetowe]. - 2025. - URL: <https://belta.by/economics/view/torgovlia-oborona-investitsii-to-lam-rasskazal-na-razviti- kakih-sfer-sosredotochatsia-belarus-i-714314-2025/>

ROZDZIAŁ 4

Uzbekistan: przejście do znaczących projektów w zakresie współpracy przemysłowej

Uzbekistan jest jednym z głównych i kluczowych partnerów Białorusi w Azji Środkowej. Nadal pozostaje dla naszej republiki najważniejszym partnerem handlowym, zajmując zdecydowanie trzecie miejsce pod względem wielkości obrotu towarowego wśród krajów Wspólnoty Niepodległych Państw. Świadczą o tym dane liczbowe. W 2025 roku obroty handlowe między obydwojema krajami wzrosły o prawie 35 procent i osiągnęły 855 milionów dolarów. Jednocześnie eksport białoruskich towarów wzrósł praktycznie o 42 procent – do 686 milionów dolarów. Pozytywna dynamika współpracy handlowo-gospodarczej utrzymuje się również na początku bieżącego roku. W szczególności „w styczniu 2026 roku obroty handlowe wyniosły około 74 mln dolarów, co stanowi wzrost o ponad 70% w porównaniu z analogicznym okresem 2025 roku”⁵⁷. Białoruś dostarcza do Uzbekistanu głównie wołowinę, drewno, produkty naftowe, leki, mleko i śmietanę, traktory oraz płyty wiórowe i z włókien drzewnych. Z kolei z tego kraju sprowadza się głównie wyroby stalowe, przędzę bawełnianą, winogrona, dzianiny i odzież, pompy cieczowe, suszone owoce oraz mieszanki orzechów i suszonych owoców. Rośnie również wolumen handlu usługami. W ubiegłym roku wzrosła ona o ponad połowę i wyniosła prawie 210 milionów dolarów. W Uzbekistanie zarejestrowanych jest 229 podmiotów, których założycielami są rezydenci Białorusi.

Miniony rok upłynął pod znakiem szeregu wydarzeń, które wyniosły stosunki między Białorusią a Uzbekistanem na nowy poziom. Wśród nich znalazło się 11. posiedzenie wspólnej międzyrządowej komisji ds. współpracy, które odbyło się w czerwcu 2025 roku i podczas którego „omówiono aktualne kwestie współpracy dwustronnej w takich dziedzinach, jak współpraca przemysłowa, połączenia transportowe, rolnictwo, współpraca międzyregionalna, opieka zdrowotna, a także wymiana kulturalna i humanitarna”⁵⁸.

We wrześniu w Witebsku odbyło się białorusko-uzbeckie forum biznesowe kobiet „Białoruś – Uzbekistan: współpraca jako czynnik zrównoważonego rozwoju”, które poruszyło praktycznie wszystkie obszary współpracy dwustronnej podczas posiedzeń siedmiu sekcji – „Przemysł lekki: nowe

⁵⁷ Ambasador Uzbekistanu oświadczył, że dąży do podniesienia stosunków z Białorusią na wyższy poziom [Źródło internetowe]. - 2026. - URL: <https://belta.by/politics/view/posol-uzbekistana-zajavl-o-stremlenii-vyvvesti-otnoshenija-s-belarusiu-na-bolee-vysokij-uroven-768462-2026/>

⁵⁸ Zaleski, B. Strategia wielokierunkowości. Aktualne możliwości współpracy międzynarodowej Białorusi w warunkach globalnych przemian / Borys Zaleski. – LAP LAMBERT Academic Publishing, 2025. – s. 105.

horyzonty współpracy Białorusi i Uzbekistanu”, „Perspektywy współpracy w dziedzinie kompleksu maszynowego”, „Białoruś i Uzbekistan: partnerstwo biznesowe w branży turystycznej”, „Białoruś – Uzbekistan: współpraca dwustronna w sferze społeczno-gospodarczej (zadania i perspektywy)”, „Białoruś – Uzbekistan: spojrzenie ekspertów na perspektywy partnerstwa w sektorze rolno-przemysłowym”, „Współpraca młodzieżowa w ramach stosunków białorusko-uzbeckich”, „Rola samorządu lokalnego w zapewnieniu zrównoważonego rozwoju regionów Białorusi i Uzbekistanu”. Szczególnie miejsca w tym programie zajmują więzi partnerskie obu krajów „w dziedzinie współpracy przemysłowej, która z powodzeniem się rozwija i ma znaczny potencjał do dalszego wzmacniania, nasza współpraca w dziedzinie rolnictwa i bezpieczeństwa żywnościowego, a także nasze współdziałanie w dziedzinie opieki zdrowotnej i farmakologii, które również z powodzeniem się rozwija”⁵⁹.

Podczas sesji plenarnej forum kobiet podkreślono, że Białoruś i Uzbekistan aktywnie rozwijają kontakty w branży tekstylnej, farmaceutycznej, elektrotechnicznej, rolniczej

. Nawiązano wspólną produkcję wyrobów kablowo-przewodowych w obwodzie taszkentskim, obuwia oraz gotowych wyrobów tekstylnych pod znanymi białoruskimi markami; realizowane są projekty dotyczące organizacji montażu traktorów w Uzbekistanie. Niemniej jednak strony „mają wszelkie możliwości do tworzenia nowych wspólnych przedsiębiorstw w dziedzinie produkcji odzieży, dzianin oraz materiałów opakowaniowych dla przemysłu spożywczego”⁶⁰.

Jeśli chodzi o konkretne przykłady, można wymienić Miński Zakład Traktorowy (MTZ), który na terenie całego Uzbekistanu tworzy sieć centrów serwisowych zajmujących się naprawą maszyn marki BELARUS. „Jednocześnie trwają prace nad otwarciem sal szkoleniowych MTZ w celu przygotowania specjalistów”⁶¹. Tym bardziej, że eksport maszyn marki BELARUS do Uzbekistanu w okresie styczeń–sierpień 2025 roku wzrósł o ponad 30 procent w porównaniu z analogicznym okresem 2024 roku. „Od początku [2025] roku MTZ wysłało do Uzbekistanu ponad 2,3 tys. sztuk maszyn marki BELARUS. Najpopularniejsze modele to 80X, 80.1, 82.3,

⁵⁹ Alejnik: Białoruś nawiązała bardzo wieloaspektowe, wielopoziomowe stosunki z Uzbekistanem [Zasób elektroniczny]. - 2025. - URL: <https://belta.by/politics/view/alejnik-u-belarusi-vystroyeny-ochen-mnogozorannye-mnogourovnevnye-otnosheniya-s-uzbekistanom-735029-2025/>

⁶⁰ Przemysł, edukacja, turystyka. Jakie są perspektywiczne obszary współpracy Białorusi i Uzbekistanu [Źródło źródło]. - 2025. - URL: <https://belta.by/special/economics/view/promyshlennost-obrazovanie-turizm-kakovy-perspektivnye-sfery-sotrudnichestva-belarusi-i-uzbekistana-735261-2025/>

⁶¹ Szulejko: Białoruś i Uzbekistan prowadzą konstruktywną współpracę na wszystkich szczeblach [Źródło internetowe]. - 2025. - URL: <https://belta.by/economics/view/shulejko-u-belarusi-i-uzbekistana-est-konstruktivnoe-vzaimodeystvie-na-vseh-urovnyah-735251-2025/>

1221.3 i 1222.3. Ustanowiono również dostawy ciągników i zestawów ciągnikowych marki BELARUS...”,⁶².

Kolejny interesujący przykład to koncern „Belneftechim”. Łączny obrót towarowy przedsiębiorstw wchodzących w skład koncernu z „uzbeckimi partnerami biznesowymi na koniec 2024 roku przekroczył 32 mln dolarów. Tempo wzrostu w porównaniu z rokiem 2023 wyniosło 142%”⁶³. Utworzono już grupę partnerów w Uzbekistanie, którzy nabywają szeroki asortyment białoruskich materiałów nietkanych, tkanin kordowych, nici syntetycznych oraz wyrobów z włókna szklanego. Podczas forum kobiet podkreślono, że przedsiębiorstwa należące do koncernu „Belneftechim” mają oferty nie tylko dla przemysłu lekkiego w Uzbekistanie, ale także dla branży maszynowej, budowlanej oraz medycznej.

Mówiąc o wynikach trzeciego białorusko-uzbeckiego forum biznesowego kobiet, należy zauważyć, że dwa poprzednie wydarzenia – w Mińsku i Taszkencie – przyniosły wymierne rezultaty. Wówczas uczestnicy obu forów zawarli 30 umów o wartości 235 milionów rubli białoruskich. Wówczas „podpisano 36 umów między instytucjami sektora społecznego a lokalnymi władzami, które stały się punktem wyjścia do realizacji całego szeregu wspólnych inicjatyw”⁶⁴. Tym razem, we wrześniu 2025 roku, w Witebsku podpisano 30 umów o wartości 261 milionów rubli białoruskich oraz 18 dwustronnych dokumentów o współpracy, w tym dotyczących nawiązania współpracy między regionami. Jak widać, tendencja wzrostowa jest wyraźna! Jeśli chodzi o rok 2026, to już w lutym delegacja rządowa Białorusi udała się z oficjalną wizytą do Taszkontu, gdzie odbyły się spotkania na najwyższym i wysokim szczeblu, a także czwarte posiedzenie uzbecko-białoruskiej rady biznesowej oraz dwustronne forum biznesowe. Warto zauważyć, że w wydarzeniach tych wzięło udział ponad 50 przedstawicieli ze strony białoruskiej. „Są to 42 przedsiębiorstwa reprezentujące różne sektory gospodarki: budowę maszyn, elektrotechnikę, przemysł lekki i spożywczy, farmaceutykę i kosmetykę, leśnictwo oraz przemysł drzewny, a także towary i usługi budowlane. Ze strony uzbeckiej uczestniczą przedstawiciele ponad 200 firm ze wszystkich regionów”⁶⁵.

⁶² MTZ zwiększyło eksport sprzętu marki BELARUS do Uzbekistanu o ponad 30% w okresie styczeń–sierpień [Źródło internetowe]. - 2025. - URL: <https://belta.by/economics/view/mtz-uvlechil-eksport-tehniki-belarus-v-uzbekistan-bolee-chem-na-30-v-ianvar-avguste-735882-2025/>

⁶³ Jakie produkty białoruskiego przemysłu petrochemicznego interesują Uzbekistan, poinformowano w „Belneftechimie” [Źródło internetowe]. - 2025. - URL: <https://belta.by/society/view/kakaja-produktsiia-belorusskoi-neftehimii-interesuet-uzbekistan-rasskazali-v-belneftehimie-735154-2025/>

⁶⁴ Podczas III Białorusko-Uzbeckiego Forum Biznesowego Kobiet podpisano umowy o wartości 261 mln Br [Źródło internetowe]. - 2025. - URL: <https://belta.by/economics/view/na-iii-belorussko-uzbekskom-zhenskome-biznes-forume-podpisano-kontraktov-na-br261-mln-735239-2025/>

⁶⁵ Białoruś planuje rozwijać współpracę z Uzbekistanem oraz eksport produktów przemysłu lekkiego [Źródło internetowe]. - 2026. - URL: <https://belta.by/economics/view/belarus-naninet-razvivat-kooperatsii-s-uzbekistanom-i-eksport-produktsii-legnoma-766058-2026/>

W ramach tych spotkań i rozmów podpisano pokaźny pakiet dokumentów oraz przedstawiono wiele interesujących pomysłów i perspektywicznych propozycji dotyczących współpracy i realizacji wspólnych projektów. W szczególności Białoruś zamierza utworzyć w Uzbekistanie zakład montażowy Białoruskiej Fabryki Samochodów, ponieważ w tym kraju „znajduje się bardzo wiele złóż metali rzadkich i surowców mineralnych. Oczywiście posiadanie własnej produkcji w takim kraju to nie tylko wysoki poziom kompetencji, ale także kwestia bezpieczeństwa technologicznego”⁶⁶. Jeśli chodzi o Miński Zakład Traktorowy, to eksport maszyn marki BELARUS do Uzbekistanu w 2025 roku wzrósł o 15 procent w porównaniu z rokiem 2024. „W ubiegłym roku MTZ wysłało do Uzbekistanu ponad 3 tys. sztuk maszyn marki BELARUS. W tym kraju popytem cieszą się ciągniki o szerokim zakresie mocy – od 80 do 200 l. s., a także ciągniki do uprawy bawełny BELARUS 80X”⁶⁷. Ponadto częściowo zrealizowano kontrakt z uzbecką firmą KRANTAS GROUP na dostawę przekładni. Obecnie sieć dystrybucyjna MTZ w Uzbekistanie składa się z pięciu centrów dealerskich. W mieście Nurafshan działa również wspólna linia montażowa do produkcji ciągników BELARUS.

Białoruś planuje również rozwijać współpracę z Uzbekistanem oraz eksport produktów przemysłu lekkiego. W lutym tego roku białoruskie przedsiębiorstwa – „Witebskie Dywany” i „Milawica” – podpisały umowy, a „Mogoteks” i Orszański Zakład Przetwórstwa Lnu zrealizowały dostawę tkanin z Uzbekistanu. W tym kraju znajdują się bowiem zakłady produkcyjne białoruskich podmiotów gospodarczych. Co czwarta koszulka uszyta na Białorusi jest wykonana z uzbeckiej bawełny. Obecnie trwają już rozmowy na temat przetwórstwa wełny. W Uzbekistanie występuje bardzo duże zasoby tego surowca. Ponadto podczas posiedzenia rady biznesowej podpisano memorandum dotyczące branży skórzaney. Jest to również perspektywiczny kierunek, nad którym strony będą pracować.

Kolejną dziedziną współpracy między Białorusią a Uzbekistanem, która obecnie intensywnie się rozwija, jest edukacja. W szczególności tylko Białoruski Państwowy Uniwersytet Pedagogiczny im. Maksima Tanka (BPGU) nawiązał współpracę partnerską z 12 uczelniami wyższymi tego kraju Azji Środkowej. Kluczowymi partnerami są Narodowy Uniwersytet Pedagogiczny im. Nizami w Uzbekistanie, Państwowy Uniwersytet Pedagogiczny im. Kadyriego w Dżizaku oraz Państwowy Instytut

⁶⁶ Białoruś zamierza uruchomić w Uzbekistanie zakład montażu pojazdów BELAZ [Źródło internetowe]. - 2026. - URL:

<https://belta.by/economics/view/belarus-rasschitvvaet-sozdat-v-uzbekistane-sborochnoe-proizvodstvo-belazov-768578-2026/>

⁶⁷ Tempo wzrostu eksportu sprzętu BELARUS do Uzbekistanu przekroczyło 115% w 2025 roku [Źródło internetowe]. - 2026. - URL: <https://belta.by/economics/view/temp-rosta-eksporta-tehniki-belarus-v-uzbekistan-prevvsi-115-v-2025-godu-766551-2026/>

Pedagogiczny w Namanganie. W planach współpracy z nimi na przyszły rok akademicki znajduje się uruchomienie nowych, poszukiwanych kierunków studiów licencjackich i magisterskich. We współpracy z Narodowym Uniwersytetem Pedagogicznym Uzbekistanu dostępne będą kierunki studiów magisterskich „zarządzanie edukacją” i „edukacja przedszkolna”, a z Państwowym Instytutem Pedagogicznym w Namanganie – „edukacja integracyjna”, „edukacja filologiczna” i „edukacja podstawowa”. We współpracy z Państwowym Uniwersytetem Pedagogicznym w Dżizaku zatwierdzono program studiów w zakresie edukacji przedszkolnej. Wśród przyszłych wspólnych projektów znajduje się „Dialog kultur: Białoruś – Uzbekistan”, w ramach którego odbędą się różne okrągłe stoły, wystawy i wieczory literackie poświęcone tradycjom narodowym, językom, sztuce i historii obu krajów. Ponadto Instytut w Namanganie zaproponował realizację międzynarodowego projektu „Most nauki i edukacji między Białorusią a Uzbekistanem”. Kolejny projekt – „Dziedzictwo i współczesność” – zakłada zaangażowanie studentów w badania nad dziedzictwem kulturowym obu krajów, a następnie zaprezentowanie wyników w formie wystaw, publikacji i konferencji studenckich. W perspektywie planowany jest jeszcze jeden projekt – „Most przyjaźni”, którego istotą jest organizacja wspólnych inicjatyw wolontariackich i społecznych. Ogólnie rzecz biorąc, na Białoruskim Państwowym Uniwersytecie Pedagogicznym z powodzeniem funkcjonuje już szereg wspólnych programów edukacyjnych z partnerami z Uzbekistanu. Od 2018 roku prowadzone jest kształcenie studentów studiów licencjackich na kierunkach logopedii, psychologii, wychowania przedszkolnego i edukacji wczesnoszkolnej. „Od 2023 roku oferta programowa została poszerzona o studia magisterskie: obecnie studenci studiów magisterskich kształcą się w zakresie edukacji włączającej, poradnictwa psychologicznego i biologii. Do tej pory odbyły się cztery roczniki studiów licencjackich i dwa – magisterskich. Około 400 absolwentów otrzymało już podwójne dyplomy Białorusi i Uzbekistanu”⁶⁸. Wróćmy jednak do decyzji podjętych podczas czwartego posiedzenia uzbecko-białoruskiej rady biznesowej oraz dwustronnego forum biznesowego, które odbyły się w lutym bieżącego roku. W wyniku tych wydarzeń „łączna wartość podpisanych umów i porozumień wyniosła prawie 110 mln dolarów”⁶⁹. Natomiast w związku z planowaną na 2026 r. wizytą

⁶⁸ Zarządzanie, filologia, integracja. Białoruski Państwowy Uniwersytet Pedagogiczny (BGPU) i uczelnie wyższe w Uzbekistanie uruchamiają nowe kierunki studiów [Źródło elektroniczne zasób]. - 2026. - URL: <https://belta.by/society/view/menedzhment-filologiya-inkliuziya-bgpu-i-vuzv-uzbekistana-otkrivai-ut-novye-programmy-766547-2026/>

⁶⁹ Podczas wizyty delegacji białoruskiej w Uzbekistanie podpisano kontrakty i umowy o wartości prawie 110 mln dolarów [Źródło źródło]. - 2026. - URL: <https://belta.by/economics/view/kontrakty-i-soglasheniya-pochti-na-110-mln-podpisany-vo-vremia-vizita-belorusskoi-delegatsii-v-766214-2026/>

prezydenta Uzbekistanu Sz. Merziejewa na Białorusi planuje się przygotowanie dwustronnej mapy współpracy, w której strony wyznaczają „ambitny cel osiągnięcia do 2030 r. obrotu towarowego na poziomie 2 mld dolarów”⁷⁰. Rozpoczęły się już intensywne prace nad merytorycznym wypełnieniem tej wizyty oraz nad sformułowaniem szerokiego programu gospodarczego współpracy dwustronnej. Tym bardziej, że Mińsk i Taszcent już „dawno doszły do jasnego porozumienia, że potencjał zwykłej wymiany handlowej nie jest nieograniczony i ważne jest, aby intensywniej rozwijać współpracę, aktywniej współpracować w sferze inwestycyjnej oraz przechodzić do znaczących projektów dotyczących tworzenia wspólnych zakładów produkcyjnych, w których kluczową rolę odgrywa współpraca przemysłowa”⁷¹. Strony dostrzegają znaczne rezerwy do dalszego pogłębiania więzi kooperacyjnych również w innych obszarach – od rolnictwa, przetwórstwa drzewnego i farmaceutyki po logistykę, współpracę w sektorze finansowym i IT, a także współpracę między regionami Białorusi i Uzbekistanu.

W tym kontekście wśród regionów białoruskich na uwagę zasługuje obwód homelski, którego obrót handlowy z tym krajem Azji Środkowej wzrósł trzykrotnie w ciągu ostatniego pięciolecia i wyniósł w 2025 roku prawie pięćdziesiąt milionów dolarów. „Południowo-wschodni region Białorusi dostarcza głównie produkty z drewna, mięso i mleko, wyroby z tworzyw sztucznych oraz celulozę. Z Uzbekistanu sprowadza się przędzę bawełnianą, szlakowatę, owoce, płytki ceramiczne, zabawki oraz odzież”⁷². Wśród perspektywicznych kierunków rozwoju obwód homelski dostrzega zwiększenie dostaw produktów spożywczych, gotowych mebli, maszyn do zbioru paszy oraz sprzętu dla kompleksów mleczarskich.

W marcu bieżącego roku reprezentacyjna delegacja z obwodu homelskiego odwiedziła Uzbekistan, gdzie podczas dwóch forów biznesowych – w Taszkencie i Ferganie – omawiano możliwości pozyskania uzbeckich partnerów biznesowych do współpracy i tworzenia wspólnych zakładów produkcyjnych na terenie przedsiębiorstw obu krajów. W stolicy Uzbekistanu podczas tego forum „podpisano umowy o współpracy między izbami handlowo-przemysłowymi obwodów homelskiego i taszkentskiego, a także 13 dokumentów, w tym o charakterze handlowym, o wartości 7,5 mln

⁷⁰ Białoruś zamierza do 2030 roku zwiększyć obroty handlowe z Uzbekistanem do 2 mld dolarów [Źródło internetowe]. - 2026. - URL: <https://belta.by/photonews/view/belarus-rasschitvvaet-k-2030-godu-avelichit-tovarooborot-s-uzbekistanom-do-2-mlrd-45829/>

⁷¹ Turchin zapowiedział wizytę prezydenta Uzbekistanu na Białorusi [Źródło internetowe]. -

2026. - URL: <https://belta.by/society/view/turchin-amonsirova-vizit-prezidenta-uzbekistana-v-belarus-766133-2026/>

⁷² Obrót towarowy obwodu homelskiego z Uzbekistanem wzrósł trzykrotnie w ciągu ostatniego pięciolecia [Źródło elektroniczne źródło]. - 2026. - URL: <https://belta.by/economics/view/tovarooborot-gomelskoi-oblasti-s-uzbekistanom-vvros-za-posledniui-u-piatiletku-v-tri-raza-771423-2026/>

dolarów”⁷³. Ponadto wiele propozycji znajduje się na etapie opracowywania i sporządzania umów.

Przypomnijmy, że głównymi eksporterami z południowo-wschodniego regionu Białorusi do Uzbekistanu są obecnie „Rechitsadrev” i „Tomeldrev”, Kombinat Mleczarski w Turowie, Kombinat Konserw Mlecznych w Rogaczewie, Zakład Wyrobów Metalowych w Rechicy oraz Kombinat Celulozowo-Kartonowy w Svetlogorsku. Na tym forum zaprezentowali się również inni potencjalni eksporterzy. W szczególności spółka OJSC „Spółka zarządzająca holdingu »Gomelska firma mięsno-mleczna«” zawarła umowy na dostawy produktów mięsno-mlecznych. Istnieją porozumienia dotyczące bezpośrednich dostaw wyrobów wędliniarskich z kombinatu mięsnego w Kalinkowiczach. Ogólnie rzecz biorąc, wspomniana spółka aktywnie współpracuje z partnerami z Uzbekistanu i umacnia swoją pozycję. „W ciągu ostatnich dwóch lat dostarczono produkty o wartości 9 mln dolarów. Tylko w 2025 roku wolumen dostaw wzrósł dwukrotnie”⁷⁴.

Ponadto w Taszkencie przedstawiciele obwodu homelskiego omówili perspektywiczne projekty z niektórymi zainteresowanymi partnerami. Na przykład z spółką „Texnopark”, która zrzesza około 20 przedsiębiorstw ukierunkowanych na tworzenie zaawansowanych technologicznie, konkurencyjnych i zorientowanych na eksport produktów. Przedstawiciele obwodu homelskiego wyrazili gotowość do współpracy w zakresie produkcji elektronicznych liczników gazu, lodówek gospodarstwa domowego, przemysłowych klimatyzatorów i systemów chłodniczych, wind i schodów ruchomych oraz materiałów budowlanych. Również „jedna z fabryk cukierniczych w Uzbekistanie wyraziła zainteresowanie dostawami dużych ilości mleka w proszku z obwodu homelskiego. W celu rozszerzenia produkcji konieczne jest pozyskanie wysokiej jakości surowców, które może zaoferować południowo-wschodni region Białorusi”⁷⁵. Na miejscu przeprowadzono rozmowy i osiągnięto porozumienia w sprawie dostaw próbnych białoruskich produktów.

Kierownictwo dwóch obwodów – homelskiego i taszkentskiego – podpisało protokół intencyjny o współpracy i omówiło regionalną współpracę we wszystkich obszarach. „Wśród omawianych tematów znalazły się:

⁷³ Obwód homelski podpisał umowy o wartości 7,5 mln dolarów podczas forum biznesowego w Taszkencie [Źródło elektroniczne]. - 2026. - URL: <https://www.belarus.by/ru/business/business-news/dokumenty-na-75-mln-podpisaia-gomelskaia-oblast-na-biznes-forume-v-tashkente-i-0000210242.html>

⁷⁴ Przedstawiciele obwodu homelskiego zawarły umowy o wartości 7,5 mln dolarów z partnerami w Uzbekistanie [Źródło elektroniczne źródło]. - 2026. - URL: <https://belta.by/economics/view/kontrakty-na-75-mln-zakliuchili-predstaviteli-gomelskoj-oblasti-s-partnerami-v-uzbekistane-772278-2026/>

⁷⁵ Współpraca, wspólna produkcja. Obwód homelski omawia rozszerzenie partnerstwa z Uzbekistanem [Źródło elektroniczne]. - 2026. - URL: <https://belta.by/economics/view/kooperatsia-sovmestnye-proizvodstva-gomelskaia-oblast-obsuzhdaet-rasshirenie-partnerstva-s-771554-2026/>

kształcenie studentów, zatrudnianie obywateli Uzbekistanu w poszukiwanych specjalnościach, turystyka medyczna oraz organizacja wycieczek do atrakcji turystycznych”⁷⁶. W tym kontekście warto przypomnieć, że już w listopadzie 2025 roku Białoruski Państwowy Uniwersytet Transportu (BelGUT),

który znajduje się w Homlu, oraz Państwowy Uniwersytet Transportowy w Taszkencie w Uzbekistanie ogłosiły utworzenie wspólnego programu stacjonarnego kształcenia kadr dla branży transportowej. Należy zauważyć, że uczelnie te współpracują już od ośmiu lat. Istnieje wspólny program dla uzbeckich studentów studiów zaocznych, którzy studiują w BelGUT, ponieważ uczelnia w Homlu stanowi ważne ogniwo i jest znaczącym uniwersytetem na obszarze postsowieckim właśnie w dziedzinie transportu kolejowego. Obecnie planowane jest również utworzenie wspólnego programu stacjonarnego, w ramach którego studenci będą studiować na Państwowym Uniwersytecie Transportowym w Taszkencie, a dyplom otrzymają w Homlu. „Tylko w zeszłym roku na wspólny program zaoczny z BelGUT przyjęto 167 osób”⁷⁷. Uzbeckie uczelnie współpracują z czterema uczelniami na Białorusi. Jednak największym zainteresowaniem cieszy się właśnie transport kolejowy.

W tych samych marcowych dniach obwody homelski i ferganowski podpisały plan działań w zakresie współpracy na lata 2026–2027. Ta mapa drogowa wzmocni współpracę i stanie się podstawą do realizacji wspólnych projektów oraz ożywienia współpracy. Dla przypomnienia należy zaznaczyć, że „pierwsza umowa międzyregionalna między obwodami homelskim i ferganowskim została podpisana w 2019 roku”⁷⁸. Podpisano również umowę o współpracy między izbami handlowo-przemysłowymi obu regionów. Strony planują partnerstwo w kilku obszarach – rolnictwie, budowie maszyn i obróbce drewna. „W szczególności obwód homelski może zaoferować kombajny, sprzęt do przechowywania i chłodzenia mleka, paszę mieszkankową dla ryb oraz produkty spożywcze”⁷⁹. Rozmawiano również o możliwości utworzenia wspólnych zakładów produkcyjnych w ramach współpracy stref wolnego handlu.

⁷⁶ Obwody homelski i taszkentski zamierzają zacieśniać współpracę [Źródło internetowe]. - 2026. - URL:

<https://belta.by/economics/view/gomelskaia-i-tashkentskaia-oblasti-namereny-ukrepliat-sotrudnichestvo-771685-2026/>

⁷⁷ Uczelnie wyższe w Homlu i Taszkencie planują wspólne kształcenie kadr dla sektora transportowego w trybie stacjonarnym [Źródło elektroniczne]. - 2025. - URL:

<https://belta.by/regions/view/vuzv-gomelia-i-tashkenta-planiruiut-sovmestno-gotovit-kadry-dlia-transportnoi-sfery-v-ochnom-formate-749801-2025/>

⁷⁸ Obwody homelski i ferganowski podpisały plan działania dotyczący realizacji wspólnych projektów [Źródło elektroniczne]. - 2026. - URL:

<https://belta.by/regions/view/dorozhniui-kartu-dlia-realizatsii-sovmestnykh-proektov-podpisanii--obvod-gomelski-i-obvod-ferganski-771961-2026/>

⁷⁹ „Liczyby mogą być wyższe”. W jakich obszarach zostanie zacieśniona współpraca między obwodami homelskim i ferganowskim [Źródło źródło]. - 2026. - URL:

<https://belta.by/regions/view/tsifry-mogut-byt-vyshe-v-kakih-sferah-usiliat-partnerstvo-gomelskaia-i-ferganskaia-oblasti-771932-2026/>

Podsumowując wizytę delegacji obwodu homelskiego w tym kraju Azji Środkowej, podkreśliliśmy, że współpraca południowo-wschodniego regionu Białorusi z dwoma obwodami uzbeckimi – taszkentskim i ferganowskim – zrobiła kolejny krok w kierunku zacieśnienia współpracy, mającej na celu zwiększenie obrotów handlowych i rozbudowę partnerstwa inwestycyjnego. Bezpośrednie powiązania między regionami stanowią bowiem fundament współpracy handlowo-gospodarczej między Białorusią a Uzbekistanem, która w przyszłości osiągnie nowy poziom i będzie sprzyjać realizacji zaplanowanych projektów w priorytetowych obszarach.

FOR AUTHOR USE ONLY

ROZDZIAŁ 5

Gruzja: niezwykle konkretne partnerstwo

W marcu 2026 roku w Tbilisi odbyło się 7. posiedzenie Białorusko-Gruzińskiej Międzyrządowej Komisji ds. Współpracy Gospodarczej (MPC), podczas którego przeanalizowano wyniki wspólnych działań z ostatnich lat oraz omówiono perspektywy i priorytetowe kierunki dalszego rozwoju współpracy gospodarczej, w tym w takich dziedzinach jak rolnictwo, opieka zdrowotna, edukacja, nauka i inne obszary współpracy. Przypomnijmy, że 6. posiedzenie MPC odbyło się w Mińsku w lutym 2020 roku. Od tego czasu „obroty handlowe między Białorusią a Gruzją <...> wzrosły o ponad 70%”⁸⁰. Tylko w 2024 roku wielkość obrotu handlowego między tymi dwoma krajami postsowieckimi wzrosła 1,6-krotnie w porównaniu z poziomem z 2023 roku, przy czym eksport białoruski wzrósł 1,3-krotnie. Głównymi pozycjami białoruskiego eksportu do Gruzji były wówczas produkty naftowe, mleko oraz śmietanka zagęszczona i w proszku, drewno cięte wzdłużnie, środki lecznicze oraz alkohol etylowy.

Już w 2025 roku odnotowano pozytywną dynamikę współpracy w **dziedzinie rolnictwa**, kiedy to wznowiono dostawy z Białorusi do Gruzji – do miejscowości Sartichala w gminie Gardaban – 500 sztuk bydła hodowlanego białoruskiej selekcji. W tym samym czasie „strona białoruska potwierdziła gotowość do kontynuowania współpracy w zakresie dostaw zwierząt hodowlanych w celu podniesienia jakości rasowej i produkcyjnej zwierząt gospodarskich w Gruzji”⁸¹. Partnerzy gruzińscy wyrazili natomiast zainteresowanie zakupem białoruskich nasion zbóż, roślin przemysłowych i paszowych. Już wtedy zrealizowano pierwsze dostawy materiału siewnego różnych roślin uprawnych do przeprowadzenia prac polowych na terytorium Gruzji. Ogólnie rzecz biorąc, w minionym roku podstawę eksportu Białorusi do Gruzji stanowiły produkty mleczne – mleko, śmietana, mleko skondensowane, sery, masło, twaróg, lody, a także produkty mięsne – wołowina, podroby drobiowe, wyroby wędliniarskie. Ponadto na tej liście znalazły się zboża, rośliny strączkowe, ryby i produkty rybne oraz napoje alkoholowe.

W ramach 7. posiedzenia Międzyrządowej Komisji ds. Handlu (MKP) odnotowano, że trwają już prace nad utworzeniem gruzińsko-białoruskiego centrum rolnego, w którym gruzińscy producenci rolni będą mogli nabywać bydło hodowlane, nasiona, nawozy, sprzęt i inne niezbędne produkty.

⁸⁰ Obroty handlowe między Białorusią a Gruzją wzrosły od 2020 roku o ponad 70% [Źródło internetowe]. - 2026. - URL: <https://www.government.by/news/tovarooborot-mezhdu-belarusyu-i-gruziev-s-2020-goda-uvlechil-sya-na-bolee-chem-70>

⁸¹ Białorus i Gruzja będą rozwijać współpracę w zakresie dostaw bydła hodowlanego [Źródło internetowe]. - 2025. - URL: <https://belta.by/economics/view/belarus-i-gruzija-budut-razvivat-sotrudnichestvo-po-postavkam-plemennogo-skota-729218-2025/>

Kolejna ważna tendencja: z roku na rok rośnie wolumen dostaw produktów spożywczych z Białorusi, podobnie jak liczba sklepów z białoruskimi produktami w tym kraju Kaukazu Południowego. Tylko w 2025 roku otwarto osiem nowych punktów sprzedaży. Ósmy z nich – sklep sieci z produktami białoruskimi „Belmart” – został otwarty w sierpniu w Tbilisi. W tej sieci szeroko reprezentowane są produkty 35 wiodących przedsiębiorstw z Białorusi, w tym: „Zakład Mięśny w Pinsk”, „Zakład Mięśny w Brześciu”, „INKO-FOOD”, „Molochny Mir”, „Bellakt”, „Pierwszy Mleczny”, „Lody Brzeskie”, „Lidkon”, „Spartak”, „Alivaria”, „Mińsk Kryształ”, „Hodowla drobiu w Soligorsku”, „Mąka z Lida”, „AVD Production”⁸², gdzie prezentowany jest szeroki asortyment produktów mlecznych i mięsnych, wyrobów cukierniczych, produktów młynarskich i alkoholowych, herbaty, miodu oraz kawy. Warto zauważyć, że działalność białoruskich sieci sklepów spożywczych przyczyniła się do wzrostu eksportu produktów spożywczych do Gruzji, które są dostarczane bezpośrednio od producenta. Łącznie w tym kraju otwarto już 31 sklepów trzech sieci z białoruskimi produktami w miastach Tbilisi, Batumi, Zugzidi, Poti i Kutaisi. Wśród wspólnych projektów na przyszłość strony wyróżniły inicjatywę utworzenia w Batumi gruzińsko-białoruskiego domu handlowego z szeroką ofertą białoruskich towarów: od materiałów budowlanych po wyroby przemysłu lekkiego.

Podczas 7. posiedzenia Międzyrządowej Komisji ds. Współpracy odnotowano również wzrost wzajemnego obrotu usługami między Białorusią a Gruzją – o 2,7 razy od 2020 roku. Obecnie największym popytem cieszą się usługi transportowe, w tym przewozy lotnicze, samochodowe i kolejowe, ponieważ rozwój współpracy w **dziedzinie transportu i logistyki** sprzyja rozszerzaniu partnerstwa gospodarczego oraz intensyfikacji wzajemnego obrotu towarowego. Na przykład „wykorzystanie miejsc na bezpośrednich połączeniach między naszymi krajami utrzymuje się na stabilnie wysokim poziomie – ponad 80%”⁸³. Niemniej jednak białoruskie linie lotnicze „Belavia” planują zwiększyć częstotliwość lotów z Mińska do Tbilisi, Batumi i Kutaisi w okresie letnim. Istnieją również wszelkie przesłanki do wznowienia **współpracy naukowo-technicznej** oraz szerszego rozwoju współpracy w dziedzinie edukacji. W tym celu w ramach niniejszego posiedzenia Międzyrządowej Komisji Współpracy podpisano „Umowę o współpracy między Białoruskim Państwowym Uniwersytem Informatyki i Radioelektroniki (Mińsk) a Państwowym Uniwersytem Technicznym

⁸² W Tbilisi otwarto ósmy sklep sieci z białoruskimi produktami Belmart [Źródło internetowe]. - 2025. - URL: <https://belta.by/economics/view/y-tbilisi-otkrylsia-vosmoi-magazin-seti-belorusskikh-produktov-belmart-733418-2025/>
⁸³ „Belavia” planuje zwiększyć częstotliwość lotów z Mińska do Gruzji w okresie letnim [Źródło internetowe]. - 2026. - URL: <https://belta.by/society/view/belavia-planiruet-uvlechit-chastotu-rej-sov-iz-minska-v-gruzii-u-v-letnij-2026/>

(Tbilisi)''⁸⁴ . Dokument ten uzupełnił **podstawę prawną** współpracy z Gruzją, która obejmuje „ponad 30 dokumentów, w tym 3 między państwowe,

15

porozumień międzyrządowych oraz 13 porozumień międzyresortowych''⁸⁵ . Wśród obowiązujących dokumentów międzynarodowych znajdują się umowy o nawiązaniu stosunków dyplomatycznych, o międzynarodowym ruchu samochodowym, o utworzeniu dwustronnej międzyrządowej komisji ds. współpracy gospodarczej, o wymianie informacji w sprawach podatkowych, o wzajemnej ochronie inwestycji, o systemie wspierania wzajemnego handlu, o ruchu lotniczym, o współpracy w dziedzinie kultury, sportu, opieki zdrowotnej, edukacji, nauki i technologii, organizacji rozliczeń między bankami narodowymi, wzajemnych podróży obywateli, wymiany i ochrony informacji niejawnych, partnerstwa w zakresie egzekwowania przepisów antymonopolowych, współpracy między organami spraw wewnętrznych, bezpieczeństwa państwowego, monitoringu i kontroli finansowej, resortami spraw zagranicznych, ministerstwami sprawiedliwości oraz izbami handlowo-przemysłowymi.

W ramach 7. posiedzenia Międzyrządowej Komisji Współpracy strony wyraziły również nadzieję na ożywienie **działalności wystawienniczej**. W tym kontekście warto przypomnieć, że strona białoruska co roku uczestniczy w gruzińskich targach międzynarodowych. W szczególności pod koniec listopada – na początku grudnia 2024 roku ekspozycja białoruskich producentów „**Made in Belarus**” została tradycyjnie zaprezentowana w ramach międzynarodowych targów rolnictwa, przemysłu spożywczego, produkcji żywności i technologii **AGRO FOOD DRINK TECH EXPO 2024** w Tbilisi, w której uczestniczyło również „około 70 dużych przedstawicieli branży z Gruzji, Białorusi, Turcji, Iranu i Włoch”⁸⁶ . Białoruska ekspozycja na targach została zaprezentowana przez znane marki i liderów branży, największe przedsiębiorstwa koncernu przemysłu spożywczego „Belgospiszczeprom” oraz holdingu „Koncern Brestmiasomolprom”. Spółka OJSC „Spartak” zaprezentowała wówczas linię produktów bez dodatku cukru: trzy rodzaje czekolady, trufle, batoniki wafelowe, ciastka oraz batoniki musli. Zaprezentowano również ekskluzywną ofertę – asortyment cienkiej gorzkiej i mlecznej czekolady z dodatkami oraz czekoladę z ciastkami. Spółka OJSC „Fabryka Cukiernicza „Słodycz”

⁸⁴ O odbyciu 7. posiedzenia Białorusko-Gruzińskiej Międzyrządowej Komisji ds. Współpracy Gospodarczej [Zasób elektroniczny]. – 2026. – URL: <https://georgia.mfa.gov.by/ru/embassy/news/c9544cb7d752dc89.html>

⁸⁵ Stosunki dwustronne między Białorusią a Gruzją [Źródło elektroniczne]. – 2026. – URL: https://georgia.mfa.gov.by/ru/bilateral_relations/political/

⁸⁶ Białoruskie przedsiębiorstwa prezentują ekspozycję na targach przemysłu spożywczego w Gruzji [Zasób elektroniczny]. - 2024. - URL: <https://belta.by/economics/view/beloruskie-predpriatia-prezentuiut-ekspozitsiju-na-vstavke-pr-cbeyourouny-blennolli-y-dlinibotpiay6-~O^T/>

specjalnie na potrzeby wystawy zaprezentowała karmelki do żucia o różnorodnych smakach i aromatach. Spółka OJSC „Krasny Piszczewik” uzupełniła listę prezentowanych produktów o marmoladę do żucia i pianki o smaku latte i karmelu, a także o smaku szampana i truskawek.

W ramach białoruskiej ekspozycji zaprezentowano również produkty jednego z liderów w dziedzinie produkcji dań gotowych, przypraw i suchych śniadań – OJSC „Lidapishchekoncentraty”. Swoje asortymenty zaprezentowali producenci z branży mięsno-mlecznej – OJSC „Kombinat Mięсны w Słonimie”, OJSC „Kombinat Mięсны w Słucku”, OJSC „Kombinat Mięсны w Pińsku”, OJSC „Zakład Mleczarski w Luninecku” oraz OJSC „Zakład Mleczarsko-Maszlano-Serowy w Werchniedwinie”. Spółka OJSC „Kombinat Mięсны w Brześciu” zaprezentowała nowość – pasztety z czosnkiem, masłem śmietankowym, smażoną cebulą, grzybami, a także serię pasztetów wątrobowych. Spółka OJSC „Kobryński Zakład Mleczarsko-Serowski” zaprezentowała suchą mieszankę przeznaczoną do przygotowania lodów waniliowych z zamrażarki. Wśród nowości produktowych wystawionych przez spółkę OJSC „Berezowski Zakład Konserw Mięсных” znalazły się konserwy.

Rok później – w listopadzie 2025 roku – w Tbilisi odbyły się targi **AGRO FOOD DRINK TECH EXPO 2025**, które zgromadziły 80 przedstawicieli branży spożywczej, rolnictwa, technologów oraz kierowników dużych sieci handlowych z Gruzji, Turcji, Włoch, Niemiec, Rosji i Słowacji. Ekspozycja „**Belarus. The Taste of Nature**” została zaprezentowana przez znane marki i liderów branży, największe przedsiębiorstwa w kraju. „Na przykład na stoisku „Belgospiszczeprom” zaprezentowano asortyment wyrobów cukierniczych, pastylkowo-marmeladowych oraz cukierków pochodzących z przedsiębiorstw: OJSC „Fabryka Cukiernicza „Słodycz”, OJSC „Krasny Piszczewik”, SOJSC „Kommunarka”, OJSC „Krasny Mozyryanin” oraz spółka joint venture OJSC „SPARTAK”⁸⁷. Zaprezentowano również żywność dla dzieci w szerokim asortymencie od OJSC „Gamma vkusa” oraz produkty konserwowe OJSC „Malorycki Kombinat Konserwowo-Warzywno-Suszeniowy”. Zaprezentowano olej rzepakowy, mieszanki olejów roślinnych, majonez i sosy majonezowe, keczupy, musztarda, próbki produktów margarynowych z OJSC „Minský margarynowy zakład”, a także produkty OJSC „Mashpishcheprod”, które specjalizuje się w przetwórstwie ziemniaków i produkcji wyrobów ziemniaczanych, produkcji słodu oraz prażeniu nasion. Szeroko zaprezentowano asortyment napojów

⁸⁷ Białoruś zaprezentowała ekspozycję na targach Agro Food Drink Tech Expo w Gruzji [Źródło elektroniczne]. - 2025. - URL: <https://belta.by/economics/view/belarus-predstavila-ekspozitsiju-na-vystavke-agro-food-drink-tech-expo-v-gruzii-751359-2025/>

bealkoholowych, deserowych oraz wyrobów likierowo-wódkowych. Jeden z największych producentów wyrobów mlecznych na Białorusi – OJSC „Babuszkinina Krynka” – spółka zarządzająca holdingu „Mogilewska Spółka Mleczna »Babuszkinina Krynka«” – zaprezentowała asortyment serów, cukierków mlecznych z mleka w proszku, masła śmietankowego, glazurowanych serków twarogowych, mleka ultrapasteryzowanego oraz takich nowości, jak suche mieszanki do koktajli mlecznych i suche mieszanki do przygotowywania lodów o smaku truskawkowym, waniliowym i czekoladowym. Wielobranżowe przedsiębiorstwo rolnicze OJSC „Hodowla drobiu w Baranowicach” zaprezentowało kolorowe jaja kurze w różnych opakowaniach. Asortyment serów oraz konserwy mleczne, w tym słynne białoruskie mleko skondensowane, zaprezentowało na wystawie w Tbilisi OJSC „Głubokski Zakład Konserw Mlecznych”. Mleko w proszku, śmietankę, serwatkę, masło oraz szeroką gamę serów zaprezentowało OJSC „Kombinat Konserw Mlecznych w Lidzie”, a OJSC „Kombinat Konserw Mięsnych w Orsha” – konserwy mięsne, konserwy dla dzieci oraz pasztety mięsne. Swoje produkty mięsne zaprezentowały również OJSC „Zakład Mięśny w Wołkowysku” oraz OJSC „Zakład Mięśny w Pińsku”. Wystawa ta pokazała, że białoruscy eksporterzy aktywnie poszerzają swój asortyment w tym kraju, co pozwala planować otwarcie nowych obiektów handlowych w miastach Gruzji.

W tym kontekście podczas 7. posiedzenia Międzyregionalnej Komisji Współpracy omówiono również konkretne aspekty **współpracy międzyregionalnej**. Dla przypomnienia należy zaznaczyć, że między regionami i miastami Białorusi i Gruzji podpisano 17 umów. W szczególności „18 lutego 1994 r. podpisano umowę o współpracy między Tbilisi a Mińskiem, a we wrześniu 2015 r. – umowę o partnerstwie między Mińskiem a Tbilisi”⁸⁸. Dzisiaj konieczne jest tchnięcie nowego życia w te umowy, aby wypełnić je konkretną treścią. Podobnie jak w innych przypadkach. Należy zauważyć, że powiązania międzyregionalne i partnerskie są utrzymywane w ramach umów o współpracy nie tylko między stolicami, ale także między obwodem mińskim a regionem Kachetia, obwodem mohylewskim a Adżarią, obwodem homelskim a regionem Imeretia, miastami Brześć i Batumi, Mo giłowem a Batumi, Połockiem a Cchaltubo, Homlem a Kutaisi, Bobrujskiem a Batumi, Bobrujskiem a Kobuleti, Żodino a Rustawi, rejonem Głubokim i gminą Telawi, rejonem

⁸⁸ Kultura, gospodarka mieszkaniowa i transport pasażerski. Kucharew o kierunkach współpracy z Tbilisi [Źródło internetowe]. – 2024. – URL:

<https://belta.by/society/view/sfera-kultury-zhkh-i-passazhirskij-transport-kucharev-o-napravleniah-sotrudnichestva-s-tbilisi-614991-2024/>

Svetlogorskim i gminą Mccheta, rejonem Kleckim i gminą Telavi, rejonem Rosson i gminą Lancchut. Jak widać, perspektywy są tu spore.

Warto dziś zwrócić uwagę na jeszcze jeden obszar współpracy białorusko-gruzyńskiej. Chodzi o perspektywy współpracy w **sektorze giełdowym**. Trzeba przyznać, że Białoruś i Gruzja dysponują znacznym, niewykorzystanym potencjałem partnerstwa w tej dziedzinie. Przejdźmy do liczb. W 2025 roku gruzyńskie przedsiębiorstwa nabyły na aukcjach Białoruskiej Uniwersalnej Giełdy Towarowej (BUTB) towary produkcji białoruskiej o łącznej wartości dziewięciu milionów dolarów, a w ciągu pierwszych dwóch miesięcy bieżącego roku wartość transakcji importowych osiągnęła już prawie cztery miliony dolarów. „Obecnie na BUTB akredytowanych jest 79 rezydentów Gruzji. W 2025 roku na giełdę weszło 11 nowych firm, a w 2026 roku – cztery. W okresie styczeń–luty 2026 r. obroty giełdowe gruzyńskich uczestników wzrosły 3,8-krotnie w porównaniu z analogicznym okresem 2025 r. Ponad 90% całkowitej wartości transakcji stanowiły produkty mleczne: mleko w proszku i masło”⁸⁹.

W marcu bieżącego roku na giełdzie BUTB akredytowano pierwszego brokera z Gruzji w celu zwiększenia wolumenu obrotu giełdowego z tym krajem. Status profesjonalnego uczestnika obrotu giełdowego przyznano firmie handlowo-logistycznej specjalizującej się w imporcie produktów przemysłu drzewnego. Na początkowym etapie nowy partner BUTB zamierza działać w segmencie produktów leśnych. W szczególności będzie zajmował się pozyskiwaniem na platformie giełdowej nabywców tarcicy, wspieraniem zawierania transakcji między przedsiębiorstwami białoruskimi i gruzyńskimi, a także zapewnianiem dostaw towarów nabytych na giełdzie do odbiorców końcowych. W przyszłości, wraz ze wzrostem bazy klientów, gruzyński broker planuje rozszerzyć zakres swojej działalności na giełdzie BUTB i, oprócz produktów tartacznych, importować z Białorusi wyroby z metali czarnych oraz produkty mleczne. Oczekuje się, że akredytacja brokera giełdowego w Gruzji otworzy dodatkowe możliwości dla białoruskich eksporterów, którzy są zainteresowani tym rynkiem. Przede wszystkim stworzy to sprzyjające warunki dla wzrostu wolumenu dostaw, ponieważ broker zazwyczaj skupia popyt ze strony wielu nabywców, co pozwala na realizację dużych partii towaru oraz optymalizację kosztów transportowo-logistycznych.

BUTB opracowała już plan współpracy z brokerem w Gruzji w celu zwiększenia obrotów towarowych na giełdzie. Największą uwagę poświęci

⁸⁹ BUTB akredytowała pierwszego brokera w Gruzji [Źródło internetowe]. – 2026. – URL: <https://belta.by/economics/view/butb-akkreditovala-novogo-brokera-v-gruzii-769427-2026/>

się zwiększeniu dostaw białoruskich towarów, które są już sprzedawane do Gruzji w ramach obrotu giełdowego. Są to w szczególności tarcica z drzew iglastych, suche odtłuszczone mleko oraz masło. „Od początku 2026 roku gruzińskie firmy zakupiły już te produkty na BUTB za kwotę 4,5 mln dolarów, co stanowi ponad połowę eksportu giełdowego do Gruzji w całym 2025 roku”⁹⁰. Oprócz zwiększenia sprzedaży towarów produkcji białoruskiej w Gruzji nowy partner BUTB rozważa również możliwość przyciągnięcia na platformę giełdową dostawców produktów gruzińskich, na które będzie popyt wśród konsumentów na Białorusi. Chodzi o takie pozycje, jak metale nieżelazne, żelazostopy, koncentraty soków, orzechy i suszone owoce.

I na koniec. Wszystkie te fakty dotyczące współpracy dwustronnej wskazują, że decyzje podjęte podczas 7. posiedzenia Białorusko-Gruzjińskiej Międzyrządowej Komisji ds. Współpracy Gospodarczej staną się skutecznym narzędziem realizacji wyznaczonych zadań w zakresie rozszerzania kontaktów międzyresortowych, tak aby wspólna praca stron miała konstruktywny, wysoce konkretny w umacnianiu wszechstronnego partnerstwa Białorusi i Gruzji, które dążą do dialogu opartego na równości i wzajemnym szacunku.

⁹⁰ BUTB opracowała plan współpracy z brokerem w Gruzji w celu zwiększenia obrotów towarowych [Źródło internetowe]. - 2026. - URL: <https://belta.by/economics/view/butb-name%5B%5D-a-plan-sovmestnoi-raboty-s-brokerom-v-gruzii-po-uvlechenniu-tovarooborota-769971-2026/>

ROZDZIAŁ 6

Afryka: współpraca rozwija się konkretnie i aktywnie

W marcu 2026 roku prezydium Rady Ministrów zatwierdziło rządowy program działań na rzecz rozwoju współpracy Białorusi z krajami Afryki na lata 2026–2030, mający na celu stworzenie systemowego mechanizmu umacniania pozycji naszej republiki na tym kontynencie. Jego zadaniem jest stworzenie skutecznego mechanizmu współpracy politycznej, handlowo-gospodarczej, logistyczny i humanitarny

narzędzi służących promowaniu interesów Białorusi w Afryce oraz nawiązywaniu trwałych więzi z krajami tego kontynentu. W dokumencie tym określono perspektywiczne kierunki współpracy, towary o znaczeniu eksportowym oraz narzędzia służące osiągnięciu wyznaczonych celów i zadań. Wyróżniono również priorytety krajów afrykańskich pod względem intensywności współpracy ze stroną białoruską, z uwzględnieniem obecności przedstawicielstw dyplomatycznych, charakteru dwustronnych stosunków politycznych, handlowo-gospodarczych i humanitarnych, potencjału gospodarczego krajów partnerskich oraz obecności wspólnych projektów w fazie przygotowań. Spośród 54 krajów afrykańskich wyróżniono trzy kategorie: 1) punkty oparcia; 2) kraje perspektywiczne; 3) kraje inicjatyw punktowych. W rezultacie „planuje się zapewnienie, aby do 2030 roku rzeczywisty eksport towarów i usług do Afryki osiągnął poziom około 1,5 mld dolarów”⁹¹. Realizacja tego programu ma zapewnić systematyczne działania na rzecz ożywienia współpracy z krajami afrykańskimi oraz zwiększenia dostaw białoruskich produktów na ten kontynent.

Tak się złożyło, że dzień wcześniej, na początku marca, szef białoruskiego ministerstwa spraw zagranicznych M. Ryzhenkow *odbył* pierwszą w historii stosunków dyplomatycznych wizytę roboczą na szczęblu ministra spraw zagranicznych Białorusi w dwóch krajach kontynentu afrykańskiego – w **Ghanie i Togo**, gdzie do tej pory praktycznie nie istniały podstawy prawne współpracy z tymi państwami, nie zawierano wcześniej żadnych znaczących umów, a handel miał charakter sporadyczny. Wizyty te pomogły określić kierunki i główne linie dalszej współpracy z tymi partnerami z Afryki.

W **Ghanie**, w ramach dwustronnych rozmów między Ghaną a Białorusią, prezydent kraju D.D. Mahama „szczególnie podkreślił kierunek rolniczy, proponując opracowanie pięcioletniego programu współpracy w sektorze

⁹¹ Zatwierdzono rządowy program działań na rzecz rozwoju współpracy Białorusi z krajami afrykańskimi na lata 2026–2030 [Źródło elektroniczne]. - 2026. - URL: <https://belta.by/economics/view/utverzhdena-programma-deistvii-pravitelstva-po-razvitiu-sotrudnichestva-belarusi-so-stranami-afriki-768512-2026/>

rolnym”⁹². Chodzi o utworzenie w tym afrykańskim kraju białoruskich zakładów przetwórczych, a także o rozwój sieci ośrodków mechanizacji rolnictwa – w bieżącym roku planowane jest otwarcie dwunastu takich ośrodków. „Strona ghańska podkreśliła konieczność dostosowania białoruskiej techniki do lokalnych warunków, a także rozwoju nawadniania i stworzenia zaplecza chłodniczego do przechowywania plonów”⁹³. Osobno strony omówiły kwestię szkolenia ghańskich specjalistów w dziedzinie rolnictwa w białoruskich wyspecjalizowanych placówkach edukacyjnych. Dla porównania warto zauważyć, że „na Białorusi studiuje około 80 studentów z tego kraju”⁹⁴. Strona ghańska jest zainteresowana wielokrotnym zwiększeniem tej liczby, zwłaszcza na kierunkach rolniczych i medycznych. Strona białoruska zaprezentowała natomiast potencjał swojego kompleksu rolno-przemysłowego w zakresie współpracy: możliwości dostaw mleka w proszku i mięsa drobiowego, zakupów ziaren kakaowych z Ghany na podstawie bezpośrednich umów, współpracy w zakresie hodowli zwierząt i uprawy roślin, w tym dostaw materiału hodowlanego, mieszanek paszowych i preparatów weterynaryjnych. W ramach tej wizyty udało się pozyskać finansowanie i złożono już zamówienie na produkcję na Białorusi około trzech tysięcy sztuk krajowego sprzętu, w tym traktorów i osprzętu. Osiągnięto również konkretne porozumienia w sprawie zwiększenia dostaw mleka w proszku i mięsa. Dotychczas bowiem dostawy tych grup towarów były nieznaczne – wynosiły około 200–300 tysięcy dolarów. Oczekuje się, że po tej wizycie dostawy eksportowe znacznie wzrosną. W rezultacie strony uzgodniły, że prezydent Ghany odwiedzi Białoruś w czerwcu bieżącego roku, aby w Mińsku położyć podwaliny pod ramę umowną i prawną stosunków dwustronnych oraz podpisać pakiet dokumentów międzynarodowych. „Wśród nich znajdują się umowy o ruchu bezwizowym na podstawie paszportów dyplomatycznych i służbowych, o mechanizacji rolnictwa, o kredytach eksportowych oraz o utworzeniu międzyrządowej komisji ds. współpracy handlowo-gospodarczej...”⁹⁵. Jeśli chodzi o współpracę Białorusi z **Togo**, to w Lomé strony skupiły się na rozwoju ram prawnych. Strona białoruska „zapropoowała przyspieszenie

⁹² Ghana zaproponowała Białorusi opracowanie programu współpracy rolniczej [Źródło elektroniczne]. - 2026. - URL: <https://belta.by/economics/view/gana-nredlozhfla-belarusi-razrabotat-programmi-agarnogo-vzaimodeistviia-767508-2026/>

⁹³ Ghana zaproponowała Białorusi podjęcie się przetwórstwa kakao. Co jeszcze łączy te kraje [Źródło elektroniczne]. - 2026. - URL: <https://belta.by/special/economics/view/gana-nredlozhfla-belarusi-zaniatsia-pererabotkoi-kakao-chem-esche-strany-interesny-drug-768444-2026/>

⁹⁴ Ryzhenkov: wytyczyliśmy główne kierunki handlu z Ghaną i Togo, liczymy na wielokrotny wzrost [Źródło elektroniczne]. - 2026. - URL: <https://belta.by/politics/view/ryzhenkov-mv-naschupali-magistra-inve-litij-v-torgovle-s-ganoi-i-togo-rasschitvaem-na-kratni-rost-768444-2026/>

⁹⁵ Prezydent Ghany planuje wizytę na Białorusi [Źródło internetowe]. - 2026. - URL: <https://belta.by/politics/view/prezident-gany-planiruet-posetit-s-vizitom-belarus-767710-2026/>

prac nad umowami o ochronie inwestycji i unikaniu podwójnego opodatkowania”⁹⁶. Inicjatywa ta spotkała się z pełnym poparciem. Ponadto w ramach tej wizyty podjęto decyzję o sfinansowaniu dostaw do Togo czterech i pół tysiąca sztuk sprzętu rolniczego z Białorusi. Rozwijany będzie również eksport białoruskich produktów spożywczych – mięsnych i mlecznych. W tym celu podpisano odpowiednie certyfikaty weterynaryjne.

Strona białoruska potwierdziła gotowość do zaoferowania partnerom z Togo nie tylko jednorazowych dostaw sprzętu, ale kompleksowych rozwiązań w zakresie mechanizacji rolnictwa, obejmujących komponent inwestycyjny, szkolenie lokalnych specjalistów oraz organizację zakładów montażowych. W Togo, gdzie sektor rolno-przemysłowy stanowi 40 procent gospodarki, wyrażono zainteresowanie współpracą w zakresie mechanizacji, nawadniania oraz tworzenia nowoczesnej infrastruktury magazynowej. Z kolei nasza republika jest gotowa importować kawę, kakao, owoce i orzechy, a także podjąć współpracę w zakresie tworzenia nawozów wieloskładnikowych na rynki Afryki Zachodniej. Togo jest również zainteresowane technologiami przetwórczymi, adaptacją białoruskiej techniki samochodowej oraz zakładami montażowymi.

Szczególne zainteresowanie Białorusi budzą możliwości logistyczne tego afrykańskiego kraju. Znajduje się tam głębokowodny port w Lomé – jeden z największych w Afryce Zachodniej, obsługujący rocznie około 30 milionów ton ładunków w obu kierunkach. Stanowi on kluczowe ogniwo łączące, swego rodzaju bramę dla państw regionu Afryki Środkowej umożliwiającą dostęp do rynków zewnętrznych. Tak więc „Togo jest postrzegane przez Białoruś jako jeden z priorytetowych partnerów na kontynencie afrykańskim oraz jako ważny węzeł logistyczny umożliwiający dostęp do rynków krajów Sahelu”⁹⁷.

Ważnym wynikiem tej wizyty było podpisanie międzyrządowego porozumienia w sprawie zniesienia wiz dla posiadaczy paszportów dyplomatycznych i służbowych, a także protokołu ustaleń między ministerstwami spraw zagranicznych obu krajów w sprawie prowadzenia konsultacji politycznych, które stanowią solidną podstawę dla dalszego rozwoju dialogu politycznego. Strony uzgodniły, że zintensyfikują prace nad udoskonaleniem ram prawnych, przede wszystkim w sferze handlowo-gospodarczej. W tym celu zostanie opracowana mapa drogowa współpracy

⁹⁶ Białoruś pracuje nad stworzeniem nawozów wieloskładnikowych na rynki Afryki Zachodniej [Źródło internetowe]. - 2026. - URL:

<https://belta.by/special/economics/view/belarus-prorabatvvaet-sozdanie-kompleksnyh-udobrenii-dlia-rynkov-zapadnoj-afriki-767506-2026/>

⁹⁷ Białoruś i Togo wkraczają w nowy etap stosunków dwustronnych. Pierwsze szczegóły dotyczące wizyty Ryzhenkova w Lomé [Źródło internetowe]. - 2026. - URL: <https://belta.by/politics/view/ministr-inostrannyh-del-belarusi-maksim-ryzhenkov-vstretilsa-s-ministrom-inostrannyh-del-togo-767275-2026/>

dwustronnej. Strona białoruska przekazała do rozpatrzenia partnerom z Togo pakiet trzech projektów umów branżowych – między izbami handlowo-przemysłowymi, w dziedzinie rolnictwa oraz kredytowania eksportowego.

Wracając do programu działań rządu białoruskiego na rzecz rozwoju współpracy z krajami afrykańskimi na lata 2026–2030, należy zauważyć, że zapewnienie systematycznych działań na rzecz żywienia współpracy z krajami afrykańskimi i zwiększenia dostaw białoruskich produktów na ten kontynent jest ważne, również poprzez pogłębianie udziału białoruskich eksporterów w międzynarodowych targach na tym kontynencie oraz poszerzanie zasięgu nowych kontaktów biznesowych z potencjalnymi partnerami. W 2026 roku zostaną podjęte konkretne działania w tym zakresie. Tym bardziej, że „zainteresowane przedsiębiorstwa <...> będą mogły znaleźć kierunki eksportowe w całym profilu działalności”⁹⁸.

W szczególności strona białoruska jest jednym z najbardziej oczekiwanych gości honorowych wielobranżowych międzynarodowych targów **Zimbabwe International Trade Fair 2026 (ZITF)**, które odbędą się w kwietniu w **zimbabweńskim** mieście Bulawayo. Warto zauważyć, że w tym afrykańskim kraju odnotowuje się zwiększony popyt na białoruskie produkty spożywcze, sprzęt i urządzenia, technologie oraz osiągnięcia naukowe, a także na oferty z dziedziny edukacji, kultury i turystyki. Wysoka jakość i konkurencyjna cena białoruskich produktów sprawiają, że są one jednymi z najbardziej atrakcyjnych ofert na rynku Zimbabwe. W 2025 roku przedsiębiorstwa z Białorusi uczestniczyły w podobnych międzynarodowych targach wielobranżowych, na których „zaprezentowało się ponad 20 krajów, w tym Chiny, Japonia, Wielka Brytania, Stany Zjednoczone Ameryki, przedstawiciele krajów Unii Europejskiej oraz regionów kontynentu afrykańskiego. Na terenie Międzynarodowego Centrum Wystawowego w Zimbabwe swoje produkty oraz towary zaprezentowało ponad 430 wystawców”⁹⁹. Wówczas na stoiskach ekspozycji „**Made in Belarus**” zaprezentowano szeroki wachlarz towarów i usług z sektorów budowy maszyn, przemysłu spożywczego oraz edukacji.

Największe międzynarodowe, wielobranżowe wydarzenie biznesowe w **Mozambiku** – targi **FACIM 2026** – również znajduje się na liście znaczących wydarzeń regionalnych bieżącego roku. Targi odbędą się pod koniec sierpnia – na początku września w Maputo – stolicy tego afrykańskiego państwa. Wśród kluczowych sekcji forum znajdują się: sektor

⁹⁸ Od Zimbabwe po Ghanę. W jakich międzynarodowych targach w Afryce wezmą udział białoruskie przedsiębiorstwa w tym roku [Źródło internetowe]. - 2026. - URL: <https://belta.by/economics/view/ot-zimbabwe-do-gany-v-kakih-mezhdunarodnyh-vystavkah-afriki-primit-uchastie-belorusskie-predpriiatia-770830-2026/>

⁹⁹ Zaleski, B. W centrum uwagi – partnerstwo etapowe. W: *Wielopłaszczyznowa współpraca gospodarcza Białorusi na różnych kontynentach* / Borys Zaleski. – LAP LAMBERT Academic Publishing, 2025. – s. 42.

rolniczy i spożywczy, produkcja przemysłowa, technologie i komunikacja, rozwiązania cyfrowe oraz programy naukowo-edukacyjne. Targi te „przyciągają ponad 350 wystawców, zarówno krajowych, jak i międzynarodowych, reprezentujących około 30 krajów, 800 zagranicznych firm oraz 70 000 odwiedzających”¹⁰⁰.

Biorąc pod uwagę opinie i sugestie białoruskich przedsiębiorstw, trwają obecnie prace nad zorganizowaniem udziału krajowych firm i organizacji w międzynarodowych targach poświęconych rolnictwu, przemysłowi spożywczemu i opakowaniom, składnikom, wyrobów piekarniczych i cukierniczych, produktów spożywczych oraz branży hotelarskiej – **Agrofood West Africa 2026**, która odbędzie się w październiku w Akkrze – stolicy **Ghany** – i obejmie cały łańcuch tworzenia wartości dodanej: od pola do stołu. „W ramach współpracy główny nacisk kładzie się na technologie rolnicze, hodowlę zwierząt, uprawę kwiatów i ogrodnictwo, a także technologie szklarniowe”¹⁰¹.

Na Białorusi rozważa się również udział w największym regionalnym afrykańskim forum wystawienniczym **MINEXPO Africa 2026**, które odbędzie się w październiku w Dar es Salaam – największym mieście **Tanzanii**. Wystawa ta organizowana jest w sześciu krajach afrykańskich, przy czym najdłużej działające z nich odbywają się w Tanzanii i Kenii od ostatnich trzydziestu lat. Jest to wiodąca w regionie impreza „w dziedzinie wydobywania i przetwórstwa surowców mineralnych, robót ziemnych oraz sprzętu zapewniającego bezpieczeństwo”¹⁰² i stanowi uniwersalną platformę dla przedstawicieli z całej Afryki Wschodniej poszukujących nowych produktów, sprzętu, technologii, usług i rozwiązań związanych z sektorem górnictwem.

W grudniu 2026 roku w Kairze – stolicy **Egiptu** – odbędą się międzynarodowe targi produktów spożywczych i napojów **Food Africa**, gdzie tradycyjnie przewiduje się prezentację ekspozycji „**Belarus. The Taste of Nature**” z udziałem krajowych producentów. Przypomnijmy, że w grudniu 2024 roku forum to zgromadziło około tysiąca wystawców z ponad trzydziestu krajów, w tym z Arabii Saudyjskiej, Zjednoczonych Emiratów Arabskich, Chin, Rosji, Turcji, Włoch, Grecji, Francji, Hiszpanii, Szwajcarii i Japonii. W wyniku dwudniowych rozmów białoruskich przedsiębiorstw z egipskimi partnerami podpisano wówczas osiem dokumentów. „Są to umowy

¹⁰⁰ Międzynarodowe targi wielobranżowe FACIM 2026 w Mozambiku [Zasób elektroniczny]. – 2026. – URL: <https://www.belinterexpo.by/events/mezhdunarodnye-vystavki/mozambikskaya-mezhdunarodnaya-mnogootraslevaya-vystavka-facim-2026/>

¹⁰¹ Agrofood West Africa 2026 [Zasób elektroniczny]. – 2026. – URL:

<https://worldexpo.pro/agrofood-west-africa>

¹⁰² MINEXPO AFRICA 2026 w Tanzanii [Źródło internetowe]. – 2026. – URL: <https://www.belinterexpo.by/events/mezhdunarodnye-vystavki/minexpo-africa-2026-v-tanzanii/>

handlowe i porozumienia o współpracy o łącznej wartości około 12 mln dolarów”¹⁰³.

Jeśli chodzi o udział białoruskich przedsiębiorstw w międzynarodowych targach w krajach afrykańskich w 2025 roku, można zwrócić uwagę na kilka innych interesujących faktów. Na przykład w Algierze w ubiegłym roku odbyły się od razu dwa fora targowe. W kwietniu „w ramach targów przemysłu spożywczego **Djazagro 2025** zaprezentowano około 600 wystawców i 108 unikalnych marek z 36 krajów”¹⁰⁴, a uczestnicy ekspozycji krajowej **Belarus. The Taste of Nature** zaprezentowali nową, szeroką gamę produktów, dostosowaną do specyfiki regionu i lokalnego popytu. Asortyment białoruskich produktów obejmował najbardziej poszukiwane i popularne pozycje: linię suchych produktów mlecznych, masło, mrożony twaróg oraz szeroki wybór serów.

Z kolei we wrześniu w **Międzysafrykańskich Targach Handlowych IATF 2025**, które odbyły się w Algierze pod hasłem „Brama do nowych możliwości”, wzięło udział ponad dwa tysiące firm z 80 krajów. Po raz pierwszy na tych targach zaprezentowały się firmy z branży przemysłu maszynowego i farmaceutycznego z Białorusi. Uczestnicy ekspozycji „**Made in Belarus**”, wśród których znalazły się OJSC „MAZ” – spółka zarządzająca holdingiem „BELAVTOMAZ”, RUP „Belmedpreparaty”, OJSC „Babushkina Krynka”, OJSC „Białoruska Uniwersalna Giełda Towarowa”, „zaprezentowali szeroką gamę produktów, oferując rozwiązania motoryzacyjne, opracowania farmaceutyczne, asortyment produktów mlecznych oraz perspektywiczne projekty”¹⁰⁵

W lipcu ubiegłego roku w 10. międzynarodowych targach tworzyw sztucznych, gumy, kompozytów i petrochemii „**PlastExpo**”, które odbyły się na atlantyckim wybrzeżu **Maroka**, w Kasablance, wzięły udział wiodące przedsiębiorstwa białoruskiej branży petrochemicznej: „Belshina” – opony ciężarowe i wyroby gumowe dla marokańskiego przemysłu motoryzacyjnego, „Grodno Azot” – nawozy azotowe i poliamidy dla rolnictwa i przetwórstwa, „Połock-Szkło Włókno” – materiały kompozytowe dla budownictwa i energetyki wiatrowej. Ogółem „na terenie jednego z największych w regionie centrów wystawowych swoje stoiska rozstawiło około 300 krajowych i międzynarodowych wystawców, reprezentujących

¹⁰³ Miatlikow: Białoruskie przedsiębiorstwa zawarły umowy o wartości około 12 mln dolarów w ramach wizyty w Egipcie [Źródło internetowe]. – 2024. – URL: <https://belta.by/economics/view/miatlikov-beloruskie-predpriyatija-zakliuchili-kontraktov-nrimerno-na-12-mln-v-ramkah-vizita-v-egipet-631580-2024/>

¹⁰⁴ Zaleski, B. Rezerwy „dalekiego łuku”. Specyfika współpracy Białorusi z krajami Azji, Afryki i Ameryki Łacińskiej / Borys Zaleski. – LAP LAMBERT Academic Publishing, 2025. – S. 320.

¹⁰⁵ Zaleski, B. Punkt odniesienia partnerstwa – Afryka. Ewolucja pogłębiania współpracy Białorusi z krajami tego kontynentu / Borys Zaleski. – LAP LAMBERT Academic Publishing, 2026. – s. 67.

kraj gospodarza – Maroko, a także Białoruś, Egipt, Indie, Hiszpanię, Włochy, Katar, Turcję, Portugalię i Francję”¹⁰⁶. Wystawę odwiedziło ponad 20 tysięcy osób.

W lipcu 2025 roku w stolicy **Angoli** – Luandzie – odbyły się międzynarodowe, wielobranżowe targi **FILDA 2025**, które są największym wydarzeniem handlowo-gospodarczym w Afryce Południowej oraz uniwersalną platformą biznesową służącą współpracy przedstawicieli administracji państwowej, biznesu i sieci handlowych regionu. Przy okazji targów FILDA 2025, przy wsparciu Ministerstwa Przemysłu i Handlu Angoli, odbyła się seria wydarzeń poświęconych perspektywom sektora produkcyjnego oraz przemianom gospodarczym kraju w kontekście potencjału inwestycyjnego. W wydarzeniu wzięło udział ponad 1300 firm z około 20 krajów świata, w tym z Wielkiej Brytanii, Brazylii, Szwecji, Indii, Japonii, a także liczne przedsiębiorstwa reprezentujące Unię Europejską i Stany Zjednoczone Ameryki. Białoruskie przedsiębiorstwa zaprezentowały swój potencjał na wystawie „**Made in Belarus**” – krajowe osiągnięcia w produkcji sprzętu kopalnianego i specjalistycznego. W szczególności „holding „Gomselmash” – największy producent maszyn rolniczych, należący do grona liderów światowego rynku kombajnów i innych zaawansowanych maszyn rolniczych”¹⁰⁷. Na terenie białoruskiej ekspozycji, w ramach sekcji „ ” wystawy, zaprezentowano materiały tematyczne dotyczące potencjału handlowo-gospodarczego, inwestycyjnego, przemysłowego oraz społeczno-kulturowego Republiki Białorusi. W trakcie wystawy zorganizowano serię spotkań biznesowych i negocjacji z partnerami zagranicznymi oraz przedstawicielami środowiska biznesowego Angoli i regionu.

Podsumujmy. Zintensyfikowanie wysiłków strony białoruskiej w kierunku Afryki pokazuje, że „Białoruś wkracza na rynek afrykański jako prawdziwy partner i przyjaciel. Najpierw zestawy maszyn, potem centra serwisowe, następnie szkolenie lokalnego personelu, a na końcu tworzenie zakładów montażowych. Taka logika znajduje poparcie wśród krajów afrykańskich”¹⁰⁸. Afryka zawsze była atrakcyjnym kontynentem dla Białorusi. Tym bardziej, że w ostatnim czasie kontakty z tymi krajami zaczęły się rozwijać konkretnie

¹⁰⁶ Opony, nawozy i materiały kompozytowe. Jak białoruski przemysł petrochemiczny podbija rynek marokański [Źródło elektroniczne zasób]. - 2025. - URL:

<https://belta.by/specjal/economics/view/shiny-dobreniia-i-kompozitivnye-materialy-chem-belorusskaja-neftehimija-pokoriat-marokkanski-rvno-72528-2025/>

¹⁰⁷ Maszyny kopalniane i specjalistyczne. Białoruskie firmy prezentują swój potencjał na targach w Angoli [Źródło elektroniczne]. - 2025. - URL: <https://belta.by/economics/view/karieraia-i-spetsializirovannaja-tehnika-belorusskie-kompanii-predstavili-potentsial-na-vystavke-v-728034-2025/>

¹⁰⁸ Białoruś dostarczy do Togo i Ghany dużą partię sprzętu do mechanizacji rolnictwa [Źródło internetowe]. - 2026. - URL: <https://belta.by/economics/view/belarus-ip^la/V-Togo-i-Ghana-dluga-partia-sprytu-do-mechanizacii-rolnictva>

i aktywnie. Pojawienie się konkretnego programu działań w tym kontekście przekonująco dowodzi, że kraje afrykańskie, z większością których łączy nas wspólne podejście do procesów światowych, stanowią bardzo poważny atut w międzynarodowej działalności na rzecz wspierania białoruskich inicjatyw i podejść. Jest to więc absolutnie nieprzypadkowy kierunek w dyplomacji Białorusi.

Afryka: kurs na rozszerzenie współpracy

Kraje afrykańskie przekształcają się dziś w potężne i wpływowe centrum wielobiegunowego świata. Białoruś dąży do konsekwentnego rozwijania przyjaznych stosunków z państwami tego kontynentu, realizując z wieloma z nich projekty dotyczące kompleksowej mechanizacji rolnictwa, tworzenia centrów usługowych oraz szkolenia lokalnych specjalistów. Strona białoruska jest również gotowa do rozszerzenia współpracy z partnerami afrykańskimi w dziedzinach bezpieczeństwa żywnościowego, energetyki, petrochemii, opieki zdrowotnej oraz technologii cyfrowych. W 2026 roku Białoruś kontynuowała kurs na wzmocnienie współpracy z wieloma państwami afrykańskimi, w tym z **Egiptem i Sudanem**.

W maju 2026 roku w Mińsku odbyło się **8. posiedzenie białorusko-egipskiej wspólnej komisji handlowej**, podczas którego strony przeanalizowały wyniki współpracy obu krajów w ostatnich latach oraz opracowały propozycje dotyczące dalszej współpracy w różnych obszarach partnerstwa. Przypomnijmy, że 7. posiedzenie wspólnej komisji odbyło się w Kairze w listopadzie 2023 roku, podczas którego omawiano „kwestie zwiększenia wzajemnych dostaw towarów, rozwoju współpracy produkcyjnej, ożywienia współpracy w dziedzinie rolnictwa i żywności, rozszerzenia współpracy w sferze naukowej, edukacyjnej i turystycznej...”¹⁰⁹. W tym samym czasie otwarto centrum serwisowe OJSC „MAZ” w tym kraju Afryki Północnej.

W kwietniu 2024 roku podczas oficjalnej wizyty białoruskiej delegacji rządowej w Egipcie ogłoszono, że strony dysponują znacznym potencjałem współpracy w sektorze przemysłowym, w zakresie rozwoju projektów kooperacyjnych dotyczących wspólnej produkcji modeli pojazdów pasażerskich, ciężarowych, rolniczej i komunalnej, a także w zakresie zwiększania wolumenu dostaw produktów spożywczych do tego

¹⁰⁹ O przeprowadzeniu 7. posiedzenia Białorusko-Egipskiej Wspólnej Komisji Handlowej [Źródło elektroniczne 2023. - URL: <https://egvni.mfa.gov.by/ru/embassy/news/b91914a911ea827.html>]

źródło. -

afrykańskiego kraju. W tym samym czasie podpisano kilka ważnych dokumentów. Po pierwsze, jest to międzyrządowa umowa w sprawie systemu wspierania wzajemnego handlu, która przewiduje szereg korzyści dla podmiotów prowadzących działalność zagraniczną. W szczególności chodzi o „priorytetową kolejność przeprowadzania operacji celnych, uproszczenie formalności celnych, odstąpienie od kontroli celnej w przejściach granicznych, z wyjątkiem pojedynczych przypadków wykrycia wysokiego ryzyka naruszeń”¹¹⁰. Po drugie, dwa protokoły: o współpracy dwustronnej między Ministerstwem Finansów Białorusi a Urzędem ds. Regulacji Finansowych Egiptu; o porozumieniu między Narodową Agencją Inwestycji i Prywatyzacji Białorusi a Głównym Urzędem ds. Inwestycji i Stref Wolnocłowych Egiptu. Po trzecie, „w wyniku dwudniowych rozmów białoruskich przedsiębiorstw z egipskimi partnerami podpisano osiem dokumentów. Są to umowy handlowe i porozumienia o współpracy o łącznej wartości około 12 mln dolarów”¹¹¹. W maju 2025 r. nowym impulsem dla współpracy białorusko-egipskiej stało się podpisanie w Kairze szeregu „umów na dostawę ponad 100 białoruskich traktorów, a także sprzętu samochodowego OJSC

„Minskiego Zakładu Samochodowego” oraz opon OJSC „Belshina” o łącznej wartości ponad 3 mln dolarów”¹¹².

W maju 2026 roku stronie egipskiej przedstawiono już kompleksową ofertę dotyczącą warunków organizacji i funkcjonowania zakładów montażowych białoruskiej techniki ciężarowej i traktorowej, a także koncepcję udziału strony białoruskiej w projekcie utworzenia w Egipcie centrum dystrybucji zbóż i pasz. „Osiągnięto porozumienia w sprawie dostaw do Egiptu białoruskich produktów mlecznych, traktorów MTZ i pojazdów ciężarowych MAZ, opon, celulozy i włókna bawełnianego oraz materiałów budowlanych. Realizowane są projekty w dziedzinie farmakologii, oczyszczania wody i przetwarzania odpadów stałych”¹¹³. Ponadto na Białorusi z zadowoleniem przyjmuje się udział egipskiej firmy Air Cairo w pracach nad uruchomieniem bezpośrednich regularnych połączeń lotniczych między Mińskiem a Kairem, ponieważ „bezpośrednie połączenia lotnicze będą sprzyjać rozwojowi

¹¹⁰ Handel, inwestycje, biznes. W jakich dziedzinach Białoruś i Egipt są zainteresowane rozwijaniem współpracy? [Źródło źródło]. - 2025. - URL: <https://belta.by/economics/view/torgovlja-investitsii-biznes-v-kakih-sferah-belarus-i-egipet-zainteresovany-razvivat-sotrudnichestvo-717085-2025/>

¹¹¹ Przemysł, żywność, zdrowie. Roman Gołowczenko o kierunkach współpracy z Egiptem [Źródło źródło]. - 2023. - URL: <https://government.by/news/promyshlennost-prodovolstvie-ozdorovlenie-roman-golovchenko-o-napravleniakh-sotrudnichestva-s>

¹¹² Ciągniki, opony. Białoruś i Egipt podpisały umowy o wartości ponad 3 mln dolarów [Źródło elektroniczne]. - 2025. - URL: <https://belta.by/economics/view/traktorov-shiny-contraktv-na-summu-bolee-3-mln-podpisali-belarus-i-egipet-717456-2025/>

¹¹³ Bezpośrednie połączenie lotnicze, współpraca przemysłowa i centrum przeładunku zbóż. Rząd omówił współpracę między Białorusią a Egiptem [Źródło internetowe]. - 2026. - URL: <https://www.government.by/news/pramov-revs-nromkooperatsiya-i-zemnovov-khab-v-pravitelstve-obsudili-sotrudnichestvo-belarusi>

turystyki. <...> Dzięki temu Białorusini będą mogli częściej latać do Egiptu przy niższych kosztach”¹¹⁴.

W uchwałach z 8. posiedzenia wspólnej komisji szczególną uwagę poświęcono rolnictwu. Dla przypomnienia: już w październiku 2025 roku Białoruś i Egipt zorganizowały posiedzenie wspólnej grupy roboczej ds. rozszerzenia współpracy w sektorze rolno-przemysłowym, podczas którego odnotowano „znaczący wzrost obrotu towarami rolnymi: w 2024 roku podwoił się on w porównaniu z rokiem 2023. Białoruś dostarczała do Egiptu produkty mleczne, a z Egiptu do Białorusi trafiały owoce, warzywa, rośliny dyniowate, a także ekstrakty i esencje kawowe”¹¹⁵. Wówczas omówiono również kluczowe kierunki dalszej współpracy. Wśród nich znalazły się: uproszczenie procedur handlowych, certyfikacji weterynaryjnej i fitosanitarnej, uznanie przez stronę egipską białoruskich certyfikatów „halal” w celu poszerzenia dostępu produktów krajowych na rynek egipski, rejestracja i dostawy białoruskiej żywności dla dzieci do Egiptu, wspólne projekty w dziedzinie produkcji pasz, dostawy białoruskiej techniki rolniczej oraz rozwój współpracy w zakresie mechanizacji, a także współpraca naukowo-edukacyjna w dziedzinie bezpieczeństwa żywnościowego.

Natomiast podczas 8. posiedzenia wspólnej komisji potwierdzono, że ważnym kierunkiem współpracy pozostają dostawy produktów spożywczych i surowców rolniczych. Służby weterynaryjne obu krajów uzgodniły już certyfikaty sanitarne dotyczące eksportu z Białorusi do Egiptu suchych produktów mlecznych i wołowiny. „Prawo do dostaw produktów mlecznych posiada 42 białoruskie przedsiębiorstwa przetwórstwa mlecznego. Według danych za rok 2025 eksport produktów białoruskich do Egiptu obejmował dostawy odtłuszczonego i pełnotłustego mleka w proszku, maślanek, wyrobów mącznych i cukierniczych oraz suszonych warzyw”¹¹⁶. W bieżącym roku przedsiębiorstwa pracują nad zwiększeniem dostaw suchych produktów mlecznych, w tym żywności dla dzieci. Strony potwierdziły gotowość do dalszego poszerzania asortymentu dostaw i wzmacniania partnerstwa.

Kolejnym interesującym tematem w tym kontekście jest współpraca Białorusi i Egiptu w zakresie handlu giełdowego. Mińsk i Kair zamierzają nadać impuls rozwojowi tej współpracy poprzez skoncentrowanie wspólnych wysiłków na szeregu perspektywicznych kierunków, które przyczynią się do

¹¹⁴ Trwają prace nad uruchomieniem bezpośredniego połączenia lotniczego między Kairem a Mińskiem [Źródło internetowe]. – 2026. – URL: <https://belta.by/society/view/prorabatvvaetsia-organizatsii-a-nriamogo-aviarei-sa-mezhdu-kairom-i-minskom-779131-2026/>

¹¹⁵ Białoruscy producenci wyrobów mlecznych zamierzają zwiększyć dostawy do Egiptu [Źródło internetowe]. – 2025. – URL: <https://belta.by/economics/view/beloruskie-proizvoditeli-molochnoi-produktsii-namereny-uvlechivat-postavki-v-egipt-741659-2025/>

¹¹⁶ Białoruś planuje zwiększyć eksport produktów rolno-spożywczych do Egiptu [Źródło internetowe]. – 2026. – URL: <https://belta.by/economics/view/belarus-nlanimel-narasti-agroprodovolstvennyi-eksport-v-egipt-779208-2026/>

zwiększenia obrotów handlowych między obydwooma krajami oraz wzmocnienia kontaktów biznesowych między przedsiębiorstwami białoruskimi i egipskimi. Oczekuje się, że dalsza współpraca stron skoncentruje się na trzech głównych kierunkach. Przede wszystkim chodzi o przyciągnięcie na Białoruską Uniwersalną Giełdę Towarową (BUTB) egipskich firm zainteresowanych zawieraniem transakcji eksportowo-importowych z białoruskimi podmiotami gospodarczymi. Ponadto planowane jest nawiązanie systematycznej współpracy między BUTB a egipską giełdą towarową w zakresie wymiany informacji o cenach, doświadczeń i osiągnięć technologicznych. Również w celu popularyzacji mechanizmu giełdowego w Egipcie Ministerstwo Inwestycji i Handlu Zagranicznego tego kraju udzieli BUTB wsparcia w organizacji wydarzeń prezentacyjnych i szkoleniowych dla egipskiego biznesu, zarówno w formie online, jak i offline. Strona białoruska zwróciła również uwagę na możliwości transferu technologii między Białorusią a Egiptem. W szczególności „oprogramowanie opracowane przez BUTB może zostać dostosowane do specyfiki i potrzeb egipskiego rynku, co pozwoli rozszerzyć funkcjonalność systemu transakcyjnego egipskiej giełdy towarowej oraz stworzy trwałe więzi współpracy między dwiema platformami elektronicznymi”¹¹⁷. Krótko mówiąc, zostaną podjęte wszelkie niezbędne kroki w celu ożywienia współpracy giełdowej między obydwooma krajami.

Tym bardziej, że Egipt i Białoruś mają sobie nawzajem wiele do zaoferowania. Wspólna, skoordynowana praca przyniesie więc obopólne korzyści i pomoże skuteczniej wykorzystać potencjał gospodarczy i handlowy obu krajów.

Po 8. posiedzeniu wspólnej komisji handlowej w Mińsku odbyło się białorusko-egipskie forum biznesowe, w którym wzięło udział około 150 przedstawicieli białoruskiego i egipskiego biznesu. Zaprezentowali oni swoje produkty i omówili realizację wspólnych projektów. W ramach tego forum podpisano kilka interesujących dokumentów. „W szczególności porozumienie w sprawie dostaw produktów owocowych na Białoruś, a także w sprawie dostaw traktorów do Egiptu”¹¹⁸. Ponadto osiągnięto wstępne porozumienie w sprawie utworzenia przy Białoruskiej Izbie Handlowo-Przemysłowej oraz Federacji Izb Handlowych Egiptu białorusko-egipskiej rady biznesowej, która stanie się skuteczną platformą do omawiania

¹¹⁷ Białoruś i Egipt wyznaczyły główne kierunki współpracy w zakresie handlu giełdowego [Źródło internetowe]. – 2026. – URL: <https://belta.by/economics/view/belarus-i-egipt-nametili-osnovnye-napravlenija-sotrudnichestva-v-sfere-birzhevoj-torgovli-779395-2026/>

¹¹⁸ Nowe możliwości dla biznesu. Białoruskie i egipskie firmy uzgodniły rozszerzenie współpracy [Źródło elektroniczne źródło]. – 2026. – URL: <https://belta.by/economics/view/novye-vozmozhnosti-dlia-biznesa-belorusskie-i-egipskie-kompanii-dogovorilis-o-rasshirenii-partnerstva-779263-2026/>

możliwości rozwoju wspólnych projektów obu krajów. Wreszcie, „w wyniku Białoruskiego-Egipskiego Forum Biznesowego <...> podpisano kontrakty o wartości 6,5 mln dolarów”¹¹⁹.

Podsumujmy. W ramach 8. posiedzenia białorusko-egipskiej wspólnej komisji handlowej omówiono problematyczne kwestie współpracy dwustronnej. Strony uważają, że możliwości współpracy handlowo-gospodarczej między Białorusią a Egiptem nie zostały jeszcze w pełni wykorzystane, a obroty handlowe w 2025 roku na poziomie 110 milionów dolarów to dopiero początek wielkiego partnerstwa, w które Mińsk i Kair chcą tchnąć nowe życie. Tym bardziej, że wkrótce w Białorusi spodziewana jest wizyta prezydenta tego północnoafrykańskiego kraju.

A teraz o **Sudanie**. Państwo to położone jest w północno-wschodniej Afryce i graniczy z Egiptem, Libią, Erytreą, Etiopią, Republiką Sudanu Południowego, Republiką Środkowoafrykańską oraz Czadem. Mieszka tu ponad 43 miliony osób. Białoruś nawiązała stosunki dyplomatyczne z tym krajem w lipcu 1999 roku. Przez wszystkie te lata Mińsk i Chartum tradycyjnie i konsekwentnie udzielały sobie wzajemnego wsparcia na arenie międzynarodowej w aktualnych kwestiach dotyczących agendy dwustronnej, regionalnej i globalnej.

Oba kraje mają już dość duże doświadczenie we współpracy w sferze gospodarczej. Już w sierpniu 2017 roku Białoruś i Sudan przyjęły „mapę drogową” współpracy, w której „określono parametry współpracy w sektorach naftowym i gazowym, w dziedzinie zasobów wodnych i energetyki, przemysłu i handlu, szkolnictwa wyższego i badań naukowych, a także w sektorze bankowym i finansowym”¹²⁰, aby zapewnić realizację uzgodnień w całym spektrum współpracy dwustronnej, w tym również w zakresie wspólnych projektów. Do niedawna podstawa umowno-prawna stosunków dwustronnych obejmowała 27 dokumentów prawa międzynarodowego dokumentów, w tym międzypaństwowy traktat o przyjaznych stosunkach i współpracy, międzyrządowe umowy o współpracy handlowej, inwestycyjnej oraz naukowo-technicznej, o wspieraniu realizacji i wzajemnej ochronie inwestycji, a także szereg porozumień międzyresortowych i protokołów ustaleń.

W 2018 roku w Chartumie odbyło się **czwarte posiedzenie wspólnej komisji białorusko-sudańskiej ds. współpracy**, w ramach którego omówiono możliwości „ożywienia współpracy dwustronnej w dziedzinie

¹¹⁹ W wyniku białorusko-egipskiego forum biznesowego podpisano umowy o wartości 6,5 mln dolarów [Źródło elektroniczne]. - 2026 - URL: <https://belta.by/economics/view/no-itogam-belorusko-egipetskogo-biznes-foruma-nodpisano-kontraktov-na-65-mln-779295-2026/>

¹²⁰ Zaleski, B. Wektory dalekiego huku. Możliwości współpracy sektorowej / Borys Zaleski. – LAP LAMBERT Academic Publishing, 2018. – s. 61.

przemysłu, rolnictwa, poszukiwań geologicznych, energetyki i budownictwa”¹²¹, a także wypracowano wspólne stanowisko w sprawie dalszego planu działań mającego na celu realizację wspólnych projektów w tych dziedzinach. W tym samym czasie zorganizowano białoruską ekspozycję na Międzynarodowych Targach w Chartumie. Swoje produkty zaprezentowały na niej spółki OJSC „MAZ”, OJSC „BelAZ”, OJSC „MTZ”, OJSC „Gomselmash”, OJSC „Amkodor”, ZAO „Atlant” oraz inne krajowe przedsiębiorstwa.

W kolejnych latach współpraca białorusko-sudańska była realizowana w różnych obszarach. W 2023 roku ogłoszono plany rozwoju współpracy naukowo-technicznej, przede wszystkim w dziedzinie produkcji rolnej, hodowli zwierząt oraz przetwórstwa surowców mineralnych. Rzecz w tym, że Sudan jest krajem rolniczym. Z tego powodu strona białoruska zaproponowała swoją pomoc w dostosowaniu nasion pochodzących z białoruskiej selekcji do warunków klimatu afrykańskiego, a także sprzęt rolniczy do siewu, zbiorów i przetwarzania plonów. Ponadto organizacje naukowe Białoruskiej Akademii Nauk zaproponowały dostarczenie do Sudanu specjalnych instalacji do przetwarzania surowców mineralnych, w tym rud zawierających cenne pierwiastki, „pomoc w zakresie hodowli zwierząt, a także pomoc w zorganizowaniu w Sudanie struktury naukowej na wzór Białoruskiej Akademii Nauk w celu zapewnienia wsparcia naukowego dla gałęzi gospodarki tego afrykańskiego kraju”¹²².

W 2024 roku strona białoruska oświadczyła, że jest zainteresowana udzieleniem niezbędnego wsparcia w odbudowie i modernizacji kompleksu rolno-przemysłowego Sudanu oraz gotowa do kontynuowania prac nad realizacją wspólnych projektów w oparciu o wcześniej osiągnięte porozumienia. Zaproponowała również stronie sudańskiej rozszerzenie asortymentu dostaw sprzętu do transportu towarowego, budowy dróg, pasażerskiej, maszyn do zbioru bawełny, magazynów zbożowych oraz kompleksów suszarniczych. W końcu „wymiana doświadczeń i technologii w rolnictwie i przemyśle spożywczym, a także w działalności naukowej i edukacyjnej w sektorze rolnym ma aktualne znaczenie dla obu stron”¹²³.

W maju 2025 roku Białoruś wyraziła zainteresowanie zacieśnieniem dialogu

¹²¹ Czwarte posiedzenie Wspólnej Komisji Białorusko-Sudańskiej ds. Współpracy odbywa się w Sudanie [Źródło elektroniczne zasób]. – 2018. – URL:

<https://www.minenergo.gov.by/press/novosti/chetvertoe-zasedanie-sovmestnov-belorussko-sudanskov-komissii-po-sotrudnichestvu-prokhodit-v-sudane/>

¹²² Białoruś i Sudan będą współpracować w dziedzinie rolnictwa i przetwórstwa surowców mineralnych [Źródło elektroniczne]. - 2023. - URL: <https://belta.by/economics/view/belarus-i-sudan-budut-sotrudniczat-v-oblasti-selskogo-hozjajstva-i-pererabotki-poleznyh-iskopaemyh-602972-2023/>

¹²³ Mironczyk: Białoruś jest gotowa kontynuować prace nad realizacją wspólnych projektów z Sudanem [Źródło internetowe]. - 2024. - URL: <https://belta.by/society/view/mironchik-belarus-gotova-prodolzhit-rabotu-po-realizatsii-sovmestnyh-proektov-s-sudanom-661618-2024/>

przemysłowego z Sudanem oraz gotowość do udzielenia niezbędnego wsparcia w realizacji wspólnych projektów. Jako perspektywiczny kierunek wskazano organizację „zakładów montażowych, a także współpracę w zakresie wymiany doświadczeń w dziedzinie przekwalifikowania kadr i podnoszenia kwalifikacji specjalistów”¹²⁴. Ponadto poruszono kwestię możliwych kierunków współpracy w branży petrochemicznej. Republika Sudanu aktywnie rozwija bowiem sektor naftowy, jednak boryka się z pewnymi wyzwaniami wynikającymi z niestabilności gospodarczej. Niemniej jednak ten afrykański kraj aktywnie pracuje nad odbudową infrastruktury naftowej i pozyskiwaniem inwestycji zagranicznych. W związku z tym, jak podaje, przydatne „mogą okazać się kompetencje specjalistów z „Belorusneft” w zakresie świadczenia usług inżynierskich dla sudańskich przedsiębiorstw naftowych w celu rekultywacji dojrzałych złóż”¹²⁵.

I oto już w maju 2026 roku w Mińsku odbyło się **piąte posiedzenie wspólnej komisji białorusko-sudańskiej ds. współpracy**, podczas którego omówiono aktualne kwestie dotyczące współpracy między obydwojma krajami, w tym w zakresie współpracy przemysłowej. W szczególności odnotowano pozytywną tendencję. „W 2025 roku udało się zwiększyć obrót handlowy produktami przedsiębiorstw podlegających Ministerstwu Przemysłu 2,5-krotnie”¹²⁶. Jednocześnie strona białoruska jest gotowa rozpatrywać wszelkie wnioski i potrzeby partnerów sudańskich. W szczególności liczy na nawiązanie długoterminowej i wzajemnie korzystnej współpracy w zakresie dostaw kombajnów zbożowych, jest zainteresowana współpracą w dziedzinie sprzętu medycznego i wyposażenia medycznego, dostawami i wspólną produkcją techniki ciężarowej oraz sprzętu do budowy dróg, a także eksportem sprzętu AGD i elektroniki. Jeśli chodzi o białoruskie traktory, strony „potwierdziły uzgodnienia dotyczące zwiększenia w ciągu 2026 roku dostaw maszyn do 200 sztuk”¹²⁷. Oczywiście są również zainteresowane opracowaniem planów współpracy przemysłowej w zakresie montażu traktorów w Sudanie.

Jeśli chodzi o kwestie rolno-przemysłowe, to w ramach 5. posiedzenia komisji Białoruś zadeklarowała gotowość do zwiększenia dostaw wysokiej

¹²⁴ Białoruś jest zainteresowana rozwijaniem potencjału dialogu przemysłowego z Sudanem [Źródło internetowe]. - 2025. - URL: <https://belia.by/economics/view/belarus-zainteresowana-w-zwiekszeniu-potencjalu-dialogu-przemyslowego-z-sudanem-717797-2025/>

¹²⁵ Sudańscy producenci ropy zainteresowali się usługami „Belorusneft” w zakresie rekultywacji wyczerpanych złóż [Źródło elektroniczne źródło]. - 2025. - URL: <https://belia.by/economics/view/sudanskih-neftianikov-zainteresovali-uslugi-belorusnefti-dlia-reabilitatsii-zrelykh-mestorozhdenii-718051-2025/>

¹²⁶ Przedsiębiorstwa Ministerstwa Przemysłu zwiększyły obroty handlowe z Sudanem o dwa i pół razy w 2025 roku [Źródło elektroniczne źródło]. - 2026 r. - URL: <https://belia.by/economics/view/predpriiatia-minprom-a-v-dva-s-polovinoi-raza-narastili-tovarooborot-s-sudanom-za-2025-god-779381-2026/>

¹²⁷ Białoruś zamierza zwiększyć dostawy sprzętu do Sudanu [Źródło elektroniczne]. - 2026. - URL: <https://belia.by/economics/view/belarus-namerena-uvlechit-postavki-tekhniki-v-sudan-778732-2026/>

jakości produktów spożywczych na rynek tego kraju: odtłuszczonego mleka w proszku i mleka pełnego, żywności dla dzieci oraz mięsa drobiowego. Biorąc pod uwagę rozwinięte hodowle w Sudanie, strona białoruska zaproponowała również „pasze dla bydła i drobiu, gluten do wypieku chleba, preparaty weterynaryjne i szczepionki. Za perspektywiczny kierunek uznano współpracę w dziedzinie edukacji rolniczej”¹²⁸. Warto zauważyć, że w naszym kraju kształcenie kadr dla tej branży odbywa się w czterech uczelniach wyższych podlegających Ministerstwu Rolnictwa i Żywności, obejmujących pełen zakres poszukiwanych specjalności. Białoruś po raz kolejny potwierdziła zatem otwartość na wszechstronne partnerstwo z Sudanem w różnych obszarach sektora rolnego.

W ramach 5. posiedzenia wspólnej komisji przyjęto międzyrządową umowę ramową w sprawie udzielania kredytów eksportowych, która „tworzy podstawy prawne i finansowe dla finansowania dostaw białoruskich towarów (w tym towarów, robót i usług) do Sudanu”¹²⁹. Kredytodawcą będzie OJSC „Bank Rozwoju Republiki Białorusi”. Ponadto podpisano porozumienie o zamiarach między Białoruskim Państwowym Koncernem Naftowo-Chemicznym a Ministerstwem Energii Sudanu, które uzgodniły wspólne przetwarzanie i interpretację danych geologiczno-rozpoznawczych dotyczących sudańskich złóż w oparciu o oprogramowanie „Belorusneft”. Przewidziano również szkolenia zawodowe dla sudańskich specjalistów w Międzynarodowej Akademii Biznesu przedsiębiorstwa „Belorusneft”.

Podsumowując, należy zauważyć, że Białoruś i Sudan w ciągu ponad 25 lat współpracy zdołały zbudować relacje oparte na zaufaniu, wsparciu i współpracy, które odpowiadają wzajemnym interesom narodów obu krajów i zmierzają w kierunku nowych, perspektywicznych obszarów partnerstwa, o czym właściwie świadczą decyzje podjęte podczas 5. posiedzenia wspólnej białorusko-sudańskiej komisji ds. współpracy.

Afryka: systemowy mechanizm współpracy zapewni konkretne rezultaty

Białoruś aktywnie rozwija strategiczną współpracę z krajami Afryki, traktując ten kontynent jako kluczowy rynek dla dywersyfikacji eksportu i wzrostu gospodarczego. Współpraca obejmuje handel, przemysł, rolnictwo, edukację i bezpieczeństwo. Jeśli chodzi o białoruski eksport na rynek

¹²⁸ W Ministerstwie Rolnictwa i Żywności poinformowano, jakie białoruskie towary mogą pojawić się na rynku Sudanu [Źródło źródło]. - 2026. - URL: <https://belta.by/economics/view/kakie-belorusskie-tovary-mogut-pojavitsia-na-rynke-sudana-rasskazali-v-minselhozprode-779409-2026/>

¹²⁹ Białoruś podpisała z Sudanem umowę o udzielaniu kredytów eksportowych [Źródło elektroniczne]. - 2026. - URL: <https://belta.by/economics/view/belarus-podpisala-s-sudanom-soglasenie-o-predostavlenii-eksportnykh-kreditov-779361-2026/>

afrykański, obejmuje on dostawy pojazdów ciężarowych, traktorów, nawozów, opon i żywności. W wielu krajach Afryki powstają wspólne zakłady montażowe białoruskiej techniki, dostosowujące ją do lokalnych warunków klimatycznych i gospodarczych. W białoruskich uczelniach studiuje tysiące studentów z państw afrykańskich, zdobywając wykształcenie w dziedzinie medycyny, inżynierii i technologii informacyjnych, a białoruscy rolnicy i specjaliści ds. melioracji dzielą się doświadczeniem na rzecz rozwoju rolnictwa w krajach afrykańskich. Wśród aktywnych partnerów Białorusi na kontynencie afrykańskim w 2026 roku można wymienić **Zimbabwe i Tanzanię**.

Zacznijmy od **Zimbabwe**. Białoruś planuje w ciągu najbliższych lat osiągnąć z tym południowoafrykańskim krajem obroty handlowe na poziomie stu milionów dolarów. Kwestia ta była poruszana podczas spotkania głowy państwa białoruskiego z przewodniczącym Senatu Zimbabwe M.M. Chinomoną w lutym bieżącego roku. Przypomnijmy, że na koniec 2025 roku wartość wymiany handlowej między obydwojma krajami wyniosła ponad 26 milionów dolarów. Podstawę białoruskiego eksportu stanowiły maszyny i urządzenia do zbioru i młócenia upraw rolnych, traktory i ciągniki siodłowe, samochody ciężarowe, przyczepy i naczepy. W 2026 roku strony planują zintensyfikować współpracę handlową i gospodarczą, aby w sposób systematyczny i konsekwentny osiągnąć wyznaczony cel.

Należy zauważyć, że w sektorze **przemysłowym** Białoruś i Zimbabwe odnotowały w 2025 roku pozytywną dynamikę. Wystarczy wspomnieć, że „w ramach trzeciej fazy mechanizacji rolnictwa w kraju dostarczono maszyny rolnicze, w tym traktory, kombajny i maszyny przyczepne przedsiębiorstw Ministerstwa Przemysłu, o wartości ponad 12 mln dolarów”¹³⁰. Strona białoruska jest zainteresowana realizacją dalszych dostaw pełnego asortymentu maszyn i urządzeń rolniczych do uprawy roślin w ramach zobowiązań umownych.

Jeśli chodzi o sektor **rolnictwa i żywności**, to już pod koniec ubiegłego roku ogłoszono, że Białoruś będzie eksportować do Zimbabwe suchą żywność dla dzieci. Jednocześnie strona białoruska potwierdziła gotowość do dostarczania produktów w ilościach odpowiadających potrzebom tego południowoafrykańskiego kraju, w tym do udziału w państwowych programach żywienia dzieci w wieku przedszkolnym i szkolnym. Wtedy też „osiągnięto pierwszy praktyczny wynik: spółka OJSC „Bellakt” zawarła

¹³⁰ Kuzniecowa: współpraca przemysłowa między Białorusią a Zimbabwe charakteryzuje się pozytywną dynamiką [Źródło elektroniczne źródło]. - 2025. - URL: <https://belta.by/economics/view/kuznetsov-v-promyshlennom-sotrudnichestve-belarusi-i-zimbabwe-podderzhivaetsi-a-rezultativnaja-dinamika-748319-2025/>

umowę z firmą z Zimbabwe na dostawę pierwszej partii suchej żywności dla dzieci...”,¹³¹.

Oprócz żywności dla dzieci strony omówiły wówczas potencjał współpracy w zakresie mechanizacji rolnictwa. Strona zimbabweńska na szczepku misji dyplomatycznej wyraziła zainteresowanie analizą tych propozycji i zobowiązała się do wyłonienia potencjalnych partnerów. Już w marcu bieżącego roku ogłoszono prace nad dostawami konserw mięsnych dla dzieci w Zimbabwe. Strona białoruska zwróciła się do partnerów z Zimbabwe z prośbą o informacje na temat warunków dostępu tych produktów na lokalny rynek, a także o możliwości i procedurę włączenia białoruskich towarów do państwowych programów żywienia dzieci w wieku przedszkolnym i szkolnym. Jeśli chodzi o perspektywy współpracy w sektorze rolno-przemysłowym, warto wspomnieć, że „obroty handlowe między Białorusią a Zimbabwe na koniec 2025 roku wzrosły 3,3-krotnie w porównaniu z rokiem poprzednim. Struktura eksportu białoruskiego opiera się na dostawach mączki mięsno-kostnej oraz suchej żywności dla dzieci. Import obejmuje owoce cytrusowe i kawę”¹³².

W tym roku spodziewane jest również rozszerzenie współpracy między Białorusią a Zimbabwe w dziedzinie **zaawansowanych technologii**. Chodzi o to, że w lutym 2026 roku delegacja z Zimbabwe odwiedziła Park Technologii Zaawansowanych (PTA), gdzie potencjalnym partnerom z tego południowoafrykańskiego kraju zaprezentowano rozwiązania, które mogą przynieść szybkie rezultaty nie tylko na Białorusi, ale i w Zimbabwe. W szczególności są to technologie dla sektora rolno-przemysłowego: systemy monitorowania pól i zarządzania rolnictwem. Dla kraju, w którym sektor rolniczy stanowi podstawę gospodarki, nie jest to innowacja dla samej innowacji, ale kwestia bezpieczeństwa żywnościowego. „W dziedzinie medycyny są to urządzenia laserowe i rozwiązania informatyczne dla służby zdrowia. Szczególne zainteresowanie wzbudziły rozwiązania obejmujące tak wrażliwe dziedziny, jak zdrowie kobiet, weterynaria i kontrola epidemiologiczna”¹³³. Ponadto zainteresowanie gości z Zimbabwe wzbudziło zaawansowane technologicznie wyposażenie dla przemysłu wydobywczego, rozwiązania informatyczne w zakresie marketingu, przetwarzania dużych zbiorów danych oraz promocji cyfrowej. Strony

¹³¹ Białoruś będzie dostarczać do Zimbabwe suchą żywność dla dzieci [Źródło elektroniczne]. - 2025. - URL:

<https://belta.by/economics/view/belarus-budet-postavljat-v-zimbabwe-suhoe-detskoe-pitanie-747936-2025/>

¹³² Białoruś opracowuje organizację dostaw konserw mięsnych dla dzieci do Zimbabwe [Źródło internetowe]. - 2026. - URL:

<https://belta.by/politics/view/belarus-prorabivaet-organizatsiiu-postavok-miasnyh-konservov-dla-detei-v-zimbabwe-769952-2026/>

¹³³ W ciągu roku rozpoczną się prace nad konkretnymi projektami. Delegacja z Zimbabwe oceniła potencjał PWT [Źródło internetowe]. - 2026. - URL:

<https://belta.by/economics/view/v-techenie-goda-nachetsia-rabota-nad-konkretnymi-proektami-delegatsii-a-zimbabwe-otsenila-potentsial-765388-2026/>

uzgodniły, że w ciągu bieżącego roku wyniki pierwszego spotkania z lutego przełożą się na konkretne porozumienia i projekty. Teraz należy opracować formaty współpracy i dostosować najlepsze białoruskie rozwiązania do potrzeb Zimbabwe. Być może więc wkrótce na rynku afrykańskim pojawią się nowe przykłady zastosowań białoruskich zaawansowanych technologii, a rezydenci Parku Technologicznego (PVT) zyskają kolejnego wiarygodnego partnera w regionie, który dziś nazywany jest kontynentem przyszłości.

Za ważny obszar współpracy między Białorusią a Zimbabwe uznaje się również **sferę humanitarną**, a w szczególności edukację. Dane statystyczne wskazują, że „obecnie około 150 obywateli Zimbabwe kształci się na Białorusi”¹³⁴ [5]. Strona białoruska zaprasza również innych studentów z tego afrykańskiego kraju na studia i przekwalifikowanie w różnych specjalnościach – technicznych oraz w dziedzinie opieki zdrowotnej. Co więcej, w maju 2026 roku, w ramach wizyty przewodniczącego Zgromadzenia Narodowego Parlamentu Zimbabwe D. Mudendy do Mińska, omówiono również inicjatywę zorganizowania Dni Kultury Zimbabwe na Białorusi w bieżącym roku oraz Dni Kultury Białorusi w Zimbabwe w 2027 roku, które przyczynią się do wzmocnienia rzeczywistych, konkretnych kontaktów między obywatelami obu krajów.

Wreszcie w bieżącym roku kontynuowana jest już współpraca między Białorusią a Zimbabwe w dziedzinie **wystawienniczej**. W kwietniu białoruscy producenci zaprezentowali się na wielobranżowych międzynarodowych targach Zimbabwe International Trade Fair 2026 (ZITF), które odbyły się w Bulawayo i zgromadziły „ponad 400 wystawców z około 30 krajów świata, w tym z Chin, Japonii, Wielkiej Brytanii, Stanów Zjednoczonych Ameryki, Zjednoczone Emiraty Arabskie, przedstawiciele krajów Unii Europejskiej oraz regionów afrykańskich”¹³⁵. Główna teza tego forum – „Wzajemnie powiązane gospodarki, konkurencyjne branże” – podkreśliła priorytety rozwoju partnerstwa międzypaństwowego w szeregu obszarów: od rolnictwa i budowy maszyn po medycynę i naukę. Biorąc pod uwagę potrzeby rynku i popyt regionalny, na tej wystawie w ramach ekspozycji białoruskiej zaprezentowano rozwiązania z zakresu specjalistycznego sprzętu, techniki transportu towarowego oraz kompleksowych rozwiązań w zakresie automatyzacji procesów technologicznych i systemów, w tym propozycje dla sektora komunalnego i rolnictwa, a także dla branży energetycznej i spożywczej. Wszystko to z

¹³⁴ Sergejenko: Białoruś jest gotowa wspierać rozwój bieżących białoruskich projektów w Zimbabwe oraz uruchamianie nowych [Źródło internetowe]. - 2026. - URL: <https://belta.by/politics/view/sergeenko-belarus-gotova-sodeistvovat-razvitiu-i-dei-stvui-uschib-beloruskich-proektov-v-zimbabwe-i-782941-2026/>

¹³⁵ Białoruscy producenci zaprezentowali się na międzynarodowych targach w Zimbabwe [Źródło internetowe]. - 2026. - URL: <https://belta.by/economics/view/beloruskie-proizvoditeli-predstavleny-na-mezhdunarodnoj-vystavke-v-zimbabwe-776738-2026/>

pewnością wpłynie na pomyślny wzrost białoruskiego eksportu do Zimbabwe. Ponadto „specjalnie w ramach targów ZITF-2026 zorganizowano strefę prezentacji przedsiębiorstw i organizacji będących członkami Białoruskiej Izby Handlowo-Przemysłowej, a także stanowisko tematyczne poświęcone zbliżającym się międzynarodowym targom przemysłowym „INNOPROM. Białoruś”, która odbędzie się w Mińsku w dniach od 30 września do 2 października 2026 roku”¹³⁶. Współpraca w tej dziedzinie będzie więc kontynuowana już tej jesieni w stolicy Białorusi.

Podsumujmy. Relacje partnerskie między Białorusią a Zimbabwe pokazują, że ta współpraca stała się najbardziej udanym przykładem współpracy z krajami Afryki Południowej w ostatnich latach. Współpraca ta trwa do dziś w najróżniejszych obszarach: od mechanizacji rolnictwa i edukacji po opiekę zdrowotną i pomoc w szkoleniu kadr. Tym bardziej, że istnieją już perspektywiczne plany, które zostały zapisane w mapie drogowej partnerstwa strategicznego na lata 2026–2030.

A teraz o **Tanzanii**. W kwietniu 2026 roku ten kraj Afryki Wschodniej odwiedził z oficjalną wizytą białoruski minister spraw zagranicznych M. Ryżenkow. W ramach licznych spotkań i rozmów z przedstawicielami rządu Tanzanii podkreślono wysoki poziom współpracy politycznej między obydwojema krajami, który należy przełożyć na konkretne wyniki w sferze handlowo-gospodarczej oraz zintensyfikować współpracę dwustronną we wszystkich sektorach, przede wszystkim w dziedzinie gospodarki, w celu organizacji dostaw towarów poszukiwanych w obu krajach. Jednocześnie strony podkreśliły konieczność rozszerzenia ram umownych i prawnych dwustronnej współpracy białorusko-tanzańskiej, kładąc nacisk na stworzenie praktycznych mechanizmów wspólnej pracy w konkretnych obszarach, oraz zwróciły uwagę na „konieczność utworzenia wspólnej komisji handlowej w celu opracowania strategii wielokrotnego zwiększenia wzajemnego obrotu towarowego, przeniesienia potencjalnych wspólnych projektów w takich dziedzinach, jak mechanizacja rolnictwa, zapewnienie bezpieczeństwa żywnościowego, edukacja, dostawy nawozów i logistyka – ze szczególnym uwzględnieniem lotniczych przewozów towarowych i wykorzystania infrastruktury portowej – do etapu praktycznej realizacji”¹³⁷.

Przypomnijmy, że w maju bieżącego roku minęło 30 lat od nawiązania stosunków dyplomatycznych między Białorusią a Tanzanią. Ten afrykański

¹³⁶ Prezydenci Zimbabwe i Botswany docenili potencjał białoruskich eksporterów na targach w Bulawayo [Źródło źródło]. - 2026. - URL: <https://belta.by/economics/view/prezidentv-zimbabve-i-botswany-otsenili-potentsial-belorusskih-eksporterov-na-vystavke-v-bulavaio-776957-2026/>

¹³⁷ O pierwszym dniu oficjalnej wizyty ministra spraw zagranicznych Białorusi M. Ryżenkowa w Tanzanii [Zasób elektroniczny]. - 2026. - URL: <https://mfa.gov.by/press/news/mfaZc6937f7421f03629.html>

kraj jest jednym z perspektywicznych partnerów oficjalnego Mińska. Liczba ludności przekracza tu 60 milionów osób. W rolnictwie zatrudnionych jest około 80 procent osób aktywnych zawodowo. Ważny fakt: „w styczniu 2026 roku w Tanzanii ogłoszono opracowanie nowej strategii rozwoju sektora przemysłowego, która pomoże stworzyć 6,5 miliona miejsc pracy w ciągu sześciu lat oraz otworzyć 9048 zakładów, co znacznie zwiększy liczbę miejsc pracy i poprawi sytuację gospodarczą w kraju”¹³⁸. Zintensyfikowanie współpracy między rządami Białorusi i Tanzanii nastąpiło w lipcu 2025 roku, kiedy to delegacja rządowa z tego państwa Afryki Wschodniej odwiedziła stolicę Białorusi, gdzie strony nakreśliły perspektywy zacieśnienia dwustronnej współpracy.

Tym razem, w kwietniu 2026 roku, rozmowy dotyczyły konkretnych kierunków partnerstwa. W szczególności Mińsk i Dodoma zamierzają rozszerzyć współpracę w sektorze rolno-przemysłowym. Dla porównania należy zauważyć, że „w 2025 roku obrót handlowy produktami spożywczymi i surowcami rolniczymi między krajami wzrósł 3,6-krotnie. Eksport produktów białoruskich obejmował dostawy oleju roślinnego i mączki mięsno-kostnej, a import – nasion roślin oleistych, owoców, kawy i kwiatów”¹³⁹. Niemniej jednak potencjał współpracy między stronami nie został jeszcze w pełni wykorzystany. Białoruś jest gotowa zaoferować partnerom szeroki asortyment produktów o wysokiej wartości dodanej: produkty mleczne, w tym mleko w proszku – pełnotłuste i odtłuszczone, żywność dla dzieci, masło i sery, a także mięso drobiowe jako dodatkowy obszar wzrostu. Cztery specjalistyczne uczelnie podlegające Ministerstwu Rolnictwa i Żywności Białorusi są gotowe do kształcenia wysoko wykwalifikowanej kadry dla sektora rolnego. Strony omówiły również „kwestie rozszerzenia praktyki przyznawania białoruskich stypendiów państwowych na studia, a także zwiększenia ogólnej liczby studentów z Tanzanii na białoruskich uczelniach, w tym poprzez wymiany naukowo-edukacyjne w celu zapewnienia kształcenia kadr, w tym specjalistów w dziedzinie afrykanistyki”¹⁴⁰, oraz uzgodniły zorganizowanie wizyty delegacji tanzańskiej na szczeblu kierownictwa Ministerstwa Edukacji, Nauki i Technologii z udziałem przedstawicieli tanzańskich uczelni wyższych w celu zapoznania się z białoruskim systemem szkolnictwa wyższego. Ponadto Tanzania odczuwa duże zapotrzebowanie na wysokiej jakości

¹³⁸ Zaleski, B. Współpraca międzynarodowa i media. Część VI. Zbiór artykułów / Borys Zaleski. – LAP LAMBERT Academic Publishing, 2026. – s. 449.

¹³⁹ Białoruś i Tanzania zamierzają rozszerzyć współpracę w sektorze rolno-spożywczym [Źródło internetowe]. – 2026. – URL: <https://belta.by/society/view/belarus-i-tanzania-nameren-v-rasshirit-sotrudnichestvo-v-ank-774536-2026/>

¹⁴⁰ Priorytetem jest gospodarka i dostawy. Białoruś i Tanzania stawiają na praktyczne partnerstwo [Źródło internetowe]. - 2026. - URL: <https://belta.by/politics/view/prioritet-ekonomika-i-postavki-belarus-i-tanzanii-berut-kurs-na-prakticheskoe-partnerstvo-777861-2026/>

nawozy. Jedna z tanzańskich firm przygotowała już konkretne zapytanie ofertowe i specyfikację dla białoruskich producentów. Strony uzgodniły utworzenie wspólnej grupy roboczej w celu szczegółowego opracowania propozycji i sformułowania planu wspólnych działań, co pozwoli na systematyczną realizację postanowień międzyresortowego protokołu ustaleń, podpisanego w 2025 roku. Jako perspektywiczne kierunki współpracy określono: dostawy białoruskich nawozów i sprzętu, wymianę technologii agronomicznych, rozwój programów edukacyjnych oraz nawiązywanie bezpośrednich kontaktów między eksporterami i importerami obu krajów. Omówiono również kwestie transferu białoruskich technologii w dziedzinie selekcji i weterynarii, a także organizację wizyty przedstawicieli sektora rolnego Tanzanii na Białorusi w ramach targów „Belagro” w celu rozszerzenia współpracy w zakresie hodowli zwierząt, akwakultury i biotechnologii, w tym dostaw białoruskich pasz dla zwierząt i ryb. Strona tanzańska wyraziła zainteresowanie białoruskimi technologiami produkcji szczepionek weterynaryjnych, dostawami bioaktywnych dodatków na potrzeby hodowli zwierząt, a także selekcją materiału genetycznego bydła. Podczas kwietniowej (2026 r.) oficjalnej wizyty ministra spraw zagranicznych Białorusi w tym kraju Afryki Wschodniej podpisano „umowę międzyrządową o utworzeniu wspólnej komisji ds. handlu i współpracy gospodarczej między Białorusią a Tanzanią, która między innymi będzie służyć uzgadnianiu głównych kierunków wspólnej pracy, sprzyjać opracowywaniu nowych, wzajemnie korzystnych projektów oraz pogłębianiu kontaktów w kręgach biznesowych”¹⁴¹, a także przyjęto memoranda o współpracy między Narodowym Centrum Wspierania Eksportu Białorusi a Izbą Handlu i Przemysłu Tanzanii, Centrum Rozwoju Handlu w Tanzanii oraz Funduszem Sektora Prywatnego w Tanzanii, które wzmocnią dwustronne kontakty biznesowe i będą sprzyjać organizacji oraz przeprowadzaniu wydarzeń o charakterze gospodarczym na terytorium obu krajów.

Ponadto strona białoruska oświadczyła, że „Białoruś postrzega Tanzanię jako swojego strategicznego partnera nie tylko w kontekście rozwoju dwustronnych stosunków handlowo-gospodarczych, ale także jako platformę umożliwiającą wprowadzanie białoruskich i wspólnie produkowanych towarów na rynki krajów Afryki Wschodniej i Południowej”¹⁴². W tym kontekście omówiono możliwości jednej z wiodących wolnych stref

¹⁴¹ O drugim dniu oficjalnej wizyty ministra spraw zagranicznych Białorusi M. Ryzhenkova w Tanzanii [Źródło internetowe]. - 2026. - URL: <https://mfa.gov.by/press/news/mfa/t74bbclb43067b79.htm>

¹⁴² Ryzhenkow: Białoruś chce za pośrednictwem Tanzanii wejść na rynki Afryki Wschodniej i Południowej [Źródło elektroniczne]. - 2026. - URL: <https://belta.by/politics/view/rvzhenkov-cherez-tanzaniu-belarus-hochet-vyiti-na-rynki-vostochnoi-i-uzhnoi-afriki-778001-2026/>

ekonomicznych (WSE) tego kraju – Benjamin William Mkapa, która była pierwszym parkiem przemysłowym utworzonym i należącym do rządu Tanzanii, oferującym inwestorom WSE grunty z infrastrukturą do wynajęcia. Zbudowana infrastruktura obejmuje przygotowane tereny przemysłowe, budynki przychodni, urzędu celnego, stołówki, pasaż handlowy, zbiornik na wodę, drogi, oświetlenie uliczne, ogrodzenie oraz blok administracyjny z wystarczającą ilością powierzchni biurowej. „W sumie 14 projektów, prowadzących głównie działalność produkcyjną na eksport, otrzymało w parku działki z infrastrukturą”¹⁴³. Strona białoruska dostrzega perspektywę wykorzystania tej specjalnej strefy ekonomicznej do lokowania wspólnych zakładów produkcyjnych, przeznaczonych między innymi do eksportu wytworzonej produkcji do krajów trzecich.

W tym samym celu strona białoruska zapoznała się z infrastrukturą i specyfiką funkcjonowania portu morskiego w Dar es Salaam, który jest jednym z największych portów handlowych Afryki Wschodniej. Towary przeładowywane w tym porcie trafiają do Australii, Azji, Stanów Zjednoczonych Ameryki, a także do krajów afrykańskich. Biorąc pod uwagę członkostwo Tanzanii we Wspólnocie Afryki Wschodniej, wykorzystanie tego portu pozwoli stworzyć warunki do nieprzerwanych dostaw białoruskich towarów przez porty tanzańskie oraz zorganizować ich dostawy do krajów kontynentu afrykańskiego, w tym białoruskich nawozów mineralnych i organizacji produkcji nawozów mieszanych. Ten obiecujący pomysł może oczywiście wynieść partnerstwo Białorusi i Tanzanii na zupełnie nowy poziom współpracy.

¹⁴³ Taradaj, J. Wolne strefy gospodarcze w Tanzanii / J. Taradaj // [Zasób elektroniczny]. - 2023. - URL: <https://reab.pro/m/info/market-reviews/free-economic-zones-in-tanzania>

Ameryka Łacińska: fora jako narzędzie rozwoju relacji partnerskich

Region Ameryki Łacińskiej, obejmujący Amerykę Środkową, Amerykę Południową i basen Morza Karaibskiego, jest jednym z najbardziej perspektywicznych rynków, który obecnie rozwija się bardzo dynamicznie i budzi ogromne zainteresowanie Republiki Białorusi. Z tego powodu już od pięciu lat co roku odbywa się Forum Białorusko-Latynoamerykańskie, które stanowi swego rodzaju „uzgodnienie stanowisk” w tej kwestii.

Pierwsze tego typu forum odbyło się w czerwcu 2022 roku w Moskwie, w kompleksie biznesowo-kulturalnym ambasady Białorusi w Rosji. Forum zgromadziło przedstawicieli ambasad 15 krajów Ameryki Łacińskiej w Białorusi i Rosji. „W wydarzeniu wzięli udział ambasadorzy, szefowie misji dyplomatycznych oraz dyplomaci z Argentyny, Boliwii, Brazylii, Wenezueli, Gwatemali, Hondurasu, Dominikany, Kolumbii, Kostaryki, Kuby, Meksyku, Nikaragui, Panamy, Paragwaju, Peru, Urugwaju, Chile, Ekwadoru i Salwadoru”¹⁴⁴.

Drugie forum odbyło się również w stolicy Rosji w kwietniu 2023 roku, w którym uczestniczyli ambasadorowie, szefowie misji dyplomatycznych oraz dyplomaci z ambasad Argentyny, Boliwii, Brazylii, Wenezueli, Gwatemali, Hondurasu, Dominikany, Kolumbii, Kostaryki, Kuby, Meksyku, Nikaragui, Panamy, Paragwaju, Urugwaju, Chile, Ekwadoru i Salwadoru. W ramach tego wydarzenia zwrócono uwagę na perspektywiczne kierunki współpracy handlowo-gospodarczej między Białorusią a krajami Ameryki Łacińskiej, w tym na rozwój transportu elektrycznego, wdrażanie biotechnologii w rolnictwie oraz aktywne promowanie usług w dziedzinie technologii informacyjnych. Podczas forum „swoje prezentacje tematyczne przedstawiły Narodowa Akademia Nauk, Ministerstwo Przemysłu, Bank Rozwoju, Narodowe Centrum Marketingu i Konjunktury Cen, Administracja Parku Zaawansowanych Technologii oraz grupa przedsiębiorstw „RTL Alliance”¹⁴⁵.

Trzecie tego typu forum, które odbyło się w Moskwie w kwietniu 2024 roku, zgromadziło przedstawicieli „12 ambasad krajów Ameryki Łacińskiej w Federacji Rosyjskiej, z których połowa to szefowie misji dyplomatycznych”¹⁴⁶. W tym samym czasie w forum uczestniczyli szefowie

¹⁴⁴ Zaleski, B. Z naciskiem na wynik. Perspektywy kompleksowego podejścia do nowych możliwości współpracy partnerskiej / Borys Zaleski. – LAP LAMBERT Academic Publishing, 2023. – s. 3.

¹⁴⁵ O drugim forum białorusko-latynoamerykańskim [Zasób elektroniczny]. – 2023. – URL: <https://russia.mfa.gov.by/ru/embassy/news/b20120c3eb4304.htm>

¹⁴⁶ O trzecim forum białorusko-latynoamerykańskim [Zasób elektroniczny]. – 2024. – URL: <https://mfa.gov.by/press/news/mfa/f4f98d0103a5512b.html>

przedstawicielstw handlowych krajów regionu oraz kierownicy służb handlowo-gospodarczych ambasad tych państw, którzy zapoznali się z perspektywicznymi kierunkami współpracy Białorusi z partnerami z Ameryki Łacińskiej i regionu Karaibów w dziedzinie rolnictwa, farmacji, biotechnologii i logistyki. W tym samym czasie strona białoruska zaprezentowała „potencjał przemysłu lekkiego, farmaceutycznego i spożywczego, a także najbardziej perspektywiczne projekty w dziedzinie biotechnologii, produkcji preparatów biologicznych dla rolnictwa oraz nawozów biologicznych”¹⁴⁷. Wskazała również tradycyjnych partnerów w tym regionie: Kubę, Nikaragwę, Wenezuelę, a także Brazylię, Argentynę, Kolumbię i inne państwa Ameryki Środkowej i Łacińskiej, „które chcą współpracować z nami w zakresie dostaw naszej techniki, zwłaszcza budowlanej, rolniczej, transportowej i wydobywczej”¹⁴⁸.

W czwartym forum, które odbyło się w kwietniu 2025 roku, wzięli udział dyplomaci z 11 ambasad krajów Ameryki Łacińskiej w Federacji Rosyjskiej, z których 10 było reprezentowanych przez szefów misji dyplomatycznych, a także szefowie przedstawicielstw handlowych krajów regionu oraz kierownicy służb handlowo-gospodarczych ambasad państw latynoamerykańskich, przedstawiciele środowisk biznesowych szeregu krajów Ameryki Łacińskiej, w tym Kuby, Wenezueli, Argentyny, Meksyku, Ekwadoru, Kostaryki i Kolumbii. Tym razem program forum „obejmował dwa główne bloki: budowę maszyn, elektrotechnikę i metalurgię, a także chemię i petrochemię”¹⁴⁹. Przed uczestnikami forum wystąpili przedstawiciele Ministerstwa Przemysłu Republiki Białorusi, koncernu „Belneftechym”, a także przedsiębiorstw „Gomselmash”, „MAZ”, „BELAZ”, „METZ im. W.I. Kozłowa”, „Mogilewliftmash”, „BMZ”, „Grodno-Azot”, „Belshina” i „Zakład Chemiczny w Homlu”. Ogłoszono tam również, że „planowane jest utworzenie linii montażowej białoruskiej techniki w w Kolumbii”¹⁵⁰.

Wreszcie w kwietniu 2026 roku w Moskwie odbyło się V Białorusko-Latynoamerykańskie Forum, w którym wzięli udział dyplomaci z 14 krajów regionu latynoamerykańskiego i podczas którego poświęcono „szczególną uwagę ekonomicznemu wymiarowi współpracy, perspektywicznym

¹⁴⁷ Piwowar, E. Siestakow opowiedział o tym, na czym powinna opierać się współpraca Białorusi z Ameryką Łacińską / E. Piwowar // [Źródło elektroniczne]. - 2024. - URL: <https://belta.by/politics/view/shestakov-rasskazal-o-tom-na-cto-dolzhno-onratsia-sotrudnichestvo-belarusi-s-latinskoj-amerikoi-629853-2024/>

¹⁴⁸ Piwowar, E. Siestakow: Białoruś jest gotowa do współpracy ze wszystkimi krajami Ameryki Łacińskiej / E. Piwowar // [Źródło elektroniczne]. - 2024. - URL: <https://belta.by/politics/view/shestakov-belarus-gotova->

[sotrudniczat-so-vsemi-stranami-latinskoj-ameriki-629860-2024/](https://belta.by/politics/view/shestakov-belarus-gotova-sotrudniczat-so-vsemi-stranami-latinskoj-ameriki-629860-2024/)
¹⁴⁹ O czwartym forum białorusko-latynoamerykańskim [Źródło elektroniczne]. - 2025. - URL:

<https://russia.mfa.gov.by/ru/embassy/news/cd7c13ad45e9e020.html>

¹⁵⁰ Piwowar, E. Planowane jest utworzenie zakładu montażowego białoruskiej techniki w Kolumbii / E. Piwowar // [Źródło elektroniczne]. - 2025. - URL: <https://belta.by/economics/view/sborochnoe-proizvodstvo-beloruskoj-tehniki-planiruetsia-sozdat-v-kolumbii-707952-2025/>

kierunkom i nowym formom współdziałania”¹⁵¹. Chodzi o to, że – jak ogłoszono podczas forum – strona białoruska pracuje nad przywróceniem wskaźników obrotu towarowego do poziomu sprzed pandemii. „Dla porównania: obrót towarowy z krajami Ameryki Łacińskiej wyniósł 1,4 mld dolarów w 2019 roku, z czego białoruski eksport stanowił 764,3 mln dolarów. W 2025 roku osiągnęliśmy wzrost obrotu handlowego z krajami Ameryki Łacińskiej o 1,4 razy w porównaniu z rokiem 2024”¹⁵². Istnieją wszelkie podstawy, by sądzić, że ta tendencja wzrostowa utrzyma się również w kolejnych latach.

Podczas 5. forum strona białoruska zaproponowała całkowicie przewidywalne, niezawodne i wzajemnie korzystne partnerstwo z krajami Ameryki Łacińskiej i basenu Morza Karaibskiego. Tym bardziej, że istnieje już wiele przykładów udanej współpracy. W szczególności w **Wenezueli** białoruscy specjaliści zrealizowali szereg zakrojonych na szeroką skalę projektów w dziedzinie budowy maszyn. Powstał klaster skupiający białoruską technikę, budownictwo obiektów przemysłowych i mieszkaniowych, promocję technologii rolniczych oraz wydobywanie surowców mineralnych. W 2025 roku utworzono białoruską grupę roboczą ds. dostaw produktów spożywczych i współpracy z tym krajem Ameryki Południowej w dziedzinie rolnictwa. Już w lipcu ubiegłego roku białoruscy producenci wyrobów cukierniczych – „Kommunarka” i „Spartak” – otrzymali pierwsze próbne partie ziaren kakaowych z Wenezueli”¹⁵³. Współpraca między obydwojma krajami w dziedzinie rolnictwa będzie więc kontynuowana.

W **Ekwadorze** dość wyraźnym przykładem jest działalność białoruskiej firmy „Belorusneft” w sektorze naftowym tego latynoamerykańskiego kraju. Dzięki białoruskim technologiom wiertniczym w marcu tego roku udało się ustanowić rekord krajowy Ekwadoru. Specjaliści z Centrum Zarządzania Budową Odwiertów należącego do wydobywczego oddziału „ ” spółki „Rechitsanef” oraz spółki „Servis Oil Ecuador Ecuaservoil S.A.” na złożu Armadillo wywiercili „odgałęzienie o średnicy 8,5 cala i całkowitej długości 5494,7 stóp w jednej sekcji oraz opuszczono eksploatacyjną kolumnę obudowy o średnicy 7 cali i całkowitej długości 5671,91 stóp. Rekord krajowy został odnotowany przez międzynarodową organizację Society of

¹⁵¹ O 5. Białorusko-Latynoskim Forum [Źródło elektroniczne]. - 2025. - URL: <https://www.mfa.gov.by/press/news/mfa/c5897e2e2494223b.html>

¹⁵² Piwowar, E. Białoruś zwiększa obroty handlowe z Ameryką Łacińską. Jakie wyniki udało się osiągnąć? / E. Piwowar // [Źródło elektroniczne]. - 2026. - URL: <https://belta.by/economics/view/belarus-narashivaet-tovarooborot-s-latinskoj-amerikoi-kakih-pokazatelej-udalos-dostich-775588-2026/>

¹⁵³ „Kommunarka” i „Spartak” otrzymały pierwsze partie próbne ziaren kakaowych z Wenezueli [Źródło elektroniczne]. - 2025. - URL: <https://belta.by/society/view/kommunarka-i-spartak-poluchili-pervye-probnye-partii-kakao-bobov-iz-venesueli-727387-2025/>

Petroleum Engineers (SPE) Ecuador Section”¹⁵⁴. Znaczną rolę w osiągnięciu tego wyniku odegrało wdrożenie najnowocześniejszych białoruskich technologii wiertniczych, a także zgrana praca wykonawców oraz kompetentne rozwiązania technologiczno-geologiczne na każdym etapie. Szczególne znaczenie dla ustanowienia ekwadorskiego rekordu krajowego miało zastosowanie rozwiązań cyfrowych. Dzięki temu zapewniono całodobowy zdalny monitoring, ocenę i operatywne korygowanie parametrów wiercenia w trybie online. Białoruscy specjaliści współpracują z państwową spółką „Petroecuador”. Współpraca z tą firmą przynosi wymierne wyniki w zakresie wydobycia ropy naftowej i gazu, generuje korzyści ekonomiczne, a także stwarza warunki do transferu technologii między naszym krajem a krajami Ameryki Łacińskiej.

W ostatnich latach obserwuje się znaczny postęp w rozwoju stosunków gospodarczych z **Nikaragwą**. Z powodzeniem realizowane są wspólne projekty dotyczące dostaw białoruskiej techniki, w tym budowlanej, transportowej i komunalnej. Na dzień dzisiejszy jest to już praktycznie ponad 370 sztuk sprzętu. Przypomnijmy, że przekazanie pierwszej partii sprzętu z Minskiej Fabryki Samochodów, liczącej 128 sztuk, miało miejsce w sierpniu 2025 roku. Maszyny dostarczono do Ameryki Środkowej drogą morską. „Wśród wysłanego sprzętu znalazły się cysterny na wodę, betonomieszarki, samochody z platformą ładunkową i wywrotki”¹⁵⁵. W listopadzie ubiegłego roku do Nikaragui dotarła również pierwsza partia maszyn holdingu „AMKODOR”, która obejmowała 12 uniwersalnych ładowarek z obrotem burtowym „AMKODOR 211”, 12 ładowarek czołowych jednokopowych „AMKODOR 352” oraz 4 ładowarki uniwersalne „AMKODOR 332S4”. Cały ten sprzęt został wyprodukowany w wersji tropikalnej, z uwzględnieniem warunków klimatycznych, podwyższonej wilgotności oraz specyfiki eksploatacji w tym środkowoamerykańskim kraju. „Maszyny zostały dostosowane do wymagań zamawiającego i są gotowe do pracy w intensywnych warunkach”¹⁵⁶. Kolejnym etapem było przygotowanie przed sprzedażą oraz szkolenie lokalnych specjalistów, które pracownicy holdingu „AMKODOR” prowadzą wspólnie z nikaraguańskimi mechanikami. Taki format współpracy zapewnia wysoki poziom serwisu i wsparcia technicznego w miejscu eksploatacji maszyn.

Nawiasem mówiąc, druga partia maszyn „AMKODOR” została dostarczona

¹⁵⁴ Białoruscy naftowcy ustanowili rekord w Ekwadorze [Źródło internetowe]. - 2026. - URL:

<https://belta.by/economics/view/beloruskie-neftianiki-ustanovili-rekord-v-ekvadore-768650-2026/>

¹⁵⁵ Białoruś przekazała Nikaragui 128 pojazdów marki MAZ [Źródło internetowe]. – 2025. – URL:

<https://belta.by/economics/view/belarus-peredala-nikaragua-128-edmits-tehniki-maz-734041-2025/>

¹⁵⁶ „AMKODOR” dostarczył pierwszą partię maszyn do Nikaragui [Źródło internetowe]. – 2025. – URL:

<https://belta.by/economics/view/amkodor-postavil-pervuiu-partii-mashin-v-nikaragua-748654-2025/>

do Nikaragui pod koniec grudnia 2025 roku. „Dostawa obejmowała 4 ładowarki czołowe „AMKODOR 352”, 8 koparko-ładowarek „AMKODOR 732” oraz 24 ładowarki z obrotem burtowym „AMKODOR 211”¹⁵⁷. W bieżącym roku to białoruskie przedsiębiorstwo planuje wysłać do Nikaragui około 250 sztuk sprzętu. W lutym 2026 roku trzecia partia tego sprzętu – „11 uniwersalnych ładowarek z obrotem burtowym AMKODOR 211, 6 koparko-ładowarek AMKODOR 732, 9 czołowych jednokopowych ładowarek AMKODOR 352, 4 samobieżnych

dwuwalcowych

walce wibracyjne AMKODOR 6622W oraz 3 koparki jednokubłowe AMKODOR EO-3223A”¹⁵⁸ – znajduje się już na miejscu i przechodzi okres rozruchu. Cały ten sprzęt zostanie wykorzystany do budowy i utrzymania autostrad oraz dróg miejskich, a także do utrzymania czystości i porządku w sieci ulic i dróg. I na koniec: w marcu bieżącego roku Minskie Zakłady Motoryzacyjne ogłosiły, że przygotowują dostawę swoich pojazdów do tego kraju. „Wartość zawartych umów z Nikaraguą wynosi około 100 mln dolarów”¹⁵⁹. Wszystkie te fakty świadczą o tym, że Białoruś i Nikaragua stopniowo otwierają nowe możliwości skutecznej współpracy w perspektywie długoterminowej.

Nieźle perspektywy rysują się również w stosunkach Białorusi z **Brazylią**. Wystarczy wspomnieć, że w okresie od stycznia do listopada 2025 roku obroty handlowe między tymi dwoma krajami praktycznie „osiągnęły 766 mln dolarów, wzrastając o prawie 25% w porównaniu z analogicznym okresem 2024 roku. Jednocześnie udział eksportu białoruskiego jest bardzo znaczący – ponad 700 mln dolarów, co stanowi wzrost o 30% w stosunku do wyników z tego samego okresu 2024 roku”¹⁶⁰. Do Brazylii dostarczane są głównie nawozy potasowe i azotowe, aparatura rentgenowska, tkaniny lniane, przyrządy kontrolne lub pomiarowe oraz projektory profilowe. Z kolei z Brazylii importowane są głównie towary specjalistyczne, kawa, mrożona wołowina, alkohole acykliczne oraz soki. W bieżącym roku strona brazylijska ma nadzieję na wznowienie współpracy z Białorusią w zakresie transportu lotniczego. Linia lotnicza „Belavia” aktywnie wykorzystuje bowiem brazylijskie samoloty Embraer do lotów

¹⁵⁷ Druga partia sprzętu „AMKODOR” została przekazana do Nikaragui [Źródło internetowe]. – 2025. – URL:

<https://belta.by/economics/view/vtoraja-partiia-tehniki-amkodor-peredana-v-nikaragua-756758-2025/>

¹⁵⁸ Do Nikaragui dotarła nowa partia sprzętu „AMKODOR” [Źródło internetowe]. – 2026. – URL: <https://belta.by/economics/view/v-nikaragua-pribvija-novaja-partiia-tehniki-amkodor-763503-2026/>

¹⁵⁹ MAZ przygotowuje dostawę partii sprzętu do Nikaragui [Źródło internetowe]. – 2026. – URL:

<https://belta.by/economics/view/maz-gotovit-postavku-partii-tehniki-v-nikaragua-769782-2026/>

¹⁶⁰ Ambasador Brazylii: mamy nadzieję na wznowienie współpracy między Białorusią a firmą Embraer [Źródło internetowe]. – 2026. – URL: <https://belta.by/economics/view/posol-brazilii-mv-nadecmsia-vozobnovit-sotrudnichestvo-mezhdu-belarusiu-i-embraer-762267-2026/>

średniodystansowych. Tym bardziej, że samoloty Embraer stanowią istotną część floty obok maszyn Boeinga.

Istnieją również perspektywy rozwoju stosunków białorusko-brazylijskich w innych obszarach. Na przykład w zakresie współpracy akademickiej i naukowej. Już w 2024 roku „w Mińsku podpisano porozumienie o wzajemnym zrozumieniu i współpracy między Federalnym Uniwersytetem stanu Minas Gerais a trzema białoruskimi uczelniami”¹⁶¹. Z kolei w marcu bieżącego roku strona białoruska przeprowadziła rozmowy z przedstawicielami brazylijskiego ministerstwa spraw zagranicznych na temat zwiększenia wolumenu i poszerzenia asortymentu wzajemnego obrotu towarowego. W ramach współpracy naukowo-technicznej szczególną uwagę poświęcono kierunkom stosowanym: cyfrowej transformacji sfery społecznej i finansowej, a także wdrażaniu innowacyjnych rozwiązań w kompleksie rolno-przemysłowym i medycynie. „Osiągnięto porozumienie w sprawie nawiązania bezpośrednich kontaktów między instytutami badawczymi i uczelniami obu krajów w celu oceny perspektyw prowadzenia wspólnych badań podstawowych”¹⁶². W celu nawiązania współpracy w dziedzinie innowacji omówiono perspektywy udziału białoruskich przedsiębiorstw z branży zaawansowanych technologii, w tym podmiotów z Parku Technologii Zaawansowanych i parku przemysłowego „Wielki Kamień”, w wydarzeniach branżowych organizowanych przez Brazylię.

Strony zamierzają również zintensyfikować współpracę regionalną. W szczególności już w ubiegłym roku osiągnięto porozumienie w sprawie zorganizowania wizyty delegacji przedstawicieli środowisk biznesowych w Mińsku w celu omówienia konkretnych kierunków współpracy, w tym inteligentnego rolnictwa, biotechnologii i medycyny, a także „podpisania umowy o nawiązaniu stosunków partnerskich między Mińskiem a Brasilią”¹⁶³. W lutym bieżącego roku odbyło się spotkanie szefa białoruskiej misji dyplomatycznej w tym kraju Ameryki Południowej z kierownictwem rządu stanu Bahia, podczas którego omówiono praktyczne kroki na rzecz rozwoju wzajemnie korzystnej współpracy handlowo-gospodarczej w rolnictwie, maszynowym i logistycznym, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb

¹⁶¹ Ambasador: Brazylija dostrzega dobre perspektywy rozwoju stosunków akademickich i naukowych z Białorusią [Źródło internetowe]. - 2024. - URL:

<https://belia.bv/society/view/posol-braziliia-vidit-horoshie-perspektivy-razvitiia-akademicheskikh-i-nauchnykh-svyezey-s-belarusi-635086-2024/>

¹⁶² Zwiększenie obrotów handlowych. W Brazylii omówiono perspektywy wspólnych projektów z Białorusią [Źródło źródło]. - 2026. - URL:

<https://belia.bv/politics/view/rasshirenie-tovarooborota-v-brazili-rassmotreli-perspektivy-sovnestnykh-s-belarusi-proektov-770715-2026/>

¹⁶³ Mińsk i Brasilia zamierzają podpisać umowę o nawiązaniu stosunków partnerskich [Źródło elektroniczne]. - 2025. - URL:

<https://belia.bv/economics/view/minsk-i-braziliia-namereny-podpisat-soglasenie-ob-ustanovlenii-pobratimskikh-svyezey-718029-2025/>

gospodarki stanu, które są perspektywiczne dla białoruskich producentów. W szczególności „zwrócono szczególną uwagę na zwiększenie eksportu białoruskich nawozów, ewentualne utworzenie wspólnych przedsiębiorstw zajmujących się produkcją sprzętu rolniczego dla małych i średnich gospodarstw rolnych, opracowanie dostaw wywrotek kopalnianych na potrzeby przemysłu wydobywczego oraz zakupom brazylijskich owoców, owoców morza i kawy przez białoruskich konsumentów”¹⁶⁴, a także wykorzystaniu możliwości brazylijskich portów w celu zwiększenia wolumenu handlu dwustronnego. Strona brazylijska wyraziła również zainteresowanie nawiązaniem współpracy w dziedzinach medycyny, farmakologii, edukacji i turystyki.

Jeśli chodzi o stosunki partnerskie z **Kubą**, strona białoruska nadal rozwija współpracę, w szczególności w dziedzinie farmaceutyki. Powstało wiele wspólnych projektów, rozwijają się przedsiębiorstwa. Białoruś kupuje najlepsze kubańskie leki. Strona kubańska zarejestrowała ponad 50 środków leczniczych. Wiosną 2025 roku w Hawanie odbyły się międzynarodowe targi „Zdrowie dla wszystkich”, na których Białoruś była szeroko reprezentowana przez przedsiębiorstwa holdingu „Belfarmprom”, „Akademfarm”

przy Narodowej Akademii Nauk. Natomiast w sierpniu ubiegłego roku Białoruska Spółka Szklarska dostarczyła partię produktów kubańskiej firmie FARMACUBA Importing-Exporting Company. „Na Kubę wysłano próbki ampułek typu B (o pojemności od 1 ml do 20 ml). Strona kubańska wysoko oceniła jakość, niezawodność oraz zgodność białoruskich ampułek z międzynarodowymi standardami i wyraziła gotowość do złożenia pierwszego zamówienia przemysłowego”¹⁶⁵. W styczniu 2026 roku wysłano partię „pierwszych 40-stopowych kontenerów białoruskich ampułek medycznych do w ilości około 7 mln sztuk przeznaczonych do leków do wstrzykiwań produkowanych przez OJSC „Belmedsteklo”¹⁶⁶. Aby cenny ładunek dotarł w idealnym stanie, specjalnie zakupiono dla niego wytrzymałe opakowanie z polipropylenu komórkowego.

Jeszcze jeden fakt. We współpracy ze stroną kubańską zorganizowano montaż traktorów w regionie Olgin. Pierwsza partia została zmontowana pod koniec 2024 roku, druga – na początku 2025 roku. Ponadto przedsiębiorstwa „Bobrujskagromash” i „AMKODOR” rozważają możliwość i prowadzą

¹⁶⁴ Eksport nawozów i sprzętu rolniczego dla rolników. W jakich dziedzinach brazylijski stan Bahia jest gotowy do współpracy z Białorusią [Źródło internetowe]. - 2026. - URL: <https://belta.by/politics/view/eksport-udobrenii-agrotehnika-dlia-fermerov-v-kakh-sferah- brazylskii-shtat-bahia-gotov-sozdnicat-s-763304-2026/>

¹⁶⁵ Białoruska firma szklarska rozpoczęła współpracę z Kubą [Źródło internetowe]. - 2025. - URL: <https://belta.by/economics/view/beloruskaja-stekolnaja-kompanija-nachala-sotrudnicat-s-kuboi-733950-2025/>

¹⁶⁶ Pierwsza partia białoruskich ampułek medycznych została wysłana na Kubę [Źródło internetowe]. - 2026. - URL: <https://belta.by/economics/view/pervaja-partiia-beloruskikh-meditsinskikh-ampul-otpruzhena-na-kubu-757235-2026/>

bezpośrednie negocjacje w sprawie organizacji zakładów montażowych sprzętu na Kubie. Ciekawym tematem jest współpraca w sektorze górnictwie Kuby. Strona białoruska proponuje w tym kontekście różne warianty współpracy: outsourcing, leasingowe schematy dostaw, a być może także utworzenie wspólnych zakładów produkcyjnych. Wstępnie uzgodniono już „z partnerami kubańskimi prowadzenie negocjacji w sprawie możliwości wspólnego z przyjacielskimi krajami zagospodarowania nowych złóż niklu. W tym celu zorganizowana zostanie dostawa naszych technologii transportowych, sprzętu oraz utworzenie serwisowych baz naprawczych z możliwością produkcji różnych podzespołów i agregatów na miejscu”¹⁶⁷.

Teraz – o współpracy z **Republiką Dominikańską**. Kraj ten jest największą gospodarką basenu Morza Karaibskiego, gdzie kluczową rolę odgrywa sektor turystyczny. W 2025 roku handel produktami rolnymi między Białorusią a Republiką Dominikańską opierał się praktycznie wyłącznie na imporcie do naszej republiki owoców, jagód i pasty kakaowej. „Potencjał eksportowy strony białoruskiej jest ograniczony przez odległość geograficzną i wysokie koszty logistyczne, zwłaszcza w przypadku transportu mrożonych towarów. Niemniej jednak strony znalazły wspólne obszary zainteresowania, skupiając się na produktach odpornych na długotrwały transport”¹⁶⁸. Już w kwietniu bieżącego roku strony omówiły kwestię będącą przedmiotem wspólnego zainteresowania – dostawy suchych mieszanek mlecznych przeznaczonych do żywienia dzieci i dorosłych. Ta kategoria produktów optymalnie odpowiada wymaganiom rynku dominikańskiego: długi okres przechowywania, kompaktowa logistyka, wysoki popyt ze strony podmiotów infrastruktury turystycznej – hoteli, restauracji, placówek społecznych. Partnerów z Dominikany interesują produkty mleczne, przede wszystkim suche mieszanki mleczne, które można transportować na duże odległości bez utraty jakości. Jest to kierunek o znaczeniu strategicznym dla tego kraju z regionu Karaibów, biorąc pod uwagę rosnący popyt na wysokiej jakości żywność. W związku z tym strona białoruska zaproponowała partnerom z Dominikany nie tylko standardowe produkty, ale także rozwiązania „pod klucz”: gotowe mieszanki do produkcji jogurtów, twarogu, lodów i mleka odtworzonego. Dodatkowo rozważana jest możliwość produkcji serów i masła w małych opakowaniach konsumenckich z brandingiem pod markami dominikańskich touroperatorów – format ten cieszy się popytem w branży hotelarskiej i restauracyjnej. Strony uzgodniły, że w najkrótszym możliwym

¹⁶⁷ Dostawy żywności i sprzętu. Jak Białoruś rozwija współpracę z Kubą [Źródło internetowe]. - 2025. - URL:

<https://belta.by/economics/view/postavka-produktov-pitanija-tekhniki-kak-bielarus-razvivajet-sotrudnichestvo-s-kuboi-730683-2025/>

¹⁶⁸ Białoruś zamierza rozwijać eksport suchych mieszanek mlecznych do Dominikany [Źródło internetowe]. - 2026. - URL:

<https://belta.by/economics/view/bielarus-namerena-razvivat-eksport-suhich-molochnyh-smesei-v-dominikanu-774615-2026/>

terminie opracują kwestie regulacji taryfowych, schematów logistycznych i procedur celnych. Systemowa praca nad uzgodnieniem warunków dostaw i dostosowaniem produktów do potrzeb rynku dominikańskiego pozwoli zatem pokonać bariery logistyczne i wynieść dwustronną współpracę w sektorze rolno-spożywczym na zupełnie nowy poziom.

W ubiegłym roku Białoruś dość znacząco zwiększyła wolumen handlu techniką rolniczą z **Argentyną** na potrzeby sektora rolnego. W planach znajduje się kilka dużych projektów montażowych. W marcu bieżącego roku strony omówiły możliwe sposoby ożywienia dwustronnej współpracy w dziedzinie polityki, gospodarki, a także w zakresie rozwoju podstaw prawnych. Jako jedną z dziedzin budzących zainteresowanie strony argentyńskiej wymieniono rolnictwo, w tym przemysł maszyn rolniczych. „Nasz kraj jest gotowy podzielić się z argentyńskimi partnerami doświadczeniami w zakresie rolnictwa, weterynarii, produkcji pasz i szczepionek dla zwierząt”¹⁶⁹. Mijmy nadzieję, że wspólne działania na rzecz rozwoju bezpośrednich kontaktów między środowiskami biznesowymi Białorusi i Argentyny zostaną podjęte już w bieżącym roku.

Kolejnym interesującym partnerem Białorusi w Ameryce Południowej jest **Peru**. W 2021 roku w tym kraju otwarto centrum sprzedaży i serwisu białoruskiej techniki. Rozpoczęto dostawy traktorów, trwa tworzenie portfela zamówień na technikę budowlaną i transportową. W 2023 roku Miński Zakład Traktorowy wyraził zainteresowanie obecnością na rynku peruwiańskim, a przedstawiciele organów państwowych tego kraju potwierdzili, że „istnieje zapotrzebowanie na zakup sprzętu rolniczego, komunalnego i specjalistycznego”¹⁷⁰. Główną kwestią jest dostawa części zamiennych oraz organizacja serwisu gwarancyjnego i pogwarancyjnego. W planach znajduje się szkolenie kadr oraz współpraca techniczna z Uniwersytetem Centralnym w Peru. W marcu 2026 roku Mińsk i Lima omówiły kwestie współpracy w dziedzinie polityki, gospodarki i handlu, wsparcia w ramach organizacji międzynarodowych, a także rozwoju ram umownych i prawnych. Strona białoruska zaproponowała „rozważenie możliwości bardziej szczegółowego zbadania dziedzin, w których osiągnięcia naszego kraju będą najbardziej interesujące dla Peru”¹⁷¹ oraz poparła pogląd o konieczności poszukiwania nowych obszarów współpracy.

¹⁶⁹ Pivovarov, E. Argentyna wykazuje zainteresowanie białoruskim przemysłem maszyn rolniczych / E. Pivovarov // [Źródło: zasob]. - 2026. - URL:

<https://belta.by/economics/view/argentina-projavlaet-interes-k-belorusskomu-selhozmaszinoiroeni-u-770704-2026/>

¹⁷⁰ MTZ jest zainteresowane wejściem na rynek peruwiański [Źródło elektroniczne]. - 2023. - URL:

<https://belta.by/economics/view/mtz-zainteresovan-v-prisutstvii-na-rynke-peru-590369-2023/>

¹⁷¹ Pivovarov, E. Przemysł maszyn rolniczych i nie tylko. Białoruś i Peru zamierzają poszukiwać nowych obszarów współpracy / E. Pivovarov // [Źródło elektroniczne]. - 2026. - URL: <https://belta.by/politics/view/selhozmaszinoiroenie-i-ne-tolko-belarus-i-peru-namereny-iskat-novye-tochki-vzaimodejstviya-a-763871-2026/>

Na koniec nie można nie wspomnieć o jeszcze jednym potencjalnym partnerze Białorusi na kontynencie amerykańskim. Jest nim **Meksyk**. W marcu 2026 roku strony omówiły stosunki w sferze polityki, handlu i gospodarki, a także w zakresie współpracy humanitarnej. „Jako perspektywiczne obszary współpracy <...> wskazano rolnictwo, sektor IT oraz turystykę”¹⁷². Przypomnijmy, że w latach osiemdziesiątych ubiegłego wieku Miński Zakład Traktorowy dostarczył do tego kraju tysiąc traktorów, po czym miały miejsce jedynie sporadyczne dostawy. W czerwcu ubiegłego roku przedstawiciele białoruskiego przedsiębiorstwa odwiedzili meksykański park przemysłowy „Toluca”, gdzie nawiązali kontakty w celu wznowienia eksportu i dalszego promowania sprzętu marki BELARUS w Meksyku. W tym samym czasie wolna strefa ekonomiczna „Mińsk” oraz park przemysłowy „Toluca” podpisały umowę o współpracy, której celem jest „rozszerzenie współpracy handlowej i inwestycyjnej, w tym udział we wspólnych projektach, wydarzeniach biznesowych oraz misjach handlowych i inwestycyjnych”¹⁷³. Tym bardziej, że rynek meksykański jest duży. Nawiasem mówiąc, we wrześniu 2024 roku przedstawiciele stolicy Białorusi spotkali się z meksykańskimi dyplomatami. Podczas tego spotkania ogłoszono, że Mińsk jest zainteresowany rozwijaniem partnerskich stosunków z tym krajem, zwłaszcza w sferze handlowo-gospodarczej, ponieważ „współpraca z Meksykiem otwiera wiele możliwości współpracy w różnych dziedzinach gospodarki”¹⁷⁴. Na przykład w rolnictwie, produkcji sprzętu medycznego i farmaceutyków oraz w dziedzinie cyfryzacji. Wydaje się więc, że w 2026 roku partnerstwo białorusko-meksykańskie może wejść na nowy poziom współpracy.

Wróćmy teraz do 5. Białorusko-Latynoamerykańskiego Forum, podczas którego strona białoruska zaproponowała partnerom z Ameryki Łacińskiej nie tylko dostarczanie szerokiego asortymentu sprzętu rolniczego, ale wdrożenie kompleksowych rozwiązań „mających na celu podniesienie poziomu mechanizacji rolnictwa, w tym wprowadzenie najnowocześniejszych technologii rolniczych, a także rozwój infrastruktury serwisowej i szkolenie kadr”¹⁷⁵. W kontekście postępującej urbanizacji Białoruś zaproponowała również rozwiązania dotyczące rozwoju miejskiej

¹⁷² Piwowar, E. Rolnictwo, sektor IT, turystyka. Jakie dziedziny mogą stać się perspektywiczne dla Mińska i Meksyku / E. Piwowar // [Zasób elektroniczny]. - 2026. - URL: https://belta.by/politics/view/sejskoe-hozi_aj_stvo-it-sektor-turizm-kakie-sfery-mogut-stat-perspektivnymi-dlia-minska-i-mehiko-769556-2026/.

¹⁷³ MTZ bada możliwości wznowienia eksportu do Meksyku [Źródło elektroniczne]. - 2025. - URL: <https://belta.by/special/economics/view/mtz-izuchaet-vozmozhnosti-dlia-vozobnovlenija-eksporta-v-meksiku-722999-2025/>.

¹⁷⁴ Sfera handlowo-gospodarcza, medycyna. Kucharew wskazał kierunki współpracy z Meksykiem [Źródło internetowe]. - 2024. - URL: <https://belta.by/society/view/torgovo-ekonomicheskaja-sfera-meditsina-kucharev-ohoznachil-napravlenija-soimdnichestva-s-meksikoi-660219-2024/>.

¹⁷⁵ Piwowar, E. Przemysł maszynowy, budownictwo i wydobywstwo ropy naftowej: jakie znaczące projekty zrealizowała Białoruś w Ameryce Łacińskiej? / E. Piwowar // [Zasób elektroniczny]. - 2026. - URL: <https://belta.by/economics/view/mashinostroenie-stroitelstvo-i-dobycha-nefti-kakie-znakovye-proekty-realizovala-belarus-v-latinskoj-775604-2026/>.

infrastruktury transportowej. Chodzi w szczególności o autobusy elektryczne i trolejbusy o autonomicznym napędzie. Za perspektywiczny kierunek uznaje się rozwój wspólnej produkcji i montażu, którego realizacja może wiązać się z elementami lokalizacji produkcji w konkretnych krajach Ameryki Łacińskiej i regionu Karaibów. I na koniec. Statystyki potwierdzają, że na Białorusi eksport towarów i usług w ciągu dwóch miesięcy 2026 roku – stycznia i lutego – wzrósł o 13 procent. Jednocześnie „dynamicznie rośnie eksport do krajów Ameryki Łacińskiej i regionu Karaibów (o 27,9%)”¹⁷⁶. Świadczy to o tym, że kurs na współpracę gospodarczą Białorusi z państwami tego regionu świata dopiero się faktycznie rozpoczyna, a jego podstawą są przyjaźń i wzajemne zrozumienie.

FOR AUTHOR USE ONLY

¹⁷⁶ W Białorusi eksport towarów i usług w styczniu i lutym wzrósł o 13% [Źródło elektroniczne]. - 2026. - URL: <https://belta.by/economics/view/v-belarusi-eksport-tovarov-i-uslug-v-i-anvare-fevrale-uvlechilsia-na-13-777784-2026/>

Białoruś: priorytet silnych regionów – nowe zakłady produkcyjne, nowe miejsca pracy

Jednym z siedmiu priorytetów państwowych Republiki Białorusi – piątym, który został wyznaczony nie tylko w poprzednich latach, ale także na nadchodzące pięć lat – są silne regiony. Głównym narzędziem rozwoju regionalnego naszego kraju jest realizacja projektów inwestycyjnych, które dzięki nowym zakładom produkcyjnym wzmacniają regionalną strukturę zrównoważonego rozwoju państwa białoruskiego. Przypomnijmy, że w poprzednim pięcioleciu na Białorusi szczególny nacisk położono na inicjatywę „**Jeden rejon – jeden projekt**”. W tym okresie „zrealizowano ponad sto projektów i stworzono około 4,9 tys. nowych miejsc pracy”¹⁷⁷. Przyjrzyjmy się zatem konkretnym regionom Białorusi, którym udało się zrealizować niełatwe zadania w ramach tej inicjatywy.

W 2025 roku pod względem liczby projektów w ramach inicjatywy „Jeden rejon – jeden projekt” prym wiodła **obwód miński**. Zaplanowano tam realizację 51 projektów o wartości inwestycji przekraczającej dwa miliardy rubli białoruskich i tworzenie ponad dwóch tysięcy miejsc pracy. Na początku listopada ubiegłego roku zrealizowano już 26 projektów. W 2025 roku pomyślnie zakończono 10 projektów, a do końca roku planuje się zrealizować jeszcze około 10, a może nawet więcej”¹⁷⁸. A już na koniec roku zrealizowano 29 projektów inwestycyjnych, do których dołączy jeszcze pięć. „Łączna wartość wszystkich zrealizowanych projektów zbliża się do poziomu 700 mln Br. W nowych zakładach produkcyjnych powstało około 1,2 tys. miejsc pracy”¹⁷⁹.

Najbardziej atrakcyjnymi kierunkami w ramach tego programu stały się zakłady farmaceutyczne. Właśnie w tej dziedzinie zrealizowano największe projekty w rejonach Neswża i Czerwińska. W szczególności nowoczesna fabryka produkująca preparaty medyczne w rejonie Neswża – zagraniczne przedsiębiorstwo unitarne „Medinterplast” – już przynosi wymierne rezultaty. „Zakrojony na szeroką skalę biznesplan o wartości 27,5 mln został zrealizowany w ciągu zaledwie nieco ponad dwóch lat – od pomysłu i opracowania projektu architektonicznego aż po wdrożenie”¹⁸⁰. Natomiast w

¹⁷⁷ Czebota: polityka inwestycyjna nowego pięcioletniego planu ma na celu wzmocnienie potencjału gospodarczego regionów [Źródło internetowe]. - 2025. - URL: <https://belta.by/special/economics/view/chebotar-investitsionnaja-politika-novoi-piatiletki-natsieniena-na-nakrenienie-ekonomicheskogo-753749-2025/>

¹⁷⁸ Ile projektów w ramach inicjatywy „Jeden rejon – jeden projekt” zrealizowano w obwodzie mińskim? [Źródło elektroniczne]. - 2025. - URL: <https://belta.by/society/view/skolko-proektov-po-initsiative-odin-rajon-odin-proekt-realizovano-v-minskoj-oblasti-747396-2025/>

¹⁷⁹ W obwodzie mińskim planuje się w 2026 roku zrealizować ponad 180 projektów inwestycyjnych [Źródło internetowe]. - 2025. - URL: <https://belta.by/regions/view/v-minskoj-oblasti-v-2026-godu-planiruiut-realizovat-bolee-180-investproektov-755635-2025/>

¹⁸⁰ Projekt o zasięgu regionalnym: do jesieni w Neswżu będzie produkowanych około 30 nowych leków [Źródło źródło]. - 2025. - URL:

rejonie Soligorskim realizowany jest projekt utworzenia innowacyjnej fermy przepiórek o zamkniętym obiegu z zautomatyzowanym zbieraniem i pakowaniem jaj przeznaczonych do sprzedaży. Obecnie całkowita liczba przepiórek wynosi 600 tysięcy. „Po pełnym uruchomieniu zakładu planuje się uzyskiwać co roku co najmniej 175 mln jaj przepiórczych”¹⁸¹. W zakładzie powstanie około 50 nowych miejsc pracy.

W **obwodzie grodzieńskim** lista projektów w ramach inicjatywy „Jeden rejon – jeden projekt” obejmuje 29 projektów inwestycyjnych o łącznej wartości około 1,2 miliarda rubli białoruskich, które przewidują utworzenie 1153 nowych miejsc pracy. Na początku 2026 roku zrealizowano już 19 z nich. Wśród nich można wymienić projekty inwestycyjne „dotyczące uruchomienia produkcji opakowań szklanych w Grodnie, budowy zakładu obróbki drewna w rejonie Swiślocza, produkcji wyrobów z tworzyw sztucznych w rejonie grodzieńskim, organizacji produkcji i przetwórstwa produktów z mięsa drobiowego w rejonie lidzkim oraz uruchomienia produkcji sklejki laminowanej w rejonie smorgonskim”¹⁸².

W listopadzie 2025 roku w ramach tej inicjatywy w Grodnie otwarto nowoczesne centrum medyczne, którego głównym profilem działalności jest mikrochirurgia oka. „Centrum medyczne o powierzchni 1,2 tys. m² wyposażone jest w najnowocześniejszy sprzęt najnowszej generacji, spełniający międzynarodowe standardy jakości i bezpieczeństwa. Otwarcie placówki umożliwiło zatrudnienie około 50 specjalistów, z perspektywą rozszerzenia kadry”¹⁸³. Placówka medyczna wyposażona jest w innowacyjne systemy obrazowania, sprzęt laserowy i ultrasonograficzny, a także cyfrowe platformy do przechowywania i analizy danych medycznych, co pozwala na przeprowadzenie precyzyjnej diagnostyki i skuteczne leczenie w jak najkrótszym czasie. Klinika jest nasycona technologiami. Są to zarówno technologie diagnostyczne – kompleksowe badania narządu wzroku, diagnostyka od najbardziej podstawowych zagadnień po pogłębioną diagnostykę patologii siatkówki, problemów z ciśnieniem wewnątrzgałkowym, jak i laserowe metody leczenia. Zainstalowano tu kilka unikalnych laserów, a także jeden z najnowocześniejszych na rynku laserów

<https://belta.by/economics/view/proekt-raionnogo-masshtaba-k-oseni-okolo-30-novnyh-lekarstvennyh-preparatov-budut-vypuskat-v-nesvi-zhe-729173-2025/>

¹⁸¹ Hodowla przepiórek, innowacje w produkcji. Huta Soligorska postawiła na modernizację [Źródło źródło]. - 2025. - URL:

<https://belta.by/special/economics/view/perenelinaia-ferma-innovatsii-v-proizvodstve-soligorskaja-pitsefabrika-vzjala-kurs-na-modernizatsiju-729012-2025/>

¹⁸² W obwodzie grodzieńskim zrealizowano 19 projektów inwestycyjnych w ramach programu „Jeden rejon – jeden projekt” [Źródło elektroniczne]. - 2026. - URL: <https://belta.by/regions/view/v-grodnenskoj-oblasti-realizovano-19-investirovok-po-programme-odin-rejon-odin-proekt-763481-2026/>

¹⁸³ Centrum mikrochirurgii oka powstało w Grodnie dzięki inicjatywie „Jedna dzielnica – jeden projekt” [Źródło internetowe]. - 2025. - URL: <https://belta.by/regions/view/tsentr-mikrochirurgii-glaza-poi-avilsj-a-v-grodno-blagodari-a-initsiative-odin-rai-on-odin-proekt-747364-2025/>

eksimerowych. Również sala operacyjna w centrum jest wyposażona zgodnie z najnowszym stanem techniki.

W latach 2026–2028 w obwodzie grodzieńskim zostanie zrealizowanych jeszcze dziewięć projektów w ramach tej inicjatywy. Wśród nich na uwagę zasługują duże projekty – budowa hali produkcji suchej żywności dla dzieci w spółce OAO „Bellakt” w Wołkowysku, przebudowa hali produkcyjnej w spółce OAO „Oszmyński Zakład Mięśny”, budowa i eksploatacja terminalu kontenerowego w pobliżu stacji kolejowej Swiślocz w rejonie Swiślocza, W tym samym okresie „w OJSC „Smorgonski Zakład Agregatów” zostanie zrealizowany projekt wdrożenia nowoczesnych technologii i organizacji efektywnego procesu nakładania powłok ochronno-dekoracyjnych, a w gospodarstwie rolnym „Ostrowiecka Indyka” powstanie zakład przetwórstwa mięsa drobiowego”¹⁸⁴.

W **obwodzie homelskim** w ciągu minionego pięciolecia, dzięki realizacji inicjatywy „Jeden rejon – jeden projekt”, „zrealizowano 24 projekty w 21 rejonach obwodu. Utworzono ponad 1430 nowych miejsc pracy, zainwestowano ponad 1,2 mld rubli”¹⁸⁵. Na przykład w miasteczku Lelczyce młoda firma budowlana – spółka z ograniczoną odpowiedzialnością „LelStryGarant” – „otworzyła tartak zapewniający 20 miejsc pracy i w minionym [2025] roku zarobiła ponad 400 tys. dolarów na dostawach desek i bali za granicę, zapewniając 12,5% eksportu regionu”¹⁸⁶. W minionym roku przedsiębiorstwo zwiększyło produkcję o 28 procent, a eksport do Rosji, Uzbekistanu i Gruzji – o prawie 17 procent. W 2027 roku planuje ponowną rozbudowę działalności poprzez budowę hali konstrukcji metalowych dla budynków i obiektów, również zorientowanej na eksport. Z kolei zakład hydrauliczny w Chojnikach, wchodzący w skład „MTZ-HOLDING”, zakończył w ubiegłym roku program „Jeden rejon – jeden projekt” realizacją przedsięwzięcia, które „będzie w stanie w znacznym stopniu zaspokoić potrzeby rynku krajowego w zakresie pokryw i wsporników. Ponadto udział w projekcie pozwolił na stworzenie w zakładzie 10 dodatkowych miejsc pracy”¹⁸⁷. Koszt tego projektu wynosi prawie trzy i pół miliona rubli

¹⁸⁴ Obróbka drewna, produkcja opakowań szklanych, przetwórstwo drobiu. Jakie projekty inwestycyjne zrealizowano w obwodzie grodzieńskim [Źródło internetowe]. - 2026. - URL: <https://belta.by/regions/view/derevoobrabotka-proizvodstvo-steklotary-nenerabotka>.

[miassa-nitstv-kakie-investiroekty-zrealizovany-v-759418-2026/](https://belta.by/regions/view/derevoobrabotka-proizvodstvo-steklotary-nenerabotka)

¹⁸⁵ W ciągu pięciu lat w obwodzie homelskim w ramach programu „Jeden rejon – jeden projekt” utworzono ponad 1,4 tys. miejsc pracy [Źródło internetowe]. - 2026. - URL: <https://belta.by/regions/view/boice-14-tys-rabochih-mest-sozdano-po-programme-odin-raion-odin-proekt-v-gomejskoi-oblasti-za-5-lat-let-761683-2026/>

¹⁸⁶ Projekt o zasięgu powiatowym: małe przedsiębiorstwo w Lelczycach znalazło się w pierwszej piątce największych eksporterów regionu [Źródło internetowe]. - 2026. - URL: <https://belta.by/economics/view/proekt-raionnogo-masshtaba-chastnaia-lesonilka-v-lechitsah-obespechila-125-eksporta-regiona-761647-2026/>

¹⁸⁷ Zakład sprzętu hydraulicznego w Chojnikach zakończy program „Jeden rejon – jeden projekt” do końca sierpnia [Źródło internetowe]. - 2025. - URL: <https://belta.by/special/economics/view/hoiniskii-zavod-gidroapparaty-zavershit-programmu-odin-raion-odin-proekt-do-konsa-avgusta-728677-2025/>

białoruskich.

Kolejny przykład. W oddziale „Fabryka papieru w Dobruszach »Bohater Pracy«” spółki OJSC „Spółka Zarządzająca Holdingu »Białoruskie Tapety«” uruchomiono produkcję powlekanego kartonu opakowaniowego, którego aż 90% produkcji trafia za granicę – do Rosji, Uzbekistanu, Kazachstanu, Azerbejdżanu i innych krajów. Surowiec jest lokalny – to wióry osikowe i brzożowe”¹⁸⁸. Od podstaw zorganizowano produkcję tektury, zainwestowano ponad 350 milionów dolarów, stworzono 260 miejsc pracy. Obecnie co trzeci pracownik fabryki zajmuje się produkcją innowacyjnych wyrobów, a wynagrodzenie należy do najwyższych w regionie. W 2024 roku, po zainwestowaniu 1,7 miliona rubli białoruskich, przedsiębiorstwo uruchomiło dodatkową maszynę do cięcia formatowego w celu zwiększenia produkcji tektury arkuszowej, aby poszerzyć grono klientów.

Z kolei w fabryce wyrobów metalowych w Rechicy, w ramach programu „Jeden rejon – jeden projekt”, zrealizowano projekt inwestycyjny mający na celu stworzenie dodatkowych mocy produkcyjnych w zakresie wyrobów metalowych, który został zrealizowany w dwóch etapach. Pierwszy etap rozpoczął się w 2023 roku, a całość projektu zakończono pod koniec 2025 roku. „Pierwszy etap polegał na rozszerzeniu produkcji elementów złącznych w ramach istniejących mocy produkcyjnych. W praktyce oznaczało to zwiększenie wolumenu w celu zwiększenia dostaw eksportowych. Został on pomyślnie zakończony w 2023 roku. Druga część – zupełnie nowa – umożliwia produkcję nowego rodzaju wyrobów”¹⁸⁹. Rozpoczęto tam produkcję elementów złącznych o średnicy od 18 do 24 milimetrów. Projekt pozwolił na stworzenie dodatkowych 20 miejsc pracy. Nowe moce produkcyjne przedsiębiorstwa umożliwiają eksport produktów do krajów Wspólnoty Niepodległych Państw.

W **obwodzie mohylewskim** w ciągu ostatniego pięciolecia w ramach tej inicjatywy „zrealizowano 25 projektów, utworzono 1,1 tys. miejsc pracy i wykorzystano około 1 mld rubli białoruskich inwestycji”¹⁹⁰. Wśród zrealizowanych projektów znalazły się: modernizacja produkcji węgla technicznego w spółce „Omsk Carbon Mogilev”, uruchomienie produkcji ryb w przedsiębiorstwie „Rybachaz Paluzh”, budowa nowoczesnych kompleksów

¹⁸⁸ Projekt o zasiegu rejonowym: Fabryka papieru w Dobruszach potrofiła wielkość produkcji w ciągu pięciu lat [Źródło: 2026. - URL:

<https://belta.by/economics/view/proekt-raionnogo-masshtaba-dobrushskaja-bumazhnaia-fabrika-za-piatletku-utrofla-obiemv-proizvodstva-765377-2026/>

¹⁸⁹ Nowe rodzaje elementów złącznych i park maszynowy. Projekt zastępujący import zrealizowano w fabryce elementów metalowych w Rechicy [Źródło elektroniczne]. - 2026. - URL:

<https://belta.by/regions/view/novye-vidy-krepezh-i-nark-oborudovaniia-immortozameschaischii-proekt-realizovali-na-rechitskom-766298-2026/>

¹⁹⁰ W ciągu pięciolecia w rejonach obwodu mohylewskiego zrealizowano 25 projektów w ramach inicjatywy „Jeden rejon – jeden projekt” [Źródło internetowe]. - 2026. - URL: <https://belta.by/regions/view/za-piatletku-v-raionah-mogilevskoi-oblasti-no-initsiative-odin-rai-on-ofin-proekt-realizovano-25-764218-2026/>

do hodowli pstrąga tęczowego oraz instalacja kompleksów rybnych w rejonach Chotimskim, Czirikowskim i Krasnopolskim. Ponadto spółka „KMB-Wostok” w ramach inicjatywy „Jeden rejon – jeden projekt” zakończyła budowę zakładu produkcji płyt włókno-cementowych. Natomiast rezydent Parku Technologii Zaawansowanych „Meta Mining Alfa” z powodzeniem zrealizował projekt budowy farmy wydobywczej. Obiekt został już oddany do użytku, a dzięki temu powstało ponad 20 miejsc pracy¹⁹¹.

Jeśli chodzi o **obwód brzeski**, to na początku 2026 roku w ramach inicjatywy „Jeden rejon – jeden projekt” zrealizowano 19 z 29 zaplanowanych projektów. W szczególności w Mikaszewiczach w rejonie Łunineckim „powstała druga automatyczna linia do produkcji płyt chodnikowych, krawężników betonowych i bloków metodą prasowania wibracyjnego o wydajności 25 tys. m³ wyrobów rocznie. Jej potencjał obejmuje dziesiątki wariantów kształtów, kolorów i ich unikalnych kombinacji, tzw. „kolormix”¹⁹². Natomiast w osadzie rolniczej Olszany w rejonie Stalinowskim, w ramach programu „Jeden rejon – jeden projekt”, zbudowano kompleks szklarniowy do całorocznej uprawy pomidorów. „Kompleks szklarniowy o powierzchni 4,2 ha <...> zbudowano w gospodarstwie rolnym „OlszanyAgro”. Rozważana jest kwestia wprowadzenia w szklarniach systemu dodatkowego oświetlenia. Takie zainteresowanie wykazują również inni rolnicy z rejonu Stalinowskiego”¹⁹³.

Wreszcie w **obwodzie witebskim** zaplanowano realizację 35 projektów inwestycyjnych. Na dzień 1 stycznia 2026 r. zrealizowano 24 z nich. Wśród nich znalazły się: „uruchomienie produkcji aromatów spożywczych w Beśenkowiczach, olejów smarowych w rejonie Głubokim, wyrobów elektrotechnicznych w rejonie Brastawskim, perfumeryjnych i odzieżowych – w rejonie Dokszyckim, a także rybnych – w rejonie Czashnickim”¹⁹⁴. Na tej samej liście znajdują się projekty dotyczące modernizacji produkcji drzewnej w rezerwacie biosfery Berezynski w rejonie Lepelskim, wdrożenia technologii produkcji konstrukcji metalowych w oparciu o „Przemysł 4.0” przez Nowopolocką Fabrykę Konstrukcji Metalowych, organizację produkcji

¹⁹¹ Ministerstwo Gospodarki: realizacja perspektywicznych projektów inwestycyjnych tworzy nowe punkty wzrostu gospodarczego regionów [Źródło: źródło]. - 2025. - URL: <https://belta.by/economics/view/minekonomiki-realizatsia-perspektivnykh-investiroektyov-sozdaet-novye-tochki-rosta-ekonomiki-regionov-727331-2025/>

¹⁹² Projekt o zasięgu regionalnym: w Mikaszewiczach rozpoczyna się produkcja trójkolorowych płytek, a w Lunincach budowana jest suszarnia mleka [Źródło internetowe]. - 2025. - URL: <https://belta.by/economics/view/proekt-raionnogo-masshtaba-vrpusk-trehtsvetnoi-plitki-osvaivaiut-v-mikaszevichah-a-v-lunintse-stroiat-751164-2025/>

¹⁹³ W Olszanach wybudowano kompleks do uprawy pomidorów w ramach programu „Jeden rejon – jeden projekt” [Źródło elektroniczne]. - 2025. - URL: <https://belta.by/regions/view/kompleks-dlia-vyrashchivaniia-tomatov-postroili-v-olszhanah-po-programme-odin-raion-odin-proekt-752199-2025/>

¹⁹⁴ Na Białorusi trwa aktywna realizacja programu „Jeden rejon – jeden projekt” [Źródło elektroniczne]. - 2026. - URL: <https://sdgs.by/regional-news/v-belarusi-prodolzhaetsya-aktivnaya-realizatsiya-programmy-odin-raion-odin-proekt/>

nowych rodzajów wyrobów w OJSC „Obolski Zakład Ceramiczny” oraz produkcję wyrobów mlecznych w OJSC „Zakład Mleczarski w Postawie”. Ponadto w Dubrownie zrealizowano biznesplan dotyczący pogłębianego przetwórstwa lokalnych surowców. Latem 2025 roku uruchomiono drugą zautomatyzowaną linię do produkcji 1300 ton włókna lnianego poddanego kotonizacji rocznie. „W ten sposób w OJSC „Zakład Lniany w Dubrownie” zakończył się kolejny etap modernizacji, który rozpoczął się w 2022 roku uruchomieniem pierwszej linii kotonizacji o wydajności 1100 ton, co pozwoliło przedsiębiorstwu zwiększyć przychody o jedną trzecią i zwróciło się w ciągu roku”¹⁹⁵. Z kolei w Szarkowszczyźnie otwarto nowy zakład produkujący soki tłoczone na zimno. Zakład powstał ponownie z inicjatywy „Jeden rejon – jeden projekt”. „Realizacja projektu inwestycyjnego »Wieloprofilowe przetwórstwo spożywcze owoców i warzyw« rozpoczęła się w 2022 roku. W trakcie budowy do obrotu gospodarczego włączono nieużywany majątek. W zakładzie powstało 20 nowych miejsc pracy”¹⁹⁶. Planuje się, że 65 procent produkcji trafi na eksport, a pozostała część zostanie sprzedana na rynku krajowym. Obecnie przetwarzane są jabłka, ale w przyszłym roku zakład będzie wykorzystywał owoce jagodowe, a wiosną – sok brzoszowy. W przyszłości będą tu produkowane również suszone owoce oraz zdrowe produkty owocowe z miodem. W ciągu najbliższych dwóch lat planowane jest oddanie do użytku kolejnych trzech etapów obiektu. Po zakończeniu całego projektu powstanie ponad 50 nowych miejsc pracy. Zatrzymajmy się teraz na nowym programie dla regionów białoruskich – „Inicjatywa regionalna”, który zastępuje projekt „Jeden rejon – jeden projekt” i który charakteryzuje się uproszczoną procedurą administracyjną w zakresie podejmowania decyzji. Kryteria wyboru tych projektów inwestycyjnych są następujące: „realizacja poza stolicą i centrami obwodowymi, duże znaczenie dla rozwoju społeczno-gospodarczego regionu, utworzenie nowych lub modernizacja istniejących zakładów produkcyjnych, powstanie co najmniej pięciu nowych miejsc pracy”¹⁹⁷. Narzędziem finansowania jest produkt kredytowy „Rozwój inwestycyjny”, który obejmuje nowe instrumenty finansowe – „Silne regiony”, „Potencjał turystyczny”, „Samowystarczalność technologiczna”.

¹⁹⁵ Projekt na skalę rejonową: w Dubrownie przetwarzają len na bawełnę i całkiem nieźle na tym zarabiają [Źródło elektroniczne źródło]. – 2025. – URL:

<https://belta.by/economics/view/proekti-raionnogo-masshtaba-v-dubrovno-len-prevraschajut-v-lipok-i-neploho-na-etom-zarabatyvaut-756602-2025/>

¹⁹⁶ Pusznikowa, A. Do 65% produkcji – na eksport. W Szarkowszczyźnie otwarto zakład produkujący soki tłoczone na zimno / A.

Pusznikowa // [Zasób elektroniczny]. – 2025. – URL: <https://belta.by/regions/view/do-65-produkcii-na-eksport-predpriatie-proizvodstvu-sokov-priamogo-otzhima-otkrylos-v-747316-2025/>

¹⁹⁷ Od przetwórstwa drewna po turystykę. Jakie projekty inwestycyjne znalazły się w puli „Inicjatywy regionalnej” [Źródło internetowe]. – 2025. – URL: <https://belta.by/economics/view/ot-derevoobrabotki-do-turizma-kakie-investproekty-voshli-v-pul-regionalnoi-initsiativy-731331-2025/>

Od początku 2025 roku w ramach tej inicjatywy wpłynęło około 350 wniosków, z czego około 50 – w okresie styczeń–luty bieżącego roku. „Zatwierdzono 180 wniosków o łącznej wartości około 4 mld rubli białoruskich <...> Większość projektów w ramach „Inicjatywy regionalnej” ma charakter produkcyjny. Chodzi w szczególności o przemysł spożywczy, obróbkę drewna, produkcję materiałów budowlanych, maszyn i urządzeń oraz przemysł chemiczny”¹⁹⁸. Do puli trafiło również siedem pomysłów biznesowych z sektora usług: organizacji wypoczynku i rozrywki oraz usług medycznych. 47 projektów inwestycyjnych uwzględnionych w wykazie „Inicjatywy regionalnej” otrzymało już niezbędne finansowanie od banków, a w przypadku pozostałych trwają aktywne rozmowy z organizacjami.

W tym kontekście na czoło wysuwa się **obwód miński**, gdzie w ramach projektu „Inicjatywa regionalna” uwzględniono już „45 projektów inwestycyjnych o wartości 1 mld 800 mln rubli białoruskich. Przewiduje się utworzenie półtora tysiąca nowoczesnych miejsc pracy”¹⁹⁹. Zrealizowane zostaną projekty inwestycyjne w przemyśle spożywczym, obróbce drewna, produkcji maszyn i urządzeń, wytwarzaniu materiałów budowlanych oraz przemyśle chemicznym. Na przykład w rejonie Starodorzelskim uwzględniono już dwa projekty. Są one również obecne w rejonach Kopylskim i Miadelskim. „Ten ostatni znany jest jako region turystyczny, dlatego w ramach inicjatywy uwzględniono projekt związany z turystyką. To samo można powiedzieć o rejonie Neswizhskim, który również ma charakter turystyczny – uwzględniono już trzy projekty”²⁰⁰. Natomiast w rejonie Dzerżyńskim w ramach „Inicjatywy regionalnej” planowane jest otwarcie centrum medycznego przez prywatną firmę. Do połowy marca zrealizowano już dwa projekty inwestycyjne: w rejonie Soligorskim uruchomiono produkcję płyt chodnikowych, a w Starych Drogach – zakład do pakowania próżniowego warzyw.

Ważny fakt: w wielu regionach Białorusi zaplanowano od czterech do siedmiu projektów. „Niewątpliwym liderem wśród rejonów jest **Bobrujsk** z 13 projektami. Kolejnym znanym przykładem jest **Pinsk**, gdzie zrealizowanych zostanie osiem projektów. Do takiej aktywności w dużej mierze przyczyniła się budowa parku przemysłowego”²⁰¹. Jednak w co

¹⁹⁸ Ministerstwo Gospodarki: 180 projektów znalazło się w puli „Inicjatywy regionalnej” [Źródło internetowe]. - 2026. - URL: <https://belta.by/economics/view/minekonomiki-180-proektov-stali-chastinu-puli-regionalnoi-initsiativy-766082-2026/>

¹⁹⁹ W obwodzie mińskim w 2026 roku zrealizowanych zostanie 45 projektów inwestycyjnych w ramach „Inicjatywy regionalnej” [Źródło internetowe]. - 2026. - URL: <https://belta.by/economics/view/v-minskoj-oblasti-v-2026-godu-realizuiut-45-investproektov-v-ramkakh-regionalnoi-initsiativy-767319-2026/>

²⁰⁰ Ile projektów w obwodzie mińskim zostało już uwzględnionych w puli do realizacji w ramach „Inicjatywy regionalnej” [Źródło internetowe]. - 2025. - URL: <https://belta.by/society/view/skolko-proektov-v-minskoj-oblasti-uzhe-vklucheno-v-pul-dlia-realizatsii-po-regionalnoi-initsiativy-748991-2025/>

²⁰¹ Który z regionów przoduje pod względem projektów inwestycyjnych – poinformowano w Ministerstwie Gospodarki [Źródło elektroniczne]. - 2026. - URL: <https://belta.by/economics/view/kakoi-iz-regionov-lidruet-po-investproektam-rasskazali-v->

trzecim białoruskim rejonie nie odnotowano jeszcze odpowiednich inicjatyw. Miejmy nadzieję, że sytuacja ta wkrótce ulegnie zmianie, ponieważ co miesiąc do Ministerstwa Gospodarki wpływa około 50 wniosków. Tak więc zasięg „Inicjatywy regionalnej” wkrótce radykalnie rozszerzy się na każdy zakątek naszego kraju. Wówczas piąty priorytet Programu rozwoju społeczno-gospodarczego Białorusi na lata 2026–2030 – „Silne regiony” – nabierze nowych barw, co pozwoli zrównoważyć rozwój wszystkich obwodów białoruskich i zwiększyć ich potencjał gospodarczy.

Wolne strefy gospodarcze Białorusi:

różnorodność podejść do prowadzenia udanego biznesu

Wolne strefy ekonomiczne (WSE) jako instytucja gospodarki rynkowej zajmują szczególne miejsce w Republice Białorusi. Zostały one utworzone w celu przyciągnięcia inwestycji w tworzenie i rozwój produkcji zorientowanej na eksport oraz zastępującej import, opartej na nowych i zaawansowanych technologiach. Na początku 2026 roku w sześciu białoruskich SSE „zarejestrowano 426 przedsiębiorstw, zatrudniających prawie 136 tysięcy osób. Eksport towarów przez rezydentów tych SSE w 2025 roku zbliżył się do dziewięciu miliardów dolarów”²⁰². Ich doświadczenie pokazuje, że stały się one już najważniejszym narzędziem rozwoju białoruskiej gospodarki narodowej, stymulując rozwój produkcji, zwiększając liczbę miejsc pracy, przyczyniając się do wdrażania najnowocześniejszych technologii i promowania eksportu. Przyjrzyjmy się zatem tym doświadczeniom na przykładzie kilku specjalnych stref ekonomicznych.

Specjalna Strefa Ekonomiczna „Gomel-Raton” to nie tylko miejsce prowadzenia działalności gospodarczej, w którym obecnie działa 60 podmiotów gospodarczych z udziałem kapitału zagranicznego z dziesięciu krajów świata, ale także system z pełnoprawną infrastrukturą usługową, w którym inwestor otrzymuje wsparcie na każdym etapie – od profesjonalnego planowania biznesowego i marketingu po sprawne odprawy celne. Wystarczy wspomnieć, że w 2025 roku w przedsiębiorstwach będących rezydentami tej specjalnej strefy ekonomicznej powstało około 500 nowych miejsc pracy,

zapewniając „technologiczną suwerenność oraz substytucję importu, które stały się rzeczywistością dzięki <...> liniom produkcyjnym [rezydentów SSE]”²⁰³. Jednocześnie wielkość produkcji przemysłowej w SSE wzrosła o prawie siedem procent w porównaniu z

minekonomiki-768001-2026/

²⁰² Zaleski, B. Geometria wzrostu. Praca systemowa i kluczowe zadania rozwoju białoruskiego eksportu / Borys Zaleski. – LAP LAMBERT Academic Publishing, 2026. – s. 3.

²⁰³ W 2025 roku w przedsiębiorstwach będących rezydentami specjalnej strefy ekonomicznej „Gomel-Raton” utworzono około 500 nowych miejsc pracy [Źródło internetowe]. - 2026. - URL: <https://belta.by/economics/view/około-500-novyh-rabochih-mest-sozdali-na-predpriatiiah-rezidentah-sez-gomel-raton-v-2025-godu-769209-2026/>

rokiem 2024.

Natomiast udział eksportu w ubiegłym roku wyniósł prawie 58 procent. „Obecnie produkty <...> rezydentów cieszą się popytem w ponad 45 krajach świata. Ukształtowała się pozytywna dynamika eksportu, tworząc podstawę do dalszego rozwoju w 2026 roku”²⁰⁴. Ponadto dostawy towarów za granicę realizowane przez rezydentów specjalnej strefy ekonomicznej stanowią już ponad 40 procent wolumenu eksportu całego obwodu homelskiego. Na przykład w fabryce papieru „Geroj Truda” w Dobruszach, należącej do OJSC „Spółka Zarządzająca Holdingu „Białoruskie Tapety”, w 2025 roku uruchomiono „produkcję powlekanego kartonu opakowaniowego, którego aż 90% produkcji trafia za granicę”²⁰⁵. Ponadto od podstaw zorganizowano produkcję tektury, w którą zainwestowano ponad 350 milionów dolarów, aby stworzyć 260 miejsc pracy. Można przytoczyć również inne interesujące przykłady.

W szczególności w czerwcu ubiegłego roku rezydent tej specjalnej strefy ekonomicznej – spółka OAO „Tomelsteklo” – zakończył budowę linii do produkcji szkła polerowanego. Był to ostatni etap projektu inwestycyjnego dotyczącego modernizacji wyposażenia przedsiębiorstwa. „Najnowocześniejszy piec z automatycznym sterowaniem posiada pewne cechy konstrukcyjne, zapewniające ekonomiczny tryb pracy i efektywne wykorzystanie ciepła”²⁰⁶. Już w sierpniu przedsiębiorstwo otrzymało pierwsze szkło. Uruchomienie tej linii technologicznej – jednej z najnowocześniejszych na świecie – znacznie podniesie wydajność produkcji i umocni pozycję OJSC „Tomelsteklo” na rynku międzynarodowym, umożliwiając skuteczne konkurowanie z firmami europejskimi.

Latem ubiegłego roku kolejny rezydent specjalnej strefy ekonomicznej – spółka OJSC „Raton” – zmodernizowała linię produkcji luster samochodowych. Jeden z niedawno wprowadzonych przez przedsiębiorstwo rodzajów produktów jest przeznaczony dla wywrotek kopalnianych spółki OJSC „BELAZ”, pracujących w warunkach północnych. „Produkcja luster stanowi jedynie niewielki segment wielokierunkowej produkcji, ale jest wyjątkowy”²⁰⁷. Lusterka samochodowe pojawiły się w asortymencie przedsiębiorstwa w latach 70.

²⁰⁴ Produkty przedsiębiorstw działających w specjalnej strefie ekonomicznej „Gomel-Raton” cieszą się popytem w ponad 45 krajach świata [Źródło elektroniczne]. - 2026. - URL: <https://belta.by/economics/view/produktisia-rezidentov-sez-gomel-raton-vostrebuvana-bolee-chem-v-45-stranah-mira-769203-2026/>

²⁰⁵ Rezydent specjalnej strefy ekonomicznej „Gomel-Raton” potroił wielkość produkcji w ciągu pięciu lat [Źródło elektroniczne]. - 2026. - URL: <https://gomelraton.com/press-center/news/rezident-sez-gomel-raton-za-pyatiletku-utroil-obemny-proizvodstva/>

²⁰⁶ Rezydent specjalnej strefy ekonomicznej „Gomel-Raton”, spółka OJSC „Gomelsteklo”, zakończył budowę linii do produkcji szkła polerowanego [Źródło internetowe]. - 2025. - URL: <https://www.gomelraton.com/press-center/articles/rezident-sez-gomel-raton-oao-gomelsteklo-zakonchilo-stroitelstvo-linii-no-proizvodstvu-polirovannogo/>

²⁰⁷ Rezydent specjalnej strefy ekonomicznej „Gomel-Raton” modernizuje gamę lusterek samochodowych do pojazdów ciężarowych [Źródło internetowe]. - 2025. - URL: <https://www.gomelraton.com/press-center/articles/rezident-sez-gomel-raton-moderniziruet-linievku-avtozerkal-dlya-bolshegruzov/>

ubiegłego wieku. Od tamtej pory nie tylko nie utracono osiągniętego poziomu, ale także zwiększono potencjał dzięki utrzymaniu własnego biura konstrukcyjnego.

W bieżącym roku kolejny rezydent specjalnej strefy ekonomicznej – OJSC „Gomelagrokomplekt” – planuje uruchomić nowy zakład, w którym będą produkowane podajniki paszy, siewniki, kralalnice do kiszonki oraz przyczepy do transportu bydła i świń. „Prototypy są już testowane w gospodarstwach należących do holdingu, a otwarcie nowego obiektu pozwoli zwiększyć wielkość produkcji”²⁰⁸. Ponadto w marcu 2026 roku nowy rezydent SSE – spółka „SapAero” – ogłosił utworzenie centrum obsługi technicznej i naprawy sprzętu lotniczego na terytorium Białorusi. Celem projektu inwestycyjnego jest utworzenie i późniejsza eksploatacja centrum obsługi technicznej i naprawy sprzętu lotniczego lub statków powietrznych na terenie lotniska w Homlu. „Wartość inwestycji wynosi 1,52 mln euro. Projekt inwestycyjny przewiduje utworzenie 22 miejsc pracy”²⁰⁹.

Jeśli chodzi o infrastrukturę tej specjalnej strefy ekonomicznej, to w 2025 roku kontynuowano działania mające na celu wzmocnienie podstaw rozwoju podmiotów w niej działających. Po pierwsze, w grudniu ubiegłego roku w Homlu oddano do użytku nową stację rozdzielczą przy ulicy Lepeshinskiego. „Obiekt ten stanie się niezawodnym źródłem energii dla przemysłu i kolejnym krokiem w kierunku modernizacji infrastruktury elektroenergetycznej naszego miasta”²¹⁰. Po drugie, we wrześniu rozpoczęto tutaj realizację projektu przebudowy drogi przy 3. ulicy Witebskiej, gdzie wkrótce zamiast wąskiej dwupasmowej jezdni powstanie nowoczesna czteropasmowa droga z nowym oświetleniem i kanalizacją deszczową. Oddanie tego obiektu do użytku planowane jest na czwarty kwartał 2026 roku.

I jeszcze jedno. W 2025 roku w specjalnej strefie ekonomicznej „Gomel-Raton” rozpoczęto opracowywanie planu rozwoju tego obszaru biznesowego do 2030 roku, który ma „zapewnić jakościowy skok: określić nowe priorytety inwestycyjne, wynieść infrastrukturę na nowy poziom oraz wzmocnić konkurencyjność rezydentów na rynkach globalnych”²¹¹. W bieżącym roku

²⁰⁸ Rezydent specjalnej strefy ekonomicznej „Gomel-Raton”, spółka OAO „Gomelagrokomplekt”, planuje w 2026 r. uruchomić nową halę produkcyjną [Źródło internetowe]. - 2026. - URL: <https://gomelraton.com/press-center/news/rezident-sez-gomel-raton-oao-gomelagrokomplekt-v-2026-godu-planimet-vvesti-v-ekspluatatsiyu-novyy-is/>

²⁰⁹ Rezydent specjalnej strefy ekonomicznej „Gomel-Raton” utworzy centrum obsługi technicznej sprzętu lotniczego na terenie lotniska w Gomelu [Źródło internetowe]. - 2026. - URL: <https://gomel-region.gov.by/ru/economics-ru/view/rezident-sez-gomel-raton-sozdast-isentr-texobs-luzhivania-aviatexniki-na-baze-gomelskogo-aeronaorta-55441-2026/>

²¹⁰ Bezpieczeństwo energetyczne, sprawna logistyka. Jak rozwija się infrastruktura specjalnej strefy ekonomicznej „Gomel-Raton” [Źródło internetowe]. - 2026. - URL: <https://belta.by/regions/view/energeticheskaja-bezopasnost-udobnaia-logistika-kak-razvivaietsia-infrastruktura-sez-gomel-raton-769213-2026/>

²¹¹ Zwiększenie konkurencyjności na rynkach zagranicznych. Jakie zadania rozwiąże strategia rozwoju specjalnej strefy ekonomicznej „Gomel-Raton” [Źródło internetowe]. - 2025. - URL: <https://belta.by/specjal/economics/view/povysit-konkurentosposobnost-na-vneshnih-rynках-kakie-zadachi-reshit-strategija-razvitiia-sez-gomel-725680-2025/>

w tej specjalnej strefie ekonomicznej podjęto decyzję o realizacji kluczowego projektu na najbliższą przyszłość – multimodalnego parku przemysłowego. Nie będzie to po prostu kolejna inwestycja budowlana. Projektowana jest tu „ekosystem, który połączy w sobie nowe powierzchnie produkcyjne, infrastrukturę magazynową, biurową i wystawienniczą”²¹². Dla nowych przedsiębiorstw i start-upów park stanie się punktem szybkiego startu. Znajdą się tu bowiem gotowe pomieszczenia produkcyjne, w których można szybko uruchomić produkcję. Dla obecnych rezydentów oznacza to nowe możliwości w zakresie magazynowania, dostaw i dystrybucji ich produktów. Realizacja tego projektu stanie się fundamentem, który pozwoli specjalnej strefie ekonomicznej „Gomel-Raton” pozostać magnesem przyciągającym najbardziej zaawansowane przedsiębiorstwa.

Pozostaje tylko dodać, że cele wyznaczone dla tej specjalnej strefy ekonomicznej na rok 2026 są ambitne. „Wzrost eksportu powinien wynieść 4%, a inwestycji w środki trwałe w cenach porównywalnych – 8%. Wynagrodzenia powinny wzrosnąć o 13%”²¹³. Cele te można zrealizować, jeśli działalność rezydentów SSE osiągnie nowy poziom, pozwalający im zachować konkurencyjność zarówno w obwodzie homelskim, jak i w całej Białorusi.

Jeśli chodzi o przedsiębiorstwa **specjalnej strefy ekonomicznej „Mohylew”**, to rok 2025 okazał się dla nich dość stabilny i udany. Świadczą o tym dane liczbowe. Po pierwsze, rezydenci SSE wyeksportowali w tym okresie towary o wartości ponad miliarda dolarów. Jednocześnie w ciągu trzech kwartałów minionego roku udział eksportu na rynek Euroazjatyckiej Unii Gospodarczej wyniósł „nieco ponad 87%”. Wzrósł eksport towarów do Tadżykistanu 3,4-krotnie, do Arabii Saudyjskiej 2,7-krotnie, do Chin 1,8-krotnie, na Łotwę 1,6-krotnie, a na Słowację 1,4-krotnie”²¹⁴. Po drugie, zainwestowali oni ponad 330 milionów rubli białoruskich w kapitał trwały, co świadczy o rozwoju i modernizacji tych przedsiębiorstw. Pomogło to w wprowadzeniu wielu interesujących nowości. W szczególności spółka OAO „Olsa” uruchomiła produkcję łóżek medycznych z napędem elektrycznym, a spółka OAO „Mogilevliftmash” – produkcję szybkiej windy. Natomiast „Sp. z o.o. „BelEmsa”, uzupełniając szeroką gamę artykułów sanitarno-higienicznych, rozpoczęła produkcję pieluch, a Sp. z o.o. „Bezalutum”

²¹² W specjalnej strefie ekonomicznej „Gomel-Raton” planuje się utworzenie multimodalnego parku przemysłowego [Źródło internetowe]. - 2026. - URL: <https://belta.by/regions/view/multimodalnyi-promyshlennyi-nark-naniruiut-sozdat-v-sez-gomel-raton-769221-2026/>

²¹³ Wzrost eksportu, inwestycje, podwyżki wynagrodzeń. Dyrektor specjalnej strefy ekonomicznej „Gomel-Raton” przedstawił cele na rok 2026 [Źródło internetowe]. - 2026. - URL: <https://belta.by/special/economics/view/prirast-eksporta-investitsii-uvlechichenie-zarplat-rukovoditel-sez-gomel-raton-nazval-zadachi-na-2026-god-769219-2026/>

²¹⁴ W tym roku w specjalnej strefie ekonomicznej „Mohylew” pojawiło się pięciu nowych rezydentów [Źródło elektroniczne]. - 2025. - URL: <https://belta.by/economics/view/piat-novyh-rezidentov-poiavilos-v-sez-mogilev-v-etom-godu-749098-2025/>

uruchomiła produkcję materiału izolacyjnego na bazie naturalnego bazaltu”²¹⁵. Po trzecie, w ubiegłym roku w specjalnej strefie ekonomicznej „Mohylew” dużą uwagę poświęcono rozwojowi infrastruktury inżynierijno-transportowej. Jednym z kluczowych projektów w tym kontekście była budowa obiektów do biologicznego oczyszczania wód powierzchniowych na jednym – czwartym – odcinku, co zapewniło ich oczyszczanie z terenów przedsiębiorstw, dróg samochodowych i przyległych obszarów.

Po czwarte, w 2025 roku do specjalnej strefy ekonomicznej dołączyło 7 nowych przedsiębiorstw o deklarowanej wartości inwestycji wynoszącej prawie siedem milionów euro, co pozwoliło na stworzenie ponad 110 nowych miejsc pracy. Na koniec stycznia 2026 roku zarejestrowanych było tu już 53 podmiotów. „Działalność produkcyjną prowadzi 41 rezydentów, pozostali znajdują się na etapie przedinwestycyjnym i w trakcie budowy”²¹⁶.

W lutym i marcu bieżącego roku w specjalnej strefie ekonomicznej „Mohylew” zarejestrowano kolejne trzy przedsiębiorstwa. Najpierw rezydentami specjalnej strefy ekonomicznej zostały „spółka z ograniczoną odpowiedzialnością „Systemowa automatyzacja” oraz zagraniczna spółka z ograniczoną

odpowiedzialności „SDT BelM”²¹⁷, które zapewnią napływ dodatkowego kapitału do gospodarki obwodu mohylewskiego i przyczynią się do rozszerzenia rynku pracy. Następnie pojawiła się spółka „AS-Produkt”, która planuje produkcję aluminiowych konstrukcji przepuszczających światło. Produkcja zostanie uruchomiona w bieżącym roku. Produkty te będą wykorzystywane do przeszklenia budynków i obiektów. Będą one wykonywane na zamówienie, w zależności od wymiarów, ilości i rodzaju szkła, jakiego potrzebuje klient w konkretnym przypadku. W szczególności „przedsiębiorstwo zamierza

produkować konstrukcje aluminiowe z wykorzystaniem szyb energooszczędnych, przeciwsłonecznych, udaroodpornych i wielofunkcyjnych, a także systemy witrażowe”²¹⁸. Ponadto w „AS-Produkt” planuje się produkcję drzwi przeciwpożarowych, które dzięki zastosowaniu innowacyjnych technologii będą przez długi czas zachowywać odporność na ogień i dym. Niedawno w tej specjalnej strefie ekonomicznej rozpoczęto również budowę dużego kompleksu do produkcji płyt OSB. Firma „Ultra

²¹⁵ Wasilkowa, E. Specjalna strefa ekonomiczna „Mohylew” – miejsce dla Twojej firmy / E. Wasilkowa // Biuletyn Mohylewa. – 2026. – 18 lutego. – s. 7.

²¹⁶ W 2025 roku podmioty działające w specjalnej strefie ekonomicznej „Mohylew” wyeksportowały towary o wartości około 1,1 mld dolarów [Źródło internetowe]. – 2026. – URL: <https://belta.by/economics/view/rezidenty-sez-mo-gilev-v-2025-godu-eksportirovali-tovarov-na-summu-pori-adka-11-mld-761492-2026/>

²¹⁷ Dwóch nowych rezydentów dołączyło do wolnej strefy ekonomicznej „Mohylew” [Źródło internetowe]. – 2026. – URL: <https://fezmogilev.by/services/sobytiva/dv33a-novykh-rezidenta-popolnili-rvady-svobodnov-ekonomicheskoy-zony-mogilev/>

²¹⁸ W okolicach Mogilewa uruchomiona zostanie produkcja witraży [Źródło internetowe]. – 2026. – URL: <https://officialife.media/news/70518-pod-mogilevom-zapustvat-proizvodstvo-vitrazhev/>

Plai OSB”, która jest rezydentem tej specjalnej strefy ekonomicznej od 2011 roku, planuje produkować ponad 600 tysięcy metrów sześciennych produktów rocznie.

Jeśli chodzi o plany specjalnej strefy ekonomicznej na rok 2026, to dotyczą one przede wszystkim dwóch kwestii. Po pierwsze, rozwój produkcji oszczędnej. Wiosną tego roku w specjalnej strefie ekonomicznej „Mohylew” otwarto pierwsze na Białorusi regionalne centrum kompetencji w zakresie produkcji oszczędnej, zorganizowane w ramach programu zwiększania wydajności projektu międzynarodowej pomocy technicznej „Wspieranie wdrażania technologii czwartej rewolucji przemysłowej w obwodzie mohylewskim na Białorusi”. Projekt ten

jest realizowany przy wsparciu eksperckim i finansowym Organizacji Narodów Zjednoczonych ds. Rozwoju Przemysłowego (UNIDO). Na terenie specjalnej strefy ekonomicznej utworzono placówkę szkoleniową „Fabryka procesów produkcyjnych”. „Jest to środowisko edukacyjne zorientowane na praktykę, imitujące rzeczywiste procesy produkcyjne i przeznaczone do kompleksowego przyswajania zasad i narzędzi lean production”²¹⁹. Od kwietnia w obwodzie mohylewskim rozpoczęto wprowadzanie lekcji z podstaw lean production w placówkach edukacyjnych. Będą tu prowadzone zajęcia w ramach pięciu programów nauczania skierowanych do konkretnych grup docelowych: „uczniów, studentów, pracowników fizycznych i inżynierów

pracowników technicznych przedsiębiorstw, pracowników sektora społecznego oraz pracowników biurowych”²²⁰.

Po drugie, w planach specjalnej strefy ekonomicznej (SSE) znajduje się rozwój infrastruktury inżynierskiej, transportowej i przemysłowej. Obecnie w obwodzie mohylewskim powstaje park przemysłowy dla rezydentów SSE. „Będzie to dość interesujący projekt, obejmujący powierzchnie przemysłowe o wielkości około 150 tys. m². To znaczący krok naprzód i nowy etap w rozwoju wolnej strefy ekonomicznej, zwłaszcza w zakresie strukturalnego świadczenia usług dla naszych potencjalnych inwestorów”²²¹. Wiadomo już, że nowy park powstanie na zwolnionych terenach fabryki włókien poliestrowych OJSC „Mogilevkhimvolokno”. Aby zastosować najnowocześniejsze technologie i rozwiązania podczas projektowania i

²¹⁹ Społeczność mohylewska wzbogaciła się o specjalistów w dziedzinie lean production [Źródło elektroniczne zasób]. - 2026. - URL:

<https://fezmogilev.by/services/sobytiva/mogilevskoe-soobshchestvo-poponilos-smetsialistami-v-oblasti-berezhlivogo-proizvodstva/>

²²⁰ Karpekow, S. Produkcja oszczędna – inwestycje w przyszłość / S. Karpekow // Biuletyn Mogiłow. – 2026. – 25 lutego. – s. 7.

²²¹ Rozwój produkcji oszczędnej, tworzenie parku przemysłowego. Jak będzie się rozwijać specjalna strefa ekonomiczna „Mohylew” [Zasób elektroniczny]. - 2026. - URL:

<https://belta.by/economics/view/razvitiye-berezhlivogo-proizvodstva-formirovanie-promyshlennogo-parka-kak-budet-razvivatsia-sez-mogilev-761504-2026/>

eksploatacji parku przemysłowego, podjęto decyzję o zorganizowaniu konkursu na projekty start-upowe pod hasłem „Nowoczesny, inteligentny i wydajny park przemysłowy”. W marcu bieżącego roku w wolnym obszarze ekonomicznym „Mogilew” ogłoszono już ten konkurs.

W konkursie przewidziano kilka kategorii: „Rozwiązania w zakresie komunikacji między spółką zarządzającą a rezydentami”, „Rozwiązania w zakresie organizacji ruchu w parku”, „Zintegrowane systemy zarządzania energią i zasobami”, „Inteligentny park”, „Nowe materiały budowlane i technologie remontowe”, „Cyfrowy bliźniak i prezentacja parku”, „Rozwiązania w zakresie gospodarki odpadami”. „Teren powstającego parku przemysłowego stanowi zamknięty, ogrodzony na całym obwodzie obszar, na którym znajduje się parterowy budynek produkcyjny o powierzchni 150 tys. m² oraz trzypiętrowy budynek administracyjno-usługowy o łącznej powierzchni 7,8 tys. m²”²²².

Realizacja projektu utworzenia parku przemysłowego przewiduje rozwój kierunków cieszących się popytem. Wśród nich znajduje się utworzenie centrum przetwarzania odpadów produkcyjnych: instalacja systemu rozdrabniania odpadów drzewnych; instalacja urządzeń do prasowania odpadów papierowych i tekturowych; instalacja urządzeń do przetwarzania odpadów tekstylnych na watolinę, a także utworzenie platformy elektronicznej do wymiany surowców wtórnych między przedsiębiorstwami będącymi rezydentami specjalnej strefy ekonomicznej. Ponadto planowane jest wdrożenie technologii monitorowania stanu powietrza atmosferycznego, które pozwolą kontrolować dopuszczalne stężenia emisji zarówno przez rezydentów parku, jak i wszystkie przedsiębiorstwa zlokalizowane w czwartym sektorze specjalnej strefy ekonomicznej, zużycie nośników energii oraz stan sieci. Planowane jest również wdrożenie „zielonych” technologii, wyposażenie terenu w stacje ładowania pojazdów elektrycznych oraz strefy wypoczynkowe.

Wszystkie te plany wskazują, że systemowe podejście w specjalnej strefie ekonomicznej „Mohylew” pozwala utrzymać pozytywną dynamikę napływu kapitału i przyciągać nowych rezydentów specjalizujących się w innowacyjnych technologiach i zasadach zrównoważonego rozwoju, a także potwierdza status kluczowej lokalizacji inwestycyjnej w obwodzie mohylewskim, gdzie korzystne warunki i obowiązujące preferencje zapewniają sprzyjające środowisko do realizacji zakrojonych na szeroką skalę projektów oraz zrównoważonego rozwoju rezydentów specjalnej strefy

²²² Konkurs dla start-upów ogłosiła Specjalna Strefa Gospodarcza „Mohylew” [Źródło internetowe]. – 2026. – URL: <https://belta.by/regions/view/konkurs-startapov-objavila-sz-mogilev-767283-2026/>

ekonomicznej.

Przyjrzyjmy się teraz **specjalnej strefie ekonomicznej** „Witebsk”, która powstała już w 1999 roku. W ciągu ostatniego pięciolecia plasuje się ona w pierwszej trójce najlepszych specjalnych stref ekonomicznych na Białorusi pod względem tempa wzrostu głównych wskaźników działalności, zapewniając sprzyjające warunki dla pozyskiwania nowych i zaawansowanych technologii oraz najnowocześniejszych zagranicznych doświadczeń w zakresie produkcji towarów i usług, a także stymulując eksport i rozwój produkcji zastępującej import. Na terenie SSE z powodzeniem realizowanych jest 53 projektów inwestycyjnych z udziałem kapitału z jedenastu krajów, w tym z Niemiec, Polski, Stanów Zjednoczonych Ameryki, Czech, Rosji, Wielkiej Brytanii, Izraela, Łotwy, Kanady, Cypru, Holandii, a także z Białorusi. Obecnie w organizacjach będących rezydentami SSE zatrudnionych jest ponad szesnaście tysięcy osób. Główne kierunki produkcyjne realizowanych projektów inwestycyjnych obejmują przemysł paliwowy, weterynaryjny, chemiczny, lekki, spożywczy, maszynowy, naukę i usługi naukowe oraz elektronikę, które są zlokalizowane na 17 działkach w Witebsku, Nowopolotsku i Postawach, a także w rejonach orszańskim, połockim, miorskim i tołoczńskim.

Na rok 2025 kluczowe zadanie dla SSE „Witebsk” zostało jasno określone – „zwiększenie inwestycji w środki trwałe o nie mniej niż 1,5 razy w porównaniu z rokiem poprzednim, w tym dzięki realizacji nowych projektów”²²³. Już wtedy mówiono o dużych projektach, które będą realizowane przez rezydentów SSE. W szczególności chodzi o „zakład przetwórstwa rybnego, w którym na pierwszym etapie inwestycje wyniosą około 25 mln dolarów. W rejonie połockim powstanie białorusko-chińskie przedsiębiorstwo produkujące pojazdy elektryczne. Projekt zakłada zainwestowanie około 107 mln dolarów i stworzenie 240 miejsc pracy”²²⁴. Mowa była o produkcji pojazdów elektrycznych dla rolnictwa, gospodarki mieszkaniowej i komunalnej oraz pojazdów o małej ładowności, do trzech ton, przeznaczonych do wszelkiego rodzaju usług. Wspomniano również o projekcie mającym na celu zastąpienie importu – białorusko-włoskim przedsiębiorstwie, które będzie produkować podeszwy typu 3P i wkładki podtrzymujące łuk stopy dla przemysłu obuwniczego.

W 2025 roku jako rezydenci specjalnej strefy ekonomicznej „Witebsk”

²²³ Infrastruktura i inwestycje. Ministerstwo Gospodarki o kluczowych zadaniach dla stref ekonomicznych obwodu witebskiego [Źródło internetowe]. – 2025. – URL: <https://belta.by/economics/view/infrastruktura-i-investitsii-minekonomiki-o-kluchevyyh-zadachah-dlia-ekonomicheskikh-zon-vitebskoi-704846-2025/>

²²⁴ Samochody elektryczne, przetwórstwo ryb. Jakie projekty inwestycyjne realizują rezydenci specjalnych stref ekonomicznych w obwodzie witebskim [Źródło – źródło]. – 2024. – URL: <https://belta.by/regions/view/elektrokarv-pererabotka-ryby-kakie-investproekty-realizuiut-rezydentv-sez-v-vitebskoi-oblasti-676924-2024/>

zarejestrowano kolejne cztery białoruskie organizacje o łącznej wartości inwestycji w kapitał podstawowy wynoszącej prawie 130 milionów rubli białoruskich. Wśród nich znajduje się firma „RDF-Region”, która zbuduje zakład do produkcji ziemi technicznej i kruszywa wtórnego. „Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością „AMARANT” rozszerza produkcję wyrobów z polipropylenu. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością „Bion Healthcare” organizuje produkcję farmaceutyczną. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością „FORMSPRAV” zajmie się budową fabryki sklejk. W przedsiębiorstwach powstanie 176 miejsc pracy”²²⁵. Trwały również negocjacje dotyczące siedmiu

projektów inwestycyjnych przedsiębiorstw, które planują rejestrację w specjalnej strefie ekonomicznej, o łącznej wartości inwestycji wynoszącej około 300 milionów rubli białoruskich i przewidującej utworzenie 517 miejsc pracy. Są to: produkcja kulek mielących, komponentów elektronicznych, stożków z tektury grubej dla przemysłu tekstylnego i chemicznego oraz obróbki metali, samochodów elektrycznych oraz autobusów elektrycznych, olejów silnikowych i katalizatorów oraz grzybów shiitake.

W marcu w specjalnej strefie ekonomicznej „Witebsk” zarejestrowano już pierwszego rezydenta w 2026 roku. Spółka „Biomika” w nowym statusie zajmie się rozbudową mocy produkcyjnych w zakresie preparatów weterynaryjnych. Projekt ten zostanie zrealizowany na jednym z terenów w Witebsku w okolicy ulicy Pietrusia Browki. Wartość inwestycji szacowana jest na milion euro. Pozwoli to zwiększyć o około jedną czwartą produkcję innowacyjnych i zastępujących import preparatów weterynaryjnych przeznaczonych dla przemysłowej hodowli zwierząt, a także dla segmentu zwierząt domowych”²²⁶.

Warto zauważyć, że obecnie w tej specjalnej strefie ekonomicznej co dziesiąty rezydent rozwija działalność w branży farmaceutycznej. Kierunek ten stanowi jeden z priorytetów Programu rozwoju społeczno-gospodarczego obwodu witebskiego na okres do 2030 roku. Z tego powodu przykładą się tu szczególną wagę do przyciągania potencjalnych inwestorów do tej dziedziny. Nawiasem mówiąc, w marcu bieżącego roku przedstawiciele administracji tej specjalnej strefy ekonomicznej wraz z rezydentami spółek „Belkarolin” i „Bion Healthcare” wzięli udział w indyjsko-białoruskim forum biznesowym

²²⁵ Aniskowicz, E. W tym roku w specjalnej strefie ekonomicznej „Witebsk” pojawiły się cztery białoruskie przedsiębiorstwa. Stworzą one 176 miejsc pracy / E. Aniskowicz // [Źródło elektroniczne]. - 2025. - URL: <https://belta.by/economics/view/v-sez-vitebsk-v-etom-godu-pojavilis-chetyre-belorusskikh-predpriyatia-oni-sozhdadut-176-rabochih-mest-751222-2025/>

²²⁶ Koczetow, S. Do grona przedsiębiorstw farmaceutycznych będących rezydentami specjalnej strefy ekonomicznej „Witebsk” dołączyła spółka „Biomika” / S. Koczetow // [Źródło elektroniczne]. - 2026. - URL: <https://www.vitbichi.by/news/ekonomika/pul-farmatsevticheskikh-predpriyatij-rezidentov-sez-Witebsk-popolnilo-ooo-biomika/>

poświęconym farmacji. W rezultacie „osiągnięto porozumienia w sprawie zorganizowania misji biznesowej stowarzyszenia farmaceutycznego stowarzyszenia z Indii do administracji SSE „Witebsk” w czerwcu bieżącego 227 roku”.

Wracając do wyników działalności tej specjalnej strefy ekonomicznej, należy zauważyć, że w 2025 roku zadanie dotyczące tempa wzrostu inwestycji w kapitał trwały został tutaj przekroczony o prawie dziesięć procent i wyniósł 256 milionów rubli białoruskich. Są to inwestycje w realny sektor gospodarki – w nowy sprzęt oraz w tworzenie miejsc pracy. „Największy wkład w osiągnięcie tego wskaźnika wniosły przedsiębiorstwa „Morskie Sezony”, Orszański Zakład Przetwórstwa Lnu oraz „VIK – Zdrowie zwierząt”, „Połock-Włókno Szklane”, PO

„EnergoKomplekt”²²⁷. Na bieżący rok postawiono zadanie pozyskania ponad 300 milionów rubli białoruskich inwestycji w kapitał trwały, które zostanie zrealizowane zarówno dzięki rozwojowi i modernizacji istniejących zakładów produkcyjnych, jak i rozpoczęciu realizacji projektów przez nowe firmy z Chin, Zjednoczonych Emiratów Arabskich oraz Iranu.

Co więcej, przygotowano już dokumenty dotyczące utworzenia Agencji Rozwoju Inwestycyjnego przy administracji Specjalnej Strefy Ekonomicznej „Witebsk”, która będzie działać na zasadach republikańskiego przedsiębiorstwa unitarnego i zajmować się pozyskiwaniem inwestycji zarówno do północnego regionu Białorusi jako całości, jak i do samej specjalnej strefy ekonomicznej w szczególności. Wszystko to pomoże nie tylko zachować konkurencyjność, ale także wynieść obwód witebski na nowy poziom rozwoju.

Białoruska Uniwersalna Giełda Towarowa: liczba uczestników aukcji regularnie rośnie

W 2026 roku Białoruska Uniwersalna Giełda Towarowa (BUGT) zwiększa liczbę uczestników aukcji elektronicznych. W ciągu czterech miesięcy bieżącego roku na białoruskiej platformie giełdowej akredytowano już 322 zagraniczne firmy z 25 krajów, w tym: 36 z Chin, 24 z Azerbejdżanu, 19 z Uzbekistanu i 14 z Kazachstanu. Napływ nowych zagranicznych uczestników aukcji wynika w dużej mierze ze wzrostu popytu na produkty

²²⁷ Udział administracji specjalnej strefy ekonomicznej „Witebsk” w indyjsko-białoruskim forum biznesowym poświęconym farmacji [Źródło elektroniczne]. - 2026. - URL: <https://fez-witebsk.by/press-room/meroprivativa/indyjsko-belorusskiv-farmatsevticheskiv-dejovov-form/>

²²⁸ Muraszkińska, W. W specjalnej strefie ekonomicznej „Witebsk” podsumowano wyniki działalności produkcyjno-gospodarczej za rok 2025 i określono kierunki rozwoju na bieżący rok / W. Muraszkińska // [Źródło zasob]. - 2026. - URL: <https://www.vitichi.by/news/ekonomika/s sez Witebsk podsumowano wyniki dzialalnosc produkcyjno-gospodarczej za rok 2025 i okreslono na/>

białoruskie. „Są to przede wszystkim produkty mleczne, wyroby mięsne, tarcica, włókno lniane, dodatki paszowe i cukier”²²⁹. Ogółem na początku maja 2026 roku na giełdzie BUTB akredytowano prawie czterdzieści tysięcy podmiotów gospodarczych, w tym 9372 z 83 krajów.

Jeśli chodzi o konkretne regiony, można odnotować wzrost wolumenu obrotu giełdowego na BUTB ze wszystkimi przedsiębiorstwami z krajów partnerskich Białorusi w ramach **Euroazjatyckiej Unii Gospodarczej** (EAEU). W ciągu dwóch miesięcy zawarto transakcje o wartości prawie 200 milionów dolarów, co stanowi wzrost o 11 procent w porównaniu z tym samym okresem 2025 roku. Pozytywną dynamikę obrotów towarowych na giełdzie obserwuje się w handlu ze wszystkimi państwami EAEU. Najwyższe tempo wzrostu w porównaniu ze styczniem i lutym ubiegłego roku odnotowano w handlu z **Kirgistanem**. „Dzięki aktywnym zakupom białoruskich produktów mięsno-mlecznych i tarcicy, a także dostawom surowców dla przemysłu tekstylnego na Białoruś, kirgijscy uczestnicy aukcji prawie dziewięciokrotnie zwiększyli wartość transakcji na platformie giełdowej”²³⁰. Ciekawostka. Kirgistan znalazł się w pierwszej piątce największych zagranicznych sprzedawców surowców dla przemysłu tekstylnego na aukcjach BUTB. Producenci z tego kraju Azji Środkowej sprzedają głównie za pośrednictwem platformy giełdowej surową tkaninę bawełnianą – materiał wykorzystywany do produkcji odzieży roboczej, rękawic roboczych, worków technicznych, pokrowców na meble i innych podobnych wyrobów. „W ubiegłym roku łączna wartość transakcji sprzedaży surowej tkaniny bawełnianej z Kirgistanu na giełdzie BUTB wyniosła około 1 mln dolarów, a w ciągu 4 miesięcy 2026 roku – 0,6 mln dolarów”²³¹. Ogólnie rzecz biorąc, potencjał handlu zagranicznego Białorusi i Kirgistanu nie jest jak dotąd w pełni wykorzystywany. Z tego powodu, aby zapewnić dalszy wzrost wskaźników wzajemnego obrotu giełdowego, konieczne jest, po pierwsze, zwiększenie puli kirgiskich uczestników aukcji, a po drugie, uzupełnienie asortymentu towarów objętych transakcjami eksportowo-importowymi o nowe, perspektywiczne pozycje. Co więcej, w 2026 roku trzech nowych rezydentów Kirgistanu zgłosiło się do udziału w aukcjach na giełdzie BUTB, a do połowy maja akredytowano tu już 44 przedsiębiorstwa z tego kraju.

Jeśli chodzi o **Kazachstan**, obroty handlowe z tym krajem wzrosły 3,5-

²²⁹ Ponad 300 nowych zagranicznych firm rozpoczęło działalność na giełdzie BUTB w 2026 roku [Źródło elektroniczne]. - 2026. - URL: <https://belta.by/economics/view/bolee-300-novyh-inostrannykh-kompanii-nachali-torgovat-na-butb-v-2026-godu-779065-2026/>

²³⁰ Białoruś zwiększyła wolumen obrotu giełdowego ze wszystkimi partnerami z UEA [Źródło internetowe]. - 2026. - URL: <https://belta.by/special/economics/view/belarus-uvlechila-obiemy-birzhevoi-torgovli-so-vsemi-partnerami-no-caes-772274-2026/>

²³¹ Obroty giełdowe Białorusi i Kirgistanu w okresie styczeń-kwiecień wzrosły o 25% [Źródło internetowe]. - 2026. - URL: <https://www.belarus.by/ru/business/business-news/birzhevoi-tovarooborot-belarusi-i-kyrgyzstana-v-ianvare-aprele-uvlechilsia-na-25-1213164.htm>

krotnie – głównie dzięki importowi białoruskiego cukru, który stanowił 36 procent całkowitej wartości transakcji giełdowych. W handlu z **Armenią** głównymi czynnikami wzrostu były, z jednej strony, dostawy mleka w proszku na rynek tego kraju, a z drugiej – sprzedaż dużych partii żelazostopów przedsiębiorstwom sektora przemysłowego Białorusi. W rezultacie białorusko-armeński obrót towarowy na giełdzie wzrósł 2,2-krotnie. Wartość transakcji **rosyjskich** uczestników w ciągu dwóch miesięcy 2026 roku wzrosła o dwa procent.

Spośród innych krajów Wspólnoty Niepodległych Państw warto również wymienić **Azerbejdżan**. „Zgodnie z wynikami notowań giełdowych w okresie styczeń–kwiecień 2026 roku białoruskie przedsiębiorstwa sektora rolno-przemysłowego zwiększyły 4,2-krotnie, pod względem wartości, dostawy eksportowe do Azerbejdżanu. Dzięki temu udział produktów rolnych w strukturze obrotu giełdowego między Białorusią a Azerbejdżanem wzrósł 3,6-krotnie...”²³². Należy zauważyć, że jeszcze około dwa lata temu cały wolumen eksportu giełdowego z Białorusi do Azerbejdżanu stanowiły tarcice. Jednak od zeszłego roku sytuacja zaczęła się stopniowo zmieniać, a coraz większy udział w handlu między tymi krajami zaczęły zajmować produkty rolne. Przede wszystkim jest to mleko w proszku, masło i mięso bydła. W kontekście aktywnego udziału azerskich importerów w aukcjach, po czterech miesiącach bieżącego roku udział produktów rolno-przemysłowych w strukturze transakcji z tym krajem Kaukazu Południowego osiągnął 11 procent. Dla porównania: w okresie styczeń–kwiecień 2025 roku wynosił on zaledwie trzy procent.

Oprócz zwiększania dostaw białoruskich towarów na rynek azerbejdżański, perspektywnym kierunkiem współpracy jest przyciągnięcie na giełdę BUTB lokalnych producentów, gotowych do sprzedaży na aukcjach giełdowych produktów poszukiwanych na Białorusi. Oprócz warzyw, owoców, suszonych owoców i orzechów strona białoruska jest niezwykle zainteresowana dostawami włókna bawełnianego z Azerbejdżanu. Lokalne firmy są bowiem w stanie stanowić poważną konkurencję dla innych dostawców, przede wszystkim z Azji Środkowej, ponieważ na rynku azerbejdżańskim działają dość silni producenci. Nawiasem mówiąc, w kwietniu bieżącego roku azerska grupa przedsiębiorstw Novex Group, skupiająca cztery zakłady produkcyjne i jedno przedsiębiorstwo dystrybucyjne, ogłosiła zamiar sprzedaży soków owocowych i koncentratów

²³² Białoruskie przedsiębiorstwa rolnicze czterokrotnie zwiększyły eksport do Azerbejdżanu za pośrednictwem BUTB [Źródło elektroniczne źródło]. - 2026. - URL: <https://belta.by/economics/view/beloruskie-selhozpredpriatia-v-chetvire-raza-uvlechili-eksport-v-azerbai-dzhan-cherez-butb-779982-2026/>

za pośrednictwem BUTB. Ten producent jest znaczącym graczem na rynku produktów spożywczych, dostarczając szeroki asortyment napojów bezalkoholowych, konserw owocowo-warzywnych, sosów i wyrobów mącznych nie tylko do Azerbejdżanu, ale także do wielu krajów na całym świecie. „Za pośrednictwem platformy giełdowej azerski holding planuje dotrzeć do głównych odbiorców soków na Białorusi oraz zorganizować regularną sprzedaż zarówno gotowych soków i nektarów, jak i surowców do ich produkcji – przede wszystkim koncentratów z granatów i jabłek”²³³. Warto zauważyć, że na dzień 11 maja 2026 r. na giełdzie BUTB akredytowanych było 215 rezydentów Azerbejdżanu, w tym jeden posiadający status maklera giełdowego.

Spośród krajów azjatyckich w bieżącym roku dużą aktywność na białoruskim rynku giełdowym wykazuje **Chiny**. Wystarczy wspomnieć, że „wartość transakcji giełdowych między białoruskimi a chińskimi przedsiębiorstwami akredytowanymi na BUTB przekroczyła 77 mln dolarów w okresie od stycznia do kwietnia 2026 roku”²³⁴. To o prawie czterdzieści procent więcej niż w analogicznym okresie 2025 roku. Kluczowym czynnikiem, który zapewnił pozytywną dynamikę obrotów giełdowych między obydwooma krajami, były dostawy białoruskich produktów rolnych na rynek chiński. W okresie styczeń–luty bieżącego roku chińscy importerzy nabyli na aukcjach giełdowych towary z grupy rolnej o łącznej wartości 18 milionów dolarów, co stanowi siedmiokrotny wzrost w porównaniu z tym samym okresem 2025 roku. Szczególnym popytem cieszą się takie pozycje, jak włókno lniane i łuska lniana, schłodzona i mrożona wołowina, podroby wołowe, skóry norek, mleko w proszku i masło. Nawiasem mówiąc, „o ile w zeszłym roku produkty te były regularnie nabywane na giełdzie przez siedem chińskich podmiotów handlowych, o tyle w bieżącym roku grono stałych nabywców z ChRL wzrosło do 19 firm”²³⁵. Kolejnym czynnikiem wpływającym na aktywność Chin na giełdzie BUTB jest sprzedaż na Białorusi produktów zastępujących import, wytwarzanych przez chińskich producentów. Ogólnie rzecz biorąc, w strukturze transakcji giełdowych nadal dominuje eksport białoruski, którego udział wynosi prawie 90 procent. W ujęciu pieniężnym stanowi to prawie 70 milionów dolarów. Tempo wzrostu w porównaniu z

²³³ Duży azerski producent artykułów spożywczych zamierza wejść na rynek giełdowy na Białorusi [Źródło elektroniczne]. - 2026. - URL: <https://belta.by/economics/view/krupnyi-azerbaïdzhanskii-proizvoditel-produktov-nitaniia-nameren-vviti-na-birzhevoi-rynok-belarusi-774553-2026/>

²³⁴ Wartość transakcji giełdowych między przedsiębiorstwami z Białorusi i Chin przekroczyła 77 mln dolarów w okresie styczeń–kwiecień [Źródło źródło]. - 2026. - URL: <https://belta.by/special/economics/view/summa-birzhevyyh-sdelok-mezhdu-kompaniiami-belarusi-i-kitaiia-prevysila-77-mln-na-za-i-anvar-aprel-780738-2026/>

²³⁵ BUTB odnotowuje wysoki popyt na białoruskie produkty rolne w Chinach [Źródło internetowe]. - 2026. - URL: <https://belta.by/economics/view/butb-otmechaet-vysokii-spros-na-beloruskui-u-selhozproduktu-u-v-kitae-771290-2026/>

okresem styczeń–kwiecień ubiegłego roku wynosi prawie 130 procent. Co więcej, na połowę maja bieżącego roku na giełdzie BUTB akredytowano 386 podmiotów gospodarczych z ChRL – plus 39 nowych od początku 2026 roku. Liczby te ulegną jednak poprawie już w najbliższym czasie, ponieważ w maju bieżącego roku BUTB zawarła porozumienie o współpracy z chińską prowincją Gansu. „Za najbardziej perspektywiczne kierunki współpracy uznano wzajemne dostawy produktów rolnych, a także zakupy sprzętu dla przemysłu spożywczego”²³⁶. Obecnie lwia część transakcji dotyczących produktów sektora rolno-przemysłowego przypada na takie pozycje, jak włókno lniane, produkty mięsne, surowce futrzarskie, suche serwatki mleczne i masło, przy czym asortyment towarów stale się poszerza. Przyciągnięcie na platformę giełdową importerów i eksporterów z prowincji Gansu przyczyni się do dalszej dywersyfikacji struktury towarowej obrotu giełdowego między Białorusią a Chinami oraz pozwoli na zwiększenie jego wolumenu zarówno w ujęciu rzeczowym, jak i pieniężnym. Wykorzystanie instrumentów giełdowych na poziomie międzyregionalnym powinno pozytywnie wpłynąć na dynamikę obrotu towarowego na giełdzie między Białorusią a Chinami. Ponadto osiągnięto porozumienia w sprawie wykorzystania mechanizmu giełdowego do organizacji dostaw białoruskich produktów mlecznych i dodatków paszowych do prowincji Gansu. Pewne nadzieje w BUTB w bieżącym roku wiążą się również zżywieniem działalności firm z **Indii** na białoruskim rynku giełdowym. W lutym bieżącego roku jeden z największych importerów i dystrybutorów tarcicy z drzew iglastych w tym kraju Azji Południowej – firma Medashe1 – ogłosił udział w giełdowych aukcjach produktów leśnych na BUTB. Ten indyjski uczestnik aukcji importuje rocznie około stu tysięcy metrów sześciennych produktów tartacznych z krajów Europy i Ameryki, a do przechowywania takiej ilości drewna wykorzystuje osiem kompleksów magazynowych o łącznej powierzchni 14 tysięcy metrów kwadratowych, zlokalizowanych w Bombaju, Chennai i Mundrze. Obecnie firma Medashe1 poszukuje dodatkowych źródeł dostaw tarcicy, a Białoruś ze swoim rozwiniętym sektorem przemysłu drzewnego budzi duże zainteresowanie indyjskiego importera. Warto zauważyć, że z punktu widzenia rozwoju eksportu produktów drzewnych na giełdzie Indie należą do najbardziej perspektywicznych rynków zbytu dla Białorusi, przede wszystkim ze względu na skalę popytu wewnętrznego oraz wysoką siłę nabywczą lokalnych importerów. Kraj ten, liczący półtora miliarda mieszkańców,

²³⁶ Białoruś i chińska prowincja Gansu będą rozwijać giełdowy kierunek handlu [Źródło internetowe]. - 2026. - URL: <https://belta.by/economics/view/belarus-i-kitajskaia-provintsiia-gansu-budut-razvivat-birzhevoi-vektor-torgovli-781632-2026/>

należy do największych gospodarek świata, charakteryzujących się stabilnie rosnącym zużyciem drewna, które do 2030 roku może osiągnąć 32 miliony metrów sześciennych. Dla porównania należy zauważyć, że na koniec lutego bieżącego roku Indie były reprezentowane na giełdzie BUTB przez 14 firm, z których sześć uzyskało akredytację w 2025 roku. W ubiegłym roku wartość zawartych przez nie transakcji giełdowych wyniosła 4,8 mln dolarów, co stanowi trzykrotny wzrost w stosunku do 2024 roku²³⁷. Zakupy białoruskich tarcic stanowiły około trzydziestu procent obrotu towarowego na giełdzie między Białorusią a Indiami.

Kolejny kraj azjatycki – **Turcja** – planuje w tym roku zintensyfikować współpracę z Białorusią w obszarze giełdowym. Już w lutym ambasada tego kraju oraz BUTB omówiły wyniki udziału tureckich przedsiębiorstw w aukcjach giełdowych w latach 2025–2026 oraz nakreśliły perspektywiczne kierunki współpracy, których realizacja przyczyni się do wzmocnienia stosunków handlowo-gospodarczych oraz wzrostu wzajemnego obrotu towarowego między Białorusią a Turcją. W wyniku spotkania osiągnięto porozumienie w sprawie zintensyfikowania wspólnych działań BUTB i ambasady Turcji na rzecz rozwoju obrotu giełdowego między obydwojma krajami. Na koniec lutego „na BUTB akredytowanych było 128 rezydentów Turcji. Na koniec 2025 roku wartość transakcji giełdowych tureckich uczestników handlu wzrosła o 27%, do 26,5 mln dolarów”²³⁸. Do Turcji za pośrednictwem giełdy eksportowano tarcicę, mleko w proszku, suchą serwatkę mleczną, włókno lniane, gluten pszenny, skórę „vet-blue” oraz złom metali czarnych. Z kolei tureckie firmy dostarczały na Białoruś głównie surowce dla przemysłu tekstylnego. Miejmy więc nadzieję, że bieżący rok przyniesie nam nowe, interesujące wyniki w handlu giełdowym między Białorusią a Turcją.

Pierwsze cztery miesiące 2026 roku wykazały wyraźny wzrost zainteresowania **europejskiego** biznesu rynkiem giełdowym Białorusi. W maju tendencja ta utrzymała się. W ujęciu rocznym łączna wartość transakcji giełdowych przedsiębiorstw z krajów europejskich wzrosła ponad półtora raza. W szczególności „w przypadku Niemiec tempo wzrostu w okresie styczeń–kwiecień 2025 roku wyniosło 122%”. Na Białorusi rezydenci tego kraju kupowali głównie mleko w proszku, serwatkę w proszku, masło i kazeinę, a dostarczali nasiona kukurydzy i laktozę spożywczą²³⁹. Oprócz

²³⁷ Duży indyjski importer drewna tartaczego wejdzie na rynek giełdowy na Białorusi [Źródło internetowe]. - 2026. - URL:

<https://belta.by/economics/view/kрупnyi-indijskii-importer-pilomaterialov-vviedet-na-birzhevoi-rynok-belarusi-766283-2026/>

²³⁸ Białoruś planuje rozwijać handel giełdowy z Turcją [Źródło internetowe]. - 2026. - URL: <https://belta.by/economics/view/belarus-nalimnet-razvivat-birzhevuiu-torgovliu-s-turtsiei-766834-2026/>

²³⁹ BUTB odnotowuje wzrost zainteresowania europejskiego biznesu rynkiem giełdowym na Białorusi [Źródło internetowe]. - 2026. - URL: <https://belta.by/economics/view/butb-otmechaet-vsplesk-interesa-evropeiskogo-biznesa-k-birzhevomu-rynku-belarusi-781540-2026/>

rezydentów **Niemiec** w tym okresie transakcje giełdowe na BUTB zawierały firmy z 13 krajów Europy. Najpopularniejszymi białoruskimi towarami wśród europejskich uczestników były mleko w proszku, olej rzepakowy, włókno lniane, wysłodki buraczane i melasa, podczas gdy do Białorusi importowano głównie nasiona roślin uprawnych i herbicydy.

Na przykład pierwsza transakcja sprzedaży włókna lnianego do **Polski** została zarejestrowana już w lipcu 2025 roku. „Wielkość zakupu wyniosła 400 ton o wartości 1,5 mln dolarów, co czyni tę transakcję największą w całej historii notowań giełdowych produktów przetwórstwa lnu”²⁴⁰. Dalszemu wzrostowi dostaw produktów białoruskiego przemysłu lnianego za granicę sprzyja pilotażowy projekt eksportu włókna lnianego za pośrednictwem BUTB, przewidziany w rozporządzeniu rządu białoruskiego z dnia 21 lipca 2025 roku. W projekcie uczestniczą czołowi krajowi producenci włókna krótkiego i długiego, a jedynym operatorem odpowiedzialnym za składanie zleceń sprzedaży tych produktów w systemie transakcyjnym giełdy jest Kombinat Lnu w Orsza.

W 2026 roku Białoruś i **Węgry** rozszerzą asortyment towarów objętych obrotem giełdowym. W 2025 roku węgierscy uczestnicy obrotu giełdowego korzystali z białoruskiej platformy giełdowej wyłącznie w celu zakupu odpadów zawierających cynk. Jednocześnie w porównaniu z ośmioma miesiącami 2024 roku wartość zawartych kontraktów wzrosła dwukrotnie. Nowymi obszarami wzrostu obrotów giełdowych między Białorusią a Węgrami będą dostawy na rynek białoruski preparatów weterynaryjnych oraz nasion uprawnych. Obie te grupy towarów cieszą się dużym popytem wśród krajowych przedsiębiorstw sektora rolno-przemysłowego, co odpowiednio przekłada się na wielkość transakcji. Tak więc „w okresie od stycznia do sierpnia 2025 roku rezydenci Białorusi nabyli na aukcjach giełdowych preparaty weterynaryjne o łącznej wartości 120 mln Vg, co stanowi wzrost o 24% w porównaniu z tym samym okresem 2024 roku. Sprzedaż giełdowa nasion do siewu również wykazała zauważalny wzrost w porównaniu z poprzednim [2024] rokiem – o 17%, do 241 mln Vg”²⁴¹. Największym popytem cieszyły się nasiona kukurydzy, rzepaku, buraków oraz wieloletnich traw strączkowych. W rolę sprzedawców wcielili się zarówno dostawcy białoruscy, jak i zagraniczni: z Belgii, Niemiec, Danii, Serbii i Francji. W celu zwiększenia puli węgierskich producentów reprezentowanych na BUTB osiągnięto porozumienie o współpracy z

²⁴⁰ Polska rozpoczęła zakup białoruskiego włókna lnianego na giełdzie [Źródło internetowe]. - 2025. - URL: <https://belta.by/economics/view/polska-nachala-zakupat-belorusskoe-inovolokno-na-birzhevnyh-torgah-729443-2025/>

²⁴¹ Białoruś i Węgry rozszerzą wykaz towarów objętych obrotem giełdowym [Źródło internetowe]. - 2025. - URL: <https://belta.by/economics/view/belarus-i-vengriia-rasshirit-nerechen-tovarov-obrotu-gieldovogo-736522-2025/>

Węgierską Agencją Promocji Eksportu, która będzie wspierać wejście węgierskiego biznesu na białoruską platformę elektroniczną. Nawiasem mówiąc, obecnie na BUTB akredytowanych jest 25 podmiotów z Węgier.

Kolejnym interesującym partnerem BUTB w Europie jest **Serbia**. W październiku 2025 roku certyfikat brokera BUTB po raz pierwszy przyznano firmie z tego bałkańskiego kraju. Status profesjonalnego uczestnika aukcji uzyskał serbski producent, importer i dystrybutor produktów spożywczych, który już od ponad dwóch lat regularnie kupował na białoruskiej platformie giełdowej mleko w proszku i masło. Na początkowym etapie firma planowała stać się ogniwem łączącym białoruskie przedsiębiorstwa przetwórstwa mlecznego z serbskimi konsumentami produktów mlecznych, pełniąc takie kluczowe funkcje, jak pozyskiwanie nowych importerów na giełdzie BUTB, udzielanie pomocy rezydentom Serbii w zawieraniu transakcji giełdowych oraz obsługa transportowo-logistyczna kontraktów giełdowych między białoruskimi a serbskimi podmiotami gospodarczymi. W perspektywie nowy broker BUTB zamierza stopniowo poszerzać asortyment towarów kupowanych na Białorusi, a także zbadać możliwość dostaw białoruskich produktów nie tylko do Serbii, ale i do innych krajów Półwyspu Bałkańskiego. W 2025 roku obrót giełdowy z Serbią wykazał wysokie tempo wzrostu. Tak więc „w porównaniu z okresem styczeń–wziesień 2024 r. wartość transakcji serbskich uczestników obrotu giełdowego wzrosła 2,5-krotnie. W strukturze obrotu towarowego na giełdzie dominuje eksport białoruski, którego udział wynosi 65% w ujęciu wartościowym”²⁴². Za pośrednictwem giełdy na rynek serbski dostarczano odtłuszczone mleko w proszku i mleko pełne, śmietankę w proszku oraz masło. Z kolei serbskie przedsiębiorstwa sprzedawały na Białorusi nasiona roślin uprawnych oraz środki ochrony roślin.

Pojawienie się w Serbii akredytowanego brokera giełdowego z pewnością pozytywnie wpłynie na liczbę serbskich użytkowników platformy giełdowej, a także na dynamikę wolumenu transakcji, ponieważ broker zazwyczaj reprezentuje interesy nie jednej czy dwóch, ale całej rzeszy przedsiębiorstw.

²⁴² BUTB akredytowała pierwszą firmę maklerską w Serbii [Źródło internetowe]. - 2025. - URL: <https://belta.by/special/economics/view/butb-akreditovala-pervuiu-brokerskuiu-kompaniiu-v-serbii-741077-2025/>

Bibliografia

1. Zhang Wenquan: Białoruś i Chiny wspólnie stworzyły 34 platformy współpracy naukowej wysokiego szczebla [Zasób elektroniczny]. - 2026. - URL: <https://belta.by/society/view/chzhan-venchuan-belarus-i-kitaj-sovmestno-sozdali-34-vysokourovnevye-platformy-nauchnogo-762148-2026/>
2. Optymalizacja w produkcji i logistyce. Naukowcy z Białorusi i Chin utworzą wspólne laboratorium [Źródło elektroniczne]. - 2025. - URL: <https://belta.by/society/view/optimizatsija-v-proizvodstve-i-logistike-uchenye-belarusi-i-kitaja-sozdadut-sovmestnuju-laboratoriju-716414-2025/>
3. Instytucje naukowe z Białorusi i Chin utworzyły wspólne laboratorium zajmujące się wdrażaniem technologii sztucznej inteligencji [Źródło internetowe]. - 2025. - URL: <https://belta.by/society/view/nauchnye-organizatsii-belarusi-i-kitaja-sozdali-sovmestnuju-laboratoriju-po-vnedreniju-tehnologii-ii-737714-2025/>
4. Białoruś i chińska prowincja Shandong podpisały pakiet dokumentów dotyczących współpracy naukowej [Źródło elektroniczne]. - 2025. - URL: <https://belta.by/society/view/belarus-i-kitajskaja-provintsija-shandong-podpisali-paket-dokumentov-o-nauchnom-sotrudnichestve-753206-2025/>
5. NAC Białorusi zintensyfikuje współpracę z ChRL w dziedzinie biotechnologii i mikroelektroniki [Źródło internetowe]. - 2026. - URL: <https://belta.by/society/view/nan-belarusi-aktiviziruet-wspolpraca-z-chiny-w-dziedzinie-biotechnologii-i-mikroelektroniki-769235-2026/>
6. NAC Białorusi oraz Chiński Instytut Optyki i Informatyki Elektronicznej planują otworzyć wspólne laboratorium [Źródło elektroniczne]. - 2026. - URL: <https://belta.by/society/view/nan-belarusi-i-institut-optiki-i-elektronnoj-informatiki-kitaja-planirujut-otkryt-sovmestnuju-774055-2026/>
7. Dziedzina technologii informacyjno-komunikacyjnych, materiałoznawstwo. W Narodowej Akademii Nauk Białorusi omówiono rozszerzenie współpracy z prowincją Jiangsu [Źródło elektroniczne]. - 2026. - URL: <https://belta.by/society/view/sfera-ikt-materialovedenie-v-nan-belarusi-obsudili-rasshirenie-sotrudnichestva-s-provintsiej-tszjansu-775894-2026/>
8. NAN Białorusi i chińskie przedsiębiorstwa określiły perspektywy współpracy w dziedzinie innowacji [Źródło elektroniczne]. - 2026. - URL: <https://belta.by/economics/view/nan-belarusi-i-kitajskie-kompanii-opredelili-perspektivy-sotrudnichestva-v-sfere-innovatsij-779141-2026/>
9. partnerzy z Białorusi i Chin podpisali nową umowę w dziedzinie

- technologii medycznych [Źródło internetowe]. - 2026. - URL: <https://belta.by/society/view/novoe-soglashenie-v-oblasti-medtehnologii-podpisali-partnery-iz-belarusi-i-kitaja-781549-2026/>
10. NAC Białorusi i Chińska Akademia Nauk omówiły przeprowadzenie wspólnych badań [Źródło elektroniczne]. - 2026. - URL: <https://belta.by/society/view/nan-belarusi-i-kitajskaja-akademija-nauk-ob-sudili-provedenie-sovmestnyh-issledovanij-782845-2026/>
11. HAH Białorusi i Chińska Akademia Nauk podpisały umowę o współpracy [Źródło internetowe]. - 2025. - URL: <https://belta.by/society/view/nan-belarusi-i-kitajskaja-akademija-nauk-podpisali-soglashenie-o-sotrudnichestve-719187-2025/>
12. Ogłoszono konkursy na białorusko-chińskie projekty flagowe oraz projekty naukowo-techniczne [Źródło elektroniczne]. - 2026. - URL: <https://belta.by/society/view/objjavleny-konkursy-belorussko-kitajskich-flagmanskich-i-nauchno-tehnicheskich-proektov-779399-2026/>
13. Kumar, A. Bollywood na Białorusi, BELAZy w indyjskich kopalniach: ambasador Indii o trwałej przyjaźni z naszym krajem / Ashok Kumar // [Źródło zasób]. - 2026. - URL: <https://belta.by/interview/view/bollivud-v-belarusi-belazy-na-indijskich-shahtah-posol-indii-o-prochnoj-druzhe-s-nashej-stranoj-9937/>
14. Wartość wymiany handlowej między Białorusią a Indiami wzrosła w ciągu trzech lat o ponad jedną czwartą [Źródło źródło]. - 2026. - URL: <https://belta.by/economics/view/tovarooborot-belarusi-i-indii-za-tri-goda-vyros-bolee-chem-na-chetvert-765154-2026/>
15. Makej: pomimo trudnej sytuacji na świecie współpraca z Indiami przebiega w pozytywnym duchu [Źródło elektroniczne]. - 2022. - URL: <https://www.belta.by/politics/view/makej-nesmotrja-na-slozhnuju-obshchemirovuju-situatsiju-sotrudnichestvo-s-indiej-idet-v-positivnom-534208-2022/>
16. Porozumienia na szczepku ministerstw i dużych przedsiębiorstw. Odbyła się wizyta Makeja w Indiach [Źródło internetowe]. - 2022. - URL: <https://www.belta.by/politics/view/dogovorennosti-na-urovne-ministerstv-i-duzhego-biznesu-odbyla-sie-wizyta-Makeja-w-Indiach-534194-2022/>
17. Ambasador: Indie i Białoruś poszukują sposobów na pokonanie trudności w handlu wzajemnym [Źródło internetowe]. - 2022. - URL: <https://www.belta.by/economics/view/posol-indija-i-belarus-ischut-puti-preodolenija-slozhnostej-vo-vzaimnoj-torgovle-518941-2022/>

18. BELAZ rozwija dostawy produktów do Indii [Zasób elektroniczny]. - 2022. - URL: <https://www.belta.by/economics/view/belaz-razvivaet-postavki-produktsii- v-indiju-517579-2022/>
19. Białoruś i Indie finalizują prace nad uruchomieniem bezpośredniego połączenia lotniczego między stolicami [Źródło internetowe]. - 2022. - URL: <https://www.belta.by/politics/view/belarus-i-indija-zavershajut-rabotu-po-zapusku-prjamogo-rejsa-mezhdu-stolitsami-534209-2022/>
20. Białoruś i Indie zamierzają rozwijać współpracę naukowo-techniczną i innowacyjną [Źródło internetowe]. - 2022. - URL: <https://www.belta.by/society/view/belarus-i-indija-namereny-razvivat-nauchno-tehnicheskoe-i-innovatsionnoe-sotrudnichestvo-501726-2022/>
21. Turystyka, IT, nowatorskie rozwiązania. W jakich dziedzinach Indie są zainteresowane współpracą z Białorusią [Źródło internetowe]. - 2022. - URL: <https://www.belta.by/economics/view/turizm-it-peredovye- razrabotki- v-kakih-sferah-indija-zainterisovana-v-sotrudnichestve-s- belarusiju-503301-2022/>
22. Zaleski, B.L. Kierunek indyjski regionów białoruskich / B.L. Zaleski // Materiały XVII Międzynarodowej konferencji naukowo-praktycznej „Przestrzeń naukowa Europy – 2022”, tom 2. Przemysł: Nauka i studia. – s. 10–13.
23. Transkrypcja podsumowania przez ministra S. Alejnika wyników wizyty w Indiach (13 marca 2024 r., Delhi) [Zasób elektroniczny]. - 2024. - URL: <https://mfa.gov.by/press/news mfa/ddfd952e500980.html>
24. MAZ podpisał memorandum o współpracy z indyjską firmą [Źródło elektroniczne zasób]. - 2024. - URL: <https://belta.by/society/view/maz-podpisał-memorandum-o- sotrudnichestve-s-indijskoj-kompaniej-620490-2024/>
25. Oficjalne otwarcie przedstawicielstwa MAZ w New Delhi [Źródło źródło]. - 2025. - URL: <https://belta.by/economics/view/predstavitelstvo-maza-ofitsialno-otkrylos- v-niju-deli-699155-2025/>
26. Białoruś i Indie uzgodniły wspólne utworzenie zakładów montażowych ciągników [Źródło internetowe]. - 2025. - URL: <https://belta.by/economics/view/belarus-i-indija-dogovorilis-ob-obojudnom-sozdanii-sborochnyh-proizvodstv-traktorov-738090-2025/>
27. Dostawa pojazdów BELAZ, utworzenie linii montażowej traktorów. Ambasador o współpracy Białorusi i Indii [Źródło internetowe]. - 2026. - URL: <https://belta.by/economics/view/postavka- belazov-sozdanie>

[sborohnogo-proizvodstva-traktorov-posol-o- sotrudnichestve- belarusi-i-indii-763363-2026/](#)

28. Krajowe Centrum Marketingu Białorusi zawarło porozumienie o współpracy z indyjskimi stowarzyszeniami biznesowymi [Źródło elektroniczne]. - 2024. - URL: [https://belta.by/economics/view/natsionalny-tsentr-marketinga-belarusi-dogovorilsja-o-sotrudnichestve-s-delovymi-assotsiatsijami-indii-621178-2024/](#)

29. Meble i drewno, nabiał, pojazdy „BELAZ”. Ambasador zwrócił uwagę na zainteresowanie Indii białoruskimi towarami i produktami [Źródło internetowe]. - 2025. - URL: [https://belta.by/economics/view/mebel-i-drevesina-molochka-belazy-posol-oboznachil-interes-indii-k-belorusskim-tovaram-i-produktsii-746852-2025/](#)

30. Chodžaev: na Białorusi realizowane są projekty inwestycyjne w branży farmaceutycznej z udziałem Indii [Źródło elektroniczne]. - 2026. - URL: [https://belta.by/economics/view/hodzhaev-v-belarusi-realizujutsja-investproekty-v-farmatsevticheskoy-sfere-s-uchastiem-indii-761092-2026/](#)

31. Edukacja medyczna i doskonalenie zawodowe. Około 1 tys. indyjskich studentów studiuje na białoruskich uczelniach [Źródło internetowe]. - 2026. - URL:

[https://belta.by/special/society/view/meditsinskoe-obrazovanie-i-perepodgotovka-okolo-1-tys-indijskich-studentov-obuchajutsja-v-belorusskich-761043-2026/](#)

32. Trzecie posiedzenie białorusko-indyjskiej grupy roboczej ds. farmacji planowane jest na czerwiec 2026 roku [Źródło internetowe]. - 2026. - URL: [https://belta.by/special/society/view/tretje-zasedanie-białorusko-indyjskiej-grupy-roboczej-ds.-farmaceutyki-planowane-jest-w-czerwcu-2026-roku-770554-2026/](#)

33. BelTPO: Przedsiębiorcy z Białorusi i Indii są zainteresowani realizacją wspólnych projektów [Źródło internetowe]. - 2026. - URL: [https://belta.by/economics/view/beltpp-biznes-belarusi-i-indii-zainteresovan-v-realizatsii-sovmestnyh-proektov-770570-2026/](#)

34. Na Białorusi powstanie międzynarodowe centrum badawcze w dziedzinie farmacji [Źródło elektroniczne]. - 2026. - URL: [https://belta.by/society/view/v-belarusi-sozdadut-mezhdunarodnyi-nauchno-issledovatel'skij-tsentr-v-oblasti-farmatsevtiki-770562-2026/](#)

35. Indie liczą na współpracę z Białorusią w dziedzinie medycyny tradycyjnej [Źródło elektroniczne]. - 2026. - URL: [https://belta.by/society/view/indija-rasschityvaet-na-sotrudnichestvo-s-belarusiju-v-oblasti-traditsionnoj-meditsyny-770558-2026/](#)

36. Białoruś i Wietnam nawiązały partnerstwo strategiczne [Źródło internetowe]. - 2025. - URL: <https://belta.by/president/view/belarus-i-vietnam-ustanovili-trovez-strategicheskogo-partnerstva-714295-2025/>
37. Białoruś i Wietnam podpisały pakiet dokumentów w wyniku rozmów Łukaszenki i To Lama w Mińsku [Źródło internetowe]. - 2025. - URL: <https://belta.by/president/view/belarus-i-vietnam-podpisali-paket-dokumentov-po-zakonczeniu-rozmov-miedzy-lukaszenka-a-to-lama-w-minsku-714299-2025/>
38. Białoruś uzgodniła z Wietnamem utworzenie wspólnych zakładów produkujących ciągniki i sprzęt marki MAZ [Źródło internetowe]. - 2025. - URL: <https://belta.by/president/view/belarus-dogovorilas-s-vietnamom-o-sozdanii-sovmestnyh-proizvodstv-tractorov-i-tehniki-maz-714302-2025/>
39. W jakiej modelu ciągnika planuje się montować w ramach wspólnej produkcji w Wietnamie, poinformowano w MTZ [Źródło internetowe]. - 2025. - URL: <https://belta.by/economics/view/kakuju-model-tractora-planirujut-sobirat-na-sovmestnom-proizvodstve-vo-vietname-rasskazali-na-mtz-714396-2025/>
40. Nowe horyzonty współpracy. Turczyn nakreślił perspektywy współpracy przemysłowej z Wietnamem [Źródło internetowe]. - 2025. - URL: <https://belta.by/politics/view/novye-gorizonty-vspolpracy-turchin-okreslil-perspektivy-vspolpracy-przemyslovej-z-vietnamem-714395-2025/>
41. Białoruś w najbliższym czasie nawiąże dostawy wołowiny na rynek wietnamski [Źródło internetowe]. - 2025. - URL: <https://belta.by/economics/view/belarus-v-blizhajshee-vremja-naladit-dostavy-woloviny-na-rynek-vietnamski-714260-2025/>
42. Białoruś jest gotowa zintensyfikować współpracę z Wietnamem w zakresie cyfryzacji procedur administracyjnych [Źródło internetowe]. - 2025. - URL: <https://belta.by/economics/view/belarus-gotova-zintensyfikować-vspolpracę-z-vietnamem-w-zakresie-cyfryzacji-procedur-administracyjnych-714484-2025/>
43. W 2027 roku na Białorusi planowane jest zorganizowanie Dni Kultury Wietnamu [Źródło internetowe]. - 2025. - URL: <https://belta.by/society/view/dni-kultury-vietnama-planirujut-provesti-v-belarusi-v-2027-godu-714327-2025/>
44. Kucharew: Mińsk i Hanoi mają duży potencjał do współpracy [Źródło internetowe]. - 2025. - URL: <https://belta.by/society/view/kuharev-u-minska-i-hanoja-est-bolshoj-potencial-dla-vspolpracy-714484-2025/>

[potentsial-dlja-vzaimodejstvija-714275-2025/](https://belta.by/politics/view/belarus-i-vietnam-zainteresovany-rasshirjat-mezhregionalnoe-sotrudnichestvo-734752-2025/)

45. Białoruś i Wietnam są zainteresowane rozszerzeniem współpracy międzyregionalnej [Źródło elektroniczne]. - 2025. - URL:

<https://belta.by/politics/view/belarus-i-vietnam-zainteresovany-rasshirjat-mezhregionalnoe-sotrudnichestvo-734752-2025/>

46. Zaleski, B. Okno możliwości – Azja. Kronika wzajemnie korzystnej współpracy Białorusi z krajami tego kontynentu / Borys Zaleski. – LAP LAMBERT Academic Publishing, 2026. – 116 s.

47. Zwiększenie ogólnego potencjału gospodarczego. Białoruś i Wietnam rozszerzają współpracę technologiczną [Zasób elektroniczny]. - 2025. - URL:

<https://belta.by/economics/view/povysit-obschij-ekonomicheskij-potentsial-belarus-i-vietnam-rasshirjajut-tehnologicheskiju-kooperaciju-734756-2025/>

48. Lao Cai zostało uznane za jeden z sześciu ośrodków wzrostu gospodarczego w regionach północnym, centralnym i górskim [Źródło internetowe]. - 2024. - URL: <https://www.vietnam.vn/ru/lao-cai-duoc-xac-dinh-la-1-trong-6-cuc-tang-truong-cua-vung-trong-khu-vuc-trung-du-vamien-nui-phia-bac>

49. W 2026 roku planowane jest uruchomienie produkcji montażowej białoruskich traktorów w Wietnamie [Źródło internetowe]. - 2025. - URL:

<https://belta.by/economics/view/sborochnoe-proizvodstvo-belorusskih-traktorov-planirujut-zapustit-vo-vietname-v-2026-godu-752883-2025/>

50. Zaleski, B. W centrum uwagi – partnerstwo etapowe. Wielopłaszczyznowa współpraca gospodarcza Białorusi na różnych kontynentach / Borys Zaleski. – LAP LAMBERT Academic Publishing, 2025. – 100 s.

51. MTZ uruchomi linię montażową w Wietnamie [Zasób elektroniczny]. - 2025. - URL:

<https://belarus-news.by/news/mtz-sozdast-sborochnoe-proizvodstvo-traktorov-vo-vietname>

52. Zaawansowane technologie, rolnictwo, energetyka. Ambasador o priorytetach współpracy między Wietnamem a Białorusią [Źródło internetowe]. - 2025. - URL:

<https://belta.by/economics/view/vysokie-tehnologii-selskoe-hozjajstvo-energetika-posol-ob-aktsentah-sotrudnichestva-vi-etnama-i-belarusi-738723-2025/>

53. Obroty handlowe między obwodem brzeskim a Wietnamem wzrosły w ciągu pięciu lat 2,3-krotnie [Źródło elektroniczne]. - 2026. - URL:

<https://belta.by/regions/view/tovarooborot-mezhdu-brejskoj-oblastiju-i-vietnamom-za-piat-let-vyros-v-23-raza-777661-2026/>

54. Wietnamska prowincja Lao Cai interesuje się doświadczeniami

związanymi z utworzeniem i funkcjonowaniem specjalnej strefy ekonomicznej „Brest” [Źródło elektroniczne]. - 2026. - URL: <https://belta.by/special/economics/view/vjetnamskoj-provintsii-laokaj-interesen-opyt-sozdaniija-i-raboty-sez-brest-777677-2026/>

55. Transport ciężarowy, turystyka. Potencjał gospodarczy Białorusi zaprezentowano w wietnamskiej prowincji Khanh Hoa [Źródło internetowe]. - 2026. - URL:

<https://belta.by/economics/view/gruzovaja-tehnika-turizm-ekonomicheskij-potentsial-belarusi-prezentovan-vo-vjetnamskoj-provintsii-782222-2026/>

56. Handel, obrona, inwestycje. To Lam opowiedział, na rozwoju jakich dziedzin skupią się Białoruś i Wietnam [Źródło internetowe]. - 2025. - URL:

<https://belta.by/economics/view/torgovlja-oborona-investitsii-to-lam-rasskazal-na-razvitii-kakih-sfer-sosredotochatsia-belarus-i-714314-2025/>

57. Ambasador Uzbekistanu oświadczył, że dąży do podniesienia stosunków z Białorusią na wyższy poziom [Źródło internetowe]. - 2026. - URL:

<https://belta.by/politics/view/posol-uzbekistana-zajavil-o-dazhenia-do-vyprowadzenia-stosunkov-z-Bielorusia-na-vysshij-poziom-768462-2026/>

58. Zaleski, B. Strategia wielokierunkowości. Aktualne możliwości współpracy międzynarodowej Białorusi w warunkach globalnych przemian / Borys Zaleski. – LAP LAMBERT Academic Publishing, 2025. – 692 s.

59. Alejnik: Białoruś nawiązała bardzo wieloaspektowe, wielopoziomowe stosunki z Uzbekistanem [Źródło internetowe]. - 2025. - URL:

<https://belta.by/politics/view/alejnik-u-belarusi-vystroeny-ochen-mnogogrannye-mnogourovnevye-otnoshenija-s-uzbekistanom-735029-2025/>

60. Przemysł, edukacja, turystyka. Jakie są perspektywiczne obszary współpracy Białorusi i Uzbekistanu [Zasób elektroniczny źródło]. - 2025. - URL:

<https://belta.by/special/economics/view/promyshlennost-obrazovanie-turizm-kakovy-perspektivnye-sfery-sotrudnichestva-belarusi-i-uzbekistana-735261-2025/>

61. Szulejko: Białoruś i Uzbekistan prowadzą konstruktywną współpracę na wszystkich poziomach [Źródło elektroniczne]. - 2025. - URL:

<https://belta.by/economics/view/shulejko-u-belarusi-i-uzbekistana-est-konstruktivnoe-vzaimodejstvie-na-vseh-urovnjah-735251-2025/>

62. MTZ zwiększyło eksport maszyn marki BELARUS do Uzbekistanu o ponad 30% w okresie styczeń–sierpień [Źródło internetowe]. – 2025. – URL:

<https://belta.by/economics/view/mtz-uvelichil-eksport-tehniki->

belarus-v-uzbekistan-bolee-chem-na-30-v-janvare-avguste-735882-2025/

63. Jakie produkty białoruskiego przemysłu petrochemicznego interesują Uzbekistan, poinformowano w „Belneftechimie” [Źródło internetowe]. - 2025. - URL: <https://belta.by/society/view/kakaj-a-produktsij-a-belorusskoj-neftehimii-interesuet-uzbekistan-rasskazali-v-belneftehime-735154-2025/>

64. Podczas III Białorusko-Uzbeckiego Forum Biznesowego Kobiet podpisano umowy o wartości 261 mln Br [Źródło internetowe]. - 2025. - URL: <https://belta.by/economics/view/na-iii-belorussko-uzbekskom-zhenskom-biznes-forume-podpisano-kontraktov-na-br261-mln-735239-2025/>

65. Białoruś planuje rozwijać współpracę z Uzbekistanem oraz eksport produktów przemysłu lekkiego [Źródło internetowe]. - 2026. - URL: <https://belta.by/economics/view/belarus-planiruet-razvivat-kooperatsiju-s-uzbekistanom-i-eksport-produktsii-legproma-766058-2026/>

66. Białoruś zamierza uruchomić w Uzbekistanie zakład montażu pojazdów BELAZ [Źródło internetowe]. - 2026. - URL: <https://belta.by/economics/view/belarus-rasschityvaet-sozdat-v-uzbekistane-sborochnoe-proizvodstvo-belazov-768578-2026/>

67. Tempo wzrostu eksportu sprzętu BELARUS do Uzbekistanu przekroczyło 115% w 2025 roku [Źródło internetowe]. - 2026. - URL: <https://belta.by/economics/view/temp-rosta-eksporta-tehniki-belarus-v-uzbekistan-prevysil-115-v-2025-godu-766551-2026/>

68. Zarządzanie, filologia, integracja. BGPU i uczelnie wyższe w Uzbekistanie uruchamiają nowe kierunki studiów [Zasób elektroniczny]. - 2026. - URL: <https://belta.by/society/view/menedzhment-filologija-inklj-uzij-a-bgpu-i-vuzy-uzbekistana-otkryvaj-ut-novye-programmy-766547-2026/>

69. Podczas wizyty delegacji białoruskiej w Uzbekistanie podpisano umowy i porozumienia o wartości prawie 110 mln dolarów [Źródło internetowe]. - 2026. - URL: <https://belta.by/economics/view/kontrakty-i-soglashenija-pochti-na-110-mln-podpisany-vo-vremja-vizita-belorusskoj-delegatsii-v-766214-2026/>

70. Białoruś zamierza do 2030 roku zwiększyć obroty handlowe z Uzbekistanem do 2 mld dolarów [Źródło internetowe]. - 2026. - URL: <https://belta.by/phonews/view/belarus-rasschityvaet-k-2030-godu-uvlechit-tovarooborot-s-uzbekistanom-do-2-mlrd-45829/>

71. Turchin zapowiedział wizytę prezydenta Uzbekistanu na Białorusi [Źródło elektroniczne źródło]. - 2026. - URL: <https://belta.by/society/view/turchin-anonsiroval-vizit-prezidenta->

[uzbekistana-v-belarus-766133-2026/](#)

72. Obroty handlowe obwodu homelskiego z Uzbekistanem wzrosły trzykrotnie w ciągu ostatniego pięciolecia [Źródło internetowe]. - 2026. - URL: <https://belta.by/economics/view/tovarooborot-gomelskoj-oblasti-s-uzbekistanom-vyros-za-poslednjuju-pjatiletku-v-tri-raza-771423-2026/>

73. Obwód homelski podpisał umowy o wartości 7,5 mln dolarów podczas forum biznesowego w Taszkencie [Źródło internetowe]. - 2026. - URL: <https://www.belarus.by/ru/business/business-news/dokumenty-na-75-mln-podpisa-gomelskaja-oblast-na-biznes-forume-v-tashkencie-i-0000210242.html>

74. Przedstawiciele obwodu homelskiego zawarli umowy o wartości 7,5 mln dolarów z partnerami w Uzbekistanie [Źródło internetowe]. - 2026. - URL: <https://belta.by/economics/view/kontrakty-na-75-mln-zakljuchili-predstaviteli-gomelskoj-oblasti-s-partnerami-v-uzbekistane-772278-2026/>

75. Współpraca, wspólna produkcja. Obwód homelski rozważa rozszerzenie partnerstwa z Uzbekistanem [Źródło internetowe]. - 2026. - URL: <https://belta.by/economics/view/kooperatsija-sovmestnye-proizvodstva-gomelskaja-oblast-obsuzhdaet-rasshirenie-partnerstva-s-771554-2026/>

76. Obwody homelski i taszkentski zamierzają zacieśniać współpracę [Źródło elektroniczne źródło]. - 2026. - URL: <https://belta.by/economics/view/gomelskaja-i-tashkentskaja-oblasti-namereny-ukrepljat-sotrudnichestvo-771685-2026/>

77. Uczelnie w Homlu i Taszkencie planują wspólne kształcenie kadr dla sektora transportowego w trybie stacjonarym [Źródło elektroniczne]. - 2025. - URL: <https://belta.by/regions/view/vyzy-gomelja-i-tashkenta-planirujut-sovmestno-gotovit-kadry-dlja-transportnoj-sfery-v-ochnom-formate-749801-2025/>

78. Oblast Gomelska i Fergana podpisały plan działania dotyczący realizacji wspólnych projektów [Źródło elektroniczne]. - 2026. - URL: <https://belta.by/regions/view/dorozhnuju-kartu-dlja-realizatsii-sovmestnyh-proektov-podpisali-gomelskaja-i-ferganskaja-oblasti-771961-2026/>

79. „Liczby mogą być wyższe”. W jakich dziedzinach obwody homelski i ferganowski zacieśnią współpracę [Źródło internetowe]. - 2026. - URL: <https://belta.by/regions/view/tsifry-mogut-byt-vyshe-v-kakih-sferah-usiljat-partnerstvo-gomelskaja-i-ferganskaja-oblasti-771932-2026/>

80. Obroty handlowe między Białorusią a Gruzją od 2020 roku wzrosły o ponad 70% [Źródło elektroniczne]. - 2026. - URL: <https://www.government.by/news/tovarooborot-mezhdu-belarusyu-i-uzbekistany-771932-2026/>

[gruziev-s-2020-goda-uvlichilsya-na-bolee-chem-70](#)

81. Białoruś i Gruzja będą rozwijać współpracę w zakresie dostaw bydła hodowlanego [Źródło internetowe]. - 2025. - URL:

<https://belta.by/economics/view/belarus-i-gruzija-budut-razvivat-sotrudnichestvo-po-postavkam-plemennogo-skota-729218-2025/>

82. W Tbilisi otwarto ósmy sklep sieci z białoruskimi produktami Belmart [Źródło internetowe]. - 2025. - URL: <https://belta.by/economics/view/v-tbilisi-otkrylsja-vosmoj-magazin-seti-belorusskih-produktov-belmart-733418-2025/>

83. „Belavia” planuje zwiększyć częstotliwość lotów z Mińska do Gruzji w sezonie letnim [Źródło internetowe]. - 2026. - URL: <https://belta.by/society/view/belavia-planiruet-uvlichit-chastotu-rejsov-iz-minska-v-gruziju-v-letnij-period-770138-2026/>

84. O odbyciu 7. posiedzenia Białorusko-Gruzińskiej Międzyrządowej Komisji ds. Współpracy Gospodarczej [Źródło elektroniczne źródło]. - 2026. - URL:

<https://georgia.mfa.gov.by/ru/embassy/news/c9544eb7d752dc89.html>

85. Stosunki dwustronne stosunki dwustronne

[Źródło źródło]. - 2026. - URL: [https://georgia.mfa.gov.by/ru/bilateral relations/political/](https://georgia.mfa.gov.by/ru/bilateral%20relations/political/)

86. Białoruskie przedsiębiorstwa prezentują ekspozycję na targach przemysłu spożywczego w Gruzji [Źródło elektroniczne]. - 2024. - URL: <https://belta.by/economics/view/belorusskie-predpriiatija-prezentujut-ekspozitsiju-na-vystavke-pischevoj-promyshlennosti-v-gruzii-679196-2024/>

87. Białoruś zaprezentowała ekspozycję na targach Agro Food Drink Tech Expo w Gruzji [Źródło internetowe]. - 2025. - URL: <https://belta.by/economics/view/belarus-predstavila-ekspozitsiju-na-vystawie-agro-food-drink-tech-expo-w-Gruzii-751359-2025/>

88. Kultura, gospodarka mieszkaniowa i transport pasażerski. Kucharew o kierunkach współpracy z Tbilisi [Źródło internetowe]. – 2024. - URL: <https://belta.by/society/view/sfera-kultury-zhkh-i-passazhirskij-transport-kuharev-o-napravlenijah-sotrudnichestva-s-tbilisi-614991-2024/>

89. BUUTB akredytowała pierwszego brokera w Gruzji [Źródło elektroniczne źródło]. - 2026. - URL: <https://belta.by/economics/view/butb-akkreditovala-pervogo-brokera-v-gruzii-769427-2026/>

90. BUTB opracowała plan współpracy z brokerem w Gruzji w celu zwiększenia obrotów handlowych [Źródło elektroniczne]. - 2026. -

Adres URL: <https://belta.by/economics/view/butb-nametila-plan-sovmestnoj-wspolpracy-z-brokerem-w-Gruzji-w-celu-zwiekszenia-obrotu-towarowego-769971-2026/>

91. Zatwierdzono rządowy program działań na rzecz rozwoju współpracy Białorusi z krajami afrykańskimi na lata 2026–2030 [Źródło elektroniczne źródło]. - 2026. - URL:

<https://belta.by/economics/view/utverzhdena-programma-dejstvii-pravitelstva-po-razvitiyu-sotrudnichestva-belarusi-so-stranami-afriki-768512-2026/>

92. Ghana zaproponowała Białorusi opracowanie programu współpracy rolniczej [Źródło źródło]. - 2026. - URL:

<https://belta.by/economics/view/gana-predlozhila-belarusi-razrabotat-programmu-agrarnogo-vzaimodejstviya-767508-2026/>

93. Ghana zaproponowała Białorusi podjęcie się przetwórstwa kakao. Czym jeszcze te kraje są dla siebie interesujące [Źródło elektroniczne]. - 2026. - URL:

<https://belta.by/special/economics/view/gana-predlozhila-belarusi-zanjatsja-pererabotkoj-kakao-chem-esche-strany-interesny-drug-drugu-767713-2026/>

94. Ryzhenkov: wytyczyliśmy główne kierunki handlu z Ganą i Togo, liczymy na wielokrotny wzrost [Źródło internetowe]. - 2026. - URL:

<https://belta.by/politics/view/ryzhenkov-my-naschupali-magistralnye-linii-v-torgovle-s-ganoy-i-togo-rasschityvaem-na-kratnyj-rost-768444-2026/>

95. Prezydent Ghany planuje wizytę na Białorusi [Źródło elektroniczne źródło]. - 2026. - URL:

<https://belta.by/politics/view/prezident-gany-planiruet-posetit-s-vizitom-belarus-767710-2026/>

96. Białoruś pracuje nad stworzeniem nawozów złożonych na rynki Afryki Zachodniej [Źródło elektroniczne]. - 2026. - URL:

<https://belta.by/special/economics/view/belarus-prorabatyvaet-sozdanie-kompleksnyh-udobrenij-dlja-rynkov-zapadnoj-afriki-767506-2026/>

97. Białoruś i Togo wkraczają w nowy etap stosunków dwustronnych. Pierwsze szczegóły dotyczące wizyty Ryżenkowa w Lomé [Źródło internetowe]. - 2026. - URL:

<https://belta.by/politics/view/ministrinostrannyh-del-belarusi-maksim-ryzhenkov-vstretilsia-s-ministrominostrannyh-del-togo-767275-2026/>

98. Od Zimbabwe po Ghanę. W jakich międzynarodowych targach Afryki wezmą udział białoruskie przedsiębiorstwa w tym roku [Źródło elektroniczne źródło]. - 2026. - URL:

<https://belta.by/economics/view/ot-zimbabwe-do-gany-v-kakih->

[mezhdunarodnyh-vystavkah-afriki-primut-uchastie-belorusskie-predpriiatija-770830-2026/](https://www.belinterexpo.by/events/mezhdunarodnye-vystavki/mezhdunarodnyh-vystavkah-afriki-primut-uchastie-belorusskie-predpriiatija-770830-2026/)

99. Międzynarodowe targi wielobranżowe FACIM 2026 w Mozambiku [Zasób elektroniczny]. – 2026. – URL:

<https://www.belinterexpo.by/events/mezhdunarodnye-vystavy/miedzynarodowe-wielobranzowe-targi-w-mozambiku-facim-2026/>

100. Agrofood West Africa 2026 [Źródło elektroniczne]. – 2026. – URL:

<https://worldexpo.pro/agrofood-west-africa>

101. MINEXPO AFRICA 2026 w Tanzanii [Źródło elektroniczne]. – 2026. – URL:

<https://www.belinterexpo.by/events/mezhdunarodnye-vystavy/minexpo-africa-2026-w-tanzanii/>

102. Miatlikow: Białoruskie przedsiębiorstwa zawarły umowy o wartości około 12 mln dolarów w ramach wizyty w Egipcie [Źródło internetowe]. - 2024. - URL:

<https://belta.by/economics/view/mjatlikov-belorusskie-predpriiatija-zakljuchili-kontraktov-primerno-na-12-mln-v-ramkah-vizita-v-egipet-631580-2024/>

103. Zaleski, B. Rezerwy „dalekiego łuku”. Specyfika współpracy Białorusi z krajami Azji, Afryki i Ameryki Łacińskiej / Borys Zaleski. – LAP LAMBERT Academic Publishing, 2025. – 612 s.

104. Zaleski, B. Punkt odniesienia partnerstwa – Afryka. Ewolucja pogłębiania współpracy Białorusi z krajami tego kontynentu / Borys Zaleski. – LAP LAMBERT Academic Publishing, 2026. – 92 s.

105. Opony, nawozy i materiały kompozytowe. Jak białoruski przemysł petrochemiczny podbija rynek marokański [Zasób elektroniczny]. - 2025. - URL:

<https://belta.by/special/economics/view/shiny-udobrenija-i-kompozitnye-materialy-chem-belorusskaja-neftehimija-pokorjaet-marokkanskiy-rynok-722528-2025/>

106. Maszyny kopalniane i specjalistyczne. Białoruskie firmy prezentują swój potencjał na targach w Angoli [Źródło internetowe]. - 2025. - URL:

<https://belta.by/economics/view/karjernaja-i-spetsializirovannaja-tehnika-belorusskie-kompanii-prezentujut-potentsial-na-vystavke-v-728034-2025/>

107. Białoruś dostarczy do Togo i Ghany dużą partię sprzętu do mechanizacji rolnictwa [Źródło internetowe]. - 2026. - URL:

<https://belta.by/economics/view/belarus-postavit-v-togo-i-ganu-krupnuju-partiju-tehniki-dlja-mehanizatsii-selskogo-hozjajstva-768576-2026/>

108. O przebiegu 7. posiedzenia Białorusko-Egipskiej Wspólnej Komisji Handlowej [Źródło internetowe]. – 2023. – URL:

<https://egypt.mfa.gov.by/ru/embassy/news/b91914a911eaf827.html>

109. Handel, inwestycje, biznes. W jakich dziedzinach Białoruś i Egipt są zainteresowane rozwijaniem współpracy? [Źródło elektroniczne]. - 2025. - URL: <https://belta.by/economics/view/torgovlja-investitsii-biznes-v-kakih-sferah-belarus-i-egipet-zainteresovany-razvivat-sotrudnichestvo-717085-2025/>
110. Przemysł, żywność, zdrowie. Roman Golowczenko o kierunkach współpracy z Egiptem [Źródło internetowe]. - 2023. - URL: <https://government.by/news/promyshlennost-prodovolstvie-ozdorovlenie-roman-golovchenko-o-napravleniyakh-sotrudnichestva->
111. Ciągniki, opony. Białoruś i Egipt podpisały kontrakty o wartości ponad 3 mln dolarów [Źródło elektroniczne]. - 2025. - URL: <https://belta.by/economics/view/traktory-shiny-kontrakty-na-summu-bolee-3-mln-podpisali-belarus-i-egipet-717456-2025/>
112. Bezpośrednie połączenie lotnicze, współpraca przemysłowa i centrum przeladunku zbóż. Rząd omówił współpracę między Białorusią a Egiptem [Źródło internetowe]. - 2026. - URL: <https://www.government.by/news/pryamoy-reys-promkooperaciya-i-zernovoy-khab-v-pravitelstve-obsudili-sotrudnichestvo-belarusi>
113. Trwają prace nad uruchomieniem bezpośredniego połączenia lotniczego między Kairem a Mińskiem [Źródło internetowe]. - 2026. - URL: <https://belta.by/society/view/prorabatyvaetsja-organizatsii-a-prj-amogo-aviarej-sa-mezhdu-kairom-i-minskom-779131-2026/>
114. Białoruscy producenci wyrobów mlecznych zamierzają zwiększyć dostawy do Egiptu [Źródło internetowe]. - 2025. - URL: <https://belta.by/economics/view/beloruskie-proizvoditeli-molochnoj-produktsii-namereny-uvelichivat-postavki-v-egipet-741659-2025/>
115. Białoruś planuje zwiększyć eksport produktów rolno-spożywczych do Egiptu [Źródło internetowe]. - 2026. - URL: <https://belta.by/economics/view/belarus-planiruet-narastit-agroprodovolstvennyj-eksport-v-egipet-779208-2026/>
116. Białoruś i Egipt określiły główne kierunki współpracy w zakresie handlu giełdowego [Źródło internetowe]. - 2026. - URL: <https://belta.by/economics/view/belarus-i-egipet-nametili-osnovnye-napravlenija-sotrudnichestva-v-sfere-birzhevoj-torgovli-779395-2026/>
117. Nowe możliwości dla biznesu. Białoruskie i egipskie firmy uzgodniły rozszerzenie współpracy [Źródło elektroniczne]. - 2026. - URL: <https://belta.by/economics/view/novye-vozmozhnosti-dlja-biznesa-beloruskie-i-egipetskie-kompanii-dogovorilis-o-rasshirenii-partnerstva-779263-2026/>

118. W wyniku białorusko-egipskiego forum biznesowego podpisano umowy o wartości 6,5 mln dolarów [Źródło internetowe]. - 2026. - URL: <https://belta.by/economics/view/po-itogam-belorussko-egipetskogo-biznes-foruma-podpisano-kontraktov-na-65-mln-779295-2026/>
119. Zaleski, B. Wektory dalekiego zasięgu. Możliwości współpracy sektorowej / Borys Zaleski. – LAP LAMBERT Academic Publishing, 2018. – 112 s.
120. Czwarte posiedzenie Wspólnej Komisji Białorusko-Sudańskiej ds. Współpracy odbywa się w Sudanie [Zasób elektroniczny]. – 2018. – URL: <https://www.minenergo.gov.by/press/novosti/chetvertoe-zasedanie-sovmestnov-belorussko-sudanskoy-komissii-po-sotrudnichestvu-prokhorit-v-sudane/>
121. Białoruś i Sudan będą współpracować w dziedzinie rolnictwa i przetwórstwa surowców mineralnych [Źródło internetowe]. - 2023. - URL: <https://belta.by/economics/view/belarus-i-sudan-budut-sotrudniczat-v-oblasti-selskogo-hozjajstva-i-pererabotki-poleznyh-iskopaemyh-602972-2023/>
122. Mironczik: Białoruś jest gotowa kontynuować prace nad realizacją wspólnych projektów z Sudanem [Źródło elektroniczne]. - 2024. - URL: <https://belta.by/society/view/mironchik-belarus-gotova-prodolzhit-rabotu-po-realizatsii-sovmestnyh-proektov-s-sudanom-661618-2024/>
123. Białoruś jest zainteresowana rozbudową potencjału dialogu przemysłowego z Sudanem [Źródło internetowe]. - 2025. - URL: <https://belta.by/economics/view/belarus-zainteresovana-v-narashivanii-potentsiala-promyshlennogo-dialoga-s-sudanom-717797-2025/>
124. sudańskich przedsiębiorców z branży naftowej zainteresowały usługi „Belorusneftu” w zakresie rekultywacji dojrzałych złóż [Źródło źródło]. - 2025. - URL: <https://belta.by/economics/view/sudanskih-neftjanikov-zainteresovali-uslugi-belorusnefti-dlja-reabilitatsii-zrelyh-mestorozhdenij-718051-2025/>
125. Przedsiębiorstwa Ministerstwa Przemysłu dwukrotnie zwiększyły obroty handlowe z Sudanem w 2025 roku [Źródło elektroniczne]. - 2026. - URL: <https://belta.by/economics/view/predpriyatija-minprom-a-v-dva-s-polovinoj-raza-narastili-tovarooborot-s-sudanom-za-2025-god-779381-2026/>
126. Białoruś zamierza zwiększyć dostawy sprzętu do Sudanu [Źródło elektroniczne źródło]. - 2026. - URL: <https://belta.by/economics/view/belarus-namerena-uvlechit-postavki->

[tehniki-v-sudan-778732-2026/](#)

127. Jakie białoruskie towary mogą pojawić się na rynku Sudanu, poinformowano w Ministerstwie Rolnictwa i Żywności [Źródło internetowe].

- 2026. - URL: [https://belta.by/economics/view/kakie-belorusskie-tovary-mogut-pojavitsja-na-rynke-sudana-rasskazali-v-minselhozprode-779409-2026/](#)

128. Białoruś podpisała z Sudanem umowę o udzielaniu kredytów eksportowych [Źródło internetowe]. - 2026. - URL:

[https://belta.by/economics/view/belarus-podpisała-s-sudanom-umowa-o-udzielaniu-kredytów-eksportowych-779361-2026/](#)

129. Kuzniecowa: współpraca przemysłowa między Białorusią a Zimbabwe charakteryzuje się pozytywną dynamiką [Źródło internetowe]. - 2025. - URL:

[https://belta.by/economics/view/kuznetsov-v-promyshlennom-sotrudnichestve-belarusi-i-zimbabwe-podderzhivaetsja-rezultatijnaja-dinamika-748319-2025/](#)

130. Białoruś będzie dostarczać do Zimbabwe suchą żywność dla dzieci [Źródło źródło]. - 2025. - URL:

[https://belta.by/economics/view/belarus-budet-postavljat-v-zimbabwe-suhoe-detskoe-pitanie-747936-2025/](#)

131. Białoruś opracowuje organizację dostaw konserw mięsnych dla dzieci w Zimbabwe [Źródło elektroniczne]. - 2026. - URL:

[https://belta.by/politics/view/belarus-prorabatyvaet-organizatsiju-postavok-mjasnyh-konservov-dlja-detej-v-zimbabwe-769952-2026/](#)

132. W ciągu roku rozpoczną się prace nad konkretnymi projektami. Delegacja z Zimbabwe oceniła potencjał Parku Technologicznego [Źródło internetowe]. - 2026. - URL:

[https://belta.by/economics/view/v-techenie-goda-nachnetsja-rabota-nad-konkretnymi-proektami-delegatsija-zimbabwe-otsenila-potentsial-765388-2026/](#)

133. Sergejenko: Białoruś jest gotowa wspierać rozwój istniejących białoruskich projektów w Zimbabwe oraz uruchamianie nowych [Źródło internetowe]. - 2026. - URL:

[https://belta.by/politics/view/sergeenko-belarus-gotova-sodejstvovat-rozwoju-istniejacych-bialoruskich-projektów-w-Zimbabwe-i-782941-2026/](#)

134. Białoruscy producenci zaprezentowali się na międzynarodowych targach w Zimbabwe [Źródło internetowe]. - 2026. - URL:

[https://belta.by/economics/view/belorusskie-proizvoditeli-predstavleny-na-mezhdunarodnoj-vystavke-v-zimbabwe-776738-2026/](#)

135. Prezydenci Zimbabwe i Botswany docenili potencjał białoruskich

- eksporterów na targach w Bulawayo [Źródło internetowe]. - 2026. - URL: <https://belta.by/economics/view/prezidenty-zimbabwe-i-botsvan-y-otsenili-potentsial-belorusskikh-eksporterov-na-vystavke-v-bulavajo-776957-2026/>
136. O pierwszym dniu oficjalnej wizyty ministra spraw zagranicznych Białorusi M. Ryzhenkova w Tanzanii [Źródło elektroniczne]. - 2026. - URL: https://mfa.gov.by/press/news_mfa/c6937f7421f03629.html
137. Zaleski, B. Współpraca międzynarodowa i media. Część VI. Zbiór artykułów / Borys Zaleski. - LAP LAMBERT Academic Publishing, 2026. - 624 s.
138. Białoruś i Tanzania zamierzają rozszerzyć współpracę w sektorze rolno-spożywczym [Źródło źródło]. - 2026. - URL: <https://belta.by/society/view/belarus-i-tanzanija-namereny-rasshirit-sotrudnichestvo-v-apk-774536-2026/>
139. Priorytetem jest gospodarka i dostawy. Białoruś i Tanzania stawiają na praktyczne partnerstwo [Źródło elektroniczne]. - 2026. - URL: <https://belta.by/politics/view/prioritet-ekonomika-i-postavki-belarus-i-tanzanija-berut-kurs-na-prakticheskoe-partnerstvo-777861-2026/>
140. O drugim dniu oficjalnej wizyty ministra spraw zagranicznych Białorusi M. Ryzhenkova w Tanzanii [Źródło internetowe]. - 2026. - URL: https://mfa.gov.by/press/news_mfa/f74bbc1b43067b79.html
141. Ryzhenkow: Białoruś chce za pośrednictwem Tanzanii wejść na rynki Afryki Wschodniej i Południowej [Źródło elektroniczne]. - 2026. - URL: <https://belta.by/politics/view/ryzhenkov-cherez-tanzaniju-belarus-hochet-vyti-na-rynki-vostochnoj-i-uzhnoy-afriki-778001-2026/>
142. Taradaj, J. Wolne strefy gospodarcze w Tanzanii / J. Taradaj // [Źródło elektroniczne]. - 2023. - URL: <https://reab.pro/ru/info/market-reviews/free-economic-zones-in-tanzania>
143. Zaleski, B. Z naciskiem na wynik. Perspektywy kompleksowego podejścia do nowych możliwości współpracy partnerskiej / Borys Zaleski. - LAP LAMBERT Academic Publishing, 2023. - 80 s.
144. O drugim Białorusko-Latynoamerykańskim Forum [Źródło elektroniczne zasób]. - 2023. - URL: <https://russia.mfa.gov.by/ru/embassy/news/b201f20cf3eb4304.html>
145. O trzecim Białorusko-Latynoamerykańskim Forum [Zasób elektroniczny zasób]. - 2024. - URL: https://mfa.gov.by/press/news_mfa/f4f98d0103a5512b.html
146. Piwowar, E. Sestakow opowiedział o tym, na czym powinna opierać się współpraca Białorusi z Ameryką Łacińską / E. Piwowar // [Źródło źródło]. - 2024. - URL:

<https://belta.by/politics/view/shestakov-rasskazal-o-tom-na-chto-dolzno-opiratsja-sotrudnichestvo-belarusi-s-latinskoj-amerikoj-629853-2024/>

147. Piwowar, E. Sestakow: Białoruś jest gotowa do współpracy ze wszystkimi krajami Ameryki Łacińskiej / E. Piwowar // [Zasób elektroniczny]. - 2024. - URL: <https://belta.by/politics/view/shestakov-belarus-gotova-sotrudniczat-so-vsemi-stranami-latinskoj-ameriki-629860-2024/>

148. O czwartym forum białorusko-latynoamerykańskim [Zasób elektroniczny zasób]. - 2025. - URL: <https://russia.mfa.gov.by/ru/embassy/news/cd7c13ad45e9e020.html>

149. Piwowar, E. Planowane jest uruchomienie montażu białoruskiej techniki w Kolumbii / E. Piwowar // [Źródło elektroniczne]. - 2025. - URL: <https://belta.by/economics/view/sborochnoe-proizvodstvo-belorusskoj-tehniki-planiruetsja-sozdat-v-kolumbii-707952-2025/>

150. O 5. Białorusko-Latynoamerykańskim Forum [Zasób elektroniczny zasób]. - 2025. - URL: <https://www.mfa.gov.by/press/news/mfaA5897e2e2494223b.html>

151. Piwowar, E. Białoruś zwiększa obroty handlowe z Ameryką Łacińską. Jakie wyniki udało się osiągnąć? / E. Piwowar // [Zasób elektroniczny]. - 2026. - URL:

<https://belta.by/economics/view/belarus-naraschivaet-tovarooborot-s-latinskoj-amerikoj-kakih-pokazatelej-udalos-dostich-775588-2026/>

152. „Kommunarka” i „Spartak” otrzymały pierwsze partie próbne ziaren kakaowych z Wenezueli [Źródło internetowe]. - 2025. - URL: <https://belta.by/society/view/kommunarka-i-spartak-poluchili-pierwsze-partie-próbné-ziaren-kakao-z-Wenezueli-727387-2025/>

153. Białoruscy pracownicy przemysłu naftowego ustanowili rekord w Ekwadorze [Źródło internetowe]. - 2026. - URL: <https://belta.by/economics/view/beloruskie-neftjaniki-ustanovili-rekord-v-ekvadore-768650-2026/>

154. Białoruś przekazała Nikaragui 128 pojazdów marki MAZ [Źródło internetowe]. - 2025. - URL: <https://belta.by/economics/view/belarus-peredala-nikaragua-128-edinits-tehniki-maz-734041-2025/>

155. „AMKODOR” dostarczył pierwszą partię pojazdów do Nikaragui [Źródło internetowe]. - 2025. - URL: <https://belta.by/economics/view/amkodor-postavil-pervuju-partiju-mashin-v-nikaragua-748654-2025/>

156. Druga partia maszyn „AMKODOR” została przekazana do Nikaragui

- [Źródło internetowe]. - 2025. - URL:
<https://belta.by/economics/view/vtoraja-partija-tehniki-amkodor-peredana-v-nikaragua-756758-2025/>
157. Do Nikaragui dotarła nowa partia sprzętu „AMKODOR” [Źródło internetowe]. - 2026. - URL:
<https://belta.by/economics/view/v-nikaragua-pribyla-novaja-partija-tehniki-amkodor-763503-2026/>
158. MAZ przygotowuje dostawę partii sprzętu do Nikaragui [Źródło internetowe]. - 2026. - URL:
<https://belta.by/economics/view/maz-gotovit-postavku-partii-tehniki-v-nikaragua-769782-2026/>
159. Ambasador Brazylii: mamy nadzieję na wznowienie współpracy między Białorusią a firmą Embraer [Źródło internetowe]. - 2026. - URL:
<https://belta.by/economics/view/posol-brazilii-my-nadeemsia-vozobnovit-sotrudnichestvo-mezhdu-belarusiju-i-embraer-762267-2026/>
160. Ambasador: Brazylia dostrzega dobre perspektywy rozwoju stosunków akademickich i naukowych z Białorusią [Źródło internetowe]. - 2024. - URL:
<https://belta.by/society/view/posol-brazilija-vidit-horoshie-perspektivy-razvitiia-akademicheskikh-i-nauchnyh-svjazej-s-belarusiju-635086-2024/>
161. Wzrost obrotów handlowych. W Brazylii omówiono perspektywy wspólnych projektów z Białorusią [Źródło internetowe]. - 2026. - URL:
<https://belta.by/politics/view/rasshirenie-tovarooborota-v-brazilii-rassmotreli-perspektivy-sovmestnyh-s-belarusiju-proektov-770715-2026/>
162. Mińsk i Brasilia zamierzają podpisać umowę o nawiązaniu stosunków partnerskich [Źródło internetowe]. - 2025. - URL:
<https://belta.by/economics/view/minsk-i-brazilia-namereny-podpisat-umova-o-nawiazaniu-wspolpracy-partnerskiej-718029-2025/>
163. Eksport nawozów i sprzętu rolniczego dla rolników. W jakich obszarach brazylijski stan Bahia jest gotowy do współpracy z Białorusią [Źródło internetowe]. - 2026. - URL:
<https://belta.by/politics/view/eksport-udobrenij-agrotehnika-dlja-fermerov-v-jakich-dziedzinach-brazilijski-stan-baia-jest-gotowy-do-wspolpracy-z-763304-2026/>
164. Białoruska firma szklarska rozpoczęła współpracę z Kubą [Źródło źródło]. - 2025. - URL:
<https://belta.by/economics/view/belorususkaj-a-stekolnaj-a-kompanij-a-nachala-sotrudniczat-s-kuboj-733950-2025/>
165. Pierwsza partia białoruskich ampułek medycznych została wysłana na Kubę [Źródło źródło]. - 2026. - URL:

<https://belta.by/economics/view/pervaja-partija-belorusskih-meditsinskih-ampul-otgruzhena-na-kubu-757235-2026/>

166. Dostawy żywności i sprzętu. Jak Białoruś rozwija współpracę z Kubą [Źródło elektroniczne]. - 2025. - URL:

<https://belta.by/economics/view/postavka-produktov-pitanija-tehniki-jak-bialorus-rozwija-wspolprace-z-kuba-730683-2025/>

167. Białoruś zamierza rozwijać eksport suchych mieszanek mlecznych do Dominikany [Źródło internetowe]. - 2026. - URL:

<https://belta.by/economics/view/belarus-namerena-razvivat-eksport-suhih-molochnyh-smesej-v-dominikanu-774615-2026/>

168. Piwovar, E. Argentyna wykazuje zainteresowanie białoruskim przemysłem maszyn rolniczych / E. Piwovar // [Źródło internetowe]. - 2026.

- URL: <https://belta.by/economics/view/argentina-projavljaet-interes-k-belorusskomu-selhoz mashinostroeniju-770704-2026/>

169. MTZ jest zainteresowane wejściem na rynek peruwiański [Zasób elektroniczny zasób]. - 2023. - URL:

<https://belta.by/economics/view/mtz-zainteresovan-v-prisutstvii-na-rynke-peru-590369-2023/>

170. Piwovar, E. Budowa maszyn rolniczych i nie tylko. Białoruś i Peru zamierzają szukać nowych obszarów współpracy / E. Piwovar // [Źródło elektroniczne zasób]. - 2026. - URL:

<https://belta.by/politics/view/selhoz mashinostroenie-i-ne-tolko-belarus-i-peru-namereny-iskat-novy-tochki-vzaimodejstviya-763871-2026/>

171. Piwovar, E. Rolnictwo, sektor IT, turystyka. Jakie dziedziny mogą stać się perspektywiczne dla Mińska i Meksyku / E. Piwovar // [Źródło źródło]. - 2026. - URL:

<https://belta.by/politics/view/selskoe-hozjajstvo-it-sektor-turizm-kakie-sfery-mogut-stat-perspektivnymi-dlja-minska-i-mehiko-769556-2026/>

172. MTZ bada możliwości wznowienia eksportu do Meksyku [Źródło źródło]. - 2025. - URL:

<https://belta.by/special/economics/view/mtz-izuchaet-vozmozhnosti-dlja-vozobnovlenija-eksporta-v-meksiku-722999-2025/>

173. Sfera handlowo-gospodarcza, medycyna. Kucharew wskazał kierunki współpracy z Meksykiem [Źródło elektroniczne]. - 2024. - URL:

<https://belta.by/society/view/torgovo-ekonomicheskaja-sfera-meditsina-kuharev-oboznachil-napravlenija-sotrudnichestva-s-meksikoj-660219-2024/>

174. Piwovar, E. Przemysł maszynowy, budownictwo i wydobywanie ropy naftowej: jakie przełomowe projekty zrealizowała Białoruś w Ameryce

- Łacińskiej? / E. Piwowar // [Zasób elektroniczny]. - 2026. - URL: <https://belta.by/economics/view/mashinostroenie-stroitelstvo-i-dobycha-nefti-kakie-znakovyje-proekty-realizovala-belarus-v-latinskoj-7756042026/>
175. W Białorusi eksport towarów i usług w styczniu i lutym wzrósł o 13% [Źródło elektroniczne]. - 2026. - URL: <https://belta.by/economics/view/v-belarusi-eksport-tovarov-i-uslug-v-janvarje-fevrale-uvielichilsja-na-13-777784-2026/>
176. Czebotar: polityka inwestycyjna nowego pięcioletniego planu ma na celu wzmocnienie potencjału gospodarczego regionów [Źródło elektroniczne źródło]. - 2025. - URL: <https://belta.by/special/economics/view/chebotar-investitsionnaja-politika-novoj-piatiletki-natselena-na-ukreplenie-ekonomicheskogo-753749-2025/>
177. Ile projektów w ramach inicjatywy „Jedna dzielnica – jeden projekt” zrealizowano w obwodzie mińskim? [Źródło elektroniczne]. - 2025. - URL: <https://belta.by/society/view/skolko-proektov-po-initsiative-odin-rajon-odin-proekt-realizovano-v-minskoj-oblasti-747396-2025/>
178. W obwodzie mińskim planuje się w 2026 roku zrealizować ponad 180 projektów inwestycyjnych [Źródło internetowe]. - 2025. - URL: <https://belta.by/regions/view/v-minskoj-oblasti-v-2026-godu-planirujut-realizovat-bolee-180-investproektov-755635-2025/>
179. Projekt o zasięgu rejonowym: do jesieni w Neswieżu będzie produkowanych około 30 nowych leków [Źródło internetowe]. - 2025. - URL: <https://belta.by/economics/view/proekt-rajonnogo-masshtaba-k-oseni-okolo-30-novyh-lekarstvennyh-preparatov-budut-vypuskat-v-nesvizhe-729173-2025/>
180. Farma „Perepelina”, innowacje w produkcji.
Hodowla drobiu w Soligorsku postawiła na modernizację [Źródło elektroniczne źródło]. - 2025. - URL: <https://belta.by/special/economics/view/perepelinaja-ferma-innovatsii-v-proizvodstve-soligorskaja-ptitsefabrika-vzjala-kurs-na-modernizatsiju-729012-2025/>
181. W obwodzie grodzieńskim zrealizowano 19 projektów inwestycyjnych w ramach programu „Jeden rejon – jeden projekt” [Źródło elektroniczne]. - 2026. - URL: <https://belta.by/regions/view/v-grodnenskoj-oblasti-realizovano-19-investproektov-po-programme-odin-rajon-odin-proekt-763481-2026/>
182. Centrum mikrochirurgii oka powstało w Grodnie dzięki inicjatywie „Jeden rejon – jeden projekt” [Źródło internetowe]. - 2025. - URL: <https://belta.by/regions/view/tsentr-mikrochirurgii-glaza-pojavilsja-v-grodno-729012-2025/>

[blagodaria-initsiative-odin-rajon-odin-proekt-747364-2025/](https://belta.by/regions/view/derevoobrabotka-proizvodstvo-steklotary-pererabotka-miasa-ptitsy-kakie-investproekty-realizovany-v-759418-2026/)

183. Obróbka drewna, produkcja opakowań szklanych, przetwórstwo drobiu. Jakie projekty inwestycyjne zrealizowano w obwodzie grodzieńskim [Źródło internetowe]. - 2026. - URL:

<https://belta.by/regions/view/derevoobrabotka-proizvodstvo-steklotary-pererabotka-miasa-ptitsy-kakie-investproekty-realizovany-v-759418-2026/>

184. W ciągu pięciu lat w obwodzie homelskim w ramach programu „Jeden rejon – jeden projekt” utworzono ponad 1,4 tys. miejsc pracy [Źródło internetowe]. - 2026. - URL: <https://belta.by/regions/view/bolee-14-tys-rabochih-mest-sozdano-po-programme-odin-rajon-odin-proekt-v-gomelskoj-oblasti-za-piat-let-761683-2026/>

185. Projekt o zasięgu rejonowym: małe przedsiębiorstwo w Lełczycach znalazło się w pierwszej piątce największych eksporterów regionu [Źródło elektroniczne źródło]. - 2026. - URL:

<https://belta.by/economics/view/proekt-rajonnogo-masshtaba-chastnaja-lesopilka-v-lelchitsah-obespechila-125-eksporta-regiona-761647-2026/>

186. Zakład sprzętu hydraulicznego w Chojnikach zakończy program „Jeden rejon – jeden projekt” do końca sierpnia [Źródło elektroniczne]. - 2025. - URL: <https://belta.by/special/economics/view/hojnikskij-zavod-gidroapparatury-zavershit-programmu-odin-rajon-odin-proekt-do-kontsa-avgusta-728677-2025/>

187. Projekt o zasięgu rejonowym: Fabryka papieru w Dobruszach potroiła wielkość produkcji w ciągu pięciu lat [Źródło internetowe]. - 2026. - URL: <https://belta.by/economics/view/proekt-rajonnogo-masshtaba-dobrushskaja-bumazhnaja-fabrika-za-pjatiletku-utroila-objemy-proizvodstva-765377-2026/>

188. Nowe rodzaje elementów złącznych i park sprzętu.

Projekt zastępujący import zrealizowano w fabryce wyrobów metalowych w Rechicy [Źródło źródło]. - 2026. - URL:

<https://belta.by/regions/view/novye-vidy-krepezh-i-park-oborudovaniia-importozameschajuschij-proekt-realizovali-na-rechitskom-766298-2026/>

189. W ciągu pięciolecia w rejonach obwodu mohylewskiego z inicjatywy „Jeden rejon – jeden projekt” zrealizowano 25 projektów [Źródło elektroniczne]. - 2026. - URL: <https://belta.by/regions/view/za-pjatiletku-v-rajonah-mogilevskoj-oblasti-po-initsiative-odin-rajon-odin-proekt-realizovano-25-764218-2026/>

190. Ministerstwo Gospodarki: realizacja perspektywicznych projektów inwestycyjnych tworzy nowe punkty wzrostu gospodarczego regionów [Źródło elektroniczne]. - 2025. - URL:

<https://belta.by/economics/view/minekonomiki-realizatsija-perspektivnyh-investproektov-sozdaet-novye-tochki-rosta-ekonomiki-regionov-727331-2025/>

191. Projekt o zasięgu regionalnym: w Mikaszewiczach rozpoczyna się produkcja trójkolorowych płytek, a w Lunincach budowana jest suszarnia mleka [Źródło elektroniczne źródło]. - 2025. - URL:

<https://belta.by/economics/view/proekt-rajonogo-masshtaba-vypusk-trehtsvetnoj-plitki-osvaivajut-v-mikashevichah-a-v-lunintse-strojat-751164-2025/>

192. W Olszanach wybudowano kompleks do uprawy pomidorów w ramach programu „Jeden rejon – jeden projekt” [Źródło internetowe]. - 2025.

- URL: <https://belta.by/regions/view/kompleks-dlja-vyraschivaniia-tomatov-postroili-v-olshanah-po-programme-odin-rajon-odin-proekt-752199-2025/>

193. Na Białorusi trwa aktywna realizacja programu „Jeden rejon – jeden projekt” [Źródło elektroniczne]. – 2026. – URL:

<https://sdgs.by/regional-news/v-belarusi-prodolzhaetsya-aktivnaya-realizaciya-programmy-odin-rajon-odin-proekt/>

194. Projekt na skalę rejonową: w Dubrownie przetwarzają len na bawełnę i całkiem nieźle na tym zarabiają [Źródło internetowe]. – 2025. - URL:

<https://belta.by/economics/view/proekt-rajonogo-masshtaba-v-dubrovno-len-prevraschajut-v-hlopok-i-neploho-na-etom-zarabatyvajut-756602-2025/>

195. Pusznikowa, A. Do 65% produkcji – na eksport. W Szarkowszczyźnie otwarto zakład produkcji soków tłoczonych na zimno / A. Pusznikowa // [Źródło elektroniczne]. - 2025. - URL:

<https://belta.by/regions/view/do-65-produktsii-na-eksport-predpriatie-po-proizvodstvu-sokov-priamogo-otzhima-otkrylos-v-747316-2025/>

196. Od przetwórstwa drewna po turystykę. Jakie projekty inwestycyjne znalazły się w puli „Inicjatywy regionalnej” [Źródło elektroniczne]. - 2025. - URL:

<https://belta.by/economics/view/ot-derevoobrabotki-do-turizma-kakie-investproekty-voshli-v-pul-regionalnoj-initsiatyvy-731331-2025/>

197. Ministerstwo Gospodarki: 180 projektów znalazło się w puli „Inicjatywy regionalnej” [Źródło internetowe]. - 2026. - URL:

<https://belta.by/economics/view/minekonomiki-180-proektov-stali-chastju-pula-regionalnoj-initsiatyvy-766082-2026/>

198. W obwodzie mińskim w 2026 roku zrealizowanych zostanie 45 projektów inwestycyjnych w ramach „Inicjatywy regionalnej” [Źródło internetowe]. - 2026. - URL:

<https://belta.by/economics/view/v-minskoj-oblasti-v-2026-godu-realizujut-45-investproektov-v-ramkah-regionalnoj->

[initsiatyvy-767319-2026/](#)

199. Ile projektów w obwodzie mińskim zostało już włączonych do puli projektów do realizacji w ramach „Inicjatywy regionalnej” [Źródło elektroniczne]. - 2025. - URL: <https://belta.by/society/view/skolko-proektov-v-minskoj-oblasti-uzhe-vklucheno-v-pul-dlja-realizatsii-po-regionalnoj-initsiative-748991-2025/>

200. Ministerstwo Gospodarki poinformowało, który region przoduje pod względem projektów inwestycyjnych [Źródło internetowe]. – 2026. – URL: <https://belta.by/economics/view/kakoj-iz-regionov-lidiruet-po-investproektam-rasskazali-v-minekonomiki-768001-2026/>

201. Zaleski, B. Geometria wzrostu. Praca systemowa i kluczowe zadania rozwoju białoruskiego eksportu / Borys Zaleski. – LAP LAMBERT Academic Publishing, 2026. – 192 s.

202. W 2025 roku w przedsiębiorstwach będących rezydentami specjalnej strefy ekonomicznej „Gomel-Raton” utworzono około 500 nowych miejsc pracy [Źródło elektroniczne]. - 2026. - URL: <https://belta.by/economics/view/okolo-500-novyh-rabochih-mest-sozdali-na-predpriyatiyah-rezidentah-sez-gomel-raton-v-2025-godu-769209-2026/>

203. Produkty przedsiębiorstw działających w specjalnej strefie ekonomicznej „Gomel-Raton” cieszą się popytem w ponad 45 krajach świata [Źródło internetowe]. - 2026. - URL: <https://belta.by/economics/view/produksija-rezidentov-sez-gomel-raton-vostrebovana-bolee-chem-v-45-stranah-mira-769203-2026/>

204. Rezydent specjalnej strefy ekonomicznej „Gomel-Raton” potroił wielkość produkcji w ciągu pięcioletniego okresu [Źródło źródło]. - 2026. - URL:

<https://gomelraton.com/press-center/news/rezident-sez-gomel-raton-zapvatiletku-utroil-obemy-proizvodstva/>

205. Rezydent specjalnej strefy ekonomicznej „Gomel-Raton”, spółka OJSC „Gomelsteklo”, zakończył budowę linii do produkcji szkła polerowanego [Źródło źródło]. - 2025. - URL: <https://www.gomelraton.com/press-center/articles/rezident-sez-gomel-raton-oao-gomelsteklo-zakonchilo-stroitelstvo-linii-po-proizvodstvu-polirovannogo/>

206. Rezydent specjalnej strefy ekonomicznej „Gomel-Raton” modernizuje linię produkcji lusterek samochodowych do pojazdów ciężarowych [Źródło elektroniczne]. - 2025. - URL: <https://www.gomelraton.com/press-center/articles/rezident-sez-gomel-raton-moderniziruet-lineyku-avtozherkal-dlya-bolshegruzov/>

207. Rezydent specjalnej strefy ekonomicznej „Gomel-Raton”, spółka OAO „Gomelagrokomplekt”, planuje w 2026 roku uruchomić nową halę produkcyjną [Źródło internetowe]. - 2026. - URL: <https://gomelraton.com/press-center/news/rezident-sez-gomel-raton-oao-gomelagrokomplekt-v-2026-godu-planiruet-vvesti-v-ekspluatatsiyu-novy-ts/>
208. Rezydent specjalnej strefy ekonomicznej „Gomel-Ration” utworzył centrum Usługi serwisowe sprzętu lotniczego w porcie lotniczym w Homlu [Źródło elektroniczne zasób]. - 2026. - URL: <https://gomel-region.gov.by/ru/economics-ru/view/rezident-sez-gomel-raton-sozdast-tsentr-texobsluzhivaniya-aviatexniki-na-baze-gomelskogo-aeroporta-55441-2026/>
209. Bezpieczeństwo energetyczne, wygodna logistyka. Jak rozwija się infrastruktura specjalnej strefy ekonomicznej „Gomel-Raton” [Źródło elektroniczne]. - 2026. - URL: <https://belta.by/regions/view/energeticheskaja-bezopasnost-udobnaja-logistika-kak-razvivaetsja-infrastruktura-sez-gomel-raton-769213-2026/>
210. Zwiększenie konkurencyjności na rynkach zagranicznych. Jakiego zadania zrealizuje strategia rozwoju specjalnej strefy ekonomicznej „Gomel-Raton” [Źródło elektroniczne źródło]. - 2025. - URL: <https://belta.by/special/economics/view/povyisit-konkurentosposobnost-na-vneshnih-rynках-kakie-zadachi-reshit-strategija-razvitiya-sez-gomel-725680-2025/>
211. W specjalnej strefie ekonomicznej „Gomel-Raton” planuje się utworzenie multimodalnego parku przemysłowego [Źródło elektroniczne]. - 2026. - URL: <https://belta.by/regions/view/multimodalnyj-promyshlennyj-park-planirujut-sozdat-v-sez-gomel-raton-769221-2026/>
212. Wzrost eksportu, inwestycje, podwyżki wynagrodzeń. Dyrektor specjalnej strefy ekonomicznej „Gomel-Raton” przedstawił cele na rok 2026 [Źródło internetowe źródło]. - 2026. - URL: <https://belta.by/special/economics/view/prirost-eksporta-investitsii-uvelichenie-zarplat-rukovoditel-sez-gomel-raton-nazval-zadachi-na-2026-god-769219-2026/>
213. W tym roku w specjalnej strefie ekonomicznej „Mohylew” pojawiło się pięciu nowych rezydentów [Źródło źródło]. - 2025. - URL: <https://belta.by/economics/view/piat-novyh-rezidentov-pojavilos-v-sez-mogilev-v-etom-godu-749098-2025/>
214. Wasilkowa, E. Specjalna Strefa Ekonomiczna „Mohylew” – miejsce

dla Twojej firmy / E. Wasilkowa // Biuletyn Mohylewa. – 2026. – 18 lutego. – s. 7.

215. W 2025 r. rezydenci specjalnej strefy ekonomicznej „Mohylew” wyeksportowali towary o wartości około 1,1 mld dolarów [Zasób elektroniczny]. - 2026. - URL: <https://belta.by/economics/view/rezidenty-sez-mogilev-v-2025-godu-eksportirovali-tovarov-na-summu-porjadka-11-mlrd-761492-2026/>

216. Dwóch nowych rezydentów dołączyło do wolnej strefy ekonomicznej „Mohylew” [Źródło internetowe]. - 2026. - URL: <https://fezmogilev.by/services/sobytiya/dv33a-novykh-rezidenta-popolnili-ryady-svobodnov-ekonomicheskoy-zony-mogilev/>

217. W okolicach Mogilewa uruchomiona zostanie produkcja witraży [Źródło elektroniczne zasób]. - 2026. - URL: <https://officelife.media/news/70518-pod-mogilevom-zapustyat-proizvodstvo-vitrazhev/>

218. Społeczność w Mogilowie wzbogaciła się o specjalistów w dziedzinie produkcji oszczędnej [Zasób elektroniczny]. - 2026. - URL: <https://fezmogilev.by/services/sobytiya/mogilevskoe-soobshchestvo-popolnilos-spetsialistami-v-oblasti-berezhlivogo-proizvodstva/>

219. Karpekow, S. Produkcja oszczędna – inwestycja w przyszłość / S. Karpekow // Biuletyn Mogilowa. – 2026. – 25 lutego. – s. 7.

220. Rozwój produkcji opartej na zasadach lean, tworzenie parku przemysłowego. Jak będzie się rozwijać specjalna strefa ekonomiczna „Mohylew” [Źródło elektroniczne źródło]. - 2026. - URL: <https://belta.by/economics/view/razvitie-berezhlivogo-proizvodstva-formirovanie-promyshlennogo-parka-kak-budet-razvivatsja-sez-mogilev-761504-2026/>

221. Specjalna Strefa Ekonomiczna „Mogilew” ogłosiła konkurs dla start-upów [Źródło elektroniczne]. - 2026. - URL: <https://belta.by/regions/view/konkurs-startapov-objavila-sez-mogilev-767285-2026/>

222. Infrastruktura i inwestycje. Ministerstwo Gospodarki o kluczowych zadaniach dla stref ekonomicznych obwodu witebskiego [Źródło internetowe]. - 2025. - URL: <https://belta.by/economics/view/infrastruktura-i-investitsii-minekonomiki-o-kluchevyh-zadachah-dlja-ekonomicheskikh-zon-vitebskoi-704846-2025/>

223. Samochody elektryczne, przetwórstwo ryb. Jakie projekty inwestycyjne realizują rezydenci specjalnych stref ekonomicznych w obwodzie witebskim [Źródło elektroniczne]. - 2024. - URL:

<https://belta.by/regions/view/elektrokary-pererabotka-ryby-kakie-investproekty-realizujut-rezidenty-sez-v-vitebskoj-oblasti-676924-2024/>

224. Aniskowicz, E. W tym roku w specjalnej strefie ekonomicznej „Witebsk” pojawiły się cztery białoruskie przedsiębiorstwa. Stworzą one 176 miejsc pracy / E. Aniskowicz // [Źródło elektroniczne]. - 2025. - URL: <https://belta.by/economics/view/v-sez-vitebsk-v-etom-godu-pojavilis-chetyre-belorusskich-predprijatija-oni-sozdadut-176-rabochih-mest-751222-2025/>

225. Koczetow, S. Do grona przedsiębiorstw farmaceutycznych będących rezydentami specjalnej strefy ekonomicznej „Witebsk” dołączyła spółka „Biomika” / S. Koczetow // [Zasób elektroniczny źródło]. - 2026. - URL:

https://www.vitbichi.by/news/ekonomika/pul_farmatsevticheskikh_predpriyatiy_rezidentov_sez_vitebsk_popolnilo_ooo_biomika/

226. Udział administracji specjalnej strefy ekonomicznej „Witebsk” w indyjsko-białoruskim forum biznesowym poświęconym branży farmaceutycznej [Źródło elektroniczne]. - 2026. - URL:

<https://fez-vitebsk.by/press-room/meroprivatiya/indivysko-belorusskiy-farmatsevticheskij-delovoy-forum/>

227. Muraszkina, W. W specjalnej strefie ekonomicznej „Witebsk” podsumowano wyniki działalności produkcyjno-gospodarczej za rok 2025 i określono kierunki rozwoju na bieżący rok / W. Muraszkina // [Zasób elektroniczny zasób]. - 2026. - URL:

https://www.vitbichi.by/news/ekonomika/v_sez_vitebsk_podveli_itogi_proizvodstvenno_khozyaystvennoy_deyatelnosti_za_2025_god_i_opredelili_p_a/

228. Ponad 300 nowych zagranicznych firm rozpoczęło działalność handlową na giełdzie BUTB w 2026 roku [Źródło elektroniczne]. - 2026. - URL:

<https://belta.by/economics/view/bolee-300-novyh-inostrannyh-kompanij-nachali-torgovat-na-butb-v-2026-godu-779065-2026/>

229. Białoruś zwiększyła wolumen obrotu giełdowego ze wszystkimi partnerami w ramach UEAS [Źródło internetowe]. - 2026. - URL:

<https://belta.by/special/economics/view/belarus-uvelichila-objemy-birzhevoj-torgovli-so-vsemi-partnerami-po-caes-772274-2026/>

230. Obroty giełdowe Białorusi i Kirgistanu w okresie styczeń-kwiecień wzrosły o 25% [Źródło internetowe]. - 2026. - URL:

<https://www.belarus.by/ru/business/business-news/birzhevoj-tovarooborot-belarusi-i-kyrgyzstana-v-janvare-aprele-uvelichilsja-na-25-i-213164.html>

231. Białoruskie przedsiębiorstwa rolnicze czterokrotnie zwiększyły eksport

- do Azerbejdżanu za pośrednictwem BUTB [Źródło internetowe]. – 2026. – URL: <https://belta.by/economics/view/beloruskie-selhozpredpriiatija-v-czterokrotnie-zwicszyly-eksport-do-Azerbejdżanu-przez-BUTB-779982-2026/>
232. Duży azerski producent żywności zamierza wejść na białoruski rynek giełdowy [Źródło internetowe]. - 2026. - URL: <https://belta.by/economics/view/krupnyj-azerbajdzhanskij-proizvoditel-produktov-pitanija-nameren-vyiti-na-birzhevoj-rynok-belarusi-774553-2026/>
233. Wartość transakcji giełdowych między przedsiębiorstwami z Białorusi i Chin przekroczyła 77 mln dolarów w okresie styczeń–kwiecień [Źródło elektroniczne]. - 2026. - URL: <https://belta.by/special/economics/view/summa-birzhevyh-sdelok-mezhdu-kompanijami-belarusi-i-kitaja-prevysila-77-mln-za-janvar-aprel-780738-2026/>
234. BUTB odnotowuje wysoki popyt na białoruskie produkty rolne w Chinach [Źródło internetowe]. - 2026. - URL: <https://belta.by/economics/view/butb-otmechaet-vysokij-spros-na-beloruskiju-selhozproduksiju-v-kitae-771290-2026/>
235. Białoruś i chińska prowincja Gansu będą rozwijać giełdowy kierunek handlu [Źródło internetowe]. - 2026. - URL: <https://belta.by/economics/view/belarus-i-kitajskaja-provintsija-gansu-budut-razvivat-birzhevoj-vektor-torgovli-781632-2026/>
236. Duży indyjski importer drewna tartacznoego wejdzie na rynek giełdowy na Białorusi [Źródło internetowe]. - 2026. - URL: <https://belta.by/economics/view/krupnyj-indijskij-importer-pilomaterialov-vyidet-na-birzhevoj-rynok-belarusi-766283-2026/>
237. Białoruś planuje rozwijać obrót giełdowy z Turcją [Źródło elektroniczne zasób]. - 2026. - URL: <https://belta.by/economics/view/belarus-planiruet-razvivat-birzhevuju-torgovlju-s-turtsiej-766834-2026/>
238. BUTB odnotowuje wzrost zainteresowania europejskiego biznesu rynkiem giełdowym na Białorusi [Źródło elektroniczne]. - 2026. - URL: <https://belta.by/economics/view/butb-otmechaet-vsplesk-interesa-evropejskogo-biznesa-k-birzhevomu-rynku-belarusi-781540-2026/>
239. Polska rozpoczęła zakup białoruskiego włókna lnianego w ramach notowań giełdowych [Źródło internetowe]. - 2025. - URL: <https://belta.by/economics/view/polsha-nachala-zakupat-beloruskoel-inovolokno-na-birzhevyh-torgah-729443-2025/>
240. Białoruś i Węgry rozszerzą wykaz towarów objętych obrotem

giełdowym [Źródło elektroniczne źródło]. - 2025. - URL:
<https://belta.by/economics/view/belarus-i-vengrija-rasshirjat-perechen-tovarov-birzhevoj-torgovli-736522-2025/>

241. BUUTB akredytowała pierwszą firmę maklerską w Serbii [Źródło
źródło]. - 2025. - URL:
<https://belta.by/special/economics/view/butb-akkreditovala-pervuju-brokerskuju-kompaniju-v-serbii-741077-2025/>

FOR AUTHOR USE ONLY

FOR AUTHOR USE ONLY

FOR AUTHOR USE ONLY

**More
Books!**

yes
I want morebooks!

Buy your books fast and straightforward online - at one of world's fastest growing online book stores! Environmentally sound due to Print-on-Demand technologies.

Buy your books online at
www.morebooks.shop

Kaufen Sie Ihre Bücher schnell und unkompliziert online – auf einer der am schnellsten wachsenden Buchhandelsplattformen weltweit! Dank Print-On-Demand umwelt- und ressourcenschonend produziert.

Bücher schneller online kaufen
www.morebooks.shop

info@omniscryptum.com
www.omniscryptum.com

OMNIScriptum

FOR AUTHOR USE ONLY